Wypisy (prawie wyłącznie) z aktów konsystorskich warszawskich, tyczących się różnych kościołów [illegible] na Mazowszu. Na końcu parę testamentów.

Pius PP. VI. Ad perp. r. mem. Cum, sicut accepimus, in ecclia paroch. loci Belska Posnan. Dioec., una pia et devota utriusq sexus Christi fidelium Confraternitas sub titulo Divinæ Providentiæ (non tamen pro hominibus unius specialis artis) canonice erecta, seu erigenda existat, cujus Confratres et Consorores quam plurima pietatis vel charitatis opera exercere consueverunt, seu intendunt. Nos, ut Confraternitas huiusmodi maiora indies suscipiat incrementa, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri et Pauli, Apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis utr. sex. Chri fidelibus, qui dictam Confrtem in posterum ingredientur, die primo eorum ingressus, si vere pœnitentes, et confessi SSmum Euch. Sacrtum sumserint, plenariam; ac tam descriptis, quam pro tempore describendis in dicta Confrte Confribus et Consoror. in cuiuslibet eorum mortis articulo, si vere quoq pœnit. et conf. ac S. Communioe refecti, vel, quatenus id facere nequiverint, saltem contriti Nomen Jesu ore, si potuerint, sin minus corde, devote invocaverint, etiam plenariam: necnon iisdem nunc et pro tempore existentibus dictæ Confrtis Confribus et Consoror. etiam vere pœnit. et conf. ac S. Comoe refectis, qui prædictæ Confrtis eccliam, seu Capellam, vel oratorium die festo principali eiusdem Confrtis per eosdem Confres semel tntum eligendo, et ab Ordinario approbando, a primis vesperis usq ad occasum solis diei huiusmodi, singulis annis devote visitaverint, et ibi pro xnor. pcipum concor., hæresum extirp. ac etiam S. Matris Eccliæ exaltatioe pias ad D. preces effuderint, plenariam simlr oium peccator. suor. indulgentiam, et remissio-

nem

nem misericorditer in Dno concedimus. Insuper iisdem Confribus et Consoror. vere pariter pœnitt. et conf. et s. comme refectis etiam, seu Capel. vel Orator. huiusmodi in 4 aliis anni feriatis vel n̄ feriatis, seu Dnicis dieb. per memoratos Confres simul tantum etiam eligendis, et ab eodem Ordinario apbandis, ut supra visitantibus et ibidem orantibus, quo die prædtorum id egerint, septem annos et totidem quadragenas; quoties vero Missis, ac aliis divinis officiis in Eccl. seu Cap., v. Orató huiusmodi pro tpore celebrandis et recitandis, seu Congregnibus publicis vel privatis ejusdem Confttis ubivis faciendis interfuerint, aut pauperes hospitio susceperint, vel pacem inter inimicos composuerint, seu componi fecerint, vel procuraverint, necnon etiam qui corpora defunctorum tam Confrum et Consorum huiusmodi, quam alior. ad sepulturam associaverint, aut quascumq Processiones de licēia Ordinarii faciendas, Ssmi Euch. Sacrtum tam in processionibus, quam cum ad Infirmos, aut alias ubicumq et quomodocumq pro tempore deferetur, comitati fuerint, vel, si impediti, campanæ ad id signo dato, semel oratōem Dnicam et Salutōem angelicam dixerint, aut etiam quinquies orationem et salutatiōem easdem pro Abus defunctor. Confrum et Consorum hoi recitaverint, aut devium aliquem ad viam salutis reduxerint, et ignorantes præcepta Dei, et ea quæ ad salutem sunt, docuerint, aut quodcumq aliud pietatis v. charitatis opus exercuerint, toties pro quolibet pdtorum operum exercitio 60 dies de iniunctis eis, seu alias quomodolibet debitis pœnitentiis in forma Ecclīe con-

Cuncta

ncta relaxamus. Quas indulgentias, peccator. remissiões ac pœnitiar. relaxatiões etiam Abus Xpi fidelium, quæ Deo charitate conjunctæ ab hac luce migraverint, per modum suffragii applicari posse indulgemus. Præsentibus perpetuis futuris temporib. valituris. Volumus autem, ut, si alias dictis Confribus et Consorib. in quocumq alio anni die præmissa peragenda aliqua alia indulgẽia perpetuo, v. ad tempus nondum elapsum duratura concessa fuerit, præsentes nullæ sint, utq si dicta Confrtas alicui Archiconfrti aggregata iam sit, vel imposterum aggregetur, aut quavis alia ratione uniatur, vel etiam quomodolibet instituatur, priores et quævis aliæ ltræ illis nullatenus suffragentur, sed extunc eo ipso pariter nullæ sint. Dat. Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die X Aprilis MDCCLXXVIII. Pontificatus Nri anno IV.

J. Card. de Comitibus.

Na odwr. Str. tegoż dyplomu:

Joannes Aloysius Vittoldus Alexandrowicz D. gr. et S. Sedis Ap. gra ep. Dardanen. Coadjutor Helmen. Vicar. in Spualib. et Offlis Varsav. ac p. Ducat. Masov. Gnlis. Significamus... quia nos visis introcontentis ltris aplicis salvis... festum principale Dnica I post Pentec. SSmæ ac Individuæ Trinitatis, minus principalia Epiphaniæ Dni, Annuntiationis B. V. M. Nativitatis Ejusdem ac Oium SS. per eandem Confrtem electa... approbavimus, facultatemq publicandi ... concessimus... Dat. Varsaviæ die XXIII mens. Maji Anno MDCCLXXVIII.

Joannes Aloysius Off. (L. S.)

Z oryginału na pergaminie, w miejscowym kościele.

P. Odpust na 40godzinne nabożeństwo.

Bmo Padre! La Contessa Giuseppina Zamoyska umilmente supplica la S. V. di volersi degnare di concedere l'indulgenza plenaria con l'esposizione delle 40 ore pei giorni 3, 4, et 5 Maggio alla Chiesa parroch. di Belsk nel Regno di Polonia, come ancora l'indulgenza plen. pel giorno della SS. Trinità etc.

= Ex aud.tia SSmi =

SS. D. N. Gregorius PP. XVI. oibus utr. sex. fdlibus, qui vere pœnitt. confessi et S. Commūe refecti, Expositioni SSmi Eucharistiæ Sacrti in forma 40 horar. noctis tamen tempore interpolatarum in supra enunciata Eccl[ia], pro unica duntaxat vice in anno, prout in precibus, prævia tamen Ordinarii licentia, peragendæ, interfuerint, ibiq. p. aliquod temporis spatium, juxta mentem Sanctitatis Suæ oraverint, plenariam indulgentiam semel tantum eo tporis intervallo acquirendam, et similtr plenariam in Dnica SS. Trinit. incipiendam a 1mis vesperis usq. ad illius diei solis occasum, si, ut supra rite dispositi, et orantes dictam ecclиam visitaverint, benigne concessit. Præsenti in perp. valituro absq. ulla Brevis expeditione, et cum facultate easdem Indulgentias in suffragium fidelium defunctorum applicandi. Dat. Romæ ex Secretaria S. Congr. Indulg. die 18 Aprilis 1836. C. Card. Castracane.

Na odwr. stronie admissa:

Stanislaus Kostka Lubicz Choromański D. et Ap. Sedis gr. Archiep. Metrop. Vars. ... Significamus. Quia nos visis.. lris aplicis de d. etc. easdem... admisimus.... et.. publicandi potestatem ~~[illegible]~~ concessimus. Insuper ut in devotione 40 horar... et in festo SS. Trinitatis SSmum Euch. Sacrtum in ostensorio, adhibito competenti lumine cereorum, servatisq. aliis servandis, in majori tantum altari, publicæ fidelium adorationi exponi possit, facultatem perpetuo valituram impertimur. In quor. fid. Dat. ~~Romæ~~ Varsaviæ d. 19 men. Aprilis 1837. Stanislaus Kostka Archiep. (L. S.) Th. Wawidowski Secretarius.

Z oryginału na papierze prostym przy Kościele miejscowym.

d. 18 Sierp. 1871.

Ja Bazyli z Walich Ładzic Walicki Wojewoda Gene-
rał Ziem Rawskich, Generał Major Wojsk Koronnych, Cho-
rągwi Woyska narodowego Rotmistrz, Orderów Orła
Białego i S. Stanisława Kawaler, niegdyś Wgo J. Pana
Alexandra Walickiego Podczasz. Rawskiego z Jaśnie Wnej
Jmć Panną Pudencyanną Czosnowską Kasztelanką War-
szawską spłodzony syn, a niegdyś Wgo J. P. Kazimie-
rza Walickiego Stolnika Raw. i Wnej Jmć Panny An-
ny Komonskiej Skarbnikowej Czerskiej wnuk, Dobr
Belska, Małej Wsi; czyli małego Belska, Starej Wsi, czy-
li Starego Belska, Bodzewa, Rosochowa, Rosochowka
i innych Dziedzic zeznaję:
Iż dla pomnożenia Chwały Boga Stwórcy mojego, wzro-
stu Wiary S. Katolickiej, ratunku dusz, wygody mojej du-
chownej, Sukcessorów i Następców, tudzież poddaństwa
mego i przyległych Wsi, przedsięwziąłem wystawienie
Kościoła w dobrach moich w Belsku, w Wtwie Ma-
zowieckiem, Ziemi Czerskiej, a Pcie Grojeckim leżących,
i onego na parochię erygowanie, gdy względem tego nie
tylko potrzebne pozwolenie Juryzdykcyi Duchowney o-
trzymałem, ale nawet Dekret Prześw. Kons. Gen. War-
szaw. pod d. 16 Grudnia Roku 1774 erekcyą Kos-
cioła w Belsku na parochialny determinującego wy-
jednawszy, tenże Kościół pod tyt. Trójcy Przenajśw. i SS.
Piotra i Pawła Apostołów w rzeczonych dobrach Bel-
sku już własnym kosztem wraz z potrzebnemi do
niego Plebańskiemi i innemi budynkami wystawiłem
i wewnątrz nie tenże Kościół ze wszystkim dostatecz-
nie wyporządziłem. Przeto chcąc to tak zbawienne
dzieło zupełnie zakończyć, lubo na akcie Kommis-
syi z Konsystorza Warsz. przed rzeczonym Dekre-

tem

tem wyznaczonej, a na gruncie Wsi Belska, dnia
26 Września roku wyżej wspomn. 1774 odprawionej, grunta Plebańskie i inne prowenta dla przyszłych Plebanów Kościoła Belskiego wyznaczyłem, i one jak są w tym akcie determinowałem, nadto też grunta i procent od summy 12,000 Złp. po $3\frac{1}{2}$ % rachując na dobrach Belskich z zapisami urzędowemi dla wiecznej onej trwałości Kościołowi Belskiemu i Jego Plebanowi upewnić i ubezpieczyć oświadczyłem się, do czego i wspomnionym Dekretem Konsystorza Warsz. obowiązany zostałem; przecież gdy dla niewyrobionej na sejmie approbacyi nowej fundacyi Kościoła w Belsku, do takowych zapisów urzędowych przyjść nie mogło i dokąd taż approbacya wyjednana nie będzie, przyjść do nich nie może, a upatrywanie jako najwiękzej Kościoła, oraz spokojności między Plebanami a Dziedzicami Belska inną determinacyą gruntów, niżeli są w akcie Kommissyi wyrażone i opisane, czynić radzi. Za czym chcąc tychże gruntów na nowo Kościołowi Belskiemu, na miejsce tych, które są w Akcie Kommissyi wyrażone, applikować się i nadać mianych i odmiany naradziwszy się z Duchowną Zwierzchnością, jako najtrwalsze raz na zawsze determinowanie i opisanie zrobić i one dla tego Kościoła ~~x~~ Belskiego i Jego Plebanów wiecznemi czasy upewnić, gdy do ich zapisów urzędowych (jako wyżej) przyjść teraz nie można, przeto niniejszem zeznaniem, ~~mojem~~ które takiego waloru mieć chcę, jakoby przed Księgami autentycznemi zeznane było, a które pod approbacyę J.W. Jmci X. Andrzeja Młodziejowskiego Bpa Pozn. i Warszawskiego, Kanclerza W. K.go przy nastąpić mianej tegoż Kościoła erekcyi

Zupełnie

zupełnie poddaję, takowe tak względem gruntów jako prowentu od summy 12,000 Złp. czynię nadanie, ustanowienia i upewnienie. Najprzód co się tycze gruntu pro Sanctuario, t.j. na Kościół, Cmentarz, Plebanję, budynki Plebańskie i na dom dla Organisty, ludzież ubogich pod jednym dachem, oraz rozporządzenia jego, niemniej excepcyi z tegoż gruntu cząstki ustępku przy drodze publicznej gościńca Krakowskiego, łokci (50) pięćdziesiąt w szerz wynoszącej, przezemnie na akcie Kommissyi uczynionej, to wszystko podług opisu w akcie Kommissarskim co do pozycyi wyrażonego nienaruszenie zostaje się. Co zaś do długości na łokci 390 pro Sanctuario determinowanej, jeszcze się przydało, idąc ku wsi Belsku gruntu łokci sześć, a to dla przytknienia do kamienia wielkiego dawnego, przy drodze w ziemi leżącego, który będzie oznaczający angul gruntu wyznaczonego, i jest na mappie littera B zanotowany; że zaś zdawało się, iż szerokość gruntu pro Sanctuario podług aktu Kommissyi na łokci sto determinowana, jest za szeroka, zaczym się zwęża na łokci 90. Wszelako ten odbytek a Sanctuario przyłącza się do pola plebańskiego, ile zaraz w tyle z rolami plebańskiemi stykający się. Co do pola ornego, w tym odmieniając zupełnie wyznaczenie pozycyi miejsca w Akcie Kommissyi, a większą użyteczność i wygodą z bliższego budynkom plebańskim, bo cum Sanctuario stykającego się, ludzież żyzniejszego gruntu, a w jednym okręgu i sztuce będącego, czyniąc to nadanie teraźniejsze, takowym się opisuje, oznacza i rozmierza sposobem, podług mappy, dla dostateczniejszego rozumienia do tego sporządzonej. Najprzód jak się długość Santuarii, przy kamieniu wyżej sub litt. B: wspomnionym, przy drodze do wsi Belska z daw-

nośći

nosci Kościelnej zwanej zakonczyda. Aak od tego miejsca czyli angulu idąc linją prostą ku północku, a szerokości poświętnego łokci 90 zostawując, zaczyna się pole orne i ma do znaku kamienia z dawności leżącego, a w niedzy nowo-zrobionej będącego pod litt. C. oznaczonego, łokci 106, a od niego idąc prosto w tejże linii aż do lit. D. jest łokci 74, a tam poprzeczna linia kończy się gruntu Plebańskiego; na którym rogu, na znak ograniczenia wkopane są w ziemię 3 kamienie, a jeden na wierzchu ich położony. Od tego rogu sub lit. D. oznaczonego idąc ku wschodowi letniemu, ciągnie się linia gruntu Plebańskiego do kamienia płaskiego w ziemię wkopanego, litera E oznaczonego, łokci 250. Od tegoż punktu E znowu idąc w tejże prostej linii znajduje się łokci 50 aż do gościnca Krakowskiego, przy którym wkopany jest w ziemię kamień wysoki lit. F. oznaczony. A ta cała linia gruntu leży obok Folwarku dworskiego, pomiędzy którym i gruntem plebańskim będzie dróżka dla wołów na pastewnik. Od kamienia F. przeszedłszy w poprzek gościniec Krakowski, zaraz na drugiej stronie gościnca jest w ziemię wkopany kamień wysoki literą G. oznaczony, od którego kamienia G. tąż, jak wyżej, na wschód letni linią ciągnie się grunt Kościelny ponad dróżką na wygon dla wołów używaną, a grunta chłopskie, czyli pódwórzki od teraźniejszego gruntu plebańskiego oddzielająca, łokci 581 do kamienia wielkiego lit. H. wyrażonego, gdzie się ze wschodu letniego, lub zimowego nieco nachylając, ciągnie się linia łokci 209, aż do znaku pod lit. I. ze trzech kamieni w ziemię wkopanych, a jednego na wierzchu położonego, oznaczonego. I tu się kończy

długość gruntu. (Od znaku) pod literą I wyrażonego obró-
cić się trzeba od północy na południe ku drodze z Belska
do Lewiczyna idącej, kościelną zwanej; ta linia zupełnie
prosta zawiera w sobie gruntu kościelnego łokci 508, to
jest od rogu jej do kamienia wielkiego pod znakiem K.
łokci 254, a od kamienia znowu łokci 254 do drogi z Bel-
ska do Lewiczyna idącej, kościelną zwanej, do punktu
L narożnego także trzema kamieniami w ziemię wpusz-
czonemi, a jednym na wierzchu położonym oznaczonego.
Od tego narożnego znaku lit. L. obrócić się trzeba od
wschodu słońca prosto na zachód, idąc drogą zwaną
Kościelną do Belska z Lewiczyna idącą aż do punktu
M. łokci 774, a to do miejsca, gdzie austerya dworska
stoi, i tam się linia gruntu kościelnego kończy, nie docho-
dząc do gościńca Krakowskiego, łokci 60, na których łok-
ciach 60 szerokości, a obok gościńca Warszawskiego łok-
ci 90 długości, używanie tego kawału gruntu dla dzie-
dzica Belska jest excypowane, i już na nim, jako
wyżej namieniło się, austerja dworska jest wybudo-
wana. Ten grunt dla dziedzica excypowany leży na-
przeciw gruntu, czyli placu równie na drugiej stro-
nie gościńca Krakowskiego, przy Sanctuarium, aż
do znaku litery A na mappie położonej, od której
się Sanctuarium zaczyna, leżącego, a jeszcze aktem
Kommissyi dla Dziedzica wstrzeżonego, mającego na
drogę Kościelną w szer. łokci 50, a wzdłuż łokci dzie-
więćdziesiąt; które rozwyż wzmiankowane obydwa pla-
ce, narożnie nad gościńcem Krakowskim leżące, do
używania Dziedzicowi Belska wiecznemi czasy zosta-
wują się. Wszystek grunt plebański orny, gdzie w po-

Lach

Erekcya wydana przez X. Andrzeja Stan. z Młodziejowskiego Bpa Pozn. d. 11 Maja 1779 r. Oryginał [illegible] [illegible]

[illegible]	9.	1	14.	[illegible]	50.		30.	100	[illegible]	18.		[illegible]	8	5.	[illegible]	
[illegible]	32.		27.	[illegible]	18.		52.	[illegible]	32.	18.		9	10.	11.	49.	
[illegible]	40.		[illegible]	[illegible]	[illegible]		10.	4	79	[illegible]		3	[illegible]	[illegible]	5.	
[illegible]	15		25.	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	51.	8.		[illegible]	[illegible]	[illegible]	58.	
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	98	[illegible]		7.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
	[illegible] 83															
[illegible]	[illegible]		[illegible]	11	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	4.		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		9	[illegible]	4.	18.	
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	8		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	10.	
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]						
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	55	[illegible]						
[illegible]	58		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]						
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]						
[illegible]	45.		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]						
[illegible]	37.		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]						
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]			[illegible]	[illegible]					
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]					
[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]					
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]	11.					
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]					
[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]	7.		8.		[illegible]	65.					
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		5.	[illegible]	[illegible]	[illegible]					
[illegible]	49		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]					
[illegible]	18.		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]					
[illegible]	9.		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]					
[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]					
[illegible]	50.		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]					
[illegible]	54.		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]					
[illegible]	58.		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]					
8				[illegible]				8.								
8.																
9.																

Błonie.

In noie Salvatoris oium. Amen. In hereditatem incorruptibilem,
incontaminatam, inmarcescibilem festinare cupientes, convenit
se dignis moribus et bonis operibus exornare; alioquin vocem
illam Dni merebimur auscultare: Amice ad quid hic venisti, non
habens vestem nuptialem? Constat ergo sane nullum illuc sine
charitatis [illegible] introire. Et ideo nos Conradus, [illegible] di-
vina Dux Masoviae et Cernensis, considerantes qu[illegible] [illegible]
est huius seculi. Quia oia quae hic amantur, cum festinatione
marcescunt Universis presentibus et futuris hanc seriem inspe-
cturis duximus declarandum, quod ob spem futurae retributionis
et nostrorum ob remedium peccatorum, et Praedecessorum nostro-
rum, ecclesiam nostram in Błonie, ad honorem SS. et Individuae
[illegible] constructam, Fratribus de Czerwiensko Ordinis S. Au-
gustini et successoribus eorum contulimus in perpetuum possiden-
dam et regendam, iungentes Aream eidem ecclesiae et Fratribus
ibidem residentibus, ab exitu ecclesiae versus occidentem, a sinistris
directe, usque ad pontem rivuli ibidem manantis et a dextris
duos mansos perpetuo duraturam. Ut autem pdicti Fratres et
successores eorum commodius et facilius [illegible] valeant residere
et Deo digne servire, pdictae ecclesiae de Błonie et fratribus pmissis
ac successoribus eorum villam quae olim Szewce+ nunc autem
Zwola dicitur,* cum aliis duabus Wawrzyszewo(a) et Nieznawgiewo(**)
damus, conferimus et perpetuo confirmamus, cum omnibus uti-
litatibus et fructibus qui et nunc habentur et haberi pote-
rint, tam in terris quam in aquis in futurum, infra certos
terminos villarum [illegible] transferendo in iam dictos
(Fratres) et successores eorum possessionem veram et perpe-
tuum Dominium cum omnimoda et plena libertate. Ita quod
Incolae pdictarum villarum ab omni penitus exactione Du-
cali, seu a censu pecuniali et a qualibet oppressione sint
exempti. Videlicet a podworowe, a Narzaz, a Podymne, a
Stroza, ab aedificatione castri, a moneta, a venatoribus cuius-
cunque sint generis, et ab omnibus aliis iuribus, angariis et per-
angariis quocumque noie censeantur. Adhuc memoratas villas
etiam hac gratia illustramus, quod homines in eis commo-
rantes a nullius prorsus Judicium pertrahentur, nec cita-
buntur ad judicium Palatini, caeterorumque dignitariorum, nec
respondere tenerantur, nisi tantum ad nostram audientiam
nec aliter nisi per literam aut sigillum evocati compa-
rebunt

+ Szewce według (czytania) Księgi 1603 r.

(a) W Kryszka. Kod. Dypl. mylnie podano, jakoby to była wieś Wawrzyszew parafialna pod Warszawą. Ten Wawrzyszew jest w par. Leszno.

* „Zwola nunc autem Górna Wieś" Księga s. 629.

(**) „Nieznawgiewo antiquitus, nunc vero Niska wieś." ibid.

rebunt. Praesertim si aliquem Praepositum ecclie nostre [illegible]-
nensis contigerit occasione quarumlibet iniuriarum ce-
ram Nobis et nostris successoribus ceterisq Dignitariis Ju-
dicio Ducali praesidentibus contendere, et ex eventu aliquas
poenas incidere, eundem Praeptum et eius successores a poe-
nis Ducalibus ac oium et singulorum Dignitariorum nostro-
rum quietamus et libertamus, per praesentes absolvendo.
Item concedimus et perpetuo confirmamus Praeposito et
fratribus pfatis et eorum successoribus, quod si homines
dictarum villarum homicidium inter se fecerint, ipsi Pre-
positus et Fratres solutionem recipere tenentur; vel si quis
de dictis villis in extranea occidetur, duas partes tollent;
si vero extraneum occiderit, tunc unam partem recipere te-
nebuntur. Insuper oia Judicia usq ad duellum dictis Fratribus
confirmamus, ita quod ultra judicium duelli judicare non
praesumant. Praeterea si forte aliquando huius nostri collati be-
neficii inimicus emerserit, super easdem villas aliqua offe-
rens instrumenta, Volumus ut respectu huius eis nulla sit
fides adhibenda. Item decimam post oia nostra aratra in
villis vicinis et in ipso Blonie saepefatis Praepto et Fribus et
Successoribus eorum damus et perpetuo confirmamus. Et
ut haec nostra pia et salubris donatio semper permaneat
illibata, Fri Jacobo Praepto, qui laborem huius institutio-
nis et confirmationis subiit, qui etiam cum Fribus suis
regulariter et canonice per Abbatem et Conventum Cer-
denensem transmissis exstitit, ei et Fribus suis Ordinis
S. Augustini in Czerwiensko et successoribus eorum prae-
sentem nostram litteram in perennem firmitatem con-
tulimus, sigilli nostri munimine roboratam. Praesentibus
Dnis Joanne Decano, Gosthione Archidiac. Plocen., Joanne
Pincerna Illustris Principis Boleslai Fratris nostri, et aliis
multis Clericis et laicis fide dignis. Datum in Jezdow per
manus Cimzonis Capellani Curie. Anno Dni Millesimo Ducentesimo
octuagesimo octavo. in die B. Aegidii Abbatis. (L. S. appen-
si...) Z oryginału przepisane in Święcic. s. 629-630., a stąd
niniejsza kopia. Ob. także u Kryżyszewski. Kod. Dypl. I. n. 70.

Dąbrowka.
dzieje Stoitka. 1.

Darowizna placu na uposażenie altaryi w Dąbrowce.

Anno Dni 1563. die vero Mercurii 28 Aprilis. In mei Notarii publ. et testium infrascriptor... præsentia... R. D. Albertus Jeziorkowski, Plocen. Varschoviensisq Canonicus, Rector eccl. par. in Dąbrowka dioec. plocen.... exposuit. Quod N.N. Dni Petrus ~~de~~ Losski(1) et relicta Stanisli Loski de Crassowo, zelo piæ devotionis accensi, ad laudem Dei Omnip., in remedium salutis animarum suarum, parentum, prædecessorumq consanguineorum et successorum suorum et N. olim Joannis Loski fratris illorum, nuper steriliter defuncti ... altare in eccl. par. in Dąbrowka, Ploc. dioec. in certis censibus fundare intendunt ac nituntur. Quorum tam salubri voto .. ipse D. Albertus Jeziorkowski... benigne annuens, in huiusmodi fundationem... altaris noviter [in præfata ecclia] erigendi, uti rector eiusdem, ~~consensit et~~ expressum consensum præstitit, volensq, ut altarista... commodius residere et divina officia diligenter adimplere possit, arream et domunculam in ea ædificatam, dotis plebanalis in sanctuario ecclesiæ ... inter domum Ulis Jacobi Commendarii.. ex una et penes scholam.. parte ex altera.., prout se dicta arrea et locus extendit in longum et latum, cum omnibus ædificiis in ea existentibus, ac cum omni iure suo, altaristæ præfato... dat, donat. Quam quidem donationem N. D. Petrus Loski, fundator altaris prædicti acceptavit.. eamq per dnum Offlem petiit admitti. Et D. Offlis donationem, quantum in eo est, admisit. Præsentibus Vli et Rdo ac Nlibus Dnis Stan° Copithowski Canonico, Jacobo a Czersko psalterista, Laurentio Byalobrzeski altarista eccl. coll. Vars., Wenczlao Skarzynski Matthæo Mylijewski ac me Joanne Crichrowski Cl. Dioec. Posn. S. auct. ap. etc. Notario.

Akta Kons. Warsz. Lib. 39. sign. B.J. fol. 255.

~~Anno~~

Anno ut supra, die Lunæ 24 Maji. In mei Notarii etc.... præsentia... G. D Joannes Radzyminski in Wyązowno et Dressowo (Krassowo?) hæres, Pincerna Warsch. ecclesiæ par. in Dąmbrowka, dioec. Ploc., verus et legitimus patronus ac collator... donationem arreæ etc. pro altarista et altari per Nlem Petrum Loski et relictam olim Stanislai, in prædicta ecclia noviter .. erigendo, per R. D. Jeziorkowski .. factam... ratificavit, ac in eandem consensit, et quantum in eo est, de novo dedit... omneq ius suum in altaristam huiusmodi.. transfundit. Præsentibus GG. et N.N. DD. Petro Oborski, Marciano Radzyminski, Stanislao Mlączki

Stacho

(1) z de Loss ?

Jac° Zaszczynski, Mathæo Mylyewski; ac me Joanne Czichrowski - Notario Cons. Varsav.

Akta Kons. Warsz. l. c. fol. 257.

~~Anno~~ Anno Dñi 1563. die Veneris 28 Maji. Coram Dño Joanne Ulinieczki Offli Vars. NN. DD. Albertus Philippi, Stanislaus......, Joannes Stanislai, Franciscus Andreæ Kozdowszczy in Kozdowo, Losskie hæredes, ecclię par. in Dąmbrowka dioec. Ploc. patroni et collatores.... concessionem seu ordinationem arreę cum domicula in sanctuario dotis plebanalis ecclię in D... pro.. altari per Dnos Losskie... noviter erigendo,.... ratam. habentes, ipsam, tanquam collatores et patroni dictę ecclię approbaverunt...., ac eandem arream cum domicula pro altarista.. donaverunt..., omneq. jus suum in possessorem dicti altaris erigendi... transfuderunt, ... necnon in erectionem.. altaris.. consenserunt. Præsentibus Hndis et Nlibus Nicolao Radzykow, Bartholomæo Pogroszewski altaristis, Mathia Burthow psalterista, Joanne Sasisz vicario eccl. coll. vars. Stan° Ogrodzinski, Aegidio Ulinyczki ac me Joanne Czichrowski Actor. præsentium Nrio. (Ibid. fol. 263).

In n. D. a. Ad h. r. m. Quoniam ea, quę in tempore a-
guntur, simul cum tempore a memoria recedunt, nisi testi-
monio scripturarum fuerint perennata. Proinde Nos Joan-
nes Lubranski D. gr. Ep. Posn. Significamus ten. pręs.
quib. exp. univ. et sing. pręs. et fut. Quomodo G. D. An-
dreas Cziskowski, Vexillif. Lomzen., hęres bonorum villę Za-
wady in Districtu Cernensi Ducatus Masovię, sitę, zelo pię
devotionis accensus, cupiens cultum adaugere divinum, et in
futuro metere, quod in pręsenti vita seminaret, pro sua, suo-
rumq. propinquorum salute certam Capellaniam, sive alta-
re in ecclia paroch. Garvolinensi, nostrę Dioecesis, fundare de-
crevit. Pro quo quidem altari duos mansos, sive laneos, agri men-
surę Culmensis, in silvis et nemoribus bonorum suorum vil-
lę Sulbini, in distr. Cernen. consistentis, de nova radice ex-
stirpare suis expensis promisit, ac in effectu pro eod. altari
erigendo, ac quinq. libris cerę pro luminibus, ex bonis suis an-
nis singulis pro festo S. Martini dandis, dedit et perpetuo do-
navit. Et insuper pro eod. altari ordinavit.. aream unam
cum horto in opp. Garwolin, descriptam et designatam, litte-
ris Illmę Principis et D. D. Annę D. gr. Ducissę et Tutricis
Mazovię, Russię etc. quarum litterarum tenor... talis: Illma
Princeps Dna Dna Anna D. gr. Dux et Tutrix Mazovię, Rus-
się etc. zelo pię devotionis accensa, ad honorem Dei et sempi-
ternum pręmium, necnon attentis fidelibus servitiis G. Andreę
Cziskowski, Vexil. Lomz. ... Altare tit. S. Annę in Capella impensis eiusd.
Vexilliferi constructa, circa eccliam parlem in Garwolin, tan-
quam Patronus legitimus eiusd. ecclię, eid. G. Andreę et eius suc-
cessoribus legitimis pro altarista et Ministro eiusd. altaris, pro
tempore existenti. Necnon aream et hortum eucatem, iacentem
inter areas Sanctuarii... et Ambrosii ... Geometri..., qui hor-
tus pariter cum area habet in se in longum et latum unum iu-
ger, alias morg. sine duobus virgultis ... , pleno iure pro-
prietatis et dispositionis, dedit, donavit et voce irrevocabili

resign

resignavit perpetue et in aevum. De qua area et horto censum ducalem, solvi consuetum singulis annis per unum grossum in mediis grossis, pro mensa Ducali reservavit in perpetuum."
Nos etiām cultūm divinum augendo, et merita dicti D. Andreę Cz... erga nos et ecclīam nostram impensa (attendendo), de ipsis duobus laneis, ut pręmissum est, exstirpandis, - item et in Kuda, cum hortulanis eid. Kudę adiacentibus, decimam manip. ōis gr.[illegible] novalium, pro sustentatione altaristę... damus... et ascribimus prędicto altari perpetue.... Supplicavitq Nobis pfatus G. Andreas Cz.... quatenus... dictum altare ad laud. et hon. Oīpot. Dei, sub tit. et vocabulo S. et Individuę Trinitatis S. Annę et SS. Andreę Apost., Stanislai Mart. et Pontif., Nicolai, Alexii Confessorum, ac SS. Catherinę, Agnetis, Sophię et Oīum SS. in pfata ecclia parli Garool. in et super decimulla ex dictis duobus laneis, ac Kuda et hortulanis, area et horto in Garw. ac cerę 5 libris, quę Wrzby dicuntur fundare et erigere et in beneficium ecclicum creare, dictamq decimam, aream, hortum et ceram eidem altari, ac immunitati ecclicę incorporare p.... tuo dignaremur. Nos itaq... dictum altare ad honorem (etc. ut supra...) in Dei nōie... fundamus, erigimus et creamus. Eidemq, altari et... Altaristis dictam decimam duorum laneorum, ac Kuda cum hortulanis, aream et hortum in Garw., 5 libras cerę... incorporamus, decernentes, ex nunc et perpetuo fore ecclica, et ecclica gaudere libertate, quodq pro eorundem repetitione ad forum Judicis ecclici habeatur recursus. Et quia benef. dat. propt. off. Volumus.., quod Altarista... tres Missas singulis septimanis: unam de S. Anna feria tertia cantare, cum auxilio et iuvamine Rectoris Scholę, - ratione cuius auxilii... Altarista... Rectori scholę... mediam marcam dare tenebitur. Aliam vero Missam feria sexta pro defunctis, et tertiam Sabbat. vel die Dnico de B. V. per se; vel per alium idoneum presbyterum legere... sit astrictus. Iuspatronatus vero.. dicti altaris... D. Andreę C. et eius legitimis

successor.

successoribus, qui... personam idoneam, actu presbyterum, vel alias clericum in Minoribus constitutum, intra unum annum ad presbyteratus gradum promovendum, presentare Nobis et successoribus nostris tenebuntur, perpetuo reservamus. In quor... fid... Actum et dat. in oppido Łaskarzewo, in curia nostra Pontificiali Anno Dni Millº Quingº duodecimo. Indictione XV. Pontificatus SS. D. N. Iulii div. prov. Papę II, anno ipsius nono, die vero 10 mensis Septembris. Presentibus ibid. Vlibus Dnis Thoma Goczałkowski, Stanislao ... decretor. Dre, Stanislao Górski S. Nicolai in Sumo Posnanien. canonicis, Stanislao et Nicolao de Costow Presbyteris. Necnon Nlibus Gso Ioanne Chynowski Iudice Cernen. Martino Polikowski Clericis et Laicis, Gnesnen. et Posnanien. Dioce., Familiaribus Nostris, Testibus ad premissa.. specialiter.. vocatis. (L. S. appensi

ze Stolicę. str. 339-342.

Janussius D. gr. Dux Mazovię, Russię etc. Significamus... Quia habentes respectum graciosum ad virtutem et probitatem Hlis Petri Łączynski Capellani nostri de Garwolin,... et quia circa ecclesiam nostram ibid. in Garwolin multis annis et laudabiliter conversatus est. Volentes eum circa eandem ecclesiam ad extremum vitę sue conservare et comodis consulere eius, hortum eius cum praedio, quod emit apud Petrum Schelask, penes hortum nostrum ex una, et agrum Nicolai Drozdowski, Factoris nostri Garwolinen. ex altera parte, de quo horto et predio unus grossus tantum quotannis Nobis solvebatur. Ac etiam agrum ipsius Petri Presbyteri, quem habet in Szpakuwka, penes agrum nostrum ex una et agrum Andreę Brogowicz ex alia parte, in bonis nostris Garwolin, ab omnibus nostris censibus, solutionibus, ~~pr~~ septionibus, contributionibus et quibusvis redditibus, oneribus, tam nostris, quam civilibus, quo-

vis noie appellatis absolvimus et liberamus per presentes perpetue et in evum. Ita quod dictus Petrus et Successores ad nullos proventus, nostros et civiles, onera et servitia ex prefato horto, predio, et agro tenebitur, nec erit adstrictus... In cuius testim... sigil. mediocre est app. Dat. Varsavie f. 2 ante Fest. Purificat. Marie A. Dni 1521. Albertus Popielski Vice-Cancell. L. S. (ze Swięc. s. 343-344.)

Sigismundus D. gr. R. Pol. etc. Significamus... Quia quamvis Magnifica Anna Palatina Podolie Tenutrix et usufructuaria existens oppidi nostri Garwolin, in nostro Ducatu Masovie, fecerat quendam contractum cum Provido Petro Matoliec Oppidano Garvolin. ratione aree pro extruendo Hospitali... Dans scil. et commutans cum eod. Petro Matoliec pro domo aree et horto suo, quem... inter Scholam.. et Joannem Mądry... possidebat, Medium mansum agri mensure Culmen. desertum in villa nostra Niecieplino, Capitᵘˢ Garvolin. penes agrum Lab. Joannis Stawianek de ead. villa Coloni situm. Tamen, quia M. Anna commutationem eiusmodi minime facere poterat, nostra authoritate, approbationeque non intercedente. Proinde nos.. hunc contractum... nullius momenti.. esse censeremus... Sed.. pietatem et clementiam nostram erga pauperes... exhibere volentes, domum, hortum et aream prefatam pro usu predicti Hospitalis, - medium vero mansum superius expressum, liberum ab omnibus laboribus, datiis et oneribus nostris, - censu duntaxat 15 gros. pro festo S. Martini Conf. singulis annis ex eod. medio manso solvendo, pro Nobis relicto, - predicto Petro Matolec, eiusque posteritati, ratione domus, aree et horti, de certa scientia et benignitate nostra Regia denuo dandum... censuimus, quemadmodum damus... perpetue... harum serie litterarum. Porro uberiorem gratiam erga pauperes eiusd. Hospitalis homines masculini et faeminini sexus declarare volentes, (ut) continuo Deum Opt. Max. maiore pro Nobis et successoribus Nostris exorent studio et effectu, ipsis pauperibus

pure

iure et simpliciter, pro ipso Hospitali, ac ~~(eius)~~ non sustenta-
tioneq. pauperum hominum, medium mansum agri in villa
nostra Wola Rembkowska, Capitus pfati Garvolin. Quem
Lab. Andreas Renkowicz Cmetho.. possidet,... donamus.. pre-
sentibus litteris nostris, per ipsos pauperes homines, seu
ipsorum Provisores pro tempore existentes, medium man-
sum prefatum, seu hominem, vel cmethonem ipsum in eo
residentem, - et qui successive prefatum laneum coluerit, ac
possederit; tenendum, habendum, possidendum, ac ad usum,
victum ac utilitatem oium pauperum ipsorum converten-
dum, Necnon census, labores, contributiones, et utilitates quas
libet ex eod. medio manso et cmethone provenire consue-
tas, tollendas, percipiendas et convertendas temporibus per-
petuis. Damus preterea.. perpetuam libertatem ligna pro ne-
cessitate eiusd. Hospitalis in G. ex silvis.. nostris, tam Garvo-
linensis, quam Osiecensis Capitus incidendi et ducendi, e-
tiam et robora necessaria pro reformatione dicti Hospitalis
et sepium eius, in eo tamen loco seu locis, in quib. Coloni
eiusd. ville Wola Rembkowska usum lignorum prefatorum
habent, aut Capitaneus Garvolinensis noster, ~~eu~~ et in Osiec-
ko, qui pro tempore fuerit, ostenderit, incisionem lignorum
et roborum huiusmodi faciendam. Ut autem presens do-
natio nostra non in alium.., quam in.. usum pauperum
hominum Hospitalis prefati dirigatur, et Hospitale.. debito
modo nunc et futuris temporibus provideri possit, designa-
mus.. in Provisores... Proconsulem et Consules oppidi G. pre-
sentes et pro tempore existentes.. Capitaneus vero Garvolin.
... superattendet, quo ea concessio nostra debito modo ob-
servetur, et non in alium.., quam in usum Hospitalis ipsius et pauperum eius
convertatur. Tenore presentium mediante. Quib. sigil. n.
est.. app. Dat. Cracovie in Conventione gnli, fer. 5 ante Dni-
cam Reminiscere A.D. 1540. Regni vero nostri an. 34. Rela-
tio Mgf. Pauli de Wola R. Pol. Cancell. etc. L. S. appensi.

Ze Swięc. s. 352-353.

Grabow.
dr. dyec. sandom. 17

In n. D. a. Ad p. r. m. Andreas D. g. Ep. Posn. Significamus tam praesentibus quam futuris. Quomodo solerti nostra cura pastorali cultum divinum adaugere et ecclesiis parochialibus jurisdictioni nostrae subiectis, signanter modicos fructus habentibus opera nostrae liberalitatis conferre cupientes ut tanto diligentius ipsarum rectores circa animar. curam ipsis commissam intendant quo nostris paternis donis iri (viderint?) se consolatos. Animo itaq. advertendo pauperiem et defectus ecclesiae parochialis in Grabowo in Archidiaconatu nostro Varssoviensi sitae quod rector ipsius de fructibus eius congruum vitae suae nequit habere sustentamentum. Unde ex gratia nostra speciali eidem ecclesiae et ipsius rectoribus olet moderno et futuris decimam nostram manipularem campestrem annuamq. grani et seminis et lini etiam in villa Brzozowica in Ducatu Mazoviae et Distr. Czernen. iacente de Vlis. Capli. nostri ratihabitione et consensu damus donamus appropriamus et praesentium per tenorem in perpetuum incorporamus. Nihil iuris proprietatisve pro nobis seu successoribus nostris in eadem amplius reservantes Quam quidem decimam manipularem Rectores eiusdem ecclesiae olet Stanus modernus et ipsius successores legitimi ex nunc decimabunt percipient et in ipsorum usus beneplacite convertent nostro et nostrorum successorum quovis impedimento penitus remoto. Harum quib. sigilla nostrum et praefati Capituli nostri sigilla praesentibus sunt appensa testio litterarum. Act. et dat. Posnaniae in Capo gnli s. ?. intra octavas BB. Petri et Pauli App. Anno Dni Mill. Quadringo. Quinquago primo. Praesentib. ibid. Vlib. et Hlib. viris Dno Wissotha de Gorka Sed. Ap. prothonrio Praep. Petro de Gniewy Cantore, Nico de Sobota Cust. Slawnik Cancell. Jacobo de Prazmowo Srzemen. Jaco de Wygonowo Pczowen. Archidiaconis Jacobo de Wygonowo Vic. in Spualib. et Off. gnli, Hectore de Koziennino Clemente de Drzewica Joanne Furman Cust. Gnezn. Jaroslao de Kanhetcico Jacobo de Grandy et Andrea Lashary Vladislao de Jarnowo Sbiluto de Urbanowo Johanne Wyscote Miroslao de Znin Gaudentio de Sobota Joanne de Cracz Joanne de Popowo Andrea de Rogalino Jacobo de Skoki Stephano de Chyby, Joanne de Spytowice Platis et Canonicis eccl. n. Posn. capltriter congregatis. Transiit p. man. Slawnik Cancel.

Kopia w A. K. W. l. XII. f. 233. (z roku 1622).

~~[illegible]~~

Akta Ziemskie Grójeckie. Nr: 6. fol. 432. verso.

Actum in Grodziecz feria tertia post Conceptionem Mariae, anno Domini Millesimo quingentesimo vigesimo primo.

Tenor litterae Ducalis ingrossatae de consensu Judicii.

Venerabili Stanislao Bonieczki Canonico Sancti Georgii Gneznensi et Notario Nostro Terrestri Cirnensi sincere Nobis dilecto.

Stanislaus et Joannes Dei gratia Duces Mazoviae Russiae etc.. Venerabilis sincere Nobis dilecte. Quemadmodum tuae Venerabilitati commisimus, ita et nunc committimus, ut Venerabili Thomae Sokolowski doctori Canonico Varsaviensi et Plebano in Grodziecz quantitatem montis in Grodziecz prope Ecclesiam pro locandis quatuor aut quinque hominibus ad plebaniam dictam ipsius spectantibus et adhaerentibus det et admittat, secus pro gratia nostra non facturus. – Datum in Vyshegrod feria sexta post festum Ascensionis Domini Millesimo quingentesimo vigesimo. –

Ad mandatum Dominorum Ducum.

– –

Akta Metryki Koronnej fol. 154.

Praesentatio Venerabilis Stanislai Bonieczki ad Plebanatum in Radzików.

Sigismundus Dei gratia rex Poloniae, Magnus Dux Lithuaniae, nec non terrarum Cracoviensis, Sandomiriensis, Siradiensis, Lanciciensis, Cuiaviensis, Russiae totiusque Prussiae Pomeraniae Masoviae etc. Dominus et haeres. –

Significamus tenore praesentium quibus expedit universis et singulis praesentibus et futuris harum notitiam habituris. Quod Maiestas concessit super resignationem Martino Oborst Plebanatus in Radzików Juris Patronatus suae Maiestatis honorabili Stanislao Bonieczki Scholastico et [illegible]

[illegible]

Warschoviensi pro plebanatu in Clyebowo.. Datum Cracoviae Die Dominico ante festum Sancti Martini; Anno Domini MDXXXVIII. Regni vero nostri Anno XXXII. Relatio Magnifici Pauli de Wolia Regni Poloniae Vicecancellarii.—

Slow

Iłów.

Erekcya Mansionaryi.

I. n. D. a. Ad p. r. m. Joannes Raciborski Dec. et Off. Vars. etc. Universis... significamus. Quomodo... V. D. Simon Gmurek Parochus eccl. in opp. Ilow Dioec. Posnan., suo et nomine H[lis] Stanislai a Kocierzew Vicarii eiusd. ecclesiae ... exposuit, quod ipsi ac tam. et hon. D. Cip. ac G. D. Dep. U. H. ob propagationem cultus divini, tum ob remedium salutis et praecessorum suorum Aarum, una cum Ht[i] ol. Mattia a Ilow Vicario eiusd. eccl. in I., altare tituli S. Nicolai et Officium Gl. V. Mariae in ecclesia Ilow. per sacerdotes duos ex Vicariis et tertium Altaristam altaris S. Nicolai et Discr. Rectorem Scholae decantandum in censu annuo reemptionali 105 flor. pol. fundaverunt,... a suma capitali 1,500 flor. pol. provenient, empto.. per G. D. Adamum Noskowski haeredem bonorum dicti opp. I. in terra Gostin. et distr. Gambinen. iacentium, ac acta capitaneralia castren. Gostinen. f. 3 post fest. S. Matthaei Ap. et Ev. A. D. 1619 inscripto et exigero.. Quem censum pro duabus ratis: vlct una pro festo S. Martini Ep. Conf. 54 florenor. pol., et altera pro festo Purific. B. V. M. 51 flor. pol. pfatus D. Noskowski se et successores suos eisdem Mansionariis, Altaristae et Rectori Scholae solvere... sese submisit... Petitq. V. D. Simon Gmurek... nomine quo supra, hoc idem officium et Altare taliter fundatum, cum conditionibus infra expressis, per nos erigi etc... Nos... litras Citdae... praemisimus... et citatis in termino... non comparentibus... contumacibus reputatis, ad.. erectionem processimus, et visa inscriptione pdict census,... Altare anniversarium et Officium Gl. V. M.... erigimus in Dei noie per psentes, ensumq annuum praenominatum pro eodem Altari anniversario Officio B. V. M. et Mansris ecclis in Ilow incorporamus... imunitatiq ecsticae adscribimus... Inscriptionemq super eodem censu... approbamus, ac censum.. imunitati ecsticae adscribimus... Statuimusq... quatenus 2 sacerdotes ex Vicariis Iloviensi per Patronos infrascriptos eligendi.., et tertius presbyter diocesianus, curato beneficio non oneratus, et ibidem continue residens Altarista S. Nicolai ad psens fundatus et quartus Rector Scholae Ilov... officium et horas B. V. M. vlct: Matut. Laud. Prim. Terc. Sext. Non. Vesp. et Compl. quotidie diebus pro temporib. decantent. Diebus vero ... infrascripti 2 sacerdotes (ex Vicariis),.. Sacrificium Missae de B. V. M.

V. M. cum collectis, viventibus fundatoribus, pro pecca-
tis, illis vita functis, pro sacerdotibus defunctis, ad alta-
re maius, loco Maturę, seu, si successu temporis aliquod
sacrum Missę Officium fundabitur, imediate ante sum-
mum Sacrum ~~est~~ cantatum, alternis vicibus in vino et
cera ac apparamentis ecclicis celebrare, Rectore Scholę
cum Cantore et campanatore cantantibus ex salario in-
frascripto ipsis quolibet anno solvendo expedire tenebuntur.
Altarista vero (altaris S. Nicolai... ultra cantum horarum
Officii B. V. M.... tenebitur duo Sacra qualibet Septimana ad
altare S. Nicolai in vino.. sumptu suo comparando et cera
ac apparamentis ecclię expedire tali modo: quod qualibet
feria sexta... unum Sacrum lectum pro defuncto Sacerdote
Stanislao, et aliud die quo sibi placuerit ~~die~~ de Assumptione
B. V. M. cum collecta, viventibus fundatoribus, pro peccatis eo
rum; ipsis vero vita functis, extunc qualibet feria sexta Sa-
crum Missę Sacrificium pro defunctis fundatoribus sacerdo-
tibus et aliis quibusvis benefactoribus, et aliud die quo
sibi placuerit de Assumpt. B. V. M. cum collecta pro de-
functis fundatoribus expedire in vino proprio.. ut supra
.. et Parocho... in licitis obedientiam praestare, in proces-
sionibus superpelliciatus interesse tenebitur... Deniq Mansii
suprascripti, Altarista, et Rector Scholę quolibet quartua
li... vigilias unius Nocturni decantare tenebuntur, et post
Vigilias unus Mansiorum Missam cantatam et alter Mis-
sam lectam pro defunctis fundatoribus sacerdotibus, Rectore
Scholę, Cantore et Campanatore cantantibus, celebrare... erunt
obligati. Qui suprascripti Mansii, Altta et Rect. Scholę cen-
sum 105 flor. pol. quolibet anno inter se dividere debent ta-
li modo. quod 2 Mansii.. quilibet per 19 flor. pol. et Rector
Sch. 13 flor. ratione Officii B. V. M. percipere debebunt. Rector autem Scholę ex eorem
salario suo... Cantorem et Campanatorem, Sacra Missę ~~de~~
Officia diebus dnicis et anniversaria quolibet quartuali de-
cantantes salariare, et pulsum campanarum post peractum
anniversarium Missę quolibet quartuali... procurare et pul-
sare tenebitur. Ratione vero anniversarii modo suprascripto
expediendi cuilibet Mansiorum per 3 florenos pol., Rectori
vero Scholę 2 flor. pol...., cedere debebunt ex censu 105 flor.
Altarista vero ex eodem censu.... quolibet anno 46 flor. pol.
percipere, et in domuncula per fundatores ędificanda, cir-
ca ecclesiam parte manere et continuo personaliter residere tene-

bitur

Iłów.

bitur. Cuius quidem Officii B. M. V., Aniversarii et Altaris
iuxta ordinationem praesentem expediendi, negligentias et de-
fectus, infrascripti Patroni et quilibet illorum seorsive et
in solidum attendere et ad Officium Spuale deferendo
corrigere habebunt omnimodam facultatem: Deo misericorde,
pro huiusmodi pio opere salute aeterna ipsis retribuente.
Quodsi successu temporis succedente caristia rerum, aut
difficultate extrahendi census, seorsivus altarista pro
suprascripto officio.. haberi non potuerit, extunc arbitrio
R. D. Officialis Vars. officia suprascripta Altaristae mo-
derari et iuxta exigentiam necessitatis denuo ordinari
debebunt. Similiter si Z. Mansii propter defectum Vicario-
rum eligi et constitui non potuerint, extunc Clericus ali-
quis scholae pro decantando tam officio B. V. M. et anniver-
sario substitui debet ex salario annuo 8 flor. pol. Ex
residuitate vero salarii pro officio B. V. M. et Anniver-
sario spectantis, 4 flor. pol. presbytero Vicario seu Mansio-
nario aut Altaristae suprascripto, sacra cantata diebus Veneris
et in Anniversariis cantanti pro altero Mansio(deficiente) cedere
debent. Reliquum vero vero alet 10 flor. pol. pro appara-
mentis altaris, seu pro sumptu exigendi census converti
et in cista in sacristia obserata in eum ~~fixum~~ effectum
observari debebunt. Si vero in exsolvendis eisdem cen-
sibus difficultas aliqua emerserit, extunc Altarista su-
prascriptus nomine suo et suprascriptorum Mansionarum
et Rectoris scholae eundem censum iure mediante repe-
tere debebit sumptu communi pro rata parte cuiuslibet
proportionaliter ex censu repetito defalcando, seu ex
communi deposito deficientis Mansii... Ad quod altare mo-
do suprascripto fundatum et erectum, antea vivae vocis ora-
culo nominatum, et ad praesens de communi consensu funda-
torum + V^lem Stanislaum a Kocierzew confirmamus et in-
stituendum decernimus. Similiter ex Vicariis Ilovien. V^les
Adamum a Czerwińsko Ioannem a Rybno et Adamum a
Gąmbin Rectorem scholae in Iłów, in Mansios, per funda-
tores electos et ad praesens declaratos Nos quoque authoritate
Loci ordinaria confirmamus tamdiu, quoadusque suprascriptis
officiis Vicariatus et Rectoratus fungentur. In posterum
vero Iuspatr. et collationis Mansionum, Altaristae et
Rectoris Scholae V^li ~~Stani~~ Simoni Gmurek Plebano et
H^li Stanislao a Kocierzew Vicario, durante vita co-

Eorundem

rundem plenarie reservamus. Post mortem autem eorundem Vdo D. Praeposito ecclesiae parochialis in Sochaczew et V^li Plebano in Ilow et tertio Decano Rurali Sochacoviensi... nec idem Jusp. spectare debere decernimus, ita tamen, quod uno illorum non consentiente,... dissensus ad R. D. Offlem Varsov. simpliciter sine iuris processu devolvi et sumarie modo arbitramenti decidi sine quavis appellatione debebit. Quae omnia et singula suprascripta authoritate Ordinarij qua fungimur confirmata... robur perpetuae firmitatis habere et obtinere decernimus... Decreto nro... inviolabiliter observanda. In cuius rei fid. etc. Act. et dat. Varsoviae die ~~30~~ 20 Februar. A. D. Millmo Sexcmo vigesimo (1620) Praesentibus R. D. Anselmo Raciborski; Can. Posn. etc. Et quia ego Simon Sawiowski cl. Mattiae Cl. Posn. Dioec. S. auth. aplica Notarius... omnibus praemissis praesens interfui etc...

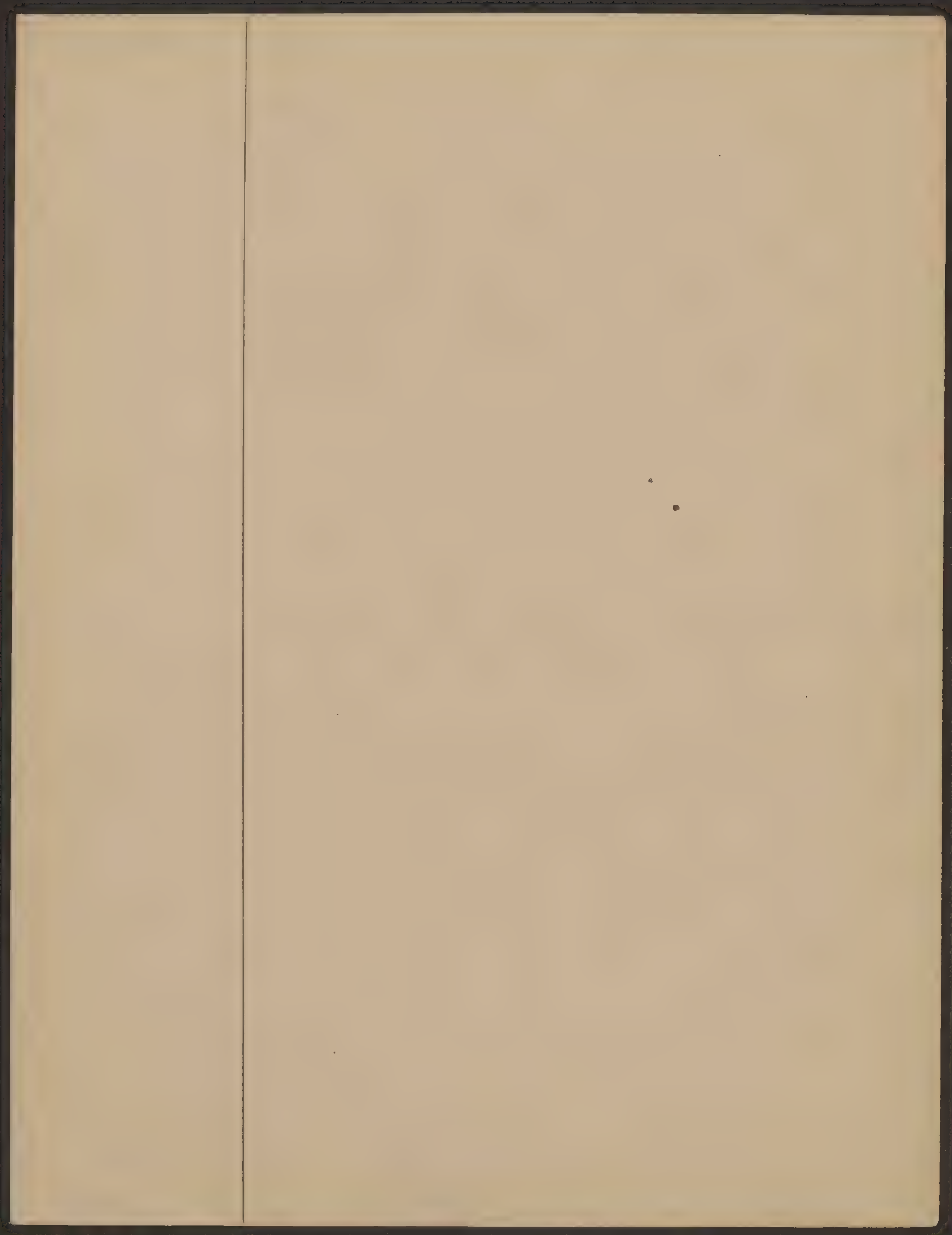
A. K. W. l. XII. f. 116–119.

A. D. 1624. die Mercurii 19 Junii Coram A. R. D. Joanne Raciborski D. et Off. Vars... comparens V. Simon Gmorek Paroch. ecclesiae in opp. I. obtulit inscriptionem, (quae intra,... et petiit eandem pro vera et autentica recognosci et autoritate Ordinaria approbari, debitae executioni demandari et ad Acta Consistorii ingrossari. Et R. D. Offlis... recognovit, eamque... approbavit et indemnitati adscripsit.., debitaeque executioni officia et onera... demandavit... Inscriptionis tenor:

Act. in Sochaczew feria 6 in Vig. festi S. Jacobi Apli A. D. 1620... Famati Thomas Gliszczynski dictus Wodka Proconsul ... ... Civ. Sochacz. et Catherina Gadzanka Coniuges legitimi Cives Sochacz... manu coniuncta Hlis viris D. Adamo a Czermno Stanislao a Kocierzew futuro Altaristae altaris tituli S. Nicolai Pontif. in ecclesia ... ... in op. Ilow. G. Adami Nowodworski haereditario, noviter fundati, Mansionariis et Discr. Stanislao a Bodzanow Rectori Scholae circa eandem ecclesiam degentibus modernis. et aliis in futurum pro tempore circa eandem ecclesiam existentibus 35 flor. pol. grossorum pecuniae monetae in Regno currentis census annui, pro suma pec. originali 700 flor. (per 30 gr. in florenum comput.) in bonis suis infrascriptis asssecurant. Quam summam Vlis Thomas a Ilow Commendator ecclesiae in Miedzyrzec Dioec. Luceor. pro eisdem Mansionariis, Altarista et Rectore Ilovien... dedit.. et supranominati coniuges.... ~~...~~ de manibus... Vlis Thomae...

acceptam

acceptam, in... bonis suis omnibus... in fundo et extra fundum civit.
Sochacz. habitis et habendis... inscribunt... Quos 35 flor. census
... praedicti Coniuges una cum suis successoribus tenebuntur.... po-
[illegible] in duas ratas:.. 18 flor.. pro festo Circumcisionis D. N. J. C.
[illegible] 17 flor. pro festo Nativ. S. Joannis Bapt.... sub poena re-
stitutionis summae originalis et censuris... Respectu cuius fun-
dationis... tenebuntur Dni Mansionarii (quorum duo semper circa ecclesiam
eandem assidue debebit esse, tertius vero Dnus Altarista supe-
rius [illegible] nominati Altaris et quartus Rector Scholae) Officium
B. V. M. singulis diebus in eadem ecclesia decantare... Si succes-
su temporis bona.. in quibus praesens summa est assecurata, ...
viderentur,.. quilibet... cuiusvis partis tenebitur, pro solutione to-
tius census annui 35 flor. iure conventuo, respondere et
in solidum eundem censum solvere. Ita tamen, quod qui
totalem censum solverit, habebit potestatem.. ab aliis cohaeredi-
bus... pro rata illorum parte, eundem censum repetere... Si
successores praeinsertorum conjugum eandem summam essen-
tialem reponere voluerint,... reponere tenebuntur... tali modo:
.. (Dni Mansionarii)... [se obligant...] ante fest. Nativit. S. Joannis B. in 6 septi-
manis per Nuncium suum, civem ~~[illegible]~~ Sochacz. bene possessi-
natum ~~ad~~ obdestinare (successores praedictorum coniugum; qui
successores) post ~~[illegible]~~ talem obdestinationem tenebuntur ipsam
summam... cum censu... circa Acta civilia Sochacz. reponere..
Ad.. summae originalis... levationem R. D. Plebanus Ilovien.. Mansionarii et
Altarista suprascripti una cum praecipuis personis in Officio op-
pidi Iłow... semper pertinebunt; sine quorum... consensu non
valebit.... quietatio.... Qui quidem D. Plebanus, Mansionarii, altari-
sta ac Officiales praememorati oppidi ad recipiendam sum-
mam originalem et eius dispositionem consensum Rmi
in Ch. P. D. Eppi Posnan. et Capituli Varsovien. obtinere de-
bebunt... etc. [illegible] Ex Actis Consularib. civit. sochacz...
A. K. K. t. XII. f. 345-347.



A. D. 1555. die 25 Junii. Coram R. P. D. Stanislao Boniecki Scholast. et Officiali Vars... Mgf. D. Joannes Warszawicki Castell. Ciechonov. produxit litteras erectionis ecclię parlis in Jastrzębia... et... easd. ad Acta Consist. Vars. ... ingrossarii.. petiit. Et R. D. Officialis.. litteris revisis ... ingrossari mandavit... Quarum tenor... talis:

In n. D. a. Ad p. r. m. Oium rer., quę sempiternę sunt futurę, nulla certior firmitudo excogitari potest, quam ea, quę sit litterarum monimentis prodita memorię posteritatis. Cętera enim facta humana quantumcunq. memorabilia aliis modis, quam litteris, ęviternitati consecrata, aliquot quidem seculorum decursu durare possunt; quę vero litterarum officio memorię mandantur, nunquam intereunt; ipsaq. vetustate sunt augustiora. Proinde Nos Benedictus Izbienski D. gr. ecclię cathedralis Posnan. Eppus. Significamus... Quia cum ex officio pastorali Nobis id incumbat, ut cultui divino augendo pro virili nostra curas et operas impendamus, authoritatemq. nostram Ordinariam cultum ipsum divinum propagare volentibus impartiamur. Et quia G. D. D. Joannes Warszawicki, Castellanus Livensis, Hęres in Jastrzębie, zelo pię devotionis accensus, volens cultum divinum auctum iri, et animę suę et suorumq. parentum et consanguineorum saluti consulere cupiens, ut ecclia parlis in villa sua Jastrzębie, diœcesis nostrę, in hon. SSmę Trinitatis, et sub titulo et invocatione Decollationis S. Joannis Bapt. et S. Benedicti Abb. erigeretur, pro ead. ecclia de novo locanda et statuenda, et pro area et domo plebanali, - matura intra se deliberatione prehabita, amicorumq. suorum salubri fretus consilio, - Inprimis incipiendo a piscina sua, quę est penes aggerem et viam, quę cunctos ducit ex Jastrzębie in Latowicz oppidum versus Septentrionem, quatuor zonas, alias sznury, terrę hęreditatis suę in J. mensurę Chelmensis, quarum quęlibet zona mensurę prędictę

70 ulnas in continet, ~~in~~ et in latum. et in longum itidem simi-
les 4 zonas mensurę Culmensis. Ex alia vero parte eiusd. ecclię
versus occidentem, pro domibus presbyterorum et scholarum
in longum unam zonam, in lătum vero duas zonas terrę, men-
surę Culmen. Item ad eam partem ecclię versus septentr. to-
tam aream una cum palude, alias smugiem, usq ad dictam
viam, quę euntem ducit ex J. in Latowicz, pro Plebano et
ecclia prędicta, ac dote plebanali dedit.. et ęterno coram
Nobis contulit. Prętereа unum mansum agri mens. Culmen.
in tres campos... ubiq circa prędium Dni emensurandos, una
cum prędiis (pratis?) iuxta eundem ~~prat~~ agrum existenti-
bus pro Plebano.. et ecclia noviter erigenda... contulit; ad-
misit et etiam admittit.. Plebano... liberam incisionem ligno-
rum in borris et aliis sylvis suis, tam pro foco, quam etiam
pro quocumq ędificio plebanali. Et insuper concessit ipsi Ple
bano vivarium seu piscinam, in dote tamen plebanali, con-
struere. Quę oia et singula suprascripta, pro Ecclia no-
viter erigenda et dote Plebănali in villa J... assignavit, dona-
tione pura..., cum oi iure, dominio..., nil sibi pro se suisq succes-
soribus... reservando, sed oe ius, dominium et proprietatem
...in... eiusd. ecclię possessores... transfundendo... Supplicavit
itaqe Nobis id. D. Castellanus..., ut eand. ecclium... erigere, et
in ecclium curatam creare dignaremur. Nos, piis votis... an-
nuentes, pmissis... litteris Crida..., et in termino ipsarum ne-
mine contradicente, huiusmodi donationem approbavimus...,
ipsamq eccliam in J. in honorem (<u>ut supra</u>)... in Christi noie
ereximus et in beneficium ~~[illegible]~~ curatum creavimus,
et eidem ecclię in J. suisq pro tempore Ministris et Plebanis pręmissa
oia, per dictum D. Castellanum... donata..., inviscerаmus... , decernen-
tes, quia pro ipsorum bonorum ~~cont~~petitione... ad forum judicii ecsti-
ci habeatur recursus. Ut autem Rector eiusd. ecclię... commodius
etc... de certa nostra scientia et liberalitate, ac sub ratihabitione
... Capituli nostri Posnan. eid. ecclię in J. ac eiu... Plebanis decimas
manip. ois grani et seminis ex agris et culturis noviter extirpa-

tis

tis et locatis in villis Niesadna et Poznowka, in tribus mansis advocatię in ead. Poznowka... et qui agri intra eosd. limites per colonos duntaxat et possessores pręnominatarum villarum et locorum possessi et culti fuerint,... donamus... Adiungentes pro Parochia eid. ecclię in J. villas infrascriptas, de cruda radice exstirpatas, videlicet: Jastrzębie, Brzoza, Brzeska Wola, Goszczywie, Filipowka, Chronin, Łopaciowka et Jazwiny,– quarum incolas in ecclia in J. divina officia audire, ibidemq. ecc̄tica Sacramenta percipere volumus, ac eid. ecclię in J. et Rectori eius... iure parochiali decernimus subiacere, salvis tamen iuribus et proventibus ecclīarum antiquarum..., quę ex antiquo eisd. ecclīis adscripta sunt... Eiusd. ecclię Iuspatronatus et pręsentandi prefato G. D. Ioanni Warszawicki et eius legitimis ~~hę~~ successoribus... in... Jastrzębie hęredibus perpetuo reservamus. Et ad eand. taliter vacantem..., N^lem^ et Discretum Valentinum Grodzinski, Clericum in Minoribus constitutum, ad pręsentationem G. D. Ioannis Warszawicki..., per manus nostrę capiti Procuratoris sui impositionem instituimus ac investivimus... in Dei nōie per pręsentes, Curam animarum, administrationem Spualium et regimen temporalium sibi in ead. committendo. In quor... fid. etc. Actum et dat. Posnanię in Capitulo Gnli, die Lunę, 28 m. Octobris An. Dn̄i Millº Quingº quadragesimo septimo. Prgsentib.... Prglatis et Canonicis Cathed. Posn. pro festo S. Martini capitulariter congregatis. Transiit per manus mei Bartholomęi Gandiowski (Gansiowski) Cancellarii Posn. mp.

Ze Swięc. s. 355–359.

Kabuszyn.

Kaluszyn. 17

In n. D. a. Ai p. r. m.

1. Andreas D. Gr. Ep. Posn. Signif. ten. praes. universis. Quomodo attentis et consideratis periculis Incolae (incolarum) villarum in nemore Kaluszyno locatarum ex longa distantia itineris, quod proficiscendo, ut ecclstica percipiant sacramenta ad ecclam parochialem in Grambkowo facere consueverunt, possent incurrere, eiusmodi periculis paterne consulere volentes, permoti praesertim eo, ut Christi fideles qui in ipso nemore colonias faciunt, constituto sibi legislatore, mandata Dei exquirant, et pabulo Verbi Dei refecti eruditiq legis suae non sint immemores, habeantq domum doctrinae et disciplinae, in qua de divinis erudiantur praeceptis, ecclam parochialem in dicto Kaluszyno, ad honorem Oipot. Dei et B. V. Mariae, Sanctorumq Andreae Apostoli, Joannis Bapt. et Adalberti ac Stanislai Martyrum, necnon B. Barbarae virginis erigendam duximus, ac in Christi nomine ereximus et fundavimus, praesentibusq erigimus, creamus, facimus et fundamus. Cui quidem ecclae in dotem et pro dote Nlis Stanislaus haeres in dicto Kaluszyno personaliter, coram nobis constitus, ac nomine Sanctuarii quatuor mansos agrorum in latum et longum aequaliter, prout agri colonorum ibidem degentium tantundem habentes, necnon prata ipsis mansis correspondentia, cum omni iure, proprietate, dominio dedit, donavit et perpetuo assignavit. Et insuper ut Rector dictae ecclae competentius in ipsa ecclia possit contentari, praefatus Stanislaus pro sua, suorumq parentum salute animarum, ac ob remedium suorum peccaminum concessit et largitus est Rectori dictae ecclae et admisit parare piscinam, superius piscinae dicti N. Stanislai, quam piscinam, quantumcunq inundabit, Rectores dictae eccliae possidebunt pacifice et quiete, sine quovis haeredum dictae villae impedimento. Locabit praeterea Rector dictae ecclae in Kaluszyno Tabernam unam et Hortulanos, quotquot necesse habebit, et locare in respectu agrorum suorum poterit pro sua et ecclae suae utilitate. Quos quidem agros, piscinam ac oia taliter per ipsum N. Stanislaum haeredem in Kaluszyno, dictae ecclae ac eius rectoribus largita, in immunitatem ecclsticam recipimus, eaq oia dictae ecclae adscribimus et appropriamus, ecclsticaq fore perpetuo decernimus. Et ut Rector dictae ecclae tanto diligentiorem se circa curam animarum sibi comissarum exhibeat,

quanto

quanto sufficientius agnoverit se fore dotatum, Nos ~~dictam~~ eidem eccliae ac eius pro tempore Rectoribus, omes decimas in agris, quos Nobiles residentes in villis, in nemore praedicto Kaduszyno locatis et locandis, pro se excoluerint, excrescentes, damus, largimur et appropriamus. Ita tamen, ut si eosdem agros coloni originarii, quos vulgo emethones nuncupamus, excoluerint, extunc post araturas emethonum ipsorum decimae excrescentes Nobis, successoribusq. nostris obvenient, quas mensae nostrae, nulla praescriptione obstante, reservamus. Juspatronatus vero dictae eccliae praefato Stanislao haeredi in dicta Kaduszyno, ac eius legitimis successoribus plenarie reservamus. In cuius rei testimonium sigilla nostra (nostrum et Capituli nostri) praesentibus sunt appensa. Act. et dat. in Zbikowo, die Jovis 24 m. Decembris Anno Dni Millmo Quadringmo Octuago secundo. Praesentibus ibidem Vlibus Dnis Petro Moszynski Cancellario et Joanne de Łukowo Canonico eccliae nostrae Posn.. circa praemissa testibus. (Loca Sigillorum ex cera confectorum in filo sericeo pendentium, a parte una Stemma Illmi D. Eppi, ab altera vero Vlis Capituli Posnan.)

~~W~~ Akcie Kommissyi, która niżej. ob. Święcie. ~~H~~ s. 137-139.

2. Termini Communes in Liw, fer 6, die Commemorationis Animarum A. D. 1543 In psentia Gsor. Georgii Brzozowski, iudicis, Cristini Żukowski Subiud. Liven. et aliorum. Commutatio Kaduszyno de Minuta, de consensu Judicii inscripta. Constituti personaliter, coram me Gus et Nlis Stanislaus Vexillifer Liven. Laurentius ol. G. Jacobi de antiqua Kaduszyno Subiudicis Liven. ex una et Hlis Nicolaus haeres Plebanus in ead. Kaduszyno, frater ipsorum germanus, partibus ab altera... recognoverunt. Quia... Stanislaus Vexillifer, (et) Laurentius, bona sua haereditaria, h. e. certos agros et prata cum hortis ... inter scopulos N.N. Olszewski et Łatockich, et viam, quae vadit per transversum, incipiendo a via Łatocka, quae de Kaduszyno vadit ad Szymony, per vadum, alias przez Bród, et penes praedia pfatorum Kaduskich, usq. ad viam quae vadit de Kaduszyno ad Molendinum N.N. Olszewskich, a via praefata Olszowskich, recto tramite eundo, alias Prykiem, ad torrentem, nuncupatum Łukawica, qui torrens influit.. in piscinam N.N. Olszowskich, - iacentes, in et super bonis suis haereditariis Kaduszyno, in districtu Livensi sitis, cum omni iure ... cum pfato Hli Nicolao haerede et Plebano in Kaduszyno,

pro

pro toto Sanctuario Eccliae suae in M. iuxta... antiquam fundationem et erectionem, cum oibus utilit. fruct... agris, pratis, silvis etc... necnon cum oi iure suo..., excepto horto ex opposito curiae plebanatus sito, pro ipso plebano Nicolao Dunsazat ad tempora vitae suae reservato, in et super bonis haereditariis Maduszyno antiqua.... perpetua... comutatione commutaverunt... Item ex speciali devotione sua Stanislaus Vexillifer, Laurentius admiserunt Nicolao Plebano et suis successoribus..., frumenta cuiuscunq grani et seminis pro necessitate sua domestica in Molendino dicto Przybyłowski in bonis haereditarii Łatok molere absq. mutritex. solutione, et liberam prensuram piscium in ead. piscina, quocunq voluerit rete... in perpetuum. Super quam comutationem... Kałuscy debent sibi obtinere... consensum et confirmationem, cum Plebano mutuis impensis a Rmo D. Eppo Posn... tanquam Loci Ordinario. Quam comutationem... inter se et successores ipsorum ... observare debebunt sub vadio 100 sexag. gross. in sese, cuius vadii medietas pro Judicio Terrestri Livensi et alia medietas pro fabrica Eccliae Colleg. Varsav... per partem ... infringentem (solvenda)... pertinebit... (L.S.) Ex actis Terrestrib. Liven. Ibid. s. 128-129.

Termini Terrestres Comunes in Liw f. 4 post fest. S. Matthaei Apli. A.D. 1556. Ex Actis Castrensibus in terminis de consensu Judicii inductum. Act. in Arce Livensi f. 4 ante Dnicam Ramis Palmarum A.D. 1556. In psentia G. Nicolai Zawisza de Budziszyno Tribuni Liven. Camenecen. Capitanei, ex minuta de consensu Judicii inducta, ac per partes... recognita. Coram Officio Castren. et Actis psentibus Liven. constituti personaliter Gi Laurentius et Felix, germani filii ol. G. Jacobi Kałuski, Subiud. Liven., et Joannis Stanislai ol. G. Stanislai Vexilliferi Liven. de eadem antiqua Kałuszyno, nepotes ipsius legitimi.... divisionem perpetuam .... inter se factam... recognoverunt; et una divisione G. Laurentio duae piscinae cum earum molendinis, una (piscina) post ipsius [illegible] curiam versus Wola Kałuska, dicta Rusna, in torrente Niedźwiada..., et alia in Stoczek, in eodem rivulo et torrente Stoczek sita, ac Gazis, area, hortis, sepistoriis, agris, pratis, iuxta privilegium ex antiquo Molendinatoribus in eodem Stoczek assignatis in longum et in latum, perpetuo referunt. Felici vero unam piscinam cum Molendino minerali, ubi quondam

quondam Minera extiterat, cum gazis, area, hortis, pratis agris dicti molendini Molendinatoribus privilegio adiunctis, in fluvio seu Torrente nuncupato Łąkawica..., eadem perpetua divisione cessit. Joanni vero et Stanislao eorum nepotibus cum Matre ipsorum legitima quinque piscinas, cum earum molendinis videlicet: una in antiquo Kaduszyn, villa cum molendino eiusdem, - secunda inferior sine molendino inter curias ipsorum Joannis (Stanislai) et Laurentii patrui eorum,... in torrente Łąkowica, cum gazis, areis.. etc. quos ad praesens pro vidus Joannes Krzybycz Molendinator tenet..., iuxta antiquum privilegium ac pfatum, molendinum in antiqua Kaduszyno ... pertinebunt. Duae vero in Łatok, una in villa sine molendino, et alia extra villam Łatok cum Molendino in torrente seu fluvio Łukowica sita, quam pfati Kaduscy tenue runt cum N.N. in Łatok in solidum, cum gazis etc... iuxta privilegium Molendinatoribus assignatis. Quoniam (Quintam) vero piscinam mineralem a latere versus Byciołek molendini desertam, in rivulis sita. pfata divisione perpetua perpetue cesserunt. Item pfati Joannes et Stanislaus habebunt facultatem ...in eadem piscina inferiori inter curias ipsorum et Laurentii patrui iacente... post aggerem ipsius piscinae Molendinum novum erigere..., saltumque aquae inundationis elevare, iuxta necessitatem, ita tamen, quod domibus tabernatoriis ex opposito eiusd. piscinae... existentibus non noceant, ac praesertim domibus laboriosorum Joannis Klukowczyk, Jacobi Łopich, et Petri antiqui Sutoris, cum omnibus pfatarum piscinarum et molendinorum ac agrorum, arearum etc.. metretis, emolumentis, piscinis piscatoriis caeterisque... comodis et utilitatibus pfati participes perpetue... cum suis Successoribus... possidebunt: certis conditionibus... interpositis, quod in omnibus piscinis sibi et successoribus suis, cum omnibus cmethonibus aquae usum liberum pro peccoribus et adaquationem, ac equorum, necnon et transitum liberum eorundem peccudum comunem cum equis et curribus, caeterisque animantibus domesticis, in omnibus expulsiones et impulsiones liberas reservaverunt... perpetue... Item borras, mericas, silvas pfati Kaduscy mutuis impensis, a vicinorum bonis haereditariis, circa bonorum (bona) eorundem...adiacentibus... debebunt dislimitare et dislimitatas inter se in aequales sortes dividere etc. Et iam deinceps omnes aggeres, ~~~~ circa eorum piscinas et Molendina... tenebuntur providere et reparare, Si etiam ex nimia inundatione... eorundem

(rupturae)

ruptura supervenerit. Item si et in quantum... evenerit aliqua nova controversia pro Sanctuario per... Plebanum... permutato... et transportato, tunc oes participes nominandi tenebuntur pfatam controversiam impensis propriis defendere..., et si aliqua diminutio vel damnum alicuius piscinae sive Molendini... extiterit, tunc oium participum damnum et diminutio existeret. Item si... V. D. Nicolaus Maduski Plebanus... Laurentii et Felicis fratrum germanorum (frater germanus?), Joannis vero et Stanislai patruus suam quartam partem totius patrimonii sui in oibus villis, videlicet Maduszyno antiquo, Wola Maduska dicta, Kuslie, Ryciorek, Stoczek et Batok et in oibus molendinis et piscinis superius nominatis..., necnon in Borris, mericis etc.. pfatis repetere... voluerit, Tunc pfati Maduscy de suis oibus portionibus ipsi quartam partem, tenebuntur... exdividere in piscinis, ac emolumentis eorum, prensuram piscium, usum et possessionem (incisionem?) liberam tam in borris (quam) silvis et mericis,... non obstante Terrestri praescriptione, sub vadio inferius posito, assignare et emensurare.... Et interim si aliqua... expeditio bellica... contigerit, tunc oes pfati participes in solidum.. tenebuntur pro pfato Nicolao Plebano expeditionem... servire..., tamdiu, quousq, quousq, portionem quartam indivisam circa se tenuerint et pfato Plebano non admiserint. Item... pisces in torrente et fluviolis superius nominatis..., post aquq piscinarum et sumitatibus, alias w Wierzchowcach nondebent expiscari, nec in eisdem pisces prendere per se ac servitores suos, cum quibus Dni eorum de ipsis querulantibus, unus alteri iustitiam indilatam tenebuntur administrare. Item censum 80 gross. molendinatorum+ in Batok, pro hac vice tantum anno praesenti, pro Dnica Conductus Paschq oibus participibus pdictis tenebitur solvere... Quam divisionem perpetuam et oia in ead. contenta pfati Maduscy.. cum suis successoribus... tenebuntur... observare, sub vadio 500 sexagenarum, grossorum sca,..., cuius vadii medietas parti divisionem tenenti spectabit, et alia medietas... Iudicio terrestri Livensi... Quod vadium... oes participes super se et bona sua... assumpserunt... psentibusq admittunt.... Aegidius Dąmbrowski Notar. Terrestr. Liven. L. S. Correxit Skorupka. (Ibid. s. 129–133.)

+(molendinator?)

4. A.D. 1643. die Lunę 16 Martii. Coram Officio Illmi ac Rmi
D. Andreę de Szołdry Szołdrski D.g. Ep. Posn.... R.D. Andreas
Dzierzanowski Parochus Katusinen.,... extractum... de actu in
Castro Livensi,... petiit ad Acta psentia connotari... Tenor
...talis: „Act. in Castro Liven. f. 5 post fest. S. Catharinę
Virginis A.D. 1642. Comparens personaliter coram officio
psenti castrensi Capitaneali Livensi... G. Abraham Cieciszewski
Subdapifer terrę Liven. suo et G. Agnethis Troianowska
consortis suę secundi nuptus nominibus. . recognovit.
Quia ipse Nli ac Rdo D. Andreę Dzierzanowski Parocho Katusin.
...necnon successoribus ipsius Parochi... summam mille flor.
pol. quoad personam moderni Recognoscentis, ducentorum vero
flor. pol. respectu... G. Agnetis T. consortis suę debiti... realis..., in
vim reemptionis... [tenetur] ~~in~~.. bonis suis hęreditariis villę Grozki
hic in distr. Livensi.. iacentibus (inscribit): Cuius quidem respectu
summę inscriptę tenebitur... et se cum suis successoribus
submittit... quotannis summam 72 flor. pol. eid. Parocho et
..eius successoribus... - unam..ratam vlet 36 flor. pro festo Cir-
cumcisionis D.N.J.Chr. in an. 1643..., aliam vero similem
ratam pro festo Nativ. S. Ioannis Bapt. proxime venturo -
solvere, et sic annis subsequentibus.... Et hic idem..A.R.
Andreas Dzierzanowski.... respectu summę... pfatę.... submittit
.. se 6 Missas in quolibet mense (absolvere): Tres quidem pro defuncta
ol. Marianna Ciężka, primi matrimonii Recognoscentis con-
iuge, tres vero pro vivis et pro peccatis vita durante Re-
cognoscentis et G. Agnetis T. consortis ~~eius~~ ipsius; post fata
autem ipsorum pro eisdem Requiem; - ita tamen ut G.
Troianowska specialem unam in vita, quam post mortem
habeat ex sex missis unam... Quę quidem Missę... alter-
nis septimanis absolvi debent: Una quidem prima septi-
mana cuiuslibet mensis feria 4a, nisi sit impedita festo
celebri, nam tunc die sequenti absolvi debet; secunda et ter-
tia Missa altera septimana mensis, feriis secunda et quar-
ta, non impeditis festo celebri. Quartam missam tertia septi-
mana mensis, feria ~~II~~ secunda, ut supra. Quinta et sexta
missa quarta septimana, feria secunda et quarta, non im-
pedientibus solemnitatibus. In vim cuius officii... ex 72 flore-
nis census,... 60 flor.. pro.. Missis cedere debent.. Parocho.., 12
vero floreni pro cera et vino... L.S. Ex Actis castren. Liv.
Correxit Kruszewski.

Apud Święc. II s. 140-143.

Andreas de Szołdry Szołdrski D. et S. Sed. ap. gr. Ep. Posn. Christi noie invocato, solumq Deum iustitiamq prae oculis habendo. In causa..... Inter R. Andream Dzierzanowski Parochum in Kałuszyno Actorem,
ac G. D. Stanislaum Cieciszewski Succamer. Liven., necnon Nles Georgium Dzierzanowski, aliosq comparticipes bonorum Kałuszyno haeredes, reos conventos
Occasione comutationis, seu alienationis certorum agrorum et totius Sanctuarii, necnon piscinae in erectione expressae... per Vlem ol. Nicolaum Kałuski... in fratres suos... (cf. superius actum de an. 1543) etc... prout latius in actis causae...
In qua causa... R. D. Stefanus Kałusinen erectionem... produxit de an. 1472 ... et in ea assignationem mansorum 4 una cum pratis correspondentibus agris, pro Taberna, locandisq quotquot necesse fuerit hortulanis, ac piscina... Item Visitationem de an. 1603, quae obloquitur, Ecclam in K. agri angulum habere, respectuq 4 mansorum ... angulum nullam correspondentiam habere. Produxit Inscriptionem de an. 1556 inter GG. Kałuskie filios ol. GG. Stanislai et Laurentii, qua iidem haeredes in Kałuszyno, agnita lesione ecclis, per patruelem suum Nicolaum Plebanum in Kałuszyno ac Patres suos, facta, cavent inter se, occasione Sanctuarii si et in quantum restitutio Ecclis solvenda fuerit, indemnitatem. Produxit Visitationis ordinationem Anni 1639, Comissariorumq deputatorum cognitionem super punctis in Decreto de an. 1645... insuper dispositiones Iurium de alienatione bonorum ecclis...
Ex adverso GD. Succamerarius... produxit Instrumentum comutationis per Vlem ol. Nicolaum Pleb. in Kał. a. D. 1543 factam, ac... praescriptione firmatam possessionem allegavit.....
Nos itaq rationibus per parte hinc inde allegatis,... cognitis, in termino hodierno,... Christi noie repetito..., de consilio Iu risperitorum pariter et assensu, hanc sententiam definitivam dicimus... Sanctuarii alienationem per ol. Vlem Nicolaum Kałuski... in fres suos germanos ... contra praescriptum Iurium, cum summo ecclis Damno factam, illicitam et damnosam esse declaramus, et nullum ... robur... habere,... ad desq... agros in erectione expressos..., prata,... piscinam... ecclis Kał. restituimus,... et ad restitutionem eorundem,.... G. D. Succamerarium et litis comparticipes per sententias ecclicas compellendos esse censemus... Ne vero judicium nostrum, ecclisq... restitutio elusoria per incertitudinem agrorum reddatur, agriq

ceteri...

steriles et inutiles per conventos reos... assignentur... ad id.. Ill. et A. R. D. GG. RR. DD. Felicem Krzemieniowski Cracovien, Posnanien., Varsovien., Calissien. Canonicum S. R. Mtis Secretarium, Adamum Brochowski Vexillif. Lancic., Nicolaum Żabicki, Albertum Łatos Decanum Liven., Adamum Arciszewski Prep. Bronen., Adamum Saprocki Par. Cygovien., Michaelem Chebiowski Actor. Cons. Vars. Notar. necnon Par. Latovicien. hinc inde nominatos.... deputamus, ipsisq. committimus: Quatenus ea stato tempore opportuno... ad dictam villam Kaduszyno descendant, iuxta modum et consuetudinem colonorumq. possessionatorum in Kaduszyno possessiones agrorum, ad mensuram iustam et legitimam 4 mansorum, aliorum agrorum exdivisionem, iuxta... tenorem erectionis faciant, eandemq. siquis terminent, et scripto conceptam ad Archyvum eiusd. ecclię reponant. Post quam... commensurationem et... deoccupationem,.. Rdum Parochum similiter ad fundorum etc... restitutionem... teneri declaramus. Insuper in damnis et litis expensis victos victori condemnamus... In cui. r. fidem etc... Dat. et act. Varsovię die Veneris 28 mensis Junii A. D. 1647... Andres Szołdrski E. P.
. 4. D. 1648 d. 4 Februarii. Varsavię. Illmus ac Rmus D. Ep. Posn. ... Illis et A. R. Dni (Felicis Krzemienowski) difficultatesq. ... personali intentione, et alterius cuiusvis Commissarii non obstante absentia, actum Comissionis expediri posse declaravit, et dictam commissionem ad oia puncta erectionis extendi debere declaravit mandavit. Joannes Vladislaus Borucki Prothonot. Apost. Causar. Curię S. Illmę Cels. Notarius.

(Ibid. s. 133–137.

6. Adamus Brochowski Vexillifer Ter. Loch., Adamus Arciszewski Prep. et Dec. Bron., Stanislaus Święcicki Par. Latovic. Adamus Saprocki Commend. Cygov., Michael Chebiowski Protonot. Ap. Commissarii... ad infrascripta... deputati. Significamus... Qualiter Nos..., iuxta.. tenorem Decreti in causa.. inter ... R. D. Andream Dzierzanowski... et G. D. Stanislaum Cieciszewski (etc. qui supra n. 5.).. occasione ... alienationis (de qua supra n. 5.)... deputati In primis et ante oia... litteras Innocentię ad instantiam dicti Parochi (Kaduszinen.) contra G. D. Succamerarium (Cieciszewski) extradi, debitoq. modo exequi curavimus... In termino itaq. in diem hodiernam legitime cadente, tam pro parte Actoris, quam etiam G. D. Succamerarii fuimus ... modo requisiti, quatenus jurisdictione in nostram comissorialem fundaremus, idq.; quod respicit bo-

num

num memoratę ecclię (Kadusinensis)... statueremus. Nos itaq... at-
tenta affectione partium..., visa... litterarum Innotescentię exe-
cutione, Decreto Ill^mi ac R. D. Eppi Posn... relecto, Jurisdictionem
nostram in noie Dni fundavimus. Nosq, Judices competentes
esse partium et causę psentis pronuntiavimus, et ad ulte-
riora, uti in causa fundi ecclici, alias Sanctuarii, vulgo Po-
świątne nuncupati processimus. Procedendo itaq. ad eum fun-
dum controversum descendimus, et... ductum talem inchoavi-
mus peragere et consequenter perficere, prout sequitur... sub
tali tenore verborum, videlicet: Naprzod wyszedszy w pole
przeiachaliśmy drogę, ktora idzie do wsi Stachecskiey Łatoka.
Kędy stanąwszy JczoM. X. Pleban ukazał nąm dawny grunt
Poświątnego, quasi per commutationem factam. JczoM. P. Pod-
komorzy przyznawał to, isz tęn iest właśnie grunt Poświątnego,
quasi a parte dextra, a nieinszy, y że tak iest, okazał pra-
wo, to iest Comutationem in Terminis Comunibus Livensibus
de an. 1543 factam; wywodząc to, isz X.^{ż} Kadusiy, antecesso-
res JMcś z swoich Folwarków grunt co naylepszy, z łąkami,
pastwiskami, za on grunt, ktory był sterilis, in protensione
orientali post curiam plebanalem, wydzielili, y tęn grunt
dali in vim melioratiosis. A isz JM. X. Pleban pretendował
sobie, non esse ęquivalentem fundum primęvę erectionis
suę per ol. Ill. et R. D. Andream Ep. Posn. de an. Dni 1445
die vero Veneris 12 mensis Novembris factę. Tenor ut in ea
etc.[1] My Comissarze ex testium depositione et literariis docu-
mentis (uznaliśmy l. t. p.). Isz tęn grunt, ktory iest ex oppo-
sito areę plebanalis, był własnie primęvę erectionis i-
stius ecclię; Że iednak sterilis, infructuosus, arenosus, dał
iako Patronus ecclię et bonę conscientię vir et civis optimus,
upatruiąc difficiliorem consequentiam temporum, aby Kościo-
łego in divinis peragendis et in provisione nie był deficiens,
agros cultos et fertiles, qui quotannis excoluntur per sub-
ditos villę Kaduszyno, et pro anno psenti conseminati sunt
hyemali conseminatione, subditis suis quatuor mansos
iuxta Decretum Ill. et R. D. Eppi memorati de facto odią,
et ecclię eiusdem Rectoribus perpetuo applicavit et incorpo-
ravit; poddanym swoim inszeKole in recompensam ęqualiter
oddaiąc in continenti. A isz tęn JM. X. Pleban iako hęres sua-
rum sortium, cum frē suo N. Georgio Dzierzanowski germano,
tanquam cohęrede sortium suarum in Kaduszyno, powinni
się tysz do czterech tych włok przyłożyc; co iako vir bo-

nus

[1] Powodują się tu Komissarze na akta tej sprawy, których nie mamy.

nus uczynił y ustąpił eximunc, dawszy de facto et realiter par-
tem iure terrestri naturali hæreditatis se concernentem, ra-
chuiąc in hanc partem puddwonasta zagonow oziąmkow, seu zagonow.
Ale tyż tenże J.M.X. Pleban z swym rodzonym (bratem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] roley zasiana, ktora, ex eximunc [illegible]
Kosiołowi in perpetuum, eximunc wydzielił mu y puścił [illegible]
[illegible] omorzy Sudiołocek 12 sulcorum æquivalenter,... stante
ea divisione parochi, Nobilium et Subditorum, J.M.P. Podkomo-
rzy tesz puscił, iuxta tenorem Decreti J.M.X. Biskupa Kno-
[illegible] tak wiele gruntow do [illegible], ktore J.M.X. Pleban [illegible]
[illegible], ktorezmi grunt ograniczył eximunc kopcami, poczawszy
od drogi [illegible], ktory był X. Plebana przedtym dziedzicz-
ny, potym go puscił in sortem possessionis Ecclis. Potym
[illegible] dalsze, te grunty oddaiąc [illegible] y Plebanowi,
ktore grunt [illegible], się poczynać od granice [illegible]
[illegible], iuxta extendendum (extensionem) dawnych Krol.
Kmiecych Kaduskich, exclusa tamen [illegible], z ktorey ten
rivulus wychodzi, ktora Szlachcie [illegible] należy. A gdy
J.M.P. Podkomorzy oddaie Kosiołowi dobra y Plebanowi,
stawaią tysz personaliter Szlachta: Woyciech Szymun-
ski [illegible], Stanisław [illegible] y Andrey [illegible]
[illegible] Dziedzicy z [illegible], ktorzy ukazuią prawa swoie,
[illegible] modo obligatorio, drudzy hæreditario et alio quovis
modo, [illegible] J.M.P. Podkomorzy eximunc submittuie się,
sub damnis terrestribus, sine juramento corporali, zapła-
cie powinien postawa na przyszłe święto S. Jana Chrzciciela
[illegible] w roku teraznieyszym tylko tey Szlachcie, ktorych
grunt [illegible] ad actum præsentem exdivisionis, salvis aliis
Nobilibus circa iura sua, eisdem servientia. Daley tedy idąc
wsypalismy kopice, y oddalismy J.M.X. Plebanowi y Kosio-
łowi. Ktore grunty J.M.X. Pleban pro grato... acceptavit, y
[illegible] grunty in possessionem, [illegible] Intromissionem podaięmy
in vim primævæ fundationis et erectionis eiusd. Ecclis.
[illegible] grunt wydzielony ma się, ciągnąc aż do [illegible]
[illegible] y [illegible] placu y daley wdłusz, jako dimensio
[illegible]. Granice te poczynaią się od drogi [illegible], ktora
idzie do [illegible] gruntu teraz iusz oddanego Kosio-
[illegible] y [illegible] 6 przy wsi granice [illegible], kto-
re kopce [illegible] Comissarze [illegible] [illegible].
A idąc nas wzdłusz przez pole, wsypalismy także kopce aż
do Narożnika za Plebanią, in præsentia J.M.P. Podkomorzego,
ipso consentiente, comensurante et exdividente. Quan-

tum

tum vero attinet inseminationem tak Poswiątnego prze-
szłego, iako y gruntow poddanych wydzielonych na Poswiątne,
tak declaruiemy. Isz zasiewki y łąki J.M.X. Pleban ma zbie-
rać pacifice tego roku, y ogrodu zażywać do czasu słusz-
nego. Także Szlachta wyżey pomieniona, y Poddani takie kto-
rym grunt odszedł na Poswiątne; na co pars utraque pozwo-
liła et pro rato acceptavit. Quantum vero attinet prata
Mansis correspondentia, in uno campo tantum, ubi exdivisi-
mus ex opposito ecclis et parochialis domus existente. Quo-
niam nulla sunt prata, vel pauca ibi existunt. Quae alias
prata asserunt vicini protunc praesentes et adstantes, conver-
sa esse in campos. Ideo ex aliis campis, ex quibus comensu-
ratio non debetur ecclig, Visum Nobis fuit, nos non posse
stringere G. D. Succamerarium, teneaturne eadem prata ex-
[illegible], nisi ex speciali gratia sua et liberalitate circa
ecclam rectoresq eiusd... (quod etiam ipse Parochus ibid. a-
gnovit... ideo quaestionem hanc ex parte prati... ad Ill. ac
R. D. [illegible] Posnan... remittimus. Quantum attinet Taber-
nam,... unam... tantum et non plures (Plebanum) debere ha-
bere declaramus. Hortulani autem quoniam sunt in fundo
ecclig locati, et a multo tempore... existunt in fundo Plebanali,
ideo nihil ex ~~hac~~ parte huiusmodi hortulanorum inno-
vandum censuimus.. Quoad piscinam in.. erectione ecclig
[illegible], cum G. D. Patronus ecclig suae pro bono suo af-
fectu non negat, eamq elaboratam esse per D. Parochum,
absq tamen praeiudicio fundorum dicti Patroni, iuxta con-
tentum erectionis libere concessimus... D. Patroni accedente consen-
su. Cui quidem R. D. Parocho licitum erit aggerem consi[illegible] ac
funium Patroni.. absq iniuria fundi; super quo etiam idem
D. Patronus consensum suum... praebuit.. Et insuper quoad
pascua..., G. D. Patronus,... ut libere na ugorze eisdem pascuis
utatur (Parochus), permisit nunc et in perpetuum. Quoad
colonos ad G. D. Patronum antiquitus spectantes: Quoniam
constat, ante erectionem dictae ecclig esse locatos... in villa
Katuszino, et neq possessiones antiquae... de iure moveri
possunt, et in ductu antiquae locationis nullam cum fundis
parochialibus eosdem colonos connexionem habere cognovi-
mus; Ideo... G. D. Succamerarium circa eosdem manutenen-
dum... fore et esse indicavimus... Et ne in posterum tam
inter haeredes bonorum Kaduszyno, quam etiam Rectores di-
ctae ecclig... ex parte huiusmodi agrorum lis... oriatur,... De-
cretumq, J. et R. D. [illegible] in dubium vocetur, J.M.X. Podkomo-

morzy

mer y in eam perpetuę firmitatis et subsistentię, aby był ograniczony plac plebański, na którym y Podsiani insze siedzą, obiliśmy pale in praesentia et de consensu utriusq. partis, to iest poczowszy od furty, która idzie cmentarz po lewey stronie, y ciągnie się ten plac aż do drogi Liwskiey, w wsi teyże Kałuszynie będącey. Ażeby na potym to ograniczenie nieodmiennie trwało, uznali iśmy to za słuszną rzecz, y takeśmy postanowili, aby granice wyżey pomienione co 10 lat kosztem JMX. Plebana, zaciągnąwszy na to JMci X. Dziekana Liwskiego, teraz y na potym będącego, co ma bydź z dokładem Vlis Officii Spualis, renowowali y poprawiali. Zwrócę y JMP. Podkomorzy propter bonum pacis prateolum prope fluvium Potok, alias Zdroiu, który dzieli Role, Kościołowi animo prompto do używania wiecznemi czasy darował, y Intronissionem in pmissa oia et sing. superius expressa mieć chciał. Co my od JMP. Podkomorzego słysząc, deputowaliśmy na tę Intromissią, za wyraźną prozbą JMP. Podkomorzego y JMX. Plebana woła Wielebnego w Chrystusie X. Grzegorza Gordoniusza Vicariego Kałuskiego, przy tym Kościele lat 17 mieszkaiącego, z tym Szlachetnie Urodzonych Piotra Dąmbrowskiego, Jana Smurskiego y Woyciecha Czaikę Woźnego, którzy w pomienione Role, grunty, place, Intronissią realnie weźli, y że ią de speciali utriusq. partis petitione odprawowali, zeznali, także y wielu inney Szlachty poblizu mieszkaiącey, co uczynili nemine contradicente, imo etiam N. Georgio Dzierzanowski fre germano D. Parochi per expressum consentiente. Tum et in hortum... per G. D. Patronum.. donatum, inter metas Laboriosorum Andreę Olender... et aream desertam, dictam Knapiowska..., Quam aream.. asseruit certo.. esse ab antiquis tempori bus ecclię Kał. inata comutationem antedictam,; et produxit obligationem super horto parentis suę, per N. Christophorum Zaleski de an. 1623 proxime pterito (sic), tenoris ut in fol. etc.+, ubi manifeste apparet hortum eundem fuisse proprium ecclię par. Kał. Quare G. D. Succamerarius.., submisit se in forma iuris ...realiter summam 12 flor. pol. pro festo S. Joannis Bapt. proxime venturo, coram Actis castren. Liven. depositurum. Quę (area Knap.) licet asseratur esse Nlium, tamen mala fide possidetur; praesumitur enim esse ex illo horto, quem primus Fundator ecclię Kałusz. donaverat; ex comutatione vero transierat in manus Nlium. Quoniam vero ad ecclesiam pertinent subditi, quos in praesenti commissione reperimus esse residentes in domibus et area plebanali, videlicet Laboriosos:

+ ecclię eidem Kał.

Stanisł

Stanislaum Szkolny, Sophiam viduam relictam [illegible] mortui
Lab. Alberti Będek, cum filio Joanne Będek et filiabus
Anna et aliis minorennibus, - Bartholomaeum Tocy cum
Paulo filio eius (et aliis) minorennibus, Johannem Sinciek
cum Nicolao (et) Martino filiis et Catharina filia, cum
area integra in qua residet.. Quos subditos ex speciali
gratia A. D. Andreas Dzierzanowski... eccliae Nadusinensi,
cum consensu fris sui germani N. Joannis Dzierzanowski
... in perpetuum... donavit. Atq. medio manso agri in uno
campo versus Potok, penes villam transversam currentem
ad villam Grozki (Grozki v. Groszki) a parte Naduszyno;
- hos oes supra de noie et cognoie specificatos vna cum
successoribus eorundem legitimis... haereditatem esse D. Pa-
rochi, non vero ad bona Terrestria spectare,.. declaramus,
eosdemq. eccliae... incorporamus. Hic ex parte prati ex spe-
ciali mente et ordinatione G. D. Succamerarii, quem abun-
de erga eccliam suam esse propensum cognovimus,... an-
notavimus, videlicet. Że kiedy była pierwsza fundacia po-
świątnego, nie mogliśmy się dowiedzieć, iako ludzie pamię-
taią, aby tam łąki iakie mogły bydź, y sam JMXiądz Pleban
teraźnieyszy, który się tu rodził, zeznał, yże żadnych łąk
nie pamięta y niepamięta. W tym zas polu wydzielonym
od wsi Patoka Slacheckiey poczawszy, w którym oddaliśmy
kawałki łąk przeciwko tymże rolom przy kopcach nowo sy-
panych, accedente consensu DD. Patockie et in praesentia
ipsorum - Tedy maiąc in consideratione (na uwadze), że w iednym tylko polu
agri plebanales includuntur, y że nie [illegible] inszych
łąk ex opposito dictorum agrorum correspondentium, nierna
leźliśmy tego, żeby miał JMP. Podkomorzy stringi ad resti-
tutionem eorundem pratorum, quorum vestigium nullum in
his locis apparet. Nihilominus ad affectationem partis acto-
reae, ne videretur a Nobis esse gravata, hoc punctum
ex parte prati pro finali decisione sive ad I. et R. D. Epi-
scopum Posn... sive ad Officium Consistoriale Varsavien-
se... remisimus. Praemissis itaq... peractis, fineq. ac silentio
perpetuo... partibus.. de consensu earundem expresso... impo-
sito, JMP. Podkomorzy, uti amator fidelis et patronus eccliae
suae bonus, widząc iż te grunty, które puścił Kościołowi,
nie tak są pożyteczne iako [illegible] per [illegible] u-
skie wydzielone, kędy chociażby mniey gruntu mogło bydź,
iednak urodzayne y gruntem czarnym dobrym, - do tego łąki
przyległe y ogrody urodzayne, znowu ex speciali gratia
et

et favore przeciw Kosciołowi swemu wraca de facto tenże sta ry grunt Kosciołowi, według pierwszey zamiany y ograniczenia. Do tego z łaski swoiey puszcza ex nunc in realem et actualem pacificam possessionem (salva collectione frugum) włokę chłopską, w ktorey ma bydz y iest oziemkow dwadziescia y cztery zagonow. A my Commissarze przypatruiąc się dobrze teraznieyszey exdivisii Łoswiątnego, przyznawąmy to, isz zadnego detrimentu Kościoł nie ponosi, y owszem aequaliter bierze Kościoł y I.MX. Pleban Kałuski tę commutationem z tą włoką przyięną. Ta tosmy przy [illegible] consentientibus [illegible] partibus, et ai... quam [illegible] iure... pro ratihabitione... remisimus. A quoniam iuxta ...contextum erectionis piae mem. Ill. ac R. D. Andreae Eppi de ... an. 1472... miadby miec I.MX. Plebany... y successores iego [illegible] facultatem wykopac sadzawkę, tedy I.MC. Podkomorzy pozwala I.MX. Plebanowi y successorom iego... in perpetuum liberam piscationem in piscina bonorum Potok, na tęn czas Popiołek, antea Przybyłowski, iakąkolwiek siecią będzie chciał, y miedanie bez dania miary, alias iuxta tenorem commutationis. Cuius tenor... sequitur: (vid. supra n. 2.) Sequitur alter tenor Divisionis Piscinarum ex Actis Terrestrib. Liven. [illegible], videlicet: [illegible]... ut supra n. 3. Sequitur alter Tenor Decreti, vigore cuius actus praesens noster commissorialis fuit expeditus in loco loci. Andreas de Szołdry etc. ut supra n. 5. Sequitur tenor erectionis, cuius textus... est: vid. supra n. 1. Co zas należy do ogrodu, ktory był I.MC. Podkomorzy puscił Olęderski ogrod przy Knapiowskim w 6 zagonow, tego odstępuie I.MX. Pleban de consensu suo libero et expresso, ac [illegible] ratione, że tam ma ogrody w pierwszey commutacyi, [illegible] własną podpisał I.MC. Podkomorzy Liwski Stanisław Cieciszewski. Hoc itaque peracto negotio, matura inter nos deliberatione praehabita, licet alias non sentiamus partes ab utrinque gravatas esse, immo parti utrique ac ecclesiae [illegible] nullum praeiudicium intulisse, proindeque bene consultum, nihil(ominus) tamen... praesentem actum... remittimus (ad Loci Ordinarium) et [illegible] in [illegible]... subscripsimus, et sigilla [illegible] apponi curavimus. Act. et dat. in villa Kaduszyno vulgo sic nuncupata, districtus Liven. in loco Sanctuarii dictae ecclesiae in Kad. hac die Lunae 20 Aprilis A.D. 1648. Adamus Brochowski mp. Ad. Arciszewski mp. St. Korzęcicki mp. Ad. Paprocki mp. Mich. Chełdowski mp. St. Cieciszewski mp. Andr. Dzierzanowski mp. LL. SS. (in Snopie. s. 118-140.)

Yazuii.

Kazom.
v. Kazuń.

17

Anno Dni 1563. die Lunæ 24 Maji. Coram R. D. Officiali (Joanne Ulinieczki) G. D. Raphael Czybulski S. R. Mtis Lectisternator, Tribunus Sochacz. possessor villæ Kazom principalis per se, Jura certa et privilegia ecclæ parli eiusq rectori in Kazom per S. R. Mtem concessa, necnon concordias etc.... produxit..., et ad acta Consist. Vars... ingrossari mandari petiit.... Et D... Offlis juribus prædictis visis, eadem ad Acta Consistorii Varsch... mihi Nrio publico... ingrossare mandavit. Præsentib. Vlibus et Nlibus Dnis Casparo Piotrowski Can. Varsch., Martino Swyeczniczki in Grodziecz Plebano, Nic° Myszczynski, Stan° Ogrodzinski ac me Joanne Czichrowski Causar., Cons. Vars. Notario... Quar. Lrar. tenor... est...

„Sigismundus Augustus D. gr. R. Pol. M. D. L.... Significamus, quod nos... volentes... providere... commoditati meliori ecclæ par. in villa nostra regia Kazom, seu rectoribus illius...., medietatem prati nostri dicti Bijel... incipiendo a via, quæ tendit a minori Kazom ad Czerzothki et Maloczysze, versus prata Dziewiącz dicta, recto tramite tendendo, ad finem, seu angulos montium, qui terminantur agro prædiali curiæ ex una et borra versus Czerzothki ex altera partibus,. titulo perpetuæ... donationis... damus..., præsentibus perpetue et in ævum, cum omni jure etc. nihil. pro nobis et... successorib. nostris.. excipiendo, sed.. omne ad dictam ecclam... transfundendo, per Hlem Felicem Zochowski eiusdem ecclæ rectorem et alios eiusdem ecclæ futuris temporibus rectores... medietatem prati... tenendam, habendam ..sine quavis contradictione et inpedimento nostro, et successor. nostror. et.. tenutarior. quorumvis villæ nostræ præfatæ.. Volentes insuper meliori commoditati rectorum eiusd. ecclæ... consulere,... rectoribus... damus.. liberam collectionem... glandinum ij Strzask in silvis ac etiam subetis quæ vulgo Łągi vocantur,... cum tota familia sua eo tempore, quando et pro curia Kazomensi colligetur perpetue et in ævum...; necnon libera pascua peccorum et peccudum ac omnium armentorum, absq tamen damno nostro et subditorum nostrorum, in omnibus campis et silvis ac nemoribus utriusq villæ nostræ Kazom [similiter perpetuis temporibus duratura.] Quod omnibus et singulis... præsertim vero bonorum nostror. Kazom tenutariis... denuntiamus et mandamus, ut præfatum V. Felicem Zochowski et alios... eiusd. ecclæ recto-

res

res, iuxta præsentem concessionem nostram in omnibus con-
servent, conservariq. faciant. In cuius rei testimonium... si-
gillum nostrum annulare... appendi jussimus. Dat. Vilnæ die
20 mensis Octobris, Anno Dni MDLXII. Regni vero nostri XXXIII.
Sigismundus Augustus Rex sup." Aliud privilegium sequitur:
„Vli. in Ch. P. Dei gr. Eppo Posn. vel eius in spualibus Vicario
gnli et discreto viro Archidiacono Posn. Raynutius misera-
tione div. tit. S. Angeli presb. Cardinalis salutem et sinceram
in Dno charitatem. Ex parte Raphaelis Czybulski Sacræ Regiæ
Maiestatis Lectistratoris et Trib. Sochacz. laici posnan. dioec.
nobis oblata petitio continebat, quod dilectus in Chr. Foelix
Kochowski, pleb. eccl. in Kazom,... ad evitanda jurgia..., bona
popowko.. cum omnibus juribus... in districtu Czybulicze, iuxta
suos confines existente, et ad dictam ecclesiam... pertinentia,
eidem exponenti...— pro decima expedita post Mloczin, villam
mensæ eppalis in capitaneatu Warschovien., aut pro decima
post villam Szowa Wolia cuiusdam Nicolai Radzieyewski Castel-
lani Gostinen. et Capitanei Sochacz. et post villam Wolka
Kopeziowa Joannis Czarnowski Kopecz, et si id dare non pos-
sit, pro inscriptione 100 sexagenar. gros. pecuniar.......... mo-
netæ et numeri polonicalium. super omnibus bonis suis impo-
nenda, ex quibus annuatim 6 sexagenas m. et n. pol., ratione
annui census... plebano, in festo S. Martini... annuatim... per-
solvendi, in totum 5 ducatos de camera non excedentis, ac
cum pacto: quod, si exponens vel eius successores bona.. ab
annua præstatione census huiusmodi liberare... voluerint,
teneantur. plebanum ante dimidium annum certiorare, ut
inveniantur per exponentem et plebanum alia bona, super
quibus dictus census imponi debet, — ac cum cum omnibus
aliis nonnullis.... in evidentem ecclæ utilitatem,... salvo
tamen Aplicæ Sedis et Ordinarii loci consensu, expensis di-
cti exponentis obtinendo,... — dedit et consensit, prout in
quodam instrumento publico desuper confecto dicitur la-
tius contineri.... Nos igitur.... huiusmodi supplicationibus
acclinati, auctoritate Dni Papæ... et de eius speciali man-
dato, super hoc vivæ vocis oraculo nobis facto, circumspectio-
ni vestræ coniunctim committimus, quatenus, si, per dili-
gentem informationem,.... dationem et concessionem.... hu-
iusmodi in evidentem ecclæ utilitatem cedere reperiretis,
... omnia et singula in dicto instrumento contenta,... lici-
ta tamen et honesta, aplica auctoritate... confirmetis, om-

nia. neq.

nesq et singulos tam juris, quam facti defectus suppleatis, easq omnia per utramq partem inviolabiliter observari, sicq per quoscunq iudices, sublata ... cuilibet eorum ... auctoritate interpretandi et diffiniendi facultate ..., iudicari ... debere, ... decernatis, non obstante fel. rec. Pauli Papae II de rebus ecclesiis non alienandis, aliisq ... constitutionibus, ... quavis auctoritate firmatis ... roboratis .... Dat. Romae apud S. Petrum sub sigillo officii 8 Junii, Pontificatus Dni Pii Papae IV anno tertio." Tenor tertii privilegii sequitur: „Adam Conarski D. et Ap. S. gr. confirmatus eppus Posn. et apud praefatam Sedem Serm̄i Sigismundi Augusti Regis Pol. etc. Orator. Significamus hisce lris nostris, missas huc nobis esse eiusdem Regiae Mtis lras, sigillo annulari munitas et manu Rndi Petri Myskowski, maioris Secretarii subscriptas, quibus concordia inter Hlem Faelicem Zochowski ... et G. Raphaelem Czybulski ... ratione bonorum Czybulicze dictorum Popowo, facta approbabatur, quarum lrarum tenor ... talis. Sigismundus Augustus D. g. R. P. etc. Significamus ... exhibitas esse nobis lras concordiae ex actis Zakroczim. inter Hlem Faelicem Zochowski ... et G. Raphaelem Czybulski ..., occasione sopiendarum iniuriarum ex parte bonorum Czybulycze, dictorum Popowo, ad ecctiam par. in Karom pertinentium, emanatas, supplicatumq est nobis, ut easdem ... confirmare dignaremur. Quarum tenor ... talis. ... Actum in Zakroczym in Curia S. R. Mtis Sabbatho post Epiphaniam Dni, anno 1562. Praesente G. Mathia Chadzynski Capit. Zakroczim., coram praesenti officio capitaneali Zakroczim. .. Hlis F. Zochowski ... et G. Raphael Czibulski ... produxerunt instrumentum concordiae inter ipsos per certos arbitros ..., occasione bonorum (quae supra) ... factae ..... quam ad acta praesentia ... admitti petierunt. Et G. Mat. Chadzynski Succamer. Drohicen. Capitaneus Zakroczym. ..., suscepta recognitione eorum personali; ... admisit, cuius tenor ... est: Anno 1562 die festo Circumcisionis Dni in curia Karomiensi. Hlis F. Zochowski ... et G. D. Raph. Czybulski ... tenutarius villae S. Regiae Mtis Karom ... locaverunt certos arbitros amicos ad infrascriptam concordiam. Imprimis itaq D. Faelix Zoch ... locavit amicos duos Casparum Piotrowski Can. Varsch. Mathiam Seczanski plebanum in Glusko, Paulum Sobolyewski Succamer Varsch. Et G. D. Raphael Czybulski locavit ex parte sua GG.

GG. dnos Briccium Choromanski Vicecapit. et Stanislaum Branyeczki Iudicem castren. Sochaczov. et hoc occasione sopiendarum inimicitiarum ex parte ~~pro~~ bonorum Czybulicze, dictorum Popowo, ad eccl. par. in Kazom pertinentium. Imprimis ... D. Faelix Zochowski pleb., volens consulere commoditati et meliori condicioni ecclesię suę in K... et ne amplius iniurię et inimicicię.. ex parte bonorum prefator. oriantur, ... bona ecclię Czybulicze Popowo dicta, cum omni iure, dominio etc... in suis... limitibus ab antiquo se extendentia, G. Raphaeli Czybulski et ipsius.. successorib. resignare.. debebit, consensu tamen dni Loci Ordinarii ac Capituli Posn. et alias lras ad id opportunas, etiam a Sede Aplica necessarias G. D. Raphael Cz.. suo sumptu et diligentia expedire tenebitur. Ita quod... dnus Faelix Z. pleb. et eius... successores nullum habeant impedimentum ab impetitione Iuris canonici, occasione commutationis prefatę, sub vadio infrascripto. Et D. Raphael Cz... tenebitur pro bonis prefatis Czybulycza Popowo, dotis ecclię Kazomen. expedire decimam post villam Mloczizny, mensę eppatus Posnan., ... et si non potuerit expedire ..., tunc decimam post villam Osowa Wolia, M. D. Nic. Radzieyowski ... hereditariam et post villam Wolka Kopeziowa, hereditariam N. Dni Ioannis Czosznowski Kopecz. Quodsi easdem expedire non potuerit, ... debebit ... inscribere et reformationem facere 100 sexagenas gross. pecunię communis mon. et num. pol. ... na wyderkoff... in omnibus bonis et sortibus suis in minori Czybulicze et Czeczotki: ... A quibus 100 sexag. .. D. Raphael Cz.. et eius successores solvere .. tenebuntur pro.. festo S. Martini.. 6 sexagenas pecu. m. et n. pol., ratione census annui perpetue. Casu vero quod si .. D. Raphael, aut ipsius successores censum ..eximere... voluerint, .. debebunt.. ⌐ duobus mensibus ante decursum medii anni obdestinare, quatenus.. cum dno Raphaele ipsiusq successoribus manu coniuncta.. sollicitentur, ubi... eadem summa 100 sexag. reimponi et inscribi debeat. Et.. si, etc in quantum talia bona.... inveniri non possint, .. ipse G. Raphael et success. eius summam ipsam in bonis.. illius modo premisso inscribendam ... sustinere... debebunt.... Necnon D. Raphael Cz. submittit se et obligat expedire lras a S. R. Mte super medietate prati dicti Biel, in longitudinem incipiendo a via, quę tendit a minori Kazom etc. (ut supra in privil.) prata Drzewiecz dicta (ut in privilegio ~~supra~~ usq ad) partibus pro ecclia Kazom... necnon liberam receptionem et collectionem glandium alias ij trząsez in sylvis et lagy ad bona Kazom (ut in privil. usq ad) villae u-

sic [margin note beside "men dni Loci Ordinarii ac Capituli Posn."]

⌐ dnum Plebanum.. [margin note beside "..eximere... voluerint"]

(Ipsiusq

Kazom.

trincq Kazom. In bonis vero Czybulicze Sopowo ad vitę duntaxat tempora ipsius Dni Felicis plebani moderni pascua libera;.. etiam promisit ipse D. Raphael C. facere inscriptionem eidem Dno plebano in quibuscunq actis dare sibi liberam incisionem, alias wrąb in sylvis.. Kazomien. et Czybulicze Sopowo ad tempora duntaxat vitę ipsius Dni plebani moderni, pro foco et necessitate curię plebanalis... Plebanus tenebitur omnia jura sua.. ad dicta bona ad manus D. Raphaelis tradere, simul cum possessione bonorum, postea quam hęc concordia effectum.. suum sortietur, sub vadio.. Quę oia.. partes sibi invicem complere debent et.. ratificare hinc ad festum S. Martini Michaelis proximum,.. sub vadio 1000 flor. n. et m. in Regno currentis;.. si aliqua partium.. huic concordię in parte, vel in toto non satisfecerit, prędictum vadium succumbet, pro quo si se citare permiserit, in primo termino tanquam peremptorio, stare.. atq respondere, ad simplicemq assertionem verborum.. vadium solvere, in quocunq judicio conventus de ea se fuerit, nihilominus tamen huic concordiae satisfacere sub simili vadio tenebitur.. In cuius rei fidem... Dni judices arbitrales... et partes se subscripserunt et sigilla sua... appresserunt. Idem Caspar qui supra manu propria. Idem Paulus q. s. mp. Mathias Seczamski pleb. in Płusko mp. Briccius Chorimanski.. mp. Raphael Czybulski woyski Sochaczowski. Zoznyerzy Krolia J. M. subscripsit mp. et consensit. Faelix Zochowski.. manu sua scripsit et consensit. Ex actis castren. Zakroczimen. sub sigillo terrestri rescriptum." Nos itaq supplicationi huic annuentes, prędinsertas lras ratificamus et confirmamus.... In cuius rei fidem... sigillum n. annulare est appens. Dat. Vilnę die 28 Augusti anno MDLXII. Regni nostri XXXIII." - Petitum vero a nobis est, ut... ad eam concordiam consensum pręstare velimus. Itaq et approbatione Mtis Regię et nostr. studio, quod in sedandis inter clerum et equestrem ordinem iniuriis, hiis pręsertim turbulentis temporibus, exhibere debemus, facile adducti,... consensum non inviti pręstamus... et ratificamus. In cuius r. f. et test. sigillum.. apprimi fecimus, manuq nostra propria subscripsimus. Dat. Neapoli 21 Novembris an. Dni MDLXII. Adam Conarski D. g. conf. ep. Posn. mp.

Akta Kons. Warsz. Lib. 39. sign. B. J. fol. 258-262.

Adam Conarski D. gr. ep. Posn. Significamus.... Quia dum fungeremur onus legationis ad S. Sedem Ap. a Sermo prim. et Dno Dno Sigismundo Augusto D. gr. Rege Pol... extra dioece-

simq

sing., nostram essemus Tum pro parte Hlis Fel. Żochowski pleb. eccl. par. in Kazom... et G. D. Raphaelis Czybulski... petitum nobis extiterat, quatenus concordiam certam inter praedictas partes occasione bonor. Czyb., dict. bap. factam, ad acta castr. Zakroc. inscriptam et per S. R. Mtem ~~~~ approbatam, auctoritate nostra ordinaria confirmaremus...; quod in effectu fecimus, ac litris nris patentibus significatorialibus, de dat. in Neapoli (<u>ut supra</u>)... communivimus. Et tandem, posteaquam Dno volente, ad dioec. nram Posn... redivimus, ad petitionem. G. D. Raphaelis Czybulski..., inhaerendo priori approbationi... in Neapoli factae..., eandem concordiam.. in omnib. et sing. eiusdem punctis.... approbamus.... ac robur et vim perpetuae firmitatis obtinere debere decernimus. In cuius r. f. et test. sigil. n. e. subimpr. Act. et dat. Warschoviae die lunae 10 mensis Aprilis Anno Dni MDLXIV.
Leonardus Kathynski. Curiae Ius Rmi D. Nrius mp.

Ingrossacya, na żądanie Rafała Czybulskiego ~~w~~ d. 14 Kwietnia 1564 <u>tamże</u> fol. 293.

Kozłów szlach.

At In nomine Domini amen. Ad lumen ortho-
doxe fidei divina miseratione vocati licetsi divinis
non est satis beneficiis tamen Nos Nicolaus in
Kozlowo militari heres pro viribus nostris Creato-
ri Domino supplices referentes gratias Templum
nomini Sancto ejus necnon Honori Virginis bea-
tissime SSq; patronorum Nicolai Floriani et Cathe-
rine ereximus, Ut autem in hacce Ecclesia laudes
et sacrosancta persolvantur ~~Domino~~ misteria Domino
populus fidem doceatur et Creatorem suum nosse
studeat, necesse videmus venerandaq; Sacramen-
ta suscipiat necesse Duximus ut hec nostra eccle-
sia ab aliquo probo et docto Viro presbitero gu-
bernetur et ut vera Sponsa custodiatur Quapro-
pter dotem huic sponse id est huic Ecclesie assigna-
mus ejusq; rectoribus jus perpetuum ad infrascripta
tribuendo Et licetsi minime speramus aliquem suc-
cessorum nostrorum jus nostrum ledere violareq;
tamen ne posteris seculis ab aliquo degenere ecclesia
hec in suis reditibus ledatur et sacrilega manu ali-
qua in bonis Deo jam dicatis injuriose tangatur
Omnia jura ejus et proprietates describimus et pri-
mo. Assignamus locum domu Plebanali qui nu-
merando ab ipso muro Ecclesie habebit in longum
mensura hominis mediocris alias Sążeni sexa-
inta (sic) quatuor, nimirum mensurando hanc par-
tem que respicit villam Dembsco. In latum vero
a cornu Sacristie et procedendo
quasi ad villam Dembsko ad medium
inde ad ipsam viam que ducit a Kozdowo ad
Dembsko fundum hunc pro edificiis et domo pa-
storali designamus. Penes quam aream est quidam

ager

ager statim post ecclesiam ubi majus exstat altare latus ad duos mansos qui incipit a via que tendit Kozlowo minor et protenditur usque ad granities Dembscie et ad radices montis qui est ante granities Dembscie habet in se pratum ejusdem latitudinis sicut et ipse ager et hic quidem ager habet in se mansum a via que tendit ad Kozlowo minor [illegible] ad granities quadringentos quadraginta quevis mensura continet in se tres ulnus alias trij łokiet. In parte vero meridionali Ecclesie horti jacentes, in longum ab Ecclesia ad fluvium dictum Bzura, in latum vero a pisina | quam etiam pro usu plebanorum donamus: | usq. ad Torrentem quo tempore inundationis derivant aque quiq dividit hortos: subditorum nostrorum ab hortis de quibus nunc agitur ad medium [illegible] torrentis hec omnia ab hinc ad Ecclesiam spectabunt nihilq inter Ecclesiam et fluvium Nobis relinquendo. Damus itidem hortum ante maiores fores Ecclesie jacentem ad viam que tendit in Dembsko ejusdem latitudinis sicut cemeterium quem inter subditos Ecclesie dividet pro suo arbitrio futurus Ecclesie Rector, Damus preterea in tribus campis agros nimirum in quovis campo per duos agri mansos tertium vero mansum pro subditis Ecclesie quodquot in eo locari possunt itidem in tribus campis, seu in quovis campo per mansum unum, in campo autem breviori qui est prope campum Łatockie assignamus additamentum ad proporcionem mansorum inter additamenta subditorum nostrorum. Assignamus preterea prata nimirum pratum in [illegible] et cum toto agro in quo predictum agrum continetur hoc est jacentia prope villam Żakrzew ex hac parte

fluvii

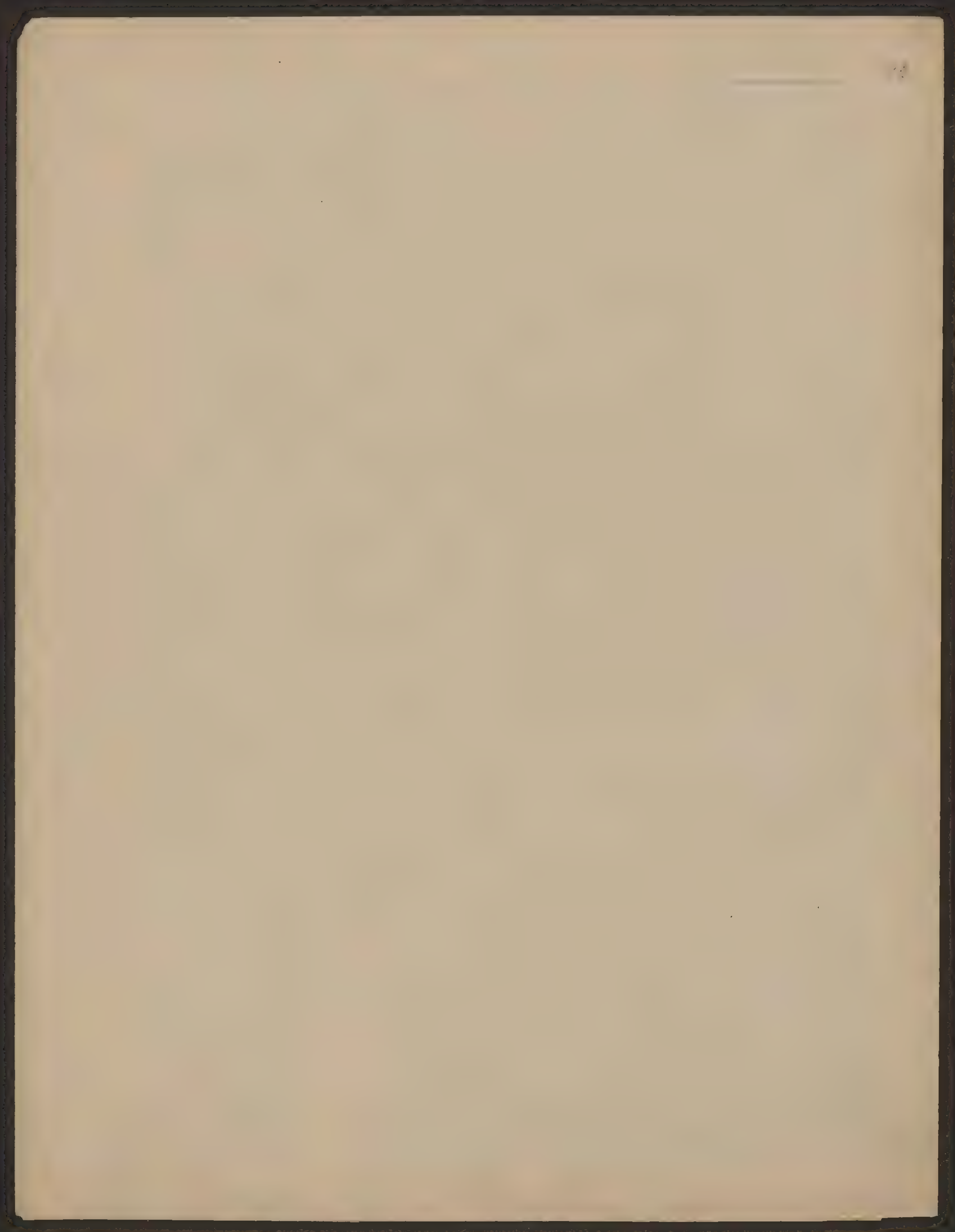
fluvii agrosq pratis commixtos, quorum in hunc modum fecimus dimensionem nimirum a fossa que directe respicit finem ville Zakrzew eundo quasi ad villam Kozlowo minor sunt mensure hominis alias Sąnrzeni ad inflexum fluvium trecente viginti. In latum vero a fluvio ex parte Zakrzew ad villam quasi Dembsko procedendo sunt mensure similiter Trecente viginti. Ut autem legis divine est reddere decimas ministris Domini itaq nos sponte et libere nostriq omnes subditi ex omnibus bonis circumjacentibus ubi aratum atq seminatum fuerit etiam ex novalibus et quibusvis hortib. eas fideliter reddendi perpetuam damus submissionem atque semper in manipulis reddituri. Insuper desribimus item libertates quas in posterum habebunt Rectores Eclesie nostre nimirum habebunt jus tabernarum propinandi liquores, liberarum. in molendino molitionem in fluvio Bzura liberam piscationem in Sylvis pro edificiis omnibus usu suis cum subditis liberam habebunt incisionem in utraq parte fluvii et toties quoties opus fuerit jtem pascua libera habebunt semper idq et eorum subditi. Que omnia pro jure perpetuo haberi volumus omniaq contenta prefate ecclesie nostre damus donamus donavimusq in [illegible] maledictionem Altissimi exoptantes. In cujus rei testimonium sigillum nostrum est appensum. Actum et datum in Kozlowo militari in die festi Sancti Michaelis Archangeli Anno Domini Millesimo Ducentesimo Quinto presentibus nobilibus viris Johanne in Ribno herede martino herede in Szwarocine Andrea in Zakrzew herede Thoma advocato Rib-

nensi

nensi hocq privilegium ~~manu~~ nostra scriptum subscribimus

(na środku) Nicolaus im Kozlowo militari heres

Oryginał w Kozłowie. pisany na ~~pergaminie~~, na pergaminowym sznurku pieczęć w puszce ołowianej okrągłej ~~która to~~ puszka miała przykrywkę na zawiasach, których ślad jeszcze pozostał. – Pod podpisem Mikołaja jest ślad, ~~już~~ nieczytelny, starego pisma, w kilku wierszach; ~~pismo stare~~



Nr. 1.

1. In n. D. a. Año Nativ. Eiusdem Millmo Quadringmo Sexagesimo. Indict. VIII. Pontif. SS. i. C. P. D. N. D. Pii Papae Anno ipsius IIo die vero Mercurii Vigesima sexta mens. Februarii, in Oppido Varsoviensi vel quasi in domo murata Edlinger, protunc Vli Mgro D. Nicolai de Kaszynice Decret. Dre, Archidiacono Vars. in Ecclia Posnan., Vicario in Spualib. in Ducatibus Masoviae gnli, mansionem habente, Ipso in audientia publica pro Tribunali sedente, In mei Notarii publ. subscripti, Actorum coram eo Scriba, testiumq. infrascriptorum psentia. Constitutus personaliter Hlis vir Petrus de parva Plochoczyno, Rector eccl. par. in Grambkowo, eppali villa, Posnanien. diaecesis prope Liw, petivit sibi transsumi actu sub forma publica, et appositione Decreti super contractu et iure parochiali de et super villis Suchodoł et Polikowo dictae Diocesis et Decimis exinde provenientibus, per Matthiam de Liw et Petrum de Grambkovo praedecessores ~~alim~~ Plebanos iam mortuos,... sub tenore:

Anno Dni Millmo Quadringo Quadrago septimo. Die Martis vigesima septima mens. Iunii de consensu Hlis viri D. Clementis Canonici Varsovien. Surrogati Dni Ioannis Twardowski Officialis Varsovien., Matthias Plebanus de Liw et Petrus de Grambkowo Plebani Diac. Posn., sopiendo causas quasvis movente Matthia Pleb. de Liw pro decimis Nobilium in Polikowo et Suchodoł et iure parochiali habuerunt et ad iudicium deductas dudum inter se tractaverunt, taliter, parcentes ulterioribus Terminis et expensis, inter se concordiam fecerunt et de consensu Dni Clementis Can. Vars. Surr. D. I. Tward. Off. Vars. taliter perpetuo concordarunt. Quod pdictae duae villae Suchodoł et Polikowo ad parochiam ecclie in Grambkow pertinere debent et perpetuo pertinebunt iure parochiali. Decimas vero de agris praedialibus Dnorum: Pauli cum filiis in Suchodoł Chyczocz. Stanislai Manchimiri, Alberti et filiorum eius, Ioannis Koszusek, Stephani, Ioannis et alterius Ioannis haeredum in Polkowo, Petrus Pleb. de Grampkowo hoc anno, et Matthias Pleb. de Liw alio anno alternatis vicibus percipere debebunt possidebunt et percipient pacifice et quiete, uno alterum non impediente, sub poena amissionis partis non tenentis ad partem tenentem perpetuo et in aevum, praedictarum decimarum. Praesentibus Discretis viris Hieronymo, Lau-

rentio

rentio et Venceslao Vanco Vicariis perpetuis Ecclie Colleg. Varsavien. Testibus circa premissa.

Quibus actis visis et lectis, attenta ipsius D. Petri Plebani moderni iusta et rationi consona petitione, eiusdem instrumenta opportuna ex actis una cum appositione Decreti et sigilli sui appensione confici et tradi mihi Notario publico subscripto, coram ipso Actorum scriba decrevit et mandavit. Praesentibus Hlibus viris Dnis Nicolao in Kambierthowo et Petro in Zdbikowo Plebanis, testib. circa pmissa vocatis specialiter et rogatis. Acta sub anno etc quibus supra. — Et ego Urbanus Andreae de Coppana Cler. Posn. Dioec. publicus Imperiali authoritate Nrius... pmissis.... interfui... (L. S. Officialis).

Kopia w Księdze Wizyt Święcickiego. f. s. 88–89.

Item habet (Praepositus Liven. an. 1667) decimas pecuniarias in paroc. Gręmbkoviensi post villas Zuchowo et Tołkowo Lagary dictas, quas alternatim cum parocho Gręmbkoviensi percipere debet. Święcicki l. c. s. 55.

2. In n. D. a. Ad p. r. m. Boleslaus D. g. Dux Masoviae huiusque Terrarum, necnon Varschovien. Wysogrodien. Zakroczymen. Ciechanov. Dnus et heres Czernen. etc. Significamus tenore praes. tam praes. qu. fut. har. notit. habit. quib. exp. qui. universis. Quomodo intendentes utilitati tam nostrae quam Ecclie nrae parochialis in Liw, cum Hli Devoto nro Stano de Zielawino, Can. Varsch. et Rectore ecclie pfatae in L., de consilio Iurisperitorum spualium et secularium infrascriptam fecimus commutationem. Videlicet hereditatem nram et villam Krypy, als Wyczolkowo dictam, in distr. Czernen. prope Liw situatam, quam etiam pro advocatia Livensi habuimus per commutationem, in longum et latum, veluti huiusmodi hereditas ... in, prout in suis metis, gadibus et limitibus circumferentialiter est distincta, et limitata et quemadmodum ipsam soli tenuimus... pfato Stano Zielawski... ac Ecclie pdictis Rectoribus ... pro hereditate tota ipsius Ecclie in Liw, sita iuxta Liw situata et in agros seu campos Novae Liw immensurata, ex causa commutationis, dedimus, commutavimus.... perpetue et in aevum. Cum omnibus et singulis utilit. fruct. redd. provent. cens. emolum. et obvent. qualiter universis... ad praesens in dicta hereditate existentibus et accrescentibus quomodolibet in futurum, per eundem Stanum Plebanum, Ecclamque in Liw et eius Rectores... ipsam hereditatem Krypy tenendam, habendam... pacifice perpetuisque temporibus possidendam. Et

ut

Ciso 2.

ut pdicta hereditas Krypy eo citius collocari valeat et in uberiores fructus converti, ipsam de jure polonico in jus theutonicum, quod Culmense dicitur, transferimus... cum omnibus dispositionibus.... universis. Verum.. pro huiusmodi iuris gratiae donatione oes et singuli incolae hereditatis praedictae singulis annis, perpetuisque temporibus, in quolibet festum S. Martini Conf. et Epyi venerandi per 6 grossos Pragen. de quolibet manso culto et possesso Nobis et nostris successoribus.. exsolvere teneantur. In cuius recompensam volumus, quod oes et s. Incolae hereditatis pdictae ab oibus nostris solutionibus, exactionibus, contributionibus, laboribus et a certis collectis, gravaminibus ipsius Juris polonici, angeriis et pangariis qulr universis, etiam a castrorum nostrorum laboribus sint... exempti: Castrorum nostrorum de novo erigendorum sive construendorum laboribus exceptis, ad quos Incolae hereditatis pdictae rena cum aliis incolis in simili Jure locatis transire tenebuntur. Eo etiam praesertim excepto, quod cum Nuptias nostras aut puerorum nostrorum sexus utriusque nos dispositione divina celebrare, aut terram nostram redimere, aut aliam emere, vel quod absit Nos vel quempiam ex filiis nostris captivitatem incurrere contigerit, tunc volumus, quod incolae hereditatis praedictae tantam et talem Nobis et nostris successoribus persolvant exactionem, quantam et qualem super alias villas in aequali jure locatas qulter duxerimus imponendam. Praeterea absolvimus incolas praedictos ab oibus judiciis nostris oium Judicum, subiudicum nostrorum, palatinorum, Castellanorum, officialium et ministerialium quorumcumque, sic quidem, (ut) de caetero per eosdem non iudicentur, nec citentur, et citati non comparcant, poena eosdem nulla sequente, nisi coram Plebano aut ipsius deputato, iure proprio Theutonico Chulmensi ad obiecta respondebunt. Item damus Plebano pdicto, quod quotiescumque et quandocumque Incolae hereditatis pdictae mutuo se occiderint, toties integram poenam capitis pro se tollet. Cum vero proprius extraneum, aut extraneus proprium ipsius Incolam interemerit, tunc medietatem huius modi poenae pro se tollet ac levabit. Inter caetera damus Plebano pdicto et ipsius successoribus oes causas

(tam

tam maiores quam parvas criminales et civiles iudicare, carceres et patibula erigere, oes excessus et delicta punire, ęqualitatem pœnę pro ęqualitate criminis imponendo, licet vindicta sanguinis effusionem, membri mutilationem, aut ultimum supplicium exigat et deposcat. In cuius rei testimonium sigillum nostrum maius de certa Nostra scientia pręsentibus est appensum. Act. et dat. in Liw, fer. 2 proxima ante fest. S. Francisci Anno Dni Millmo Quadring° Quinquag° tertio. Pręsentibus Strenuo Nobilibusq Dnis Borutha de Chalantis Vexillifero Varschovien. et Capitaneo Liwensi, Nicolao Tribuno Rozanensi, Andrea de Goscienczyce Vicethesaurario et Stiborio Pietrzyia Magro coquinę, aliisq. quam plurimis nostris fidelibus fidedignis, testibus circa pmissa. Scriptum per manus Matthię Alberti de Tarnowo Varschoviensis Canonici, Rectoris Parochialis in Czersko Ecclesiarum et Curię nostrę Cancellarii q. pręs. hab. in Com.

(L. S.) Ibid. s. 73-75.

Pod tą samą datą wydany był dyplom z potwierdzeniem wszystkich praw starego miasta Liw. ob. Kod. Dypl. Ks. Mazow. p. Ks. T. Lubom. str. 345.

3. Compromissus et sententia arbitralis inter Plebanum Liwensem et Plebanum in Kniewnik ratione alternarum decimarum post villas certas, et juris parochialis earundem villarum. A. D. 1464. die Martis 2 Octobris. Ex Actis Conzist. Varsch. Extat in Archivo Ecclię Liven. in pergameno authentica. ~~Ibid. s.~~

Księga Wizyt Święcickiego s. 99.

4. Alexander Eppus Servus servor. Dei. Dilecto filio Jacobo Karczewski, Rectori Parochialis ecclię in Liw, Posnanien. Dioec. salutem et ap. bened. Cum a Nobis petitur quod iustum est et honestum, tam vigor ęquitatis, quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Eapropter Dilecte in Dno Fili, tuis iustis postulationibus grato concurrentes assensu oes libertates et immunitates a prędecessoribus nostris Rmis Pontificibus, sive per privilegia et alia Indulta tibi et eidem ecclię concessas, necnon libertates et exemptiones sęcularium exactionum a Regibus et Principibus et aliis Christi fidelibus, tibi et ecclię predictę rationabiliter indultas, pręsertim autem decimas primario census fructus, redditus, proventus, agro

possessiones

possessiones, hortos, prata, pascua, nemora, sylvas, iura, iurisdictiones, ac alia bona ad dictam ecclesiam legitime spectantia, sicut ea omnia iuste et pacifice possides, tibi et per te eidem ecclesiae authoritate apostolica confirmamus et praesentis scripti patrocinio communimus. Salva in praedictis Decimis moderatione Concilii Generalis. Nulli ergo hominum liceat etc... Dat. Romae apud S. Petrum Anno Incarn. Dnicae Millmo Quingentesimo Nonis Novemb. Pontificatus nostri anno Nono. A. de Buccabellis A. Viner. L. Cor. S. Portius. (L. S. plumbei cum expressa effigie Divorum Petri et Pauli Apostolor.). Ibid. s. 72.

4. A. D. 1518. die Martis, 2 Martii in Consistorio Varsov. Gsa Catherina Thargonina in Gniewnik Zakrzewo Radoszyna haeredissa, censum annuum 5 Marcar. a 50 sexagenis provenientem in bonis suis inscribit pro duabus Missis in qualibet Septimana per altaristam absolvendis. Haec fundatio Altaris seu Inscriptio in Metrica Ducum Masoviae A. D. 1523 fer. 3 in Octava Epiphan. per eandem Gsam recognita. Cuius Inscriptionis copia non authentica ex praedicta Metrica transsumpta, tum et ordinatio praefatae summae inscriptae et Missarum absolvendarum per R. Vittum Paschalem Can. Vars. Archip. Liven. authentica extat in Fasciculo Munimentorum ecclesiae Liven. Ibid. s. 90. 4.

5. In n. D. a. Ad p. r. mem. Nos Petrus D. g. Ep. Posn. et Reg. Pol. Vicecancellarius. Significamus... Quia cum Executores Testamenti ol. N. Martini Polikowski, satisfacientes ultimae eius voluntati, octo sexagenas gr. num. et mon. pol. consueti, 60 grossos in quamlibet sexagenam computando, pro 100 sexagenis gr... per eundem Martinum Polikowski derelictis, in et super certis bonis haereditariis terrestribus, foro et titulo reemptionis emptas et comparatas, prout in litteris Illustrium Principum et Dnorum Stanislai et Janussii Masoviae Ducum, ipsorum sigillo sigillatis latius vidimus contineri, pro dote Altaris in ecclesia parochiali Livensi ad hon. Omnip. Dei Assumptionis Gloriosae Matris Eius V. Mariae, necnon SS. Michaelis Archang., Stanislai Eppi et Mart., gloriosi Martini Eppi et Conf. et S. Mariae Magdalenae fundandi et erigendi dederint..., Nobis debita cum instantia supplicando, quatenus dictum Altare erigere et in beneficium ecclesiasticum creare authoritate nostra

Ordinaria

ordinaria dignaremur. Nos... votis dicti Martini P... annuentes, Crida per Officialem nostrum Varschovien. pr[ae]missa, et in termino eius nemine contradicente, litteris significatorialibus pro erectione facienda decretis, dictum Altare in eccl. par. Liven. in Capella S. Nicolai, ad manum sinistram intrando eandem ecclesiam, constructa, Chr. nom. inv. ereximus, erigimusq. etc... Eidemq. Altari eiusq. pro tempore Altaristę seu ministris, p[rae]dictum censum 8 sexag. appropriamus... authoritate nostra ordinaria, harum serie litterarum, illumq. immunitati eccl. ita incorporamus, ut pro eius repetitione et o[mn]i actione ad forum Iudicis ecc[lesias]tici semper habeatur recursus. Sed quia dictus census sub reemptionis titulo exstat comparatus, volumus, ut quotiecunq. in toto vel in parte fuerit reemptus, pecunia capitalis soluta in manibus Altaristę et Patronorum p[rae]nominati Altaris... reponi debeat et alii census quantocius in aliis bonis... comparari. Ius vero patronatus et p[rae]sentandi memorati Altaris Successoribus legitimi dicti Martini P. perpetue reservamus. Et quia benef. dat. pr. off., statuimus, quod Altarista.... tres Missas: unam de S. Trinitate, 2am de B[eatissi]ma V. Maria et tertiam pro defunctis qualibet septimana..., diebus quibus placuerit per se, vel per alium idoneum Presbyterum legere ... sit adstrictus... In quor. o[mn]ium etc... fidem etc... Act. et Dat. in Piotrkow Anno a Nat. D[omi]ni Mill[esi]mo Quing[entesi]mo vigesimo primo. Indictione ~~octa~~ nona, Die vero solis, 15 Decembr. Pontif. SS[mi] D. N. D. Leonis div. prov. Papę X. Anno nono. Pręsentibus Ad[modum] Rd. et V. viris D[omi]nis Andrea Krzycki Pręposito, Sebastiano Opalenicki Custode Eccl. Cathed. nostrę, Iacobo de Oborniki Decr. D[octo]re Pręp. Eccl. S. Marię Magd. Posnanien. Cancellario n[ost]ro, Martino Gorynski Kruszwicen. Can. Notario et Nicolao Rudnicki Pleb. in Radzimina et Altar. E. Cath. Cracov. Capellano nostro, testibus ad p[rae]missa vocatis atq. rogatis.– Et ego Stanislaus Balthazaris de Sandomiria Cler. Dioec. Cracov. publ. auth. apost. Notarius... et facti pręsentis scriba.... p[rae]missis... interfui etc... (L. S. Episcopalis). <u>Ibid.</u> s. 90–91.

U Piaseckiego niema wzmianki o tej fundacii; zapewne już i pamięć o niej zaginęła. Święcicki zaś mówi: „że Msze (w tej erekcyi wymienione) nie odprawiają się od niepamiętnych czasów, przez niedbalstwo Proboszcza, który nie upomina się o zatrzymane czynsze." (Święcic. str. 54.

6. Decretum per Arbitros latum ratione Decimæ alternatæ cum R. Parocho in Gniewnik Dioec. Ploczn. de villis Nlium Roguszyna omnibus, scil. Starego et Nowego als Lesnikow, Decie, Wypychy et Noyszewo. A. D. 1523. die Mercurii 26 Augusti ex Actis Cons. seu Curiæ Illmi Loci Ordinarii Plocen., aut sede eiusd. vacante, potius Archidiaconi et Administratoris Plocen. extractum. Extat in ecclia Liven. in pargamento unum, et in papyro aliud authenticum. Ibid. s 99.

7. Sigismundus D. g. Rex Pol. etc. Significamus... Quia exhibitum est coram Nobis rescriptum ex Libro Terrestri Varschov. Sigillo Ducali obsignatum, pro parte Universitatis Mansionariorum ecclæ Livensis, continens in se Decretum Conventionis Gnlis Iudiciariæ fer. 2 post Dnicam Reminiscere A. D. Millmo Quingmo vigesimo quinto In psentia Ill. D. Janussii Ducis Masoviæ, dum ageret in humanis, per universos Consiliarios Ducatus Masoviæ ad acta huiusmodi Decreti in Libro Varsch. expresse descriptos latum. Quo decreto ipsi Consiliarii ex comissione pfati D. Ducis, exaudita petitione et diligentia Executorum Testamenti Ill. ol. D. Annæ Masoviæ Ducis super fundatione et erectione Mansionariorum in Ecclesia Livensi, in et super Theloneo Nurensi terrestri. Quod Theloneum pdicta D. Anna in testamento suo pro pfata Mansionaria designaverat; Considerata etiam magna diminutione proventuum Ducalium et decremento, volentes nihilominus satisfacere desiderio eiusd. Dnæ Ducis, septem Mansionarios in ead. eccl. Liw. perpetuo duraturos constituerunt et ordinaverunt de consensu et voluntate speciali Ill. D. Ducis. Quos Manrios Plebanus Liw. pro tempore existens providere debet ex Decimis suis secundum ordinationem, quam Plebanus modernus Vblis Nicolaus Zukowski, Prep. Eccl. Varsch. et Tunc Cancellarius Ducatus Masoviæ cum D. Duce conclusisset et constituisset. Ita tamen, quod ipse Plebanus extunc et in perp. habeat Decimas manip. ois gr. et sem. cum canapalibus ex agris oibus in utraq. Liw et villa Tunc Ducali, ad pnsens vero nostra Regia, dicta Czerwonka. Decimis pecuniariis et frumentariis, als Scepne, quas antea Plebani ex quadam consuetudine de pfatis agris civilibus et Czerwonka

(Tolle

tollebant, amodo extinctis et mortificatis perpetuo. Hoc etiam expresso. Quod dicti Mańrii ad p̄fatum Theloneum Nurense et eius proventus nullum ius et interesse habebunt in perp., sed in hac provisione Decimarum deb̄ⁿ esse contenti, prout ea oīa in dicto Rescripto nobis exhibito vidimus plenius contineri. — Supplicatumq̄ est nobis eorundem Nauriorum noīe, ut nos, tanquam ū tronus illius eccliē, Decretum et Ordinationem Conventus Gnlis. suprascriptam... authoritate nr̄a Regia .. confirmare et in executionem debitam ponere dignaremur. Nos vero considerantes, Decretum et Ordinationem p̄dictam totius Senatusconsulto et de Consensu p̄fati D. Ducis pro cultu divino augendo rite et bene factum esse, ipsum Decretum et oīa in illo contenta in oībus punctis... confirmamus de certa scientia et deliberatione nr̄a Regia.... Quocirca Tibi G. Joanni Nabortho Capitaneo moderno Liwensi et aliis Capitaneis pro tempore existentibus districte praecipiendo mandamus, Quatenus oēs et singulos Oppidanos et villarum agros colentes in utraq̄ Liw et Czerwonka... ad extradendam Decimam manipul.... Plebanis.., iuxta continentiam Decreti p̄dicti astringas et compellas in effectu, ipsumq̄ Decretum Conventionale per Nos approbatum exequaris, pro debito officii sui et gratia nr̄a secus facere non ausurus. Har. testio litt. quib. sigil. n. est app. Act. et Dat. Cracoviē fer. 2 post Dnicam Reminiscere A. D. Millᵐᵒ Quingᵐᵒ vigesimo septimo. Regni vero nr̄i an. 21. Petrus Ep. et Vicecanc. Regni. Relatio eiusd. Petri Ep. Cracov. etc. (L. S. Regni). Ibid. s. 77-78.

8. Sigismundus III. D. g. R. Pol. etc... Significamus... repertas esse in Actis Cancellariē nrē Minoris lras in frascriptas....: „A. D. Millᵐᵒ Quingᵐᵒ vigesimo sexto, Dnica Oculi. Varsaviē. In p̄sentia Mgfcor. Vlium et Gsor. Foelicis de Brzescie Palatini Masoviē et Capit. Ciechanov., Joannis de Wola Chinowska Visnen., Petri Kopytowski Vyssogrod. Castellanorum, Jacobi de Rzwiany Marschali Ducatus Maz., Nicolai de Żukow Praep. Vars. et eiusd. Ducatus Cancellarii, Alberti Łopielski Canonici et Vicecanc., Thomē Sokorowski Custodis, Stanislai Strzelco Scholast. et Offlis Vars., Pauli Łopielski Can. Vars., Pauli Brzeski Succamerarii Ciechanov. et Capit. Lomzen., Gabrielis

(Tardo

vario de Orzechowszewice Procuratoris Ducalis, et alior. mult. tor. fidedignor. Illmus Princeps ac D. D. Janussius D. g. Dux Maz. Rus. etc. zelo devotionis accensus pro amplitudine et laude Dei Cinct. et Creatoris sui, eiusq. Genitr. Btmae V. Mariae et S. Joannis Patronorum, satisfaciendo voluntati et ordinationi Illmae ol. Dnae Ducis Annae Matris suae charissimae, quae dum viveret, Mansiam in Eccl. Liven. instituit; per septem presbyteros decantand. Quam in Theloneo Nuren, quod suis pecuniis exemerat, fundaverat et pro dictis Mansiis donaverat. Eandem donationem ratam habendo dictae Mansiae pro fundo et victu presbyterorum, totum Theloneum Nurense, seu oes proventus ex eo provenientes, pro remedio et salute animarum Illmor. Ducum Maz. progenitorum suorum, Matris Annae, Stanislai, fratris, ac sua, dedit, donavit et inscripsit, dataeq... per psentes perpetue et in aevum, per ipsos Mansionarios tollendum, levandum etc.. Qui quid. Mansii Horas Canonicas de B. Virg. cum Missa, iuxta voluntatem... Annae cantare debebunt... Quod quid. theloneum libertati et immunitati ecclesiae... adscripsit..." ... lrâs prae insertas ex iisd. actis describi et authentice extradi mandavimus. In cuius r. fid. etc... Dat. Varsaviae, die ultima Martii. An. Millmo sexc° vigesimo. Regnorum nrorum Poloniae 33°, Sueciae 28°. Andreas Lipski Eppus Luceorien. etc... Joannes Szaiapski (L. S. Regni). Ibid. s. 75-76.

9. Decretum, seu sententia lata vigore commissionis inter Rdmum D. Joannem Eppum Posn. et R. Plebanum Liven. (Nicolaum Zukowski ratione decimae manipularis post villam Wola Ossowinska seu Grabowiec in Cons. Varsov. A. D. 1531 die Mercurii 29 Martii Extat copia non authentica. — Ibid. s. 99.

10. Erectio Altaris Presbyterorum Fraternitatis Decanatus Liven. pro quo Altari census annui tres marcae in bonis Wyszomo et Kamiskie sunt inscriptae in Cons. Varsov. A. D. 1535 Die Jovis 23 Decemb. Ibid. s. 98.

11. N. Paulus Ossowinski obligat se Decimam manip. post praedium et araturas colonorum de integro solvere in Cons. Varsov. A. 1536. Die Veneris 6 Septembr. Extat extractum authenticum in Archivo ecclesiae Liw. — Ibid. s. 99.

neq. causas legitimas, cur præmissa fieri non debuissent,
allegasset..., titulum Parochialis prædictæ... extinguendum,
et loco ipsius Præposituram una cum septem Mañriis et
octavo Artium Baccalaureo Scholæ Rectore denuo erigen-
dum duximus, prout supprimimus et erigimus in Dei
nõie per p̃sentes, Volentes et decernentes, quod deinceps
futuris temporibus non Rector seu Plebanus, sed Præpo-
situs E. Par. in Liw ab omnibus... nominetur. Cui quidem
Dño Præposito... decimas manip. et grani post agricul-
turas villarum et prædiorum, proventusq. ões et sing.,
item fundum et villam Ryczoiki ad plebanum in Liw
ex antiquo pertinentes, relinquimus et reservamus, ex-
ceptis infrascriptis, per ipsum R. D. Matthiam... septem
Mañriis donatis et assignatis, h. e. Decima primaria op-
pidi Liw antiqui et novi, item decimis manipularibus
post agriculturas in Polazie et Zawady pridem ex an-
tiquo ad Plebanum Liven. pertinentibus. Nunc vero et
in posterum ex cessione p̃fati D. Matthiæ de Jezow...; de
consensu Patroni, coram nobis legitime facta, per 7
Mañrios Liven. percipiendis, una cum decimis aliis ab
antiquo ad Vicarios Liven. spectantibus..., quibus etiam
et nunc utentur præfati Mañrii et inter se ex æquo
divident. Baccalaureus vero Scholæ Rector õibus obven-
tionibus et Decimis contentus erit, quibus alii Scholæ Recto-
res antea contenti erant. Postquam vero sic instituimus
et ordinationem fecimus, ad erectionem et institutionem
ulteriorem Mañriæ seu Mañriorum in ecclia p̃dicta Liven.
et eius Præpositi procedendum duximus, prout, Christi nõie
invocato, quod fælix et faustum perpetuis temporibus opta-
mus, ex Plebano oppidi Liw Præpositum, ... necnon 7 Mañrios
nuncupatos, quas (Mañrias) 7 viri idonei actu presbyteri,
per ipsum Præpositum pro tempore existentem præsenta-
ti et instituti, ... possidebunt, erigimus, ... Ita videlicet
quod deinceps in ipsa E. Par. in Liw non Plebanus, sed Præpo-
situs. R. D. Matthias a Jezow... et eius successores appellari
debebunt..., qui habebunt facultatem... perpetuis tempori-
bus... sacerdotes ad Mansionarias... eligendi, instituendi
et investiendi: Qui quidem Mañrii debebunt esse actu Pres-
byteri, nec alii admitti poterunt Clerici inferiores. Quorum
vita... et conversatio laudabilis esse debebit; quibus etiam
clausa erit potestas alia beneficia obtinendi, sed ipsæ

Præbendæ

Præbendæ seu Mansariæ monoculares esse... debebunt. Volumus autem et decernimus, ut pfati 7 Mansarii per se, Rector vero scholæ per se vel idoneum substitutum singulis diebus ferialibus et festivis teneantur concinne et devote cantare in E. Par. Matutinas et oẽs Horas Canonicas minores de B. et Gl. V. Maria, quæ absq; oi controversia sedula deprecatrix exstitit apud D. N. Iesum Chr. Filium suum dilectissimum pro peccatis oĩum populorum; necnon Missam pro Matura, cursu et more E. Cathed. Posnan. oẽs simul singulis diebus, cum collecta de festo B. V. Mariæ tunc occurrente, cantare ... debeant. Teneantur deniq; pfati Mansarii in ead. E. Par. quotidie incedere superpeliciati et unicuiq; processioni, thurificationi aliisq; officiis... interesse, et Præpto... in oibus licitis et honestis, et præsertim ad cultum divinum et regimen animarum pertinentibus, tanquam suo Prælato, ipsiusq; Vicesgerenti obedire, et in processionibus, thurificationibus, stationibus, matutinis, dum a Choro clericorum cernuntur, Missis et Vesperis diebus solennibus et celebribus superpeliciati interesse teneantur et sint astricti; atq; eos insuper volumus... obligatos ad observationem statutorum per ipsum D. Præpositum laudatorum... laudandorumq; dummodo non sint sacris canonibus contraria. In oibus vero actionibus vitæ ipsi Mansarii Præpto, seu eius Vicepræpto debebunt esse subiecti et obedientes. Delinquentes vero et ab officio viri boni et honesti sacerdotis discedentes, congregatis Fratribus, corrigere et emendare, ac ad officium reducere, adhibitis etiam pœnis arbitrariis..., debebit, servato ordine SS. canonum et Statutorum. Si quis vero adeo rebellis et contumax, quod Deus avertat, ... repertus fuerit, (ut) vel post trinam Præpositi vel Vicepræp. admonitionem vitam... non emendaverit, et ad officium redire non curaverit, eius... Mansaria post Decretum commune Præpositi ~~etiam~~ Collegii Mansariorum vacare censeatur ipso facto, et ad eam... Præptus... alium presbyterum instituere... debebit. Statuimus quoq;..., ut ipsi Mansarii in singulis Matutinis et Vesperis dierum solemnium et celebrium Versiculos cum Responsoriis simul et Gloria Patri etc. cantare et intonare more aliarum Eccliarum, in quibus huiusmodi... Mansariæ existunt. — Ille autem Mansarius, qui Missam Maturam in vice sua cantabit, liber erit illis diebus a cantandis horis canonicis, præter Vesperas, Completorium et Matutinum.

iuxta

12. Sigismundus D. g. R. Pol. etc.... Manifestum facimus....
Quia Nos cupientes cultum divinum in E.Par. in oppido nro
Liw, jurispatronatus nri Regii, augeri Vli Matthiæ de Iezow
Archidiacono Varsch., Tresauri nri Notario et eiusd. Ecclæ
Parocho, de Nobis bene merito annuimus et consensimus,
ut in ea ipsa ecclia Mansionarios instituere et pro ipso-
rum sustentatione ac victu Decimas ~~manip.~~ aliquas ad
Plebanatum eiusq. Rectorem... pertinentes... assignare....
Ita tamen, ut per Loci ordinarium provideatur, quod etiam
post ademptionem a plebanatu pfato eiusmodi Decima-
rum seu proventuum, Parochus... onera ei incumbentia
commode explere, vitamq. suam de residuis proventibus
honeste sustentare... valeat. Quas quidem Decimas sive
proventus per eundem Parochum ex arbitrio Loci ordina-
rii dictis Manriis assignandas seu assignatas ipsi Man-
sionarii... possidebunt et utifruentur.... sine ullius contra-
dictione perpetuo et in ævum. Har. testio lrarum quib. sigil.
n. e. appex. Dat. in Radom fer. 6 in Vigilia SS. Philippi et
Jacobi Apost. A. D. Millmo Quingmo quadragesimo. Reg. vero
nri an. 34. Samuel Ep. Chelmen. Relatio Rmi in Christo Pa-
tris Dni Samuelis Macieiowski Ep. Chelm. R. P. Vicecanc.
(L. S. Regni). — Ibid. s. 87.

13. In n. D. a. Ad r. m. sempit.... Nos Sebastianus D. g.
Ep. Posn. Universis... significamus. Quod cum R. D. Mat-
thias a Iezow Archid. E. Col. Varsch. in E. Cathed. Posn. Cano-
nicus Gnesn. et Parochialis in Liw Possessor et Rector, pium
desiderium perficere cuperet, coram Nobis declaravit,
non vulgare laudis divinæ in E. Par. in opp. Liw fieri
posse incrementum, si extincto Plebani titulo ipsum
in Præpositum et certum ~~x~~ numerum Manriorum ex
dicta parochiali in Liw, quæ sufficienter in proventi-
bus existit dotata, erigendorum comutaremus, acceden-
te ad id consensu Sermi Principis et Dni Dni Sigismundi
D. g. Regis Pol. etc... cuius (consensus) tenor.... est talis:
„Sigismundus etc... (ut supra in numero proxime præterito)...”
Supplicationibus itaq. permoti Dni Matthiæ a Iezow... et
... cultui Divino illius loci et totius parochiæ paterne pro-
videre cupientes, ad extinctionem tituli sui pdicti ac ad
erectionem Mansionariorum procedendum duximus..... No-
stras citationis lrãs in vim cridæ... duximus promittendas.
In cuius quid. cridæ... termino, cum nullus comparuisset

(verte)

curam autem animarum et verbi Divini praedicationem ... ita inter se dividant, ut singulis septimanis singuli, sive bini, ad regimen ecclie et curam animarum diligenter attendant, quemadmodum Vicarii una cum Plebano id antea consueverant... In Pascha vero, sive in hebdomada sancta, eum morem in Horis B. V. Mariae observari volumus..., quem ecclia nra cathedr. Posnan. observat. Ultra vero praedictam Missam Maturam in laudem Glor.mae Virginis Mariae una cum officio Horarum Canonicarum singulis diebus decantandam, etiam ipsi Mansrii ordinem competentem et de canenda Summa Missa singulis diebus per annum inter se tenebunt... Item in Dalmaticis ad Altare circa s. Missae officium Praeposito, vel Viceppraeposito, aut cuicumq. Presbyteri vel confratri, Sacrificium Missae diebus festis et solennibus peragenti, cum debito honore et reverentia ministrare, et sacrosanctum Evangelium Dni una cum Epla, prout ad quemquam illorum pertinebit, pronuntiare, prout vices ipsorum per Praepositum distribuentur. Tenebuntur praeterea duas Missas singulis Quatuor Temporibus anni, praeter Maturam cantatam, et Summam Missam, unam pro Maiestate Regia Fundatoribus... et Coadiutoribus psentis Institutionis vivis, aliam vero pro defunctis celebrare.... Ad haec etiam singulis anni Quatuor Temporibus Officium Vigiliarum sub 9 Lectionibus, cum laudibus et orationibus consuetis, necnon Missam pro defunctis Fidelibus... praesertim pro Patronis ecclie praedictae, et fundatoribus, sub Introitu, qui incipit: Si enim credimus, celebrare... teneantur. Item canticum... Salve Regina post Completorium, vel Regina caeli, pro ratione temporis cum collectis competentibus decantare teneantur. Quod quidem diligenter ab eis et a quolibet eorum observari debebit, ut nemini illorum, nisi exposcente id gravi et urgente aliquo casu, ut ab ecclia pdicta abesse diutius liceat, quam ad 2 hebdomadas. In gravi tamen causa, accepta a Praepto vel Viceprep. venia, cum consensu Mansriorum poterit ad longius aliquod tempus Praeptus cum eo dispensare. Ita tamen ut alius in eius locum idoneus presbyter de consensu ~~Epi~~ Praepti substituatur, et praemium illi de proventibus absentis decernatur... Presbyter, qui morbum aliquem... inciderit, debet esse liber ab oi ecclico onere, sorte tamen eum concernente nihilominus integra manente. In festis autem maioribus solennibus et Duplicibus Praeptus vero

(inaliter

naliter residens Matutinum et utrasq Vesperas, Missas et Officia per se celebrare tenebitur. et absentis loco Viceprepositus supplere debebit, excepta infirmitate, aut in facto ecclie vel in aliqua honesta alia absentia, in qua tamen hebdomadarius Viceprepositi (vices Prepositi?) aut Viceprepositus supplebit. Ipse itaq Prepositus... ut caput, et Manrii ut membra, quam fraterne vivant in Spiritu Dei, h. e. in charitate et castitate, et in oi virtute comaneant, anteponentes in cordibus suis vite sue caduce unanimitatem Spiritus, zelum, sanctam modestiam, honestatem et virtutem, atq sanctam exemplaritatem, religioseq vite famam, quibus nihil prestantius et presertim homini in spualibus constituto. Officia insuper diurna et nocturna cum devotione et diligentia, cumq timore Dei sollicite, non festinando, neq balbutiendo, sed concinne et tractim canendo, in Dei noie perficiant, Deo summo in honorem et Eius Glor^me V. Marie in laudem, hominibus vero in salutiferum exemplum, ut Ipso Rectore et Duce per hec sancta pietatis opera.... mereamur... in celis remunerari. Singuli autem predictorum Manriorum presentati, cum ad .. Manrias recipiuntur, unum fertonem pecun. h. e. 12 gross. usuales pro ineundo ingressu solvere erunt astricti. Que pecunia ad cistam communem pro reparatione domus, cum aliis pecuniis ex animadversione, iuxta statuta, in negligentes collectis, conservabitur. Institutio autem et Investitu .. Manriorum... modo infrascripto observari debebit, videlicet: Coram Vobis Dne Notarie publice et DD. Testibus ad hoc specialiter vocatis et rogatis, Ego N. Prepositus Manriorum ecclie in Liw, authoritate R^mi in Ch. P. D. Epi Posn. ad hoc mihi concessa et attributa vigore privilegii et erectionis, ad Mansionariam ecclie Liv. vacantem post mortem (v. per resignationem v. per privationem) talis etc. Te confirmo, instituo ac investio in fratremq recipio, stallum in choro in parte (dextra v. sinistra) eiusd. ecclie, cameram seu habitationem in domo Manriorum, vocem in Capitulo, in quantum mihi est concessum, tibi assigno. In noie P. et F. et Sp. S. amen. Iuramentum vero... in receptione... Manrii prestabunt... huiusmodi: „Ego N. juro ad S. Dei Evangelia, quod ordinationem erectionis Manriorum, necnon jura, statuta, consuetudines antiquas et novas de unanimi nostrum, tam Prepti, quam Confratrum consensu factas et fiendas et approbatas, Universitatis Manriorum in Liw, pro posse bona fide servabo. Se-

Creta

crete et consilia Capituli, quae mihi fuerint revelata, in damnum et praeiudicium eorum nulli pandam, et universitatis commodum ubiq. salubriter procurabo, nihil alienari in ecclia indebite permittam, alienata ad ius et proprietatem ecclie oibus iustis modis et rationibus, quibus potero, revocabo; et obedientiam in licitis et honestis Prepto et Maioribus meis promitto. Sic me Deus adiuvet et SS Dei Evangelia." Insuper ordinamus ut Procuratores seu Vitrici eiusd. ecclie per Preptum et communitatem Parochianorum, iuxta antiquam consuetudinem hactenus servatam, ac iuxta statuta provincialia, certo aliquo die eligantur, qui pecuniam et eleemosynas ad usum ecclie datas colligant et conservent, ex quibus vinum et farinam ad hostias et sacrificia Missarum necessaria et ceram coemant et provideant, cum scientia tamen et voluntate Prepti et Mansriorum. Cui (Prepto) de oibus perceptis et expensis annis singulis debitam facere debent rationem. Quodsi pecuniae ex eleemosynis collectae non sufficerent pro vino hostiis et cera comparandis, exturie ex aliis obventionibus et proventibus defectus suppleatur... Ut autem pmissa oia ... robur obtineant perpetuae firmitatis... psentes lras scribi et per Notarium... subscribi, et sigilli nostri appensione fecimus communiri. Act. et Dat. in Kozlow A. D. Millmo Quingmo Quadragesimo secundo. Indict. XV. Pontif. SS. in Ch. P. D. N. D. Pauli d. prov. Papae III. anno VIIIº, die 29 mens. Martii. Praesentibus tunc Nob. ac Gris DD. Joanne Latinowski Archidiac. Calissien. Posnan. et Sendomirien. etc., Canonico, Cancellario, Stanislao Golanski Can. Calissien., Felice Choynowski Artium et Med. Dre, Prepto ecclie in Jarocchin, Phisico, — Stanº Oczoszalski Marschalco, Hieronymo Buzenski Thesaurario et Adam Szwciachen Incisore et aliis quam plurib. fid. dig. familiarib. Curiae nostrae, Testib. ad pmissa adhibitis et requisitis.

Et.. ego Martinus Josephi de Gnesna eiusd. Dioec. Cleric. s. auth. ap. publ. etc. Notarius... pmissis... interfui etc... (Sign. Notarii) (L. S. Eppalis.) — Ibid. s. 65-71.

14. A. D. 1545. fer. 4. post Dnicam Oculi Quadragesimalem coram Actis Castren. Liven. N. Nicolaus ol. Stanislai Dzierzanowski 2 marcas census annui, a summa princ. 20 sexag., pro mensa communi Mansriorum Liven. in bonis suis Dzierzanowo inscribit. Inscriptio haec ingrossata ad

Acta

Acta Cons. Vars. A.D. 1556. die Saturni 4 Januarii. – Ibid. s. 99.
15. Sigismundus Augustus D. g. Rex Pol... Significamus... Quia
cum intellexissemus Providos Consules Consulares totumque Magi-
stratum, consentiente etiam ad id populo omni, seu comunitate
oppidi nostri Liw, vendidisse perpetuo, in vim tamen re-
emptionis, als na wyderkaff, Executoribus Testamenti Pro-
vidi ol. Pauli Pannitonsoris, eorundem etiam, dum viveret,
civis, censum annuum... 9 floren. et 10 gros. (30 grossos
in 1 flor. computando) num. et mon. pol. singulis annis
Altaristę altaris istic in Ecclesia sua parochiali erigendi et
fundandi, ex bonis suis omnibus... et redditibus eiusdem Op-
pidi et Prętorii solvendum. Supplicatumque est Nobis etc...
Cui supplicationi annuentes,... contractum inter... oppidanos
et Executores Testamenti... approbamus,... et erectionem Al-
taris eiusmodi fieri, censumque libertati ecclesiasticę adscribi per-
mittimus, ita tamen, quod... ipsi Incolę oppidi... , non obstan-
te eiusmodi adscriptione, expeditionem bellicam et cętera o-
nera Reipublicę... pręstent et pendant. Insuper autem, dum
postea iidem ipsi Oppidani... summam principalem (70 sexag.
gr.)... reddiderint,... tunc consentimus..., id semper iam inde
perpetuis temporibus licere Altaristis et Patronis (alium cen-
sum emere)..., etiam Nobis aut successoribus nostris... minime
requisitis; ita tamen, ut nihilominus proprietarius bonorum
illorum, in quibus census eiusmodi comparatus fuerit, semper
sit obligatus ad ~~debeat~~... onera publica... ex iisdem bonis pręstari solita... Har. testio lra rum
quib. sigil. n. e. appen. Dat. Cracovię f. 5. ipso festo S. Lucię A.D.
1549. Samuel (Macieiowski) Ep. Crac. Relatio eiusd.. (L.S.)
Ibid. s. 92–93.

16. Donatio super Rola Zunowska tertię partis duorum
mediorum mansorum ecclię Livensi A.D. 1550. Extat in fa-
sciculo (Munimentorum ecclię) Nota. – Ibid. s. 101.
17. A.D. 1550 f. 5 ante fest. S. Joannis Bapt. coram Actis
Castren. Liven. N. Gabriel Kielkowski Subiudex Liven. 1 mar-
cam census annui pro 10 sexag. gr. in provisionem Mansionariorum
in bonis suis Kielkowo, Gołąbek etc. inscribit. Inscriptio in-
grossata in Consist. Vars. d. 4 Januar. A. 1556. Ibid. s. 99.
18. Bona Dei gr. Regina Pol. etc. Significamus... Quia
Rdi Mansionarii ecclię Liven. ab Illmis ol. Dnis Ducibus Ma-
soviae aream in oppido nostro Liw pro extruendis sibi in illa
domibus donatam obtinuerint, ac domos iam in eadem
extructas inhabitent, sed quia super ipsam nullas litte-
ras

ras ab ipsis Dnis Ducibus Libertati ac imunitati ecticę incorporationis habeant, Nobis pro eisdem Mansionariis Vlis Vittus Paschalis Primicerius Meduniensis (Mednicensis?) Plebanus Liven. et Cancellarius noster supplicavit, ut eis lras eiusmodi dare dignaremur. Id quod nos pium atq. iustum esse considerantes, nolentesq. ut illud, quod semel Deo Opt. Max. Ecclesiaeq. suę dicatum est, amplius revocetur, Litteras eiusmodi eis nostras dandas esse duximus, quibus aream ipsam una cum domibus in eadem extructis, cum universis eius circumferentiis, latitudine et longitudine, ab oibus et sing. oneribus civilibus, nullis penitus exceptis, eximimus et libertamus, ac illam imunitati ecticę, quantum in nobis est, adscribimus et incorporamus perpetuo et in divum. Har. testio litt. quib. sigil. n. e. subimpr. Dat. Varsoviae XXV Septembr. A. D. 1550. Bona Regina. (L. S.) Ibid. s. 83.

18a A. D. 1550 fer. 5. ante fest. SS. Simonis et Judę Apost. coram Act. castren. Liven. N. Stanislaus ol. Augustini Kaboklicki 2 marcas cens. an. a summa 20 sexag. in bonis suis Kabokliki inscripsit.. - Ibid. s. 99.

19. Sigismundus Augustus Dei g. Rex Pol.... Significamus... Quia nomine Mansionariorum ecclię Liven. exhibitae coram nobis sunt litterę papiraceę Serm. Dnę parentis nostrę... Quas ut confirmare... authoritate nostra Regia dignaremur... supplicatum est. Quarum quidem litterarum tenor is fuit: „Bona etc." (jak wyżej n. 17 18). Nos itaq.... lras przinsertas, omaq. in eis contenta.... confirmamus... In quor fid. etc... Dat. Cracoviae fer. 5 post fest. S. Martini... A. D. 1550. Regni vero nostri 21. Joannes Ocziesski R. P. Vicecanc. Relatio eiusd. (L. S.) Ibid. s. 84-85

20. A. D. 1551. coram Actis Castren. Livens. N. Jacobus ol. Donati Roguski de antiqua Roguszyno unam marcam census annui inscripsit in eisdem bonis Dnis Mansionariis Ibid. s. 101.

21. A. D. 1551. Sabbatho ante Dnicam Oculi cor. Act. Castr. Liven. N. Joannes ol. Stanislai Noyszewski unam marcam census ann. a 10 sexag. pro Prędicatore Verbi Dei in bonis Noyszewo inscripsit.... Ibid. s. 99.

22. A. D. 1551. fer. 5 ante Dnicam Judica Quadrag. N. Joannes ol. Jacobi Thokarz Karczewski in bonis suis Karczewice 1 marc. census an. a 10 sexag. inscribit pro Prędicatore Verbi Dei: Ibid. s.

(23

23. Anno Dni 1551 die Lunae 28 Septemb... coram R. D. Sta-
nislao Boniecki Scholast. et Officiali Vars. Providi Dni Stani
slaus Choiecki, Proconsul et Felix Sartor consul, cives oppidi Liw,
satisfaciendo Testamento... Prov. Pauli Pannitonsoris..., nomine
consulatus et totius comunitatis oppidi Liw,... occasione 70 sexa-
genarum per pfatum ol. Paulum... legatarum et per Executo-
res testamenti... apud eosdem cives repositarum, censuq, 9 flor.
in mon. cum 10 gr. singulis annis proveniendo, per ipsos consu-
les ab eadem summa comparato, talem ordinationem... (attenden
do, quod in tanto censu beneficium erigi non potest) fecisse reco
[illegible]... Quia eandem summam 70 sexag. cum censu 9 flor. in
[illegible] Eccliae Liven.... dant et consignant... Ratione
[illegible] pdicti... tenentur... legere... qualibet septimana
unam Missam de SS. Trinitate, cum impositione collectae de B. M.
[illegible] et pro fundatore.... Et hic idem personaliter stans R. D. Vit-
dus Pasch. Prep. Liven. S. Regiae Mtis Notarius, eam dona
tionem... gratam habens,... juspatronatus et collationem be-
neficii pdicti fundandi ipsis consulibus.. dat... Volens eosdem
consules reddere consolatos, collationem... unius Mansionariae in
Ecclia Livensi, quam ad praesens obtinet Htis D. Nicolaus Noy
szewski.... dat.. in perpetuum..(Proconsuli cum consulibus) oppidi
Liven.... Ipseq D. Vittus et sui successores.. praesentatum tenebitur
ad eandem Mansionariam instituere... ac domum seu habitationem in
qua nunc D. Noyszewski habitat... concedere... Tali conditio
[illegible], quod si et in quantum... Praepositi Liven... ordina
[illegible] ...noluerint; extunc Proconsuli
et [illegible] censu aliam dispositio
[illegible]... liberum erit... Et D. Offlis ordinationem supra
scriptam ... [illegible]nisit, Decretumq suum apposuit..... Ibid. s. 93-95.

Qui census ab immemorabili tempore non fuit in usu, neq etiam fundationi satisfit. (Swiętiana pag. 54.)

24. [illegible] Significamus... Quod [illegible]to edocti su-
[illegible] Illmi ol. Duces Mazoviae, causa fundationis Mansio
[illegible] in op. Liw,.. Borram dictam Popowska, cum pratis... post
[illegible] Turna (iacentibus) pro cera et
[illegible] celebranda divina donaverunt. Cuius Borrae et prato
rum... [illegible] sunt in pacifica possessione et usufructu. Pri-
vilegium tamen libertatis et Donationis affirmant se non ha-
bere. Petierunt itaq, a Nobis ut privilegium... illis... concedere di-
gnaremur. Quorum supplicationi... annuentes, dictam Borram
cum Pratis, causa... dotationis Mansionariae, ut pmissum est, pro ce-
ra et vino..., confirmavimus, dedimus..., psentibusq,... confirma-
mus, damus... ac.. immunitati ecclesiae ascribimus... Approbatione

[illegible] tamen

[illegible] consensu S. M. Reg. Filii nri charissimi ad id acce[de]nte. In cui. r. fid. etc. Dat. [illegible] f. 2. post fest. S. [illegible] A. D. 1552. Bona Regina (m. p.). Ibid. s. 79.
25. A. D. 1618. Act. in Castro Liven. f. 3. post fest. S. Michaelis Arch. A. D. 1618. Officium presens Castrense Captus Liven. infrascripta iura [illegible] Liw... ad oblationem illorum et po[stulationem] [illegible] Pauli Ghyoza protunc Archip. Liven. Sacrq ac Sermae [illegible] Reginalis Capellani ad inserendum actis presentibus suscepit. Tenor... privilegii... sequitur: Sigismundus Augustus [illegible] R. P. etc... Notum... facimus... Exhibitas nobis esse Sermae D. Bonae... [illegible] in papiro scriptas, sigillo... et subscriptione... communitas, Supplicatumq est nobis, ut eas... confirmare dignaremur. Earum series sic se habet: „Bona etc..." (ob. wyżej n. 24.) -- Nos igitur eas lras... confirmamus, Mansrioq... in quieta et pacifica possessione bonorum supradictorum... conservamus. In cui. r. fid. etc... Dat. Vilnae pridie festi S. Francisci A. D. 1552. Sigismundus Augustus Rex. Relatio R. ac [illegible] Ioannis Przeremski R. P. Vicecanc. Ibid. s. 79-81.
26. A. D. 1552. Proconsul cum Consulib. et tota comunitate Liven. 6 marcas cens. an. a suma 60 sexag. Mansriis Liven. inscripserunt in suis Actis Civilib., ex quorum manibus receperat Magistratus sumam pdictam, relictam et legatam [illegible] Catherinam Satrowa civem Liv. mortuam. (Ibid. s. 101.)
27. Act. in castro Liven. f. 5 post fest. Visitat. B. V. M. A. D. 1553. N. Paulus ol. Pauli Strupiechowski 1 marcam cens. an. [illegible] 10 sexag. in bonis suis Strupiechowo Collegio Mans. inscribit. Ingross. Act. Cons. Vars. d. 4 Januar. 1556. (Ibid. s. 100.)
28. A. D. 1555 die Dnico ante festum 11,000 Virgg. - Fam. Albertus Gołąb civis antiquae Liw, unam marc. cens. an. pro 10 sexag. Collegio Mans. in bonis suis coram Actis Civilib. Liven. inscribit. Ingross. Act. Cons. Vars. d. 4 Jan. 1556. (Ibid. s. 100.
29. Bona D. g. R. P. [illegible] Significamus [illegible] R. D. Vittum [illegible] Archip. Liven. Can. Varsch. etc. et Cancellarium nostrum, noie Mansriorum Eccliae Liven., fecisse eosdem certum contractum comutationis cum Hli Martino Plebano in Sebastianowo et Altarista Livensi de domibus et areis certis, quemadmodum id ex actu permutationis ad Acta Terrestria Livensia inscripto constare vidimus. Quae comutatio, quia sine consensu nostro facta, firma fieri minime potuit, eo quod domus ipsa, quam Mansrii predicti ex comutatione huiusmodi a pfato Altarista pro Area sua propria
(-et

et ecclia acceperunt, in fundo civili ~~ca~~ (e)sset. Supplicavit igitur nobis ipse idem Vitus Paschalis..., ut comutationem illam ratam... haberemus... Nos... comutationem approbamus,... domumq, ipsam ex ~~cau~~ iure civili et ab oneribus oibus eximimus... donec per pfatos Maurios possidebitur. Si vero per eos non possideri et ab imunitate ecclica amoveri debuerit, tum redire ad et onera civilia more pristino prestanda debebit. In cui. r. fid. etc. Dat. Varschoviç ultima Julii A.D. 1555.

30. Sigismundus Augustus D. g. R. P. etc.. Signif.... productas esse coram nobis lras Serm̃ae D. Bonę... supplicatumq, ut eas authoritate nra Regia approbare... dignaremur. Quarum tenor est iste: „Bona etc..." (jak wyżej n. 29.) — Nos itaq.. lras.. pinsertas... approbamus, in eamq, comutationem consentimus... Dat. Vilnę f. 2 post fest. S. Laurentii A. 1555. Regni nostri 26. Joannes Przerembski R. P. Vicecanc. Relatio eiusd.... — Ibid. s. 85-86.

31. — Joannes Casimirus D. g. Rex Pol.... Significamus.. litteras.. infrascriptas ex Actis Castr. Liven. exhibitas esse ... Supplicatumq, nobis est, ut easd. auth. n. Regia approb. ... dign.. Quar. litt. tenor... talis: (ob. wyżej n. 25. i 24.) — Nos igitur Joannes Casimirus Rex... pinsertas lras... cum oibus articulis, clausulis etc... approbamus... confirmamus.. In quor. fid. etc... Dat Varsaviç die 29 Julii A.D. 1661. Regnorum nostror. Poloniç XIII. Sueciç vero XIV. anno. Joan. Casim. Rex. Joannes Ignatius Bylienski Succamer. Culmens. mp. (L.S. maioris Cancell. ~~Ibid.~~ Ingrossowany ten przywilej w grodzie Liwskim Sabb. ante Dnicam Judicavit Quadrag. A.D. 1663.
(Ibid. s. 81-83.)

32. — Act. in Castro Liven. f. 5. post fest. Nativit. B. V. M. An. 1646. Nlis Gaspar ol. Christopheri Dygon Gorski, Camerarius Terrę Liven. in Gorki, Grubaki sortium suarum, Districtus huius Liven. hęres,.... inhęrendo in toto piç fundationi Mansionariorum E. Par. Liven., ne.. ex aliqua defectu cultus divinus et Deiparę V. M. in ead. ecclia... negligatur. Ideo in augmentum provisionis.. eorund. Mansriorum, habens de proprio labore suo sumam 3,340 flor. pol. in certa sorte bonorum Jarnice, distr. Drohiciensis, non procul ab oppido Liw, post fluvium Liwiec situatorum, ... Jarnicki..., eandem Rectori E. Par. Liven. A. R. D. Alberto Mo... eius successoribus.. Prępositis Livensibus... in provisionem Mansionariorum, cum toto iure suo... demittit, comittit et iure suo cedit... Et... R. Prępositus coram officio psenti... submittit se et suos successores, Mansionariosq, ad id complendum monuerat, quatenus iidem Mansionarii tempore expeditionis SS. Missę Officii, teneantur comemorationes facere devotas, cum implorationę Misericordię Dei super eundem... Gasparum Gorski et Antecessores eius... temporibus perpetuis... Ibid. s. 95-97.

Joannes Casimirus D. g. Rex etc. etc. Significamus...
Exhibitas coram Nobis (fuisse) lrās... Supplicatumq..., ut
easdem... confirmare dignaremur. Litterarum tenor....
talis: „Acta in antiqua Liw fer. quinta ipso festo Prae-
sentationis B. V. M. A. D. 1652. Convenientes ad praesens
sub tempore iam iam ingruentis in oppido Liwen. pesti-
lentiae, atq. in eo nassu consultantes Famati Alexander
Wrzoskowic Proconsul, Albertus Boguchwał, Andreas Czer-
czyk Consules, ac Paulus Wszerzowski Notarius Liw an-
tiquae. Item Valentinus Moraney seu Koseczek, Archimagister
Contubernii Sutorum. Albertus Ziemianczyk seu Krajewski
Archimagr. Contub. Sartorum, Andreas Czepczyk Serifaber Ar-
chimagr Contub. Fabrorum, Stanislaus Łaszko Archimagr Con-
tub. Prasolskie, et Seniores praenominatorum contuberni-
rum eiusd. oppidi S. R. Mtis; Item Famati Jacobus Kownac-
ki Incola Liven. privilegiatus, Valentinus Graszinski, Joan-
ne Czyrewski, Adamus Kaczo, Paulus Pskiewa, Barthol. Gozik,
Stan. Ozalik, Stan. Grasimski, Lucas Flaski, Stan. Cacewski,
Paulus Stychowic seu Pierzchalski, Andreas Boguchwał, etc...
nomine suo et... vicinorum suorum, totiusq. plebis et comu-
nitatis Liw ant., volentes placare quoquomodo iram divinam,
uti tenuis fortunae oppidani, cernentes ecclam S. Leonardi
extra valvas einsdem oppi. sine dote, fundisq. sibi ante-
hac minime fundatis et ascriptis esse constitutam, ac eam
tamen in omni casu eiusdem oppidi et ecclie parochialis Li-
vensis, sive ob interdicta, ut ad praesens extat occlusa,
sive ob vacantiam, seu pestem, sive conflagrationem,
quae absint, sive ob aliquod silentium, eiusdem ecclis par.
recursus ad divina expedienda tam antecessores recog-
noscentium, quam ipsimet in tempore tam infaelici ha-
bent et SS. Sacramentorum ope adiuvantur, multiq.
ibidem sunt sepulti et sepeliuntur, Deo in redemptionem
peccatorum suorum et aversionem, per Dei misericordis
potentiam, pestilentiarum nunc et in futurum, in vim vo-
ti sui eo noie instituti, certam partem fundi communis cir-
ca pascua Liw antiqua, inter rubeta Korrei antiqua ver-
sus villam Karczewiec consistentem, inter metas agrorum
Hospitalis Livensis vulgo Gryzow ex una et via strate
Livensis versus Karczewiec seu Krypy currentis ab alte-
ra parte protendentem a monticulis Patibuli Livensis usq.,
(cnti

ubi fundus cuneo terminatur, ita (ut) in eodem fundo 12 coreti siliginis seminari possint, pro eadem ecclia S. Leonardi, cuius R. Joannes Łabędzki ad praesens Rector institutus seu Praepositus extat, et Divina officia pro vivis et defunctis decenter expedit, tum et eid... Rectori, atq eius successoribus..., absq quovis censu et datiis, quae de eod. fundo ulli unquam dabantur, dant..., incorporant... perpetuis temporibus, Intromissionem liberam... ipsi exnunc admittendo. Nihilominus salvam facultatem eid. Vdo Joanni L. concedendo, quatenus ipse in maius robur... eiusd. Inscriptionis, confirmationem praemissorum a S. R. Mte D. L. sua Clementissima, tum quoq ab Illmo et Rmo D. Eppo, Joan..., inquantum necesse fuerit, impetrare possit. Atq, ut idem Beneficiarius, ecclia S. Leonardi Rector, circa ss. Missae sacrificia, pro eisdem oppidanis et aversione pestilentiarum orare teneatur. Ad quod id. R. Joannes Łabędzki... se, suosq successores... submittit atq obligat..." Nos itq Joannes Casimirus Rex... eand. Litteras in omnibus earum punctis..., inquantum iuris est, confirmamus etc... In cui. r. fid... Dat. Varsaviae d. 22 Martii, A. D. 1654. Regnorum nostr. Poloniae et Sueciae an. 4o Joannes Casimirus Rex. Albertus Koryzinski Canonicus et Regens Cancellariae Maioris.

~~Regestr.~~ in Swięcickiana str. 103-104.

Laskarzew. Kościół
s. Anny. 59

In n. D. a. Ad p. r. m. Joannes Latalski D. gr. Ep. Posn. Universis... significamus. Quomodo reputantes Nobiscum stupenda et vere inenarrabilia Dni N. J. Chr. opera, &c.. attendentes, Ecclesiam parlem in oppido nostro Laskarzew in arctissimo et strictissimo loco, una cum cimiterio ex primeva sui fundatione situatam et extructam esse, sub cuius gremium, ut nos ipsi vidimus, diebus solennibus Christicole et parochiani illius, quorum Deo auxiliante augetur numerus, neutiq. comprehendi, immo nec corpora mortuorum tam in ipsa ecclia, quam cimiterio, absque nausea et infectione magna, presertim ~~tempore~~ peste grassante, quod Deus avertat, humari possunt nisi de alio loco ad tumulandum... mature provideretur. Nos itaq... eam infectionem et incomoditatem, que.. oppidi nostri L. incolis sub tempore evenire speratur, submovere, et ipsos ac eorum posteritatem, cum vel inprimis nos ipsos ac successores nostros, quos huc descendere et in Curia.. eidem ecclie et Cimiterio contigua.. immorari contingat, ab huiusmodi infectione ex cadaveribus mortuorum emergenda, liberare, et eis in hoc consulere volentes, zelo devotionis accensi,. habentes singularem devotionem ad venerationem D. Anne genitricis Glorme V. Marie..., Sacellum seu Oraculum extra oppidum nostrum L., post novum circulum situm, et per Nos ab ipso fundamento extructum et
pro sepeliendis mortuorum parochianorum corporibus consecratum. In honorem Assumptionis B. V. M., Dive Anne patrone, ac SS. Floriani Mart., Nicolai et Allexii Conf. ad preces Hlis Balthasaris Sosnkowski Plebani, ac Subditorum nostrorum in L., in capellaniam perpetuam et beneficium ecclesticum monoculum fundandum... et erigendum, pro doteq.. decimas... in villis: Zalesie, Zaleska Wola Nobilium, Damirow, Pusorad et Mienka Illmae Virginis

Virginis Annæ, Dei gr. Ducissæ Masoviæ, hanc aream in inter nob. Bartholomæum Figulum.. et Stanislaum Czwyga ..sitam, in qua domus cum allodio ac aliis ædificiis non parvis sumptibus per Hlem Jacobum de Blendow, quondam Vicarium Eccl. Par. Laskarz. iam in præsens extructa est,.. donandum... duximus, prout fundamus.. erig... donamus... ~~per~~ tenore præsentium mediante. Ita quod eisd. decimis Præpti Oraculi S. Annæ... singulis annis, futuris perpetuis temporibus fruantur. Iuspatronatus... Proconsulibus, Consulibus.. oppidi nostri L... concedimus, ea tamen conditione,.. quod ad huiusmodi Præposituram vacantem duo probatæ virtutis et idoneos Presbyteros Plebano Laskarzovien. ... prius offerent, et quem illorum magis idoneum Plebanus elegerit et in eum consenserit, maxime talem, qui continuam circa ipsum Oraculum faceret residentiam, eundem Nobis et successoribus nostris præsentabunt instituendum. Et quia benef. dat. pr. off. Ideo ne nos nostris fraudaremur desideriis, decernimus,... Præpositumq... in conscientia oneramus. Quatenus duas Missas septimanatim, ... Videlicet: die Dnico de Assumpt. Glor. V. M. pro sanitate nostra et successorum nostrorum, dum vivemus, et post mortem pro anima collecta necessaria iuxta placitum imposita, – item feria ~~tertia~~ sexta de Passione Dni, cum Collecta pro peccatis, per se perpetuis temporibus... legere teneatur.. Poterit etiam ipsas Missas diebus... aliis, si his determinatis legitimo impedimento impeditus fuerit, celebrare. Qui quidem Præpositus... debebit esse.. subiectus in omnibus Plebano, seu eius Vices-gerenti... in oppido L. existentibus, ingrediturq. ecclesiam, părlem diebus Dnicis et festivis superpeliceatus, ac processionibus, thurificationibus intererit, Presbyteros eiusd. parlis ecclis Lask. temporibus opportunis, in audiendis confessionibus ~~ad~~ iuvando, – et pro Sacrificio Missæ in suo Oraculo peragendo panem et vinum sibi providebit, oblationibus etiam (Dedicationis) eiusd. oraculi, atq. aliis Patrociniorum diebus of-

ferendis

ferendis, idem Præpositus et sui successores.. fruentur. De qua quidem Præpositura..., Hlis Jacobi de Blendow morum et virtutum probitatem, meritaq, illius, quæ ecclię parli Lask. ac omnibus oppidanis usq, ad decrepitam ætatem impendit, plurimum commendata habentes, sumptumq, haud modicum circa ædificationem domus in area suprascripta, per Nos, ut præmittitur, pro Oraculo ipso et eius Præpositis.. ascripta, per ipsum Jacobum factum considerantes, ipsi de eadem Præpositura providimus, illumq per manus nostræ suo capiti impositionem, ad eandem Præposituram.. instituimus et investimus, in Dei nõie per præsentes. Administrationem Spiritualium et regimen temporalium eiusd. ecclię S. Annę committentes. Mandantes Vicariis ecclię parlis Lask. in virt. s. obed. et sub excom. pœna, quatenus ipsum Jacobum ... ad realem... Oraculi una cum omnibus proventibus possessionem inducatis..., facientes illi de præfatis decimis et proventibus.. ab iis, quorum interest, responderi.. In quor... fid. etc. Act. et dat. in Łaskarzew A. Dni Millo Quingmo trigo quarto. Indict. 7a Pontif. SS. in Ch. P. P. D. Clementis div. prov. Papæ VII anno eius XIo die vero 22 mens. Martii. Præsentibus tunc Vlibus ac Gsis Dnis Joanne Bolendzki Artium et Medic. Dre Archidiacono Pezeven. in Eccl. nostra Cathed. Posn., Cruswicen. et Varsavien., Joanne Jasimiewski Sendomir. Notario, Matthia Koschowski Varsavien. Canonicis, Clavium nostrarum Łaskarzovien. et Ubikovien. in Mazovia Capitaneo, Jacobo de Lancicia Rogowicz Dec. Eccl. Coll. S. Marię Magd. in Posnan. Capellano Curię Nostrę, Joanne Wilczki Vexillif. Ciechanov. et Joanne Czeleiewski de Czeleiew, aliisq, quam plur. fide dig. testib. ad pmissa. Et me Martino Joseph de Gnesna eiusd. Dioec. Cler. S. auth. Ap. Notario etc. Lo Signi Notarii. L. Sigil. apensi Rmi Eppi... in Święc. s. 276-282.

Andreas de Szołdry Szołdrski Dei et S. Sed. Ap. gr. Ep. Posn. Significamus... Quod cum, sicuti accepimus, Oraculum S. Annę in oppido nostro Laskarzew situm, adeo tenues.. proventus habere (habeat), ut sacerdos eid. Oraculo deserviens commode sustentari non possit. Supplicatumq sit Nobis noie Vlis Jacobi Laskarz, dicto Oratorii Pręepositi et Rectoris legitimi, quatenus eid. circa pmissa de benignitate nostra providere dignaremur. Ideo nos tenuitati proventuum... rationem habentes et dicti Vlis Jacobi... comoditatibus consulere desiderantes, ... eid. Oratorio, ac... Pręposito, Decimas manipulares post agros et araturas tam prędiales quam Cmethonales villarum: Rowy, Rowska Wola, Gorki, Żabieniec, Tarnow, parochię Nobilium, ad mensam nostram eppalem iure legitimo antiquitus spectantes, perpetuo..., sub consensu et ratihabitione Vlis Capituli... Posnanien. damus et conferimus... Promittimus etiam pro Nobis et successoribus nostris, quod dictum V. Jacobum et successores eius legitimos ab usu et possessione earundem Decimarum non amovebimus, nec alienabimus, quinimo circa ius et possessionem conservabimus, successoresq nostri conservabunt, salvis semper aliis Mensę Nostrę et V. Capituli nostri juribus. Quocirca eisd. pręsentibus nostris mandamus et serio pręcipimus quibusvis mensę nostrę eppalis proventuum exactoribus, ut eundem V. Jacobum et successores eius in libera perceptione eiusmodi decimę conservent, et a quibus opus fuerit integre responderi faciant; neve a quocunq quavis ratione et pręetextu molestari et pręepediri patiantur, pręsentibus litteris nostris in perpetuum valituris. In cuius r. fid. etc. Dat. Varsavię ex palatio nostro eppali die 21 Novembris. A.D. 1639. A. Szołdrski Ep. P. mp. Sigismundus Cielecki Pręp. Posn. et Pręsidens V. Capli mp. L.S. Eppi et Capli. In Swięc. s. 282-283.

Jaanuskew.

Magnuszew.

Anno Dni 1564. die Mercurii 17 mensis Maji Coram R. D. Joan. Uliniecki Can. et Off. Vars. in audientia publica personaliter constitutus V. D. Joannes Magnuszewski Dec. Uniejovien. Rector eccl. par. in Magnussewo dioec. Posnan. principalis principaliter, pro se ipso et per se, produxit ... sententias duas ... occasione Iurispatronatus et praesentandi ecclię par. in Magnussewo ... latas, in pergameno scriptas, .. easdem ... petiit ingrossari ... Et R. D. Offlis, huiusmodi literis visis sanis, salvis, integris, eisq plene ac reverenter susceptis, sigillisq eor. ac subscriptionibus Notariorum ... sufficienter verificatis, illas ad acta praesentia ingrossari mandavit, cui cum impositione decreti. Tenor .... est talis:

Nicolaus (Dzyerzgowski) D. g. S. E. Metrop. Gnesn. Archiep. Leg. n. et Reg. Pol. Primas. Universis significamus. Quomodo fuit orta causa .. inter Hles Ioannem Magnussewski, appellantem ex una, et Laurentium Bilina Suski Plebanum in Ostraleka ex adverso appellatum, .. super ecclię parlis in Magnussewo iurispatronatu et titulo eiusq occasione; Primum Coram V. D. Stanislao Bonyeczki Scholastico et Offli Varsch. auctoritate ordinaria introducta, et deniq coram nobis ex vi appellationis pro parte Ioannis Magn... interpositę et prosequutę in prima pendente Instantia partibus ab altera. In qua .. causa nos ... servatis terminis substantialibus et accidentalibus ..., negotio .. penitius perspecto, ad sententię diffinitivę ... prolationem processimus, eamq ad instantiam .. Ioannis Magn. procuratoris legitimi, et in contumaciam partis adversę citatę et non comparentis .... concludimus ... Christi nomine invocato, pro Tribunali sedendo et solum Deum prę oculis habendo. — In causa apilationis dioec. Posn. inter

N. et Discr. virum Ioannem Magnussewski Clericum in minoribus constitutum, ad eccliam par. tit. S. Ioannis Bapt., morte olim V. Iacobi Lethkowski Can. Vars., eiusdem parochialis ultimi et immediati possessoris vacantem, per N. N. et Honestas Stanislaum et Martinum Magnussewskie, Catherinam, Relictam olim Andreę Magnussewski, dominam dotalicialem in Magnuschewo volia Magnussewska et Grzybowo hęredes et patronos, Barbaram Relictam olim Stanislai A Kloczki dnam dotalicialem, Stanislaum Nicolaum et Ioannem Kloczkie, Andream Falienski de Kloda, Dorotheam relictam olim Iacobi Borkowski, cum filiis Nicolao, Paulo, Stanislao, hęredes de Kloda, Item Stanislaum Roslanum et Martinum Szelierewskie, de Wilczkowicze hęredes, Annam Relictam Christoferi Liessiewski ac Ioachim filio suo et Ioannem Liessyewskie hęredes in Gruszczino, pręsentatum ... ex una;—

Et Hlem D. Laurentium Bilina Suski in Ostraleka

Cet...

et Brunna plebanum, ad eandem eccl. par. ~~in~~ in Magnuschewo per N.N. Catherinam, Relictam olim Bernardi Trzebinski, Dnam dotalicialem, Adam et Stanislaum filios eius, de Trzebyn Lakawycza et Grzibow, necnon Andream Falienski haeredem in Kloda, Petrum et Ioannem Przedworscy haeredes de Kloda et Przedworzycza, Annam Relictam olim Hieronymi Przedworski, Dnam dotalizialem, suo, Stanislai et Ioannis puerorum suorum minorennium nominibus, tanquam tutricem naturalem, haeredes de Kloda ex adverso praesentatum = de et super praedicta ecclia par. in Magnuschewo, ac eius iurepatronatus et praesentandi, ac illius occasione = partibus ex altera:
Primum coram V. D. Stanº Bonyeczki Schol. et Offli Vars. auctoritate ordinaria introducta et deinde per aplatioem ad nos devoluta, prima pendente instantia.
Per hanc nostram sententiam diffinitivam, quam communicato Iurisperitorum consilio pariter et assensu, ex hiis, quae vidimus, et testium depositionibus ac certis privilegiis cognovimus, ferimus in his scriptis:
Dicimus, decernimus, pronuntiamus et declaramus:
Iuspatr. et praesentandi ad eccl. par. in M... ad Dnos haeredes villarum: Magnuschewo, Magnussewska Wolya et Grzybowo, iure communi illis suffragante, semper spectasse,... ac tempore vacationis eiusdem parochialis, per haeredes dictarum villarum praesentatos, munus et beneficium institutionis... obtinuisse,... ac ipsi Dno Ioanni Magn.. ex praesentationib. suor. patronor. ius pingius ad eandem eccliam ... canonice assequendam... competiisse et competere: —
Dnum Laurentium Bilina cum suis praetensis praesentationibus se eidem... temerarie... opposuisse, huiusmodi oppositiones... iniustas et iniquas fuisse et esse, taliaq sibi contra Deum et justitiam facere non licuisse neq licere; ob hoc pfatum D. Ioannem M. ad praesentationes suorum patronorum... institui debere, prout per manus nostrae suo capiti impositionem in Dei nomine instituimus,... curam animarum ... sibi in illa (ecclia) committimus, ac ipsum ad reddendam rationem.... in die districti Iudicii, ac ad praestandum obedientiae Iuramentum oneramus; — Iuspatronatus vero haeredibus et possessoribus dictarum villarum Magn., Magn. Wol. et Grz. adiudicamus, ac pfato Dno Laurentio Bilina.... perpetuum silentium imponimus, ac (eundem).. in litis expensis condemnamus, quarum taxationem

(in-

in posterum nobis reservamus. Hac nostra diffinitiva sent. mediante.
Lecta, lata et in scriptis pronunciata presens sent. diff. per
R. D. Mathiam Łaczki J. U. Drem, Archidiac. Gnesn., Scholast. Wla-
dislavien. Decan. Lovicien. Gnesn. et Cracov. et Curie nostre
Cancellarium, de mandato et in presentia nostra. Anno Dni
1553, Indictione XI, Pontificatus SS. in Ch. P. Julii PP. III an
no quarto, die vero Lune 16 Octobris. Que oia et sing. vobis
omnibus, quibus interest... intimamus, Executoribus quibus-
vis... requirendis, signanter vero in Magnuschewo in virtute s.
obedientie et sub excomunicationis pena mandamus: Quatenus
posteaquam vigore presentium lrarum... fuerint requisiti, in... rea-
lem... eiusdem eccl... possessionem inducatis, faciendo sibi et non
alteri rationem de omnibus proventibus etc... In quor. oium fid.
sigillum nostrum presentibus subappendi, notariumq... subscri-
bi mandavimus. Dat. in arce nostra Unieyovien. anno et die
quibus supra, presentibus VV. et GG. Dnis Francisco Craszynski,
J. U. Dre, archidiac. Calissien. Lovicen. Jacobo Montano
Crusficen. Canicis, Thoma Cascocski Sincer. Dobrzyn; Fran-
cisco Russocki, Paulo Maczinski, Stano Stampowski, Ni-
colao Zardeczki et aliis quam plurib. aulicis et cubiculariis cu-
rie nostre. Et me Andrea Alexii Czybulsk. de Czybulzyn, Cler.
dioec. Ploc. s. auct. ap. publico etc. Notario...". Tenor executionis
a tergo eiusdem: „Anno Dni 1553. die solis 22 mensis Octobris
ego Albertus de Drwaliewo commend. eccl. par. in Magnusewo,
parens mandatis, tanquam filius obedientie suorum maiorum
Hlem D. Joannem Magnuszewski, Rectorem eccl. p. in M. vigore
lrarum presentium,... requisitus,... ad eccl. par.. ac in domum
plebanalem introduxi, possessionemq. realem et actualem idem
assignavi et de omnibus fructibus et proventibus dte eccl.ie in M.
sibi, et non alteri respondere mandavi, iuxta lras presentes in-
stitutionis et investiture; presentibus Hlibus et Nlibus Jacobo Ruczki
Plno in Glovaczewo et alto in Cerzko, Andrea Pecherski Plo in
Jargazewo, Jacobo vic. in Magnuszewo, Stao gratialista, Joan-
ne Mlochowski judice Lovicien., Martino Magnuschewski, Jo-
anne Szeliesky, Jacobo Osyeborowski, Petro Osieborowski, Ste-
phano Ossieborowski, Andrea Szelyczki, Laurentio Craccovyen-
ski testib. ad premissa voc. specltr et rog." Tenor vero alterius sen-
tentie Rndi Dni commissarii aplici sequitur et est talis.
Sigismundus a Stezicza M. canonum Dr, eccl. cated. Crac. Canicus,
Judex commissarius a Sede Aplica una cum Vli olim Dno Jo-
anne a Sanok Decr. Dre, eccl.ie S. Nicolai extra muros Cracov.,
(post

post fundationem jurisdictionis, uti Dno placuit, vita functo, partibus et causę infrascriptis specialiter datus, atq. deputatus, univ. et singulis psentes lras nras visuris, lecturis pariter et audituris notum facimus. Quomodo orta fuit et est coram nobis, ex vi specialis comissionis a Sede Ap. obtentę, ac pro parte V. D. Laurentii Bilyna... principalis in hmoi lris commissionis aplicę principali nominati, nobis et dicto olim pposito ecclię S. Nicolai psentatę, et per nos cum... reverentia susceptę, — inter eundem Laur. Bilyna appellantem, ... et Vlem D. Joannem Magnuszewski ... de et super ecclia par. in Magn. et illius iure patronatus et pręsentandi, rebusq. aliis in processu... specificatis, — causa et materia quęstionis. Cuius.. commissionis Sedis Ap... tenor.. sequitur.. talis: Julius Papa III. Dilectis filiis Gregorio Dąmbrowski S. Annę Cracovien. et Joanni a Sanok S. Nicolai ex. mur. Cracovien. ppositis, ac Sigismundo de Stęzicza Canco Cracoviensis ecclesiarum et cuilibet eor. Dil. fili: sal. et ap. ben. Mittimus vobis supplicationem introclusam psentibus, manu dil. fil. nri H. Cardinalis Veralli in psentia nra signatam.. et vobis comittimus, ... ut vos, vel duo, aut unus vestrum, vocatis vocandis, ad illius exequutionem procedatis, iuxta eius continentiam et signaturam. Dat. Romę ap. S. Petrum sub annulo Piscatoris die 22 Novemb. 1553. Pontificatus vero nri anno 4o. Hon: Vigil: di Brunus. — Tenor vero supplicationis... talis. „V. Carosius. Bme Pater: exponitur humiliter Sti Vrę, pro parte devoti illius Oratoris Laurentii Bilina, ... Quod cum alias vaccante ecclia par. in Magn. ...~~sota Krain~~ ... per illius veros patronos.. legitim psentatus fuerit. Nichilominus quidam Joannes Magnuszewski, assertus Clericus, .. per assertos alios prętensos patronos psentatus, se bono iuri et institutioni oratoris ad eccliam ipsam opposuerit. Ex quo, inter ipsum oratorem petentem se instituti, .. et ... adversarium orta lite ..., coram Loci ordinario ...., prefatus adversarius, animo protestandi, causam in longum, confingens sibi fuisse, licet falso, illatum gravamen, ab illo indebite ad Metropolitanum Gnezn. appellaverit, et causam ... introduci facere procuravit. — et pro oratoris parte .... inter cętera petebatur, ut ipsemet Metropolitanus ... causam eandem ad Judicium, a quo nulliter appellatum fuerat, remittere vellet, prout de Jure tenebatur. Nichilominus.. Metropolitanus.. Joanni, ~~favorabilis~~ .. quem in sua curia pro familiari retinuerat, .. immoderate favendo, exceptionibus quibusvis... tacite.. reiectis, ... se Judicem competentem pronunciavit.... A qua quidem pronunciatione et aliis gravaminibus

... ora

Magnuszewo.

..oratori illatis et inferri comminatis... fuit pro parte oratoris ad S. V. appellatum.. Dignetur igitur S. V. causam.. appellationis.. hmoi nullitatisq... et iniusticiis... una cum toto negotio... alicui vel aliquibus probis viris in partibus illis comorantibus, et in ecclica dignitate constitutis, cum clausula „et eorum alteri" committere... audiendam, cognoscendam, decidendam... summarie..., prout in beneficialibus, cum omnibus et sing. suis incidentibus... connexis, cum potestate eundem Joannem... omnesq... sua communiter vel et divisim interesse putantibus... citandi, sibiq etiam et pfato Metropolitano et aliis..., quotiens opus fuerit, etiam sub censuris eccticis et pœnis etiam pecuniariis, iudicum arbitrio imponendis,... inhibendi, et in eventum non paritionis declarandi et brachii sacularis auxilium... invocandi, etc.... — Concessum, ut petitur. in psentia D. nri Papae. H. Cardinalis Verallus. et per breve Stis Vae hac supplicatione introclusa. Concessum. H. Card. Verallus. Dat. Romae ap. S. Pet. 14 Kalend. Decembr. Anno 4º. Post quarum lrarum... presentationem..., nos partibus... legitime vocatis, ante oia iurisdictionem nram fundavimus, eaq fundata... terminis rite... observatis, visisq.. juribus pro parte utraq... productis, ac conclusione primitus facta. Christi nomine invocato pro Tribunali sedendo, et solum Deum pro oculis habentes, per hanc nram sententiam deffinitivam... in causa etc... dicimus, decernimus... declaramus: „per Rmum D. Nicolaum D. gr. Archiepum Gnesnen... bene, legitime et canonice processum, sententiatum et deffinitum, ab eodemq processu male, inique et perperam pro parte Laurentii Bilijna appellatum fuisse et esse. Et ob hoc dicti Rmi Dni Archiepi... sententiam... confirmamus, Laurentium Bilyna... in litis expensis ... condemnamus, quarum taxationem nobis reservamus. Hac nra sentia deffinitiva mediante. Lta pronuntiavi Ego Dr Sigismundus.. An. Dni 1556. die Veneris 27 Martii... pronunciata per R. D. Sig. a Stęzicza.... instante Mgro Villo(?) a Zatthor Vlis D. Joannis Magnuszewski procuratore et in psentia Mgri Casparis a Szmygrotth Vlis Dni Laurentii Procuratore ad hoc per Discr. Stanum de Bodzęczyn Nrium publ. exequutorem deputatum citatti. ab hmoi sentia.. verbo appellantes salvo facto et in scriptis loco et tempore.. opportunis psentibus Discretis Stano Coszieczky. Stano Wolski testibus et me Petro de Nova Civitate Nrio publ. et causa presentis scriba. Tandem Anno et die quibus supra coram nobis c Mgr Vittus a Zathor Vlis Dni J. Magn... procurator legitimus comparuit, necnon sententiam...! per nos transumendam decerni, et transumari ac exemplificari mandari... postulavit. Nos itaq... transu-

mendam

mendam una cum l̃ris commissionis aplicis decrevimus, et in hanc publicam formam redigi mandavimus. Quę oia et sing... vobis universis et sing. quor. interest... notificamus, ... volentes ut hisce ñris significatorialibus l̃ris ubiq. locorum in Judicio et extra stetur et plenaria fides adhibeatur, ac si acta ñra causę hmoi... coram vobis exhiberentur. In quor. fid. et testim.um... Acta sunt hęc Cracovię in domo ñrę solitę residentię Anno a Nat. Dñi Millmo Quingmo quinquagesimo sexto, Indictione quartadecima, die vero Veneris vigesima quarta mensis Aprilis. Pontif.us Ss. i. C. P. et D. N. D. Pauli d. prov. PP. IV. anno primo. — P̃sentib. ibid. Discr. viris Stan.o Volboriensi, Stanislao a Boizęczyn et Stan.o Loszieczki Nriis publ. testibus circa p̃missa. Et ego Petrus de Nova Civitate s. auctte ap. Nrius publ... qui... pręmissis omnibus et sing... interfui, eaq. oia... vidi et... Ideo presentes l̃ras manu alterius scriptas manu mea propria subscripsi et signo solito una cum sigillo... R. D. Sigismundi a Stęzicza... communivi...

Akta Kons. Warsz. lib. 39. fol. 302-306.

Mogielnica.

Erectio altaris in ecclesia Mogilnicensi 1477.

In n. D. a. Ad p. r. m. Nos Andreas D. g. Ep. Posn. Significa-mus tenore praesentium... Cum... prout accepimus Hlis Michael Matthiae Potrzeba, de oppido Mogilnica, Rector ecclię par. in Rokitno, nrae dioec. zelo.. devotionis accensus, cupiensq cultum adaugere divinum... pro sua, parentumq etc. suorum salute... donavit.. unum mansum cum medio agri, - unum videlicet in minori Othalasz patrimonii sui, iacentem inter medium mansum providi Martini Coszka (Koszka) ex una, et arvum, alias Nywa providi Nicolai Buiado de Mogilnica oppidanorum ex alia partibus, et cum prato ex opposito eiusdem; medium vero in Mogilnica.. a praefato Martino Coszka per ipsum habitum, sive emptum, iacentem inter agros providor. Matthię Sampris ex una et Jacobi Cościęnski oppidanor. de Mogil. ex altera partibus, similiter et cum prato ex opposito eiusdem iacente, necnon aream in oppido ipso, quam habuit a memorato Martino Coszka, iacentem penes aream Buyado ex una parte, et ex alia prov. olim Joannis Shelyga, Advocati in Mogilnica praedicta, etiam cum horto et prato ex opposito eiusdem areę iacentib., pro dote Altaris de novo in eccl. par. in Mogiln... fundandi et erigendi; de consensu Vlis et Religiosorum Martini Abbatis, Stanislai Prioris, Bartholomaei Suppriotis, Michaelis Cellerarii, Alberti Custodis, Michaelis Cantoris, totiusq Conventus Monrii Sulkiov... oppidi Mogilnica Dnorum et haeredum, qui etiam, volentes se huius... operis.. efficere participes, oẽs.. census, proventus... ac decimas ex eisdem, una cum medio mansi, pratisq, ortis, et areis ad ipsos... spectantes,... pro dote similiter eiusdem Altaris dederunt.., ipsosq mansos.. ab omnibus censibus, proventib., decimis, datiis ordinariis et extraordinariis...., necnon oneribus, servitiis, solutionibus, exactionibus et feudo suis, oppidanorumq suorum... ac Regalibus, Stolove vulgariter nuncupatis, et qualiter oĩbus angariis etc... nihil penitus dominii.. pro se... in eisdem mansis, hortis etc.. reservando, absolverunt... prout haec in lr̃is ipsorum sigillis eorum sigillatis... coram nobis exhibitis... plenius contineri vidimus. Unde fuerat nobis per praefatum Hlem Michaelem Matthię de Mogilnica,... supplicatum, quatenus huiusmodi donationem, libertationemq praedictorum mansorum etc... auctoritate ñra ordinaria confirmare.., in dictisq uno cum medio mansi agri, pratis, hortis etc... Altare in eccl. par. Mogilnicen... creare et erigere dignaremur. Nos quoq.... petitionibus praefati Hlis Michaelis... acclinati, donationem

... praed

...pro predictam, necnon libertationem earundem... confirmamus..., in ipsisq. agris etc... Altare ad honorem Omnipotentis Dei et specialiter sub titulo et Vocabulo Btmę Marię Virginis, Sanctorumq. Andreę Apli, Adalberti Mart. Benedicti, Bernardi, Roti, Martini, Leonardi et Egidii Confessor. in ecclia par. in ...gilnica.... erigimus et in beneficium ecclsticum creamus, dictosq. agros etc... eidem Altari et suis... ministris annectimus.... Decernentes, ut dicti agri, prata etc... immunitati ac libertati ecclsticis subiaceant, super ipsisq. sicut super aliis bonis ac censibus ecclsticis, ad forum Judicis ecclstici habeant recursus. Verum quia benef. datur propt. off. statuimus, quod Minister, seu Altarista.. tres Missas. unam de B. Maria V., aliam de SS. Trinitate, vel pro peccatis, et tertiam pro Defunctis singulis septimanis per se, vel per alium.. legere sit astrictus, ... superpelliceatus in.. ecclia... incedat, ac.. processionibus et thurificationibus in ea fieri solitis, cum aliis presbyteris intersit.... Jus prę̨sentandi vero, sive collationis ipsius Altaris.... memoratis Vli ac Religioso Abbati, Priori etc... totoq. Conventui. Sul. perpetuo reservamus. Et: hęc omnia... prę̨sentis scripti patrocinio perhennamus, nostrorumq. sigillor. appensione... fecimus communiri. Act. et dat. in Zdbykowo villa nostra, Anno Dni MCDLXXVII. Die vero Martis, XIV mensis Octobris. Prę̨sentib. ibid. VV. Dnis Petro de Smigiel et Joanne de Lukowo Canonicis ecclię nrę Posn. testib. circ. prę̨missa.

Ex libris Privilegior. Mnrii Sulciovien. Ord. Cist. deprōptam et de verbo ad verbum delineatam esse prę̨sentem.. erectionem Altaris.. testor, fidemq. facio sigilli Mnrii appensione et nominis mei subscriptione. Fr Bernardus Zaruski Prior et C. Sulciovi. mp. (L. S.)

(w Księdze Wizyt Święcickiego s. 1066-1068).

Mogilnica.

Incorporatio ecc̃liae parochialis in oppido Mogielnicensi, Monasterio Suleioviensi. 1505 a.

Julius ep. servus servor. Dei. Dilectis filiis de Mogiela et de Wachocka, ac de Witow Cracoviensis et Gnesnensis diecesis Monasteriorum Abbatibus salutem et aplicam benedictionem. Ex iniuncto nobis etc... Cum itaque dil. fil. Joannes de Zeligofora Rector ecc̃liae par. S. Mariae oppidi Mogielnica, Posnanien. dioec. ecc̃liam ipsam ... resignare proponat. Et, sicut exhibita nobis nuper pro parte... Monasterii in Suleiov. Cisterciensis Ordinis, dioec. Gnesnensis petitio continebat, Quod.. proventus dicti Monasterii a nonnullis annis citra propter guerrarum turbines et alios sinistros eventus illarum partium, quę inter Poloniæ reges ex una et Tartaros, ac alios plures infideles ex alia partibus viguerunt, et adhuc vigent, ac propterea sępissime contigit exercitum et stipendiarios prędicti Regis in villis et locis dicti Monasterii inhabitare, illiusq bona rapere et devastare, ac idem ~~Abbas~~ Abbas et Conventus nonnumquam frumenta et blada, et aliquando pecuniarum quantitates pro subventione exercitus dictorum Regum.. solvere coguntur, - adeo tenues et exiles facti sunt, quod ex illis Abbas et Conv. vix se sustentare, et onera supportare minime possunt, pręsertim cum... ~~70~~ 75 ducat. auri de Camera pro tributo annis singulis... Regi ... persolvere, ac Regem ipsum et Reginam Poloniae cum Curia ad.. monasterium persępe declinantes, etiam aliquando per triduum, et in.. monasterio cum.. conversis.. pręter servitores infra 30 Fratres... sustentare tenentur, et ibi non parva hospitalitas observatur. Et si dicta parlis ecc̃lia eidem Monr̃io perpetuo... incorporaretur,.. commoditatibus et necessitatibus.. monr̃ii non ..tarum consuleretur. Quare pro parte Abbatis et Conventus prędictorum, asserentium.. proventus dicti Monr̃ii 400 rum ac ecc̃lię ... prędictę 24 ducatorum auri de Camera, secundum communem ęstimationem, valorem annuum non excedere. Quodq ad ecc̃liam ipsam.. dum vacat, Juspatronatus et pręsentandi et forsan collatio et omnimoda illius dispositio ad Abbatem... et conventum prędictos, de antiqua et approbata, hactenusq pacifice observata consuetudine, spectare dignoscitur, - nobis fuit.. supplicatum, ut dictam ecc̃liam B. Marię, si dictum Joannem illam resignare contingat, eidem Monr̃io perpetuo... incorporare, aliaq opportune providere... dignaremur. Nos. Abbatem et Conventum... a quibusvis... censuris, ... ad effectum pręsentium duntaxat consequendum... absolventes..., votis dicti

Joannis

dicti Joannis.. annuentes ~~et~~ ac supplicationibus inclinati; discretio-
ni vestrae..
committimus..., quatenus Vos, vel duo, aut unus ~~ex vobis~~ Vestrum
ab eodem Joanne, vel procuratore suo... resignationem huiusmo
di; si illam facere voluerit,... recipiatis et admittatis, eaq recepta
.. ecclesiam praedictam..... eidem Monrio auctoritate nostra... incor
porare curetis, ita quod liceat... Abbati et Conventui... per se,
vel alium, corporalem... possessionem propria authoritate li-
bere apprehendere, et .. proventus in suos et ecclie praedictae usus
.. convertere. Necnon eidem ecclesiae B. Mariae per unum Mona-
chum dicti Mnrii, aut alium presbyterum saecularem idoneum
ad.. Abbatis et Conv ~~us~~ nutum ~~ponentes~~ ponendum et amoven-
dum... deserviri... facere, Dioecesani Loci et cuiusvis alterius
licentia super hoc minime requisita, non obstantibus... con-
trariis quibuscumq;.... Privilegiis, Indulgentiis.... Proviso, quod propter
... incorporationem... dicta ecclia debitis non fraudetur obsequiis
... Caeterum Attente provideatis, ne in resignatione ~~m~~ huiusmodi
... aliqua simoniaca pravitas... interveniat. Et insuper - irritum
decernimus..., si secus super his... quavis auctoritate... contige-
rit attentari. Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarn.
Dnica MDV, sexto Idus Novembr. Pontificatus n. anno II.
(Z Kopii w Wizycie Szołdrskiego. s. 1058-1060.)

Erectio Praepositurae seu Mansionariae in Mogilnica:
In n. D. a. Ad p. r. m. Nos Joannes Lathalski D. et Ap. Sed.
gra Ep. Posn. Universis et sing... salutem in eo qui est vera
salus. Circa ecclesiarum et locor. religiosor. statum... intuitum
extendimus...; in his libenter insistimus, per quae animarum
occurratur periculis, ac personarum ~~occurratur~~ commodita-
tibus provideatur, prout eccliar. et locor. necessitas exigit.
... Sane pro parte V. Fris Nri D. Salomonis Abbatis, totiusq
Monrii... Sulecovien. Ord. Cisterc. necnon inhabitatorum op-
pidi in Mogilnica... oblata nobis petitio continebat. Quod
cum . proventus... ecclie parlis in dicto oppido Mogilnica, in
honorem Assumptionis BV. semperq Virg. Gen. Dei Mariae dedi
catae, quae... per Julium II... Pont. Max. Monrio.. Sulecovien....
existit canonice incorporata, ac per unum presbyterum
dicti Ordinis, per Nos... ad electionem et praesentationem Abba-
tis instituti solitum,.. gubernari consueta, usq adeo super-
abundaret, Quod... etiam multi.. presbyteri sustentationem
... habere, curamq animarum illius parochiae per plures ma-
nus auxiliares commode exercere, ac... Deum.. ferventius exo-
rare valerent. Verum si titulus dictae parlis ecclie per nos..

- extin-

extingueretur in toto, ac.. Praepositura cum Mansionaria erigeretur,.. exinde... curae animarum et cultui Divino... consultius provideretur,... proventus illius... favorabilius inter plures dividerentur. Horum igitur intuitu .. ad extinctionem parochialis.. necnon ad erectionem Praepositurae et quinque presbyterorum Mansionariorum.. authoritate nra ordinaria procedendum duximus; sed .. literas citationis . in vim trinae ante oia duxeramus praemittendas. In quarum termino hodierno, in contumaciam oium et singulorum citatorum non comparentium, et cur praemissa fieri non debeant, causas rationabiles non allegantium, licet eosdem ultra horam audientiae consuetam diutius exspectavimus, Titulum Parochialis . de consensu expresso V. et Rel. Fris Joannis, eiusdem ecclis Rectoris et Plebani supprimendum..., ac ex eadem parochiali Praepositurам cum 5 Mansionariis duximus erigendam, prout supprimimus et erigimus in Dei nomine per praesentes. Volentes ut deinceps... Praepositura in Mogilnica nuncupetur, Rectorque illius .. Praepositus appelletur. Cui quidem Praeposito... pro fundo et dote... proventus et decimas ascribimus infrascriptas:.. Decimas manip. in villis Szatkowice, Głowczyn, tam de araturis praedii quam colonorum, altera Głowczyn, Otalasz, Wodzyena, de araturis praedii. Jastrzebia de araturis tantum praediorum, Urzuty etiam de araturis praedii, et in Mogielnica de araturis Advocatorum. Una cum columbatione de oppido Mogilnica et villis ab antiquo ad eandem ecclesiam parochiali iure pertinentibus. Qui.. Praepositus.. in proventibus suprascriptis 5 presbyterôs Mansionarios saeculares vel Regulares et sextum Mgrum scholae, ad nutum Abbatis et suum amovibiles... fovere... tenebitur.. perpetuo... Quod de proventibus.. praedictis salariabunt pro voluntate et arbitrio suo... Praefati autem 5 presbyteri... et.. Mgr scholae Matutinum et horas canonicas de Assumptione B. M. V. una cum Missa de B. Virg., loco Maturae, singulis diebus Dnicis et Festivis oblatura et singulis ferialibus diebus concinne decantabunt. ...inde quilibet eorumdem sua hebdomada summam Missam omni die cum Scholaribus de die cantabunt. De mandato vero Praepositi... curam animarum et administrationem Spualium... exercere, et alia onera iuxta antiquam et approbatam illius ecclis consuetudinem adimplere, necnon in .. eclia superpelliciati incedere, Praeposito in Processionibus et Thurificationibus debitum ho-

norem

-norem impendere et in omnibus licitis ... eidem ... obedire .. te-
nebuntur. Quorum regimini ... Pręepositus ... superintendere sit
astrictus, ne in cura animarum etc. negligentia committatur.
Alioquin ... Abbates Sulejovien. ... negligentias tam Pręepositi,
quam Mansionariorum supplere .. et .. reformare tenebuntur.
Et quoniam Abbas ... proventus prędictos de mensa Mon̄rii
sui .. ecclię in Mogilnica ... contulit. Ideo ... Abbatibus totoq
Mon̄rio ... jus patronatus eiusdem Pręposituræ ... ascribimus ..:
ita quod .. Abbates de consilio sui Conventualis Capituli debe-
bunt eligere ad eandem Pręposituram vacantem actu Presby-
terum Regularem, nullum aliud beneficium ecclicum ~~haben-~~
~~tem~~ obtinentem. Quem ipsemet Abbas ... iuxta continentiam
Bullę Julii II Pont. Max. ... investire tenebitur, nostra et
Successor. nostror. voluntate desuper minime requisita .... Ab-
batibus ... mutandi et amovendi (Pręepositum) plenam tribuimus
facultatem, ... Presbyteros autem Mansionarios et Mgrum Scholę
.. Pręposito de consilio et consensu Abbatis suscipiendi et amo-
vendi omnimodam concedimus facultatem. Quos quidem Man-
sionarios actu presbyteros esse volumus ..: et una cum Pręepo-
sito ... continuam residentiam facere tenebuntur. Ipse autem
Abbas Sulejov. tanquam Patronus ecclię prędictę .. in Pręepositum
et Mansionarios superintendentiam habebit ... Juribus nostris
per omnia salvis. Quę oia .. prędicta Nos Joannes Ep. ... sta-
tuimus, ordinamus ~~sta~~ ac ab omnibus ... observari .. pręcipimus.
.. Literas pręsentes ... scribi ... et publicari, sigilliq nostri
Pontificalis ... fecimus appensione communiri. Act. et Dat.
in Wroczyszew sub an. Nativit. Dni MDXXVIII. Indict. I.
die vero 20. mens. Aprilis. Pontificatus SS. i. C. Pris et D. N. D.
Clementis D. Prov. PP VII, anno V. Pręsentib. MM. GG. et VV.
DD. Joanne de Sprowa Castellano Biecensi, Capit. Opocinen.,
Laurentio Prazmowski Czernen., Petro Kopytowski Warschovien.
Castellanis, Stanislao Strzelka Decano Pronen. Scholastico
et Offli nostro, Stan.o Boniecki, Mathia Kaszewski Canoni-
cis Warsavien. Joanne Jakimowski Can. Sandomir., Joanne
Zdzarowski Altarista Gnesnen. Notariis nostris, testib. ad
pręmissa ... rogatis. Et me Andrea Jacobi Fricz de Modrzew
Clerico dioec. Gnesn. P. auctoritate aplica Nrio
publ. ... Quia prędictis ... omnibus, ... una cum
testibus, pręsens interfui etc. ..

Kopia poświadczona przez Opata Su-
lejowskiego (Fr. Justinianus Bern. Za-
ruski Prior et, Pręp. Sulejov.) w Księ-
dze Wizyt Święcickiego. s. 1061-1065.

Erekcya Szpitala w Nadarzynie.

Anno Dni 1561. die 4 Novembr. Coram R. D. Joanne Vlinieczki Can. et Off. Vars., ... Notarii publici et testium... praesentia M. D. Walentinus in Ruszicce Nadarzinski. Castell. Wisnen. ... habens in manibus lras erectionis Hospitalis, seu Praepositurae et Capellaniae in Nadarzyn, in pergameno scriptas, ... ad acta Consistorii Vars. ingrossari mandare petiit. Et D. Offlis ... ingrossandas decrevit. Praesentib. Hnlib. et Discretis Bartholomaeo Rassewski Mansionario, Nic° Wisoczky, Math. a Barisow Psalteristis; Nic° a Radzikow, Stan° a Noszilsko Altaristis eccl. Coll. Vars. ac me Joan. Czeczowski Causar. Cons. Vars. Notario... Lrar erectionis tenor etc...

In n. D. a. Ad p. r. m. Ut ea quae fiunt in tempore habeant robur et firmitatem, etc.... Nos Nicolaus Kobilniczki Praepositus et Caspar Piotrowski, Can. Vars. ac commissarii, ad infrascripta per Rmum i. C. p. d. et D. Andream Czarnkowskj D. gra ep. Posn... deputati... significamus. Quomodo... D. Egnis G.s Barbarae Dominae Bilikowa a Jarczewo,[1] relictae olim G. Nicolai Bilik in Skuly haeredis, humili petitioni, ob remedium saluti etc... hospitale... in op. Nadarzyn, necnon praeposituram seu capellaniam in ecclia paroch. Nadarzins. erigere volentis,... satisfacere volens, ac propter longam loci distantiam a.. civ. Warsch., ob... occupationes reipubl. ... erectioni intendere non valens, Nobis per lras suas.. infrascripta exequi commisit... Lrarum commissionis tenor...: „Andreas Czarnkowskj D. g. Ep. Posn. R° et Vli Dnis Nic. Kobilnicrki Praep. et Casparo Piotrowski Can. Wars. ff. in C. char. nis sal. in D° G. D. Barbara Bilikowa de Skulj olim Nic. etc. - zelo piae devotionis accensa, ... - intendit fundare .. praeposituram et hospitale in Nadarzyn..... Nos... vestris fraternitatibus ... committimus..., quatenus... servatis de iure servandis... erigant etc... - Dat. Warschowiae 2 Januar. 1555. Jacobus Lowyczki Curiae S. R. P. Nrius mp(L. S.)" Post quarum.. lrarum .. receptionem... fuimus per G. D. Barbaram Bilikowa de Skuly, fundatricem et dotatricem hospitalis et praepositurae praedictorum... requisiti, quatenus ad executionem earundem lrarum procedere, dictumq hospitale et praep. s. capell.... super 15 marcis pecun. num. et mon. cracovien. census annui.... pro summa 150 sexag. n. et m. pol... in vim reemptionis... per ipsam D. Barbaram Bilikowa

Capud

Nadarzyn.

[1] W przywileju królewskim jest Starczewo

in Capella B. V. Mariae et S. Annae in Dextra parte ecclie sita,

apud M. D. Valentinum Nadarzinski Castellanum Zakroczim. Et in agris oppidanor. in Nadarzin... videlicet ex agris Providorum: Alberti Czicser gros. 15; Nicolai Kukyelka gr. 30; Jacobi Kroza gr. 15; Andreę Lenk gr. 15; Math. Dlugoss gr. 30; Stani Naziębło gr. 15; Math. Bathni gr. 45; Stani Kuba gr. 15; Math. Dzwczak gr. 15.; Gregorii Grądo gr. 15; Michaelis Kolijak grossi 15; Andreę Koziak gr. 30; Lucę Sostrigacz gr. 15.; Nicolai Sziwek gr. 15; Petri Grądo gr. 15; Laurentii Baniak gr. 15; Laurentii Czwikla gr. 15; Stani Grądo gr. 45; Andreę Warthki gr. 30; Nicoi Zglopa gr. 15.; Andreę Bajorek gr. 15; Nicoi Słąka gr. 15; Stani Czatka gr. 30; Josephi Moczarz gr. 45; Stani Praszol gr. 30; Georgii Lissek gr. 15; Leonardi Offiarek gr. 30; viduae Cziastkowa gr. 45; Michaelis .... gr. 15; viduę Komorkowa et Stani Grądo gr. 15; Michaelis Sopyta gr. 15, Mathię Baniak gr. 15, comparati--- ac area horto dicto Namilessinskie in op. N. per praef. M. D. ~~Valentinum~~ Marcum Nadarzynski datis et donatis, et ad acta Curię Warsch. inscriptis et venditis,--consensu S. R. Mtis ad id accedente, prout ea oia in libro Curię Warsch., per rescriptum ex eo libro, tum et Privilegio S. R. Mtis.. vidimus, contineri.. ~~pro praepositura~~ ac pro usu oi. ~~cta, sustentatione~~ erigere, fundare et in beneficium ecclesiasticum creare, confirmareq dignaremur. Nos vero ... commissioni ... satisfacere, dictęq dnę fundatricis voluntatem adimplere cupientes, prędictum Hospitale et praeposituram sive Capellaniam in ecclesia prędicta par. in Nad. in Capella prędicta, ad honorem Dei Oipot. eiusq Genitricis B. V. Marię, necnon Sanctorum Annę, Valentini, Leonardi, Cristoferi et Barbarę, in 15 marcis census annui per D. Barbararam Skulska,.. ac area et horto Namilessinskie per D. Valentinum Nadarzynski... Datis...; crida seu citatione.... pręmissa..., et in termino cridae nemine contradicente.., erigimus per prǫsentes, Christi nomine invocato, ac ipsam Capellaniam seu pręposituram in ecclesiasticum beneficium creamus,... dictumq censum 15 marcarum cum summa principali... ac area et horto.... libertati ecclicę invisceramus.... Decernentes, ut dum census iste in parte vel in toto, restituta summa principali, eximeretur, extunc praepositus, proconsul cum consulibus oppidi N... cum scientia et voluntate M. D. Valentini Nadarzynski.. et eius successorum, pecuniam recipere debent et alium comparare...

Nadarzyn.

Quas pecunias seu sum summam principalem, nec prepositum cum procons. et consul., sine patrono. Nec patronus sine preposito pro cons. etc. recipere potest... Decernentes insuper, quod isti census ecclesiastici nominentur, pro eorumq repetitione ad forum ecclesiasticum et judicium spirituale recursus habeatur... Prepositure et hospitalis ordinationem, ad petitionem fundatricis taliter fecimus... Ut proconsul et consules op. N. et prepositus.. censum 15 marc.. exigant;... ex eodem.. 10 marcas pro victu, sustentatione, usu et calore pauperum in hospitali manentium, et 5 marcas pro preposito.. convertere...; ac tandem de distributis M. D. Valentino Nadarzynski patrono, et eius successoribus in festo.. S. Blasii singulis annis. debebunt... rationem facere, Et non alios pauperes, solum subditos M. Dni Nadarzynski et eiusq successorum et de Skuly ad hoc.. hospitale suscipere, ... tenebuntur. Ex eisq 5 marcis prepositus... vinum et ceram sibi providere debebit. Et quia benef. dat. propt. offi.. decernimus, quatenus Prepositus capelle... Duas Missas singulis septimanis... in capella predicta... legere.. tenebitur...; unam pro defunctis Requiem, et aliam feria 6 de Passione D. N. J. C... Una septimana debebit legere Passionem Chr. secundum Mattheum, altera.. sec. Lucam, tertia.. sec. Marcum, quarta sec. Joannem, et sic deinceps per totum annum, perpetuisq temporibus legere tenebitur... cum impositione collecte pro vivis et defunctis fundatoribus et benefactoribus. Pretterea decernimus.. quod Prepositus ... Rectori eccl. paroch. reverentiam etc.. exhibeat; in ecclesia ecclesia par. diebus festis in processionib. et in vesperis superpelliciatus interesse debebit; ac pro tempore Quadragesimali ac necessitatis confessiones audire tenebitur... Jus patronatus.. capellanie..., personam idoneam... seu manualem et amovibilem, ad annum vel ad beneplacitum suum constituere, Dne Barbare Pilikowa fundatrici... ad vitam; po mortem vero ipsius M. D. Valentino N... et eius.. successoribus heredibus in Nadarzyn duntaxat;... reservamus. Ita quod liberum erit eisdem... perpetuum, seu manualem constituere. Ita tamen, ut.. sit actu presbyter;... resideat, et istud unicum beneficium obtineat... In quorum... testimonium etc... Act. et dat. Warszovie indictione XIV, Pont. SS. D. Ni i. C. P. et D. N. D. Pauli D. Prov. PP. IV anno secundo, die Lune, XX mensis Aprilis, An. Dni M.D.L.VI. Present. Hnblis viris Joanne Radonsky, Joan. Jagoda, Martino Kukalski, Bartho Sochaczeviano, Martino

pz Marz

Marcz

Warszewiano, Nriis Cons. Vars. ad praemissa testibus voc. et rog.
Et quia ego Joannes Matthaei Czichrowski Cl. dioec. Posn. S. auct. apost. publicus et coram memoratis Rndis Dnis Nic. Kobilinski.. et Caparo Piotrowski.. notarius, et facti praesentis scriba, praedictis.... omnibus... praesens interfui... Ideo praesentes erectionis lras, manu alterius notarii fideliter scriptas subscripsi etc.. Correcta cum originali per me J. Czichrowski Causar. Cons. Vars. Notarium.

Akta Kons. Warsz. Księga 39. sign. B. J. fol. 202-206.

Anno Dni 1562 d. 4 Maji, ad petitionem M. D. Valentini de Russyecz Nadarzynski Castell. Viznen. ad in acta praes. (Cons. Vars.) ingrossatur..: Sigismundus Augustus D. Gr. R. P. M. D. L. etc. Significamus ten. praes... Quod supplicationi M. D. Valentini Nadarzynski, Castell. Zakroczim. suo, et GG. Sophiae, coniugis suae de Mrokowo, filiae olim Martini Mrokowski Castel. Warsch., et Barbarae de Starczewo, relictae olim Nicolai pylyk Wagroczki de Skuly, nominibus ad Nos factae.. annuentes, simulq. comendatum habentes illorum pium erga.. pauperes studium, nempe quia cuperent pro.. hospitali in oppido suo Nadarzin emere et reparare censum 30 citra vel ultra marcar. mon. et num. Regni nostri..., consentimus et admittimus, potestatemq. Mtti damus,.. ad.. emendum eiusmodi censum annuum,.. tamen.. na wyderkoff kow in bonis quibuscumq. haereditariis terrestribus vel civilibus dominiorum nostrorum, secundum contractum emptionis, seu obligacionis, quocies opus fuerit, coram Judice.. spirituali vel saeculari terrae illius, in qua bona illa sita erunt, faciendum, et in alia bona... transferendum. Quem quidem censum modo praemisso .emendum... libertati ecclesiae adscribimus et asscribendum per Loci Ordinarium permittimus. Ita tamen, quod.. bonorum illor. possessores, in quibus census ipse comparatus fuerit, si illa fuerint civilia, ad onera publica civilia consueta, etiam more alior. civium obeunda, - siveroz fuerint terrestria, ad bellicam expeditionem, more aliorum nobilium sint obligati... Harum... testimonio literar. Dat. Piotrkowiae 15 Junii Anno Dni MDLV. Regni nri XXVI. Rellatio M. D. Joannis de Oczieszyno R. P. Canc. Succamer. et Capit. Gnlis Cracovien., Sandecen. Olstinen. Capit. J. Ocziески R. P. Canc. mp.

Akta Kons. Warsz. l. c. fol. 228.

Nadarzyn.

Erekcya Kościoła par. w Nadarzynie.

Anno Dni 1565. die Veneris 26 Octobris coram R. D. Joan. Ulimiecki Can. et Offli Vars... G. D. Victorinus Nadarzinski hæres bonorum et patronus ecclię in Nadarzin... produxit privilegium erectionis ecclię... Nadarzin sub titulo Rmi ol. in Ch. P. D. et D. Andreae D. g. epi Posn. in pergameno scriptum, sigillisq. subappensis tam... Eppi, quam Vnlis Capituli eccl. cathed. Posn. communitum, sanum, integrum, illęsum, nec in aliqua parte suspectum.... Quod... ~~petiit~~ per D. Offlem ingrossari mandari petiit... Et D. Offlis.. mandavit. Præsent. b. Alndis et Mib. Bartholomęo Bogroszewski plebano in Męczierz, Nic. Radzyków, Hier. Brzuskowski, altaristis eccl. coll. Vars., Fœlice Ciganski + Joanne Bogaczewski Nriis Cons. Vars. ac me Joanne Dziechowski Actor. Cons. Vars. Nrio.. Cuius privilegii tenor de verbo ad verbum fuit talis ut sequitur.

+ gdzieindziej nazywany jest Yganski. z Iganski.

In ~~no~~ n. D. a. Ad p. r. m. Andreas D. gr. Ep. Posn. tenore præsentium universis significamus. Quomodo constitutus coram Nobis et in psentia ~~Capli~~ DD. frum nostr. DD. plator. et canonicor. ecclię nostrę Alli Nicolaus de Cruszewie, rector eccl. par. in Nadarzino, nostrę dioec. volens, ut fundatio errectio et dotatio suę eccl. par. in N. pdictę, per Nos alias facta, in omnibus illęsa firmius temporibus futuris perpetuis permaneat,... privilegium fundationis dictę suę ecclię, sigillo nostro medioeri sigillatum exhibuit, petens illud et oia in eo contenta sub ratihabitione pfator. DD. plalor. et Cancor... innovari et eidem Decretum nostrum ordinarium de consensu, annuentia et voluntate eorundem apponi. Cuius quidem privilegii tenor... est... In n. D. (etc. usq. ad) Quomodo N. D. Thomas de Russyecz armiger nrę Posnan. dioec. instinctu divino devote permotus, ecliam par. ad laud. et glor. Dei omnip. ac Visitationis Glormę et intemeratę Virginis Mris eius, necnon Divisionis Aplor. ac S. Michaelis Archang. et SS. Martini et Leonardi Confessor. in oppido ipsius Nadarzino vulgariter nuncupato et in nova radice per eum locato, suę suorum pgenitor. saluti pro hac satagens salubriter consulere intensis desideriis per nos de novo erigi et fundari humiliter supplicavit. Pro Rectore ipsius ecclię qui fuerit pro tempore, ac ipsius sustentatione, de bonis a Deo sibi collatis infrascripta dedit, donavit et asscripsit perpetuis futuris temporibus possidenda, tenenda habenda, videlicet primo duos mansos sive lancos agri iam extirpati, liberos, prorsus exemptos et cum pratis ad dictum agrum pertinentibus. Item piscinam similiter iam factam et pratum, in cuius possessione plebanus illius ecclię pacifica est modernus. Item similiter hortum liberum ita longe et late, prout hodie sepibus suis est circumseptus. Item areas liberas, unam pro dote plebani et aliam pro domo vicarii et terciam pro ministro ecclię. Supplicando no-

bis

bis humiliter, quatenus dictam ecctiam... erigere et fundare, ac dotationem huiusmodi auctoritate nostra ordinaria auctorisare et approbare dignaremur. Nos vero, qui in propagatione cultus divini intensis delectamur desideriis, cupientes, quantum cum Deo possumus, a tempore nostri fœlicis regiminis cultum augere divinum, huiusmodi ecctiam parochialem ad laud. et hon. Oipot. Dei etc ut supra. in dicto opp. N. erigendam fundandam duximus, ac fundamus, dictosq agros, aream et piscinam, ac prata... eidem ecctiæ in dotem annectimus, asscribimus, appropriamus unimus et invisceramus perpetuo per praesentes. Decernendo ipsa ex nunc perpetuo ecstica fore et ecsticæ subiacere libertati. Ceterum attendend plurima discrimina animarum et longitudinem viæ, qua itur de utraq Russiecz et Zaiaczkowa Wolia ad ecctiam par. in Brwinowo, cui alias dictæ villæ iure subiacent parochiali, ipsas villas cum earum incolis, de consensu Hlis et Nlium virorum Mgri Nicolai plebani, ac Joannis et Habrahæ hæredum in Brwinowo et dictæ ecctiæ patronor., cum omnibus utilitatibus et proventibus universis ac decimis allodialibus et alias cum eo jure, cum quo per prius ad eccl. par. pfatam pertinuerunt. Similiter et villas novæ radicis Nadarzino Strzemewawolia Raschowawolia Łazyska Cossowo et Mrokowska Wolia ad dictam eccl. Nad. appropriamus, annectimus et adiungimus perpetuo per præsentes, Decernendo quod exnunc perpetuo ad dictam eccl. pertineant, quodq ad illius eccl. rectorem, qui fuerit pro tempore, pro recipiendis sacris et divinis officiis audiendis, tociens quociens opus fuerit, recurrent, sibiq de omnibus proventibus debitis, etiam de columbatione respondeant, atq eidem obediant et intendant tanquam eorum vero et legitimo pastori. Et quia in his terris in quibusdam locis quædam turpis consuetudo, quæ vergit in dispendium emmunitatis ecsticæ et vilipendium status clericalis, emersit, quod videlicet pastores animarum cum suis subditis gregem pascere coguntur, Ideo huic turpi consuetudini obviare cupientes Decernimus, et volumus, quod plebanus ipse ab hac obnoxietate sit quietus prorsus et absolutus. Iuspatronatus vero dictæ ecctiæ, quocies per cessum sive decessum illam vacare contigerit, ipsi N. D. Thomæ et suis legitimis successoribus, dicti oppidi Nadarzyno hæredibus perpetuo reservamus. Et ut hæc oia et singula præscripta firma et illibata usquequaq perma-

neant

Nadarzyn.

nuant, ipsa praesentis scripti patrocinio confirmamus cum nostrae pontificalis auctoritatis interpositione pariter et decreto. Harum, quibus sigil. n. praesentibus est appen. testimonio literarum. Datum in Zdbykowo die Veneris 25 mensis Maji, Anno Dni M.CDL.III. psentib. ibid. Vlib. viris Dnis Nic° de Sobotha Custode et Nic° de Kaszyncze Decretorum Dre et Archidiacono Warschovien. in eccl. n. Posnan. testibus circa pmissa." – Nos itaq petitionibus pfati Hlis Nicolai rect. eccl. par. in N. ut et tanquam iustis et rationabilibus benigniter annuentes, comunicato primitus Vlium frum nrorum dnorum plator. et cancor. eccl. n. pfatae communi consilio privilegium ecclie suae, tenoris pinserti in oibus et sing. suis punctis, clausulis et capitulis innovavimus, confirmavimus, innovamusq et confirmamus, nostrumq ad id decretum apponimus, tenore psentium mediante. Decernentes illud in suis punctis et claus. robur obtinere perpetuae firmitatis. Cui etiam, videlicet ecclie in N., sub ratihabitione similiter pfator. Vlium frum... duas villas, videlicet Czyzewo alias Mykolaiewo, et Zaliesie alias Materinowo novae radicis iure parochiali adiunximus, adiungimusq per praesentes, Decernentes eas ad ipsam eccl. in Nadarzino spectare debere, ac eidem iure parochiali subesse perpetue et in aevum. Harum, quib. n. et pfati Capli n. sigil. psentib. sunt appen. testim. literar. Act. et Dat. Posnaniae anno Dni Millmo Quadringmo sexag° nono fer. secunda infra octavas Visitat. Glormae Virg. Mariae, durante tunc Caplo gnli psentib. ibid. et consentientib. Vlib. et Hlib. dnis Uriel de Gorka pposito, Adam de Dambrowa Dec°, Joanne de Goslub Dre in Decretis Ar-diac. Petro de Pnyewy Cantore, Nic° de Sobotha Custode, Jacobo de Migonowo Dre in Decr. Schol° Nico° de Skudla Srzemen., Vincentio de Strzalkowo Czeven Ar-diaconis in eccl. n. Posn., Sandivogio de Sobotha, Andrea de Rogalino, Nic° de Costen Dre in Decr., Jac° de Skoky Mgro, Dobrogostio de Schyrakowo, Jacobo de Calandzye, Joanne de Popowo, Wladislao Dre in Decr., Nic° de Xansch, Joanne de Lukowo, Joanne de Gylowiecz, Mich° de Strykowo, Martino de niechanowo Dre in Decr. et Joanne de Xansch platis et Cancis eccl. n. Posn. circa pmissa (testibus). Transivit per manus Urielis Gnezn. et Posnan. ecclesiar. ppositi in absentia Cancellarii mp.

Akta Kons. Warsz. lib. 39. fol. 339-341.

II. Oyrzanow.

1474.

Andreas D. gra Ep. Pozn. Significamus tenore presentium tam presentibus quam futuris quibus expedit universis. Quomodo in nostra et testium infrascriptorum ~~p~~ Ad hoc vocatorum specialiter et rogatorum presentia constituti personaliter Nobilis Nicolaus Oyrzanowszky et honlis Nicolaus de Laszky Rector ecclie par. in Tharczyn nre diocesis deduxerunt. Quomodo licet nos ex certis racionabilib. causis ecclam paroch. in Zelechowo villa nowe radicis erigendam fore decreveramus, Iure tamen parochiali ecclie in Tarczyn salvo et per omnia reservato, Quia tamen nonnulle ville, videlzt Oyrzanowo, Zaramby, Zaleszye, et Lalen, que ab antiquo ad ecclam par. in Tharczyn Iure parochiali spectabant, remocius pro recipiendis Sacris, ad ecclam predictam in Tharczyn accedere cogebantur, ad ecclamq in Zelechowo nove erectionis occasione viciniori, ac propinquioris distancie commodius accedere possent, et propterea prefati Nlis Nic. Oyrzanowszky, patronus ecclie nove erectionis in Zelechowo et honlis Nicolaus de Laszky r. e. par. in Th. supplicaverunt, Ut nos, ante omnia salut[ar]ium animarum, ac demum indemnitati et paci utri[us]q ecclarum predictarum dignaremur consulere Nos vero attenta eorum petitione iusta et rationi consona coinsoq[ue] commoti et ut precluderentur in futurum inter dictas ecclias ~~et~~ earumq Rectores occasiones dissensionum, de consensu Vnlis dni Johannis de Rambowo prepositi Warschovien. predicte ecclie par. in T. unici patroni ibidem presentis, ac etiam de expresso assensu prefati honlis Nicolai Rectoris eiusd. in T. ecclie ordinavimus et decrevimus, quod villae Oyrzanowo, Zaramby, Zaleszye et Lalen cum decimis ~~ex Nobilibus~~ allodialibus, seu praedialibus) et cum omni iure parochiali ad ecclam in Z. pertineant, ubiq ecclastica percipiant Sacra. Et in recompensam ac conten(tationem) ipsius ecclie in T. similiter de expresso consensu prefati Nobilis Nicolai Oyrz... decimam manipularem kmethonum sive originariorum colonorum, eciam Canapi, in villa Wyszolawola, quam alias dicte ecclie in Z., per nras patentes literas; etiam de ratihabitione capituli nri Pozn., dederamus, donaveramus ac invisceraveramus, decernentes eam ex huiusmodi ordinatione extunc et perpetuo ad dictam ecclam in T. pertinere. Quia tamen Incole dicte ville Wyszolawola impresenciarum concessa sibi gaudent libertate, ordinacionem fecimus et decrevimus, quod prefatus honlis Nic. Rect. e. par. in T. prediales decimas

aliaq

aliaq emolumenta, que in ipsis villis Oyrz. Zar. Zal. et Cal. iure Parochiali percipiebat, & percipiet ac tollet, donec et quousq libertas Incolis Wyeszotawola expiraverit, qua finita libertate, ~~et~~ Dum ~~effect~~ effectualiter tolet decimam de Incolis ville dicte Wyeszolawola cetunc decimis predialibus et omni Jure parochiali, quod habebat in dictis villis Oyrz. Zar. Zal. et Cal. renunciare perpetuo debeat ac tenebitur prout impresentiarum etnunc iam in effectu renunciavit ac cessit, Quas quidem villas cum ipsis decimis predialibus ac omni Iure parochiali, nos ex ordinatione huiusmodi eccl[esi]e in Zelechowo taliter ut premissum est facta perpetuo incorporavimus, adiunximus et invisceravimus harum, quibus Sigillum nrum est appensum testimonio litterarum. Act et dat. in Sdbycow die solis xij mensis Junii, anno Dni Millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto, presentibus ibid. Vnlibus Dominis Nicolao de ~~Kasz~~ Kasznicze (Kasznicze?) Doctore in decr. Archidiac. Warschovien. in cath. Poznanien. et Johanne de Lukowo Canonico Posnan. testibus ad premissa vocatis

Z oryginału na pergaminie. Pieczęć zaginęła. To samo z Akt ~~Urieba~~ ~~Ab~~ Andrzeja Bpa wyjęte znajduje się w erekcyi przez Uriela wydanej r. 1493. (ob. niżej). ~~W tej ostatniej~~ z tą różnicą, tylko, że gdzie tu jest Nos Andreas, to w ostatniej jest idem Rndmus in Xpo Pater...

III
~~XXIII~~ I. n. D. a. Uriel D. gr. Ep. Posn.... Signif. ~~immediatur~~ ~~nos~~ tenore pres...
1481. Quomodo in nostra presentia ~~constitutus~~ et coram VV. FF. nris DD. Platis et Canicis eccl[esi]e nre Posn. Discretus Michael rect. eccl. par. in Zel. nre dioec. exposuit, quomodo casu infausto litere et privilegia erectionis et dotationis eccl[esi]e sue predicte, que in Regestris Capituli nri de verbo ad verbum continetur, sunt voragine ignis absumpte. Unde nobis supplicavit, quatenus ex ipsis Regestris literas ipsas transumere .... et ratificare cum Nostri appositione decreti dignaremur. Nos itaq ... predictas literas ac privilegium erectionis .... sub ratihabitione et consensu ... Plator. et Canicor. eccl. n. Posn. de verbo ad verbum transumi et innovare mandavimus... Quar. litt. tenor de verbo ad verbum ... est talis. etc. ~~ob~~ (Tu erekcya 1473. ob. wyżej). Quas quidem litteras ... in oibus ... approbamus... Harum, quibus Sigilla nostra et Vnlis Capituli ... sunt appensa, testimonio litterarum. Act. et Dat. Posnanie in loco Capitulari in eccl. nostra Posn. sito, fer. 6 infra Octav. Visitat. B. V. M. Anno Dni M.CDLXXXI. Capitulo gnli tunc durante presentibus ibid. et consentientib. Vnlib. et Hnab. FF. nris Adam de Dambrowa Decano, Jac. de Wiganowo Scholast., Nic de Skuda Decr. Dribus. Srzemen., Nicolao de Mnischewo Varsavien. Archidiaconis, Andrea de Rogalino, Nic. de Kosten Decr. Dre, Joan. de Popowo Rectore[a] de Mozienino, Jac. de Palandze, Nic. de Czacz, Vlado Decr. Dre, Joan. de Exhausch, Petro de Rambino, Martino Slub de Dambrowa, Alberto Skora de Gaij, Joanne de Zakrzewo, Stano de Palandze, Nico de Szyrpowo, Vinco de Karczewo, Vislao de Tyniewice et Petro Kobylnicki. Platis et Canicis Eccl. n. Posn. pfatae ad sonum campane capitulariter congregatis. Ambrosius de Pornania Notus Dni Eppi. Transcit per manus ... scholastici ... Dni Cancellarii mp.

Ex Actis Consist. Varo. ap. ... fol. 987.

Ojrzanow.

IV.

Konradus Deigra Dux Mazouie Russie etc. Reuerendo in Xpo Pri et Dno Vrieli ead. gra Episcopo Poznanien. Patri et amico nostro dilecto. Reuerende in Xpo Pr amice nr dilecte. Quia concordia inter ecliam prochialem in Tarczin, eiusq Plebanum ex una et aliam ecliam similiter prochialem in Osrzonouo ac Nicolaum de ibid. heredem et patronum ipsiusq Plebanum pro tempore existentem, partibus ex altera, de pro et super decimis predialibus aliisq emolumentis, qui ex villis Osrzonouo, Zaramby, Zalesne et Kalen ad x ecliam in Tarczyn spectabant in Instrumento per olim Reuerendum in Xpo Ptrem dominum Andream deigra felicis recordationis Epum Poznanien. R. P. vre ante-cessorem, factam et ordinatam, deindeq per Reuerendam P. vram confirmatam, ratificatam et approbatam vidimus contineri. Cui concordie Nos tanquam dicte ecclie principalis patronus annuimus et approbamus, eandem gratamq et ratam habemus Rogantes eandem vram Ptrnitatem quatenus concordie et contractui huiusmodi inter dictas eclias factis, robur perpetue firmitatis dare et apponere dignaretur. In cuius rei testimonium sigillum nrum mediocre presentibus est appensum Actum et datum in Czirsko die dnico infra octavas Corpisxpi Anno dni Millmo quadringentesimo nonagesimo primo. 1491.

Z oryginału na pergaminie. Pieczęć zaginęła.

I.

1473. In n. D. a. Ad r. m. s. Andreas D. g. ep. Posn. Ex credito nobis dispensationis officio in zelo zelamur ferventiori, ut saluti animarum, quas unigenitus Patris per ineffabilem suam misericordiam in suo sanguine mercatus est, ante oia provideamus, quod tunc nos fecisse arbitramur, si ubi necesse est, legislatores populi Dni ex ovibus Iesu Chri pastores... constituimus. Considerantes itaq homines in villis Zelechowo et Wesoła Wola novae radicis, necnon Zalesie dudum locata, propter remotam distantiam... ab eccl̃ia parli in Tarczyn, ipsam non sine incommodis et dispendiis, ac magnis fatigiis accedere poterant, propterea ptimescentes, ne ipsi pp̃ter pfatę eccl. in T., ad quam pro Sacrtis pcipiendis et erudiendo se in iis, quę ad salutem ptinent animar., cum labore ac difficultate accedere deberent, remotam distantiam quoquomodo negligantur,... de consilio Vnlium Frum nostr. Dnor. Plator. et Canicor. ecclię nrę Posn, nobiscum id in capitulo gnli tractantium, ecc̃liam parlem in villa Zelechowo noviter locata, in hon. Oipotti Dei et sub tit. Gloriosę Bmę Virg. Marię, ac SS. Ioannis Bapt[ę] Pauli et Andreę Aplor, necnon Nicolai Ep. et Conf. ac Margarithę Virg. erexirnus, fundavimus, prędentibusq erigimus et fundamus, Chri nomine invocato. Decernentes exnunc et perpetuo, ut in Ecc̃lia ibid. ędificanda ecstica administrentur Sacrta, ac insignia ecc̃liam parlem repręsentantia erigantur. Cui quidem ecclię Nlis Vir D. Nic. Oyrzanowski in dicta Zelechow hęres ibidem in dotem et pro dote unum mansum cum medio, necnon prata ipsi manso cum medio correspõdentia, lignorumq quoq, quę Cmethones et Incolę dictę villę excidunt, liberam excisionem pro necessitate domus Rectoris eiusdem ecclię, necnon areas competentes Rectori, Vicario ac Ministro pdictę ecclię arbitrio nostro, aut quem ad id deputaverimus, modificando, dedit etc. Quę etiam coram pręclaro Pcipe Dno Conrado Duce Masovię resignare, secundum consuetudinem, municipalis iuris, sive terrestris debet et tenetur. Nos quoq etiam volentes, ut rector ecclię ipsius tanto obligatiorem ad curandum de animabus se agnoscat, quanto uberius se stipendiatum propterea experiatur, sibi et eius ecclię decimas in villis Zelechowo et Wesoła Wola de... consensu DD. Platorum et Canonicor. ecclię nrę... damus. Hoc tamen expresso. Quod si.. D. Nicolaus O. in iis, quę pro dote.. coram nobis dare se obtulit, illiberalis fuerit inventus..., extunc nostram... donationem nullam esse volumus, et erectionem... cassamus. Pręterea q per ecclię in Z. erectionem nolumus ecc̃lię in Tarczyn in aliquo praeiudicare. Hoc etiam proviso, quod si aliquę alię villę sub dicta parochia locatę fuerint, decimas ex eis... ad nos et mensam nrãm volumus pertinere. Iuspatronatus. D. Nicolao O., necnon Ioanni germano suo, ac eorum successoribus perpetuo reservamus In quor. fid. etc. Dat. f. 2 infra octavas B. Martini E. C. Anno Dni MCDLXXIII. Capitulo gnli tunc durante. Pręsentibus et consentientib. VV. et Hlibus viris Petro de Gniewy Cantore, Nic. de Sobotka Custode, Iacobo de Wiganowo Dre in Decretis, Scholastico, Nic. de Skudła Srzemen. et Vinc. de Straszkowo, Pezeven. Archidiaconis, Petro Moszynski de Brin Cancellario, Sandinogio de Sobota, Andrea Roguski, Nicolao de Kosten Dre in decr., Stan. Pleszkowski, Iacobo Dominikowski, Gregorio...

V. 1493. In n. D. a. Ad p. r. m. Uriel D. gr. Ep. Posn. . Sane imme-
diatus noster praedecessor Rndmus olim in Chr. Pr. D. Andreas ep. Posn.
volens inprimis animarum saluti consulere, ecclia parochialem in
Zelechowo, villa nove radicis et nrae Dioec.. ut facilius inha-
bitatores et incolae eiusdem ac vicinarum ~~[illegible]~~ villarum, quae
ex nemoribus et sylvis in colonias redigebantur, pro sacris ecclesiasticis
percipiendis aditum ad eam habere possint, erexit, eidemq. cer-
tos ~~procatura~~ redditus pro sustentatione rectoris assignavit. Ve-
rum tempore procedente. de consensu et voluntate Ulis D. Joan-
nis de Rambowo... ~~et~~ ac Nicolai de Laski... demum N. viri Nico-
lai Oyrzanowski.. ordinavit,. ut villae Oyrz. Zar. Zal. et Kal.
... ad ecclesiam in Z. pertineant. prout id in actis praefati prae-
decessoris nri vidimus contineri. Cuius quidem ordinationis....
actus sequitur in haec verba: „Anno Dni MCDLXXIV indictio-
„ne decima. Pontificatus SS. ~~[illegible]~~ in Ch. P. et D. N. Dni Sixti Div.
„prov. PP. IV anno tertio, die vero solis duodecima mensis Ju-
„nii, hora vesperorum, vel quasi, in Sdbikowo, villa Posnanien.
„dioec. et ante Curiam eppalem ibidem sitam, constitutus per-
„sonaliter N. Nicolaus Oyrz. (etc. ut supra nro I. usq. ad finem)."
Demum sic annotato. Constitutus coram Nobis Hlis vir D. Mi-
chael de Slomino.. ecclie in Z. rector petivit, omnia taliter per
... antecessorem nostrum ordinata, per Nos confirmari... cum
Nostri interpositione decreti. Nos attendentes petitionem... fore
iustam... ac utriq. ecclesiarum utilem, communicato de super con-
silio VV. F.F. ... Praelatorum et Canonicorum.. et de eorum ratihabitione. et consen-
su.. in omnibus punctis... In quor. oium fidem etc. Act. et dat. die
nona mensis Julii Anno Dni MCDXCIII, Indictione undecima,
Pontificatus SS. i. C. P. .. Alexandri .. VI anno I° praesentib. VV. DD.
Nicolao de Skuda Decr. Dre, Archid° Srzemen. Vicario in Spualib.
et Offli Posn. gnli, Vinc° de Strzalkowo Archidiac. Przeven. in
ecclia nostra Posn., Joanne de Lukowo Cancellario, Andrea de
Rogalino, Nico de Gacz, Petro de Rambino, Alberto Gorski,
Andrea Godziekowski, Sigismundo de Krzemieniec, Andrea Cre-
szelski, Laurco Brudzinski Dre in medicinis, Joanne de Brest-
kowo, Anselmo de Lukowo Prelatis et Canicis.. Posnanien. ad so-
num campanae capitulariter congregatis, Testibus ad praemissa
rogatis. – Ex libro antiquo Privilegior. Vnlis Cap. Eccl. Posn.
sub sigillo eiusd. extractum. Joan. Baykowski Ep. Ennen. Suffr.
Offlis Posn. Archidiac. Srzemen. Capituli Praesidens mp. L. S. Mat-
thaeus a Zgierz V. Capituli Posn. Notarius mp.

u Święcickiego s. 988-990.

Nak.
de Nakły Mgro, Dobrogostio Lierakowski, Stan° Myński, Joanne de Koporoo, Rectore de Koziemino, Jacobo Jabłonski, Nic° Czasicki, Vladislao de Posnania Drē in Decretis, Joanne de Lukowo, Joanne de Bytowiec, Stan° Smighel, Nic° de Obiczierze, Petro de Rambino, Martino de Dąmbrowa, Petro de Żmighel, Martino de Miechanowo Drē in Decr., Prlatis et Canonicis Ecclię nrę Posn., ad sonum campanę capitulariter congregatis.

[w erekcyi Uriela Bpa z r. 1487. n.

VI. Anno Dni MDCXVII die vero Veneris nona mensis Junii. Cora R. D. Joanne Andr. Chawłosz J.U. Dre Can. et Surrogato Cawar. Cons. Varsav... comparens.. V. D. Felix Tyszka Parochus eccl. in Ozzanow, produxit privilegium erectionis eiusd. ecclię.. in pergameno, infrascrtum, appensione duorum Sigillor. munitum, authenticum, quod propter.. tutam conservationem illius ad acta prsentia inserendum... mandari petiit. Et R. D. viso eiusmodi privilegio.. sano, salvo et integro.. authentico, illud ad acta prsentia inserendum... mandavit. Prsentib. Nriis Consistorii. Et me Simone Chawłowski Actor. Cons. Vars. Nrio Publ. Cuius privilegii tenor de verbo ad verbum.. est talis. In nom. Dni. etc. vid. supra Nro III.

(a) W n. III w innych dyplomatach jest „Hectore de Koziemino" ob. Grabow. i owsim.

Olexin.

In n. D. a. Ad p. r. m.... Nos Benedictus Izdbienski D. g. Ep. Posnan. Significamus... quia N. D. Alexius Boiemski hęres de Boyemi, zelo pię devotionis accensus, volens cultum divinum auctum iri et animę suę, consanguineorumq. suorum saluti, necnon Incolarum villarum per ipsum in cruda radice de novo locatarum.... curę animarum prospicere cupiens,... intendit. Ut ecclia parlis in villa noviter locata Olexino, in hon. Oipot. Dei, Eiusq. Genitricis V. Marię et sub tit. et invoc. D. Alexii Conf. et S. Benedicti Abbatis necnon Hedvigis Electę erigeretur. Pro qua quid. ecclia... et pro domo plebanali et Ministris Ecclię, ac pro ipsa dote Plebanatus,.. integram sylvam, dictam Selzynkath, hęreditatis suę villę Olexino noviter extirpandam, penes fluvium Costrzyn, ex una et viam publicam, quę ducit ex Boymie ad Rudam, ex altera parte sitam, et alias totam et integram sylvam Selszynkath, quęcunq. est in eod. loco, circumdata fluvio Costrzyn, ut pmissum est, pro ecclia ipsa et dote plebanali, coram Nobis... assignavit... simplici donatione........ Supplicavit itaq. nobis, ut eandem ecclam.... erigere et in beneficium ecsticum creare dignaremur. Nos vero iis votis.... benigne annuentes, cognita ante oia per revisores nostros necessitate erigendę in eo loco ecclię, pręmissisq. per Nos litteris... Edictis,... et in termino ipsius nemine contradicente, Huiusmodi donationem... confirmavimus, ipsamq. eccliam in hon. O. D. Eiusq. Gen. V. M. (etc. ut supra usq. ad) Electae, in Christi noie... erigimus et in beneficium ecsticum curatum... creamus, ac eid. ecclię eiusq. Ministris et Plebanis... pmissa oia per N. Alexium Boiemski... assignata appropriamus..., decernentes, quia pro bonorum suprascriptorum repetitione.... ad forum Judicis ecstici... habeatur recursus... Nos... de certa nostra scientia et munificentia, necnon de consensu... Capituli ecclię nostrę Posnan. eid. ecclię in Olexino, eiusq. Ministris et Plebanis... decimas manip. ois gr. et sem. ex agris noviter extirpatis et villis infrascriptis de noviter locatis: Olexino,

Idziar

Zdziar, Zawady, Ryczyca, Skroda, et Podrudzie cum Molendinatore et Minerario Jagiedka nuncupato, oibus earund. villarum agris...., qui agri intra limites earund. villarum per colonos et possessores duntaxat villarum supranominatarum culti et possessi fuerint,... donamus et incorporamus, per ipsam ecclliam in Ol. et eius Rectores... perpetuo... possidendam. Adiungentes pro Parochia eid. ecclię villas infrascriptas:.. villam antiquam Boymie, una cum curia.. N. Alexii Boiemski fundatoris ~~fundatoris~~, quę ad ecclam parlem in Grzmbkowo pertinebat, quam ab ecclia Grzmbk. de consensu eius Plebani segregamus,... decima nihilominus manipulari... de agris tam prędialibus quam colonorum ~~[illegible]~~ ... et oibus aliis proventibus ex eadem villa Boyemie.... Rectori ecclię in Grzmbkowo plene... reservatis;— necnon villas novas: Zawady, Zdziar, Ruda, Ryczyca, Skroda et Podrudzie cum molendino Ruda Jagiedka nuncupato Choscze, Sosnow, Olexino, Koszownica, Nieckrobrz, Siana, Wilczanek, Mingoszczy, Gaski, Jazta, Jagodne et Smidzionka, quarum Incolas in dicta ecclia (in) Olexino divina officia audire, ibiq divina Sacrta percipere volumus, ac eidem ecclię et Rectori pro tempore existenti, iure parochiali perpetuo (subiacere) decernimus, salvis tamen juribus ecclarum antiquarum, in toto permanentibus. Cuius.. ecclię... Juspatronatus... N. Alexio Boiemski et legitimis eius successoribus, hęredibus in Olexino, perpetuo reservamus. Ad eiusdemq... psentationem Hlem D. Andream Zukowski Psalteristam Posnan. actu Presbyterum, ad eandem ecclam.. per Nos erectam, per manus nostrę suo capiti impositionem instituimus ac investivimus.... Mandantes illum per eos, ad quos pertinet, ad illius actualem et corpor. ~~[illegible]~~lem possessionem induci, sibiq de oibus proventibus responderi. In quor... fid. etc. Act. et Dat. Posnanię in Capitulo Generali die Lunę 28 Novembris A. Dni MDXLVII (1547: Pręsentibus RR ac Vlibus DD. Simone Chabielski Custode, Joan. Ridzinski Scholastico, Al-

curatum

berto

berto Kwiatkowski Srzemen., Martino Schaff Dąmbrowski Pczeven. Archidiaconis, Joanne Łanczki, Andr. Grodzicki Med. Dre, Felice Gomolinski, Joan. Skrzetuschewski Officiali, Davide Poniatowski, Stan. Obiezycki, Joan. Corvino S. Th. Dre, Simone Chaielski (Chabielski ?) Minore, Bonaventura Chobienicki, Jacobo Dziaduski Suffraganeo, Jacobo Schischinski; Andr. Dąmbrowski U. J. Dre, Franc. Wysocki, Prelatis et Canicis capitulariter congregatis. Locus signi Notarii publ. Et ego Andreas Martini Kraiewski Cl. Dioec. Posn. S. auth. Ap. Not. publ... pmissis... interfui... Ideo psentes lrãs sigillis Rmi D. Eppi ~~Posn~~ et Vlis Capituli Posn. sub appensas... subscripsi... Transiit per manus Matthię Sliszki Propp. Posn. (In Księdze str. 160-163.)

Olexin.

Pawłowice.

Pawłowice.

Anno Dni 1561. die vero Lunæ 22 Decemb... G. Stanus Mikolaiewskj Vexillif. Sochacz. in Kaprothnia Izsbiska et Pawłowicze suorum sortium suarum hæres, oblata citatione, seu crida, in facie Ecclię die Solis tertia decembris debite exequuta et publicata contra oes et sing. sua communiter vel divisim, seu quomodolibet interesse ad Juspatronatus et psentandi Ecclię in P. habere putantes Ad videndum et audiendum: inscriptionem lapsus perpetui Jurispatronatus et psentandi ad Eclas. in P. per N. D. Martinum Pawłowski, pfato Do Mikolaiewski, ad acta castri Sochacz... factam et inscriptam, ad Acta Cons. Vars. ingrossari mandari, necnon approbari, confirmari, ratificari, roburq perpetuę firmitatis habere decerni, ac pro obtinendis lris confirmationis et perpetuę firmitatis ad Rmum D. Eppum Lociordinarium remitti, et accusatione contumaciam oium et sing. sua quomodolibet interesse habere putantium, legitime citatorum et non comparentium, – et in eorum contumaciam produxit actum lapsus et amissionis perpetuę Jurispatronatus (etc. prędicti; per pfatum N. D. Martinum P. pfato D. Stano Mikolaiewski factam et inscriptę...., quem petiit ad Acta Cons. Var. ingrossari mandari, necnon autoritate ordinaria approbari, conf. ratif. roburq perp. firm. habere decerni In contumaciam omni. et sing. sua quomodol. int. hab. putant. et n. comp. Et D. Offlis viso actu lapsus etc... salvo... in contumaciam omnium... ipsam inscriptionem lapsus... ad acta Cons. Vars ingrossare... mandavit ac... approbavit etc.. Cuius actu tenor est talis:

Act. in castro Sochacz. in terminis castrensibus Querellarum .. fer. 3 in vigilia festi S. Michaelis Arch. Anno Dni 1557... tram [illegible] ... N. Martinus, N. olim Pauli Pawłowski in Pawłowicze et Bynievo sortis suę hæres... recognovit. Quia tenetur et... obligatur N. Stano Mikolaiewski in Kaprothnia et Izsbiska hæredi... 12 sexag. gr... liquidi debiti, pro terminis terrestribus proxime in Sochaczow celebrandis, sub [illegible] [illegible] ... [illegible]. Casu vero quo non [illegible] verit,... extunc statim seu in crastino post celebrationem terminorum... 24 sexag... solvere.. obligatur, sub lapsu et amissione perpetua jurispatronatus et præsentandi ad Eccliam par. in Pawłowicze ipsum spectans... In

quod

quod... (obligatur se) dare... liberam intromissionem... per Ministerialem ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ terrestrem Sochaczov.... sub vadio 24 sexag. gr...., fisco Maiestatis Regiae, et parti per medium succumbendo...

etc.. Ex actis Castr. Sochac. ~~in~~ w A. K. W. l. 39. f. 215. et 216.

Pęcice.

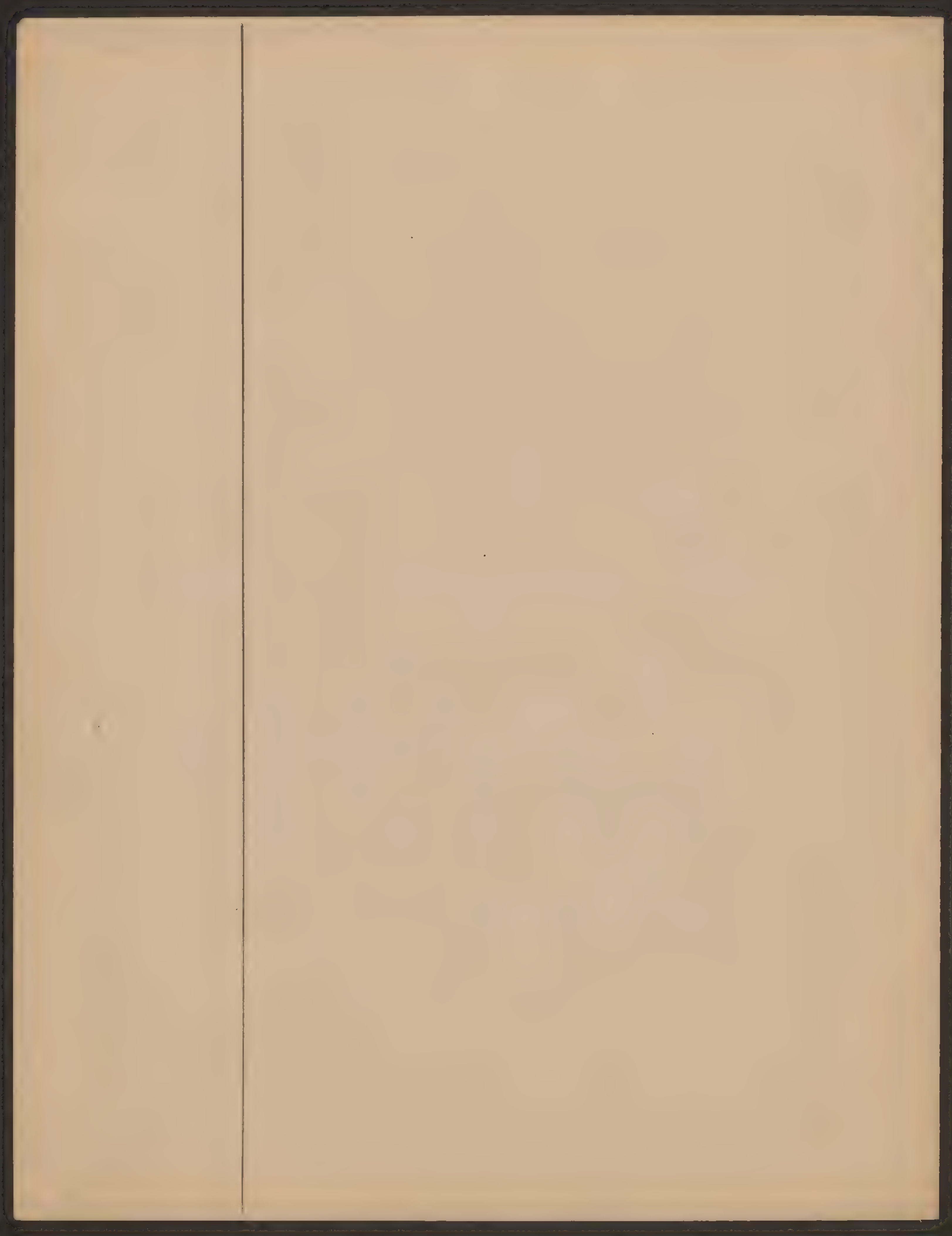
V. n. 2. a. Ioannes Kacikorski ... et Off. Vars. etc. Universis... significamus. Quomodo.. Mag. D. Andreas Chądzinski Castell. Visnen. Capit. Sezierien. hęres bonorum Pęcicze patronus et collator ecclię ibid. Diœc. Posn..., desiderans laudem divinam propagare et in hon. Gl. Virg. M. tum ob remedium salutis parentum, consanguineorum propinquorum et benefactorum suę animarumq. eorum consulendo et pro meliori sustentatione et provisione auctionis proventuum Parochi sacerdotum et ministrorum eiusd. ecclis... in cursum Officii de Glor. V. Maria in ead. ecclia sacra celebrandi et decantandi pro eodem officio bona hęreditaria villę Reguly, proprio sumptu empta... et in Actis Castren. Varsov. inscripta et donata... fundavit et dotavit. Cuius inscriptio nis tenor talis: „Act. in Curia Reg. Varsv. f. 2 ipso festo „Divisionis SS. Aplorum A. D. 1624. Coram Officio... Mag. Andreas Chądzinski hęres in Pęcicze Castell. Visnen. Sezieriensisq. etc. Capit... recognovit. Quia.. in meliorem conditionem „ecclię Pęcicien. proviendoq... saluti animę suę et ad augendum cultum divinum, respectu prioris inscriptionis 1000 „flor. pol. in bonis suis oibus in Reguly iacentibus in vim „reemptionis coram Actis Castren. psentibus... Parocho Pęciczen... recognitę, iam ex nunc oia... bona sua mobilia imobilia hęreditaria et obligatoria... in bonis Reguly Laliesie „iacentia.... pro ecclia Pęcicensi, vlet Parocho cum eius clero... dat, donat, inscribit... intromissionem realem.... in „bona eadem... admittit. Respectu cuius beneficii... Parochus „ecclię Pęcicensis R. Stanislaus a Ojrzanow cum suo clero, „et alii Parochi pro tempore existentes tenebuntur qualibet „septimana tribus vicibus, scil. die Dnico, feria 4a et „Sabbatho cursum B. M. V. tam matutinum quam vespertinum decantare, missas vero scil. de B. M. V. die Dnico feria vero quarta vivente eodem Castellano et consorte „eius Barbara de Dembiany Dembinska pro peccatis eorum. Feria autem quinta pro Abus defunctorum, cum commemoratione Aarum olim GG. Nicolai Nomorowski et Alberti Jeziorkowski consortisq. ipsius Dorotheę similiter quoq. et post „mortem Castellani ac eius consortis missam celebrare pro „Abus Defunctorum cum commemoratione Aae pfati Castellani Consortisq. ipsius. Et hanc.. inscriptionem ad Acta

C. Cons.

" Cons. Vars. eidem Plebano transferendi M. D. Castellanus dat
" facultatem, eaq translata erectionem eiusdem Officii et
" approbationem fundationis suprascriptę... obtinendam..."
Qui... M. D. Castellanus... petit hoc idem officium per nos erigi et
in beneficium eccl. ereari dicta bona villę Reguly Zaliesie
... libertati ecsticę adscribi, et alia... confici. Nos... lras Cridę
... pmisimus... et in termino illis assignato (nemine) comparente
neq... contradicente... comparens M. D. Castellanus
... petiit eosdem citatos... contumaces reputari... et quatenus
ad erectionem... procederemus.... Nos igitur... officium Gl.
V. Marię in pdicta eccl. Lencicensi celebrandum et decantandum...
erigimus... in Dei noie per psentes, pfata bona
villę Reguli Zaliesie incorporamus... imunitatiq ecsticę adscribimus
perpetuis temporibus, inscriptionemq... terrestrem...
approbamus... Et quia benef. dat. pr. off. Ideirco... ita
tuimus. Quatenus... Plebani clerusq ecclis Lęcicensis qua
libet septimana tribus vicibus. vlt. die Dnica, feria 4 et
Sabbato cursum B. M. V. tam matut. quam vespert. decantare
curent, Missas vero scil. de B. M. V. die Dnico,
Feria vero quarta vivente Castellano et consorte eius... pro
peccatis eorum, post mortem autem illorum pro Aābus eorundem.
Feria vero quinta pro Aābus defunctor. cum comemor.
Aarum GG. ol. Nicolai Komorowski et Alberti Teziorkowski
consortisq ipsius Dorotheę, qualibet septimana
perpetuis temporibus decantent.. et expediant. Quę.. onera
et decantationem... Cursus B. M. V. et 3 missarum... cantatarum...
V. Stanislaus a Cyrzanow Par. eccl. L. coram
D. Officiali... nomine suo et successorum suorum ecclię in
L. Parochorum... adimplere submisit... In cuius rei fid. et.
Act. et dat. Varsovię die Mercurii 24 Julii A. D. Millmo
Sexcmo vigesimo quarto... Joannes Raciborski Dec. et
Off. Vars. (L. S.) Et quia ego Simon Szawdowski ol.
Mathię Cl. Dioec. Posn... pmissis.. psens interfui etc...

A. K. W. t. XII. f. 356-357.

Price.



Piaseczno.
Szpital.

Szpital w Piasecznie (Hospitale Pauperum).

Andreas de Brin Opalinski D. et Ap. S. gr. Ep. Posn... significamus. Quod nos ob merita erga ecclesiam et nos Rndi Joannis Raciborski Decani et Off. Vars. Can. Pultov. in multis negotiis ecclesiis, praecipue vero cura et sollicitudine et dexteritate ipsius in deducto multo maiore in quadruplo quam ante valore decimarum mensae nrae eppalis post bona Regalia et Nobilitaria in Palatinatu Masoviae et Archidiaconatu Varsovien. nobis servientium,... volentes... piam ipsius intentionem in fundando Hospitali pauperum et altari in oppido Piaseczno Dioec. nrae promovere,... eidem... in augmentum fundationis suprascriptae... ex consensu Vlis Capli nri Posn. sub ratihabitione Sedis Ap., decimas manip. ois grani et seminis.. quomodolibet mensam nram eppalem concernentes, post oes agros et araturas villae Regalis Piasecka Wies Capit. Piasec. in paroch. Piasec. Tum et ex villa Zgorzała cum attinentiis villulae Folwarkowo ac ex villis Dawidy et Skupie, eiusdem R. D. Decanum jure haereditatio cum aliis comparticipibus, in parochia ad praesens Rastinen. existentibus, ac mensam nostram spectantes,... damus... perpetuo.... Dat. Posnaniae in Caplo gnli pro festo SS. Petri et Pauli Ap. celebrato A. D. 1619. Praesentibus.... Prelatis et Canicis... Posn.

A. K. W. XII. 96. 97.

Na mocy tego X. Raciborski w Konsystorzu Warsz. d. 3 Stycznia 1620 uczynił akt darowizny tychże dziesięcin na rzecz mającego się założyć Szpitala. Ibid. f. 95.

Erekcya Szpitala.

In n. SS et individ. Trin. P. et F. et Sp. S. uniusdivinitatis. Amen. Ad p. r. m... Nos Alexander Swiecicki Schol. Eccl. Vars. ad negotium infrascriptum... deputatus.... Significamus. Quomodo Illmus D. Eppus Posn. (qui sup.) Rdi D. Joannis Raciborski... zelo pio ductus, Hospitale seu Xenodochium pauperum, una cum Praepositura eiusd. Hospitalis circa ecclesiam parlem in Oppido Piaseczno Dioe. Posn., Archidiaconatus Vars. fundare, dotare et erigere, antiquumque Hospitale in eodem Opp. existens.. novo Hospitali unire cupientis,... piae devotioni annuere... volens, propter occupationes Reipublicae.. Nobis... infrascripta... exequi commisit per lras suas.... dat. Posnaniae 10 Julii A. D. 1619.. Post quarum lrarum... receptionem... per praefatum R. D. Joannem Raciborski... Fundatorem seu Dotatorem Xenodochii et Praepositurae fuimus requisiti, quatenus (qui infra) Decernere dignaremur: Nos... Hospita

(...)

le pauperum seu Xenodochium una cum Præpositura eiusd.
in op. Piaseczno circa ecclesiam parlem, in dote... decimarum
(quæ supra)
... et pensionum annualium+ perpetuo assecuratarum*)..., Chri-
sti nomine invocato, autoritate memorati Ill. D. Eppi Posn.
... citatione in vim tridui... præmissa... et ex ambona ec
clesiæ parlis in B. publicata..., nemine in termino con-
tradicente ereximus et erigimus, ac in beneficium eccle-
siastica creavimus et præsentibus creamus. Suprascriptumq,
vetus Xenodochium pauperum... cum omnibus eius pertinentiis
aedificiis hortis, areis, summis pec. essentialibus et emolu-
mentis quibusvis omnibus,... eidem Hospitali de consensu
Vlis Joannis Golysza Parochi moderni in Piaseczno, et
in superabundanti, licet minus necessarie, Officii consu-
laris et totius Communitatis op. P., ex Actis civil. Piasecen.
coram nobis de Actu die 30 Decemb. A. D. 1619, producto, ei-
dem novo Hospitali... unimus, invisceramus..., cæterisq,
libertati... adiungimus, easdemq, decimas.... et pensiones,
... durante vita Fundatoris, pro arbitrio et voluntate ipsius
quid et quantum ei.. ex decimis... extradere.. et ex.. pen-
sionibus... solvere placuerit, intercedente vero morte fun-
datoris... iuxta nexum inscriptionum ... decimas quidem
manip. post oës agros bonorum Piasecka Wieś, Zgorzała
Folwarkowo Dawidy et Skupie, una cum deductione ea-
rundem et constitutione in acervos in locis bonorum aesta-
te, et deductione ad Hospitale Piasec. in hyeme, iuxta ne-
xum earundem inscriptionum, et solutiones pecuniarias
ex bonis... Zgorzała, Folwarkowo Łady seu Granicze,
Słaszy Dawidy et Skupie, iuxta nexum inscriptionum,
perpetuo in manus provisorum eiusdem Hospitalis et Præ
positi dandas, extradendas solvendas... decernimus per
petuo et in ævum, in effectum infrascriptum... per nos....
ordinatum. Quod inprimis Præpositus eiusdem Hospitalis
actu Presbyter eidem Hospitali præesse principaliter dire-
cterie debet continuo residens... in Hospitali seu prope ma
nens, et nullum curatum beneficium habens, excepto Officio
Vicariatus Piasecensis aut Prædicaturæ, si id ipsi ex specia-
li salario seu petitione Parochi suscipere placuerit. Qui Præp.
habebit... ex proventibus Hospitalis... salarium quolibet anno per
50 flor. pol. ex manibus provisorum... pro quolibet quartali
... recipiendos. Ac insuper... ex penu eiusd. Hospitalis... habe
bit idem Præp. pro qualibet septimana tantum victualium
quantum

+
... pensionis
*) videl. ex bonis... Zgorzała
et Folwarkowo 100 flor.
pol... Item in bonis
Łady seu Granicze et
Słaszy et Folwarkowo
150 flor. It. in bonis
Dawidy et Skupie... 50
flor. quolib. anno... per
petuo solvendæ iuxta
obligationes inscriptio-
nales Castren. Varsavien.
fer. 5 in crastino festi
Circumcis. Dni A. D. 1620.
. . . .

Piasec(z)no.

quantum uno floreno pol. estimari possunt, similiter ex mani bus provisorum... Durante tamen vita fundatoris... Praepitus pro arbitrio ipsius Fundatoris ex mutua compositione salariabitur... Et idem Praepositus... dispensationi de non residendo ... renunciare... erit adstrictus,... tenebitur qualibet septimana (duo sacrificia... lecta, durante quidem vita fundatoris pro remissione peccatorum et salute eiusdem, ac praedecessorum et successorum ipsius. Alterum vero sacrificium pro defunctis praecessoribus eiusdem fundatoris cum commemoratione in Canone ...variorum sacerdotum benefactorum, diebusquibus sibi placuerit; Intercedente vero morte fundatoris, pro eodem defuncto et ipsius praedecessoribus unum sacrificium cum commemoratione in Canone omnium sacerdotum et aliorum quorumvis benefactorum; alterum vero pro remissione peccator. et salute vivorum successorum fundatoris... cum commemoratione animae fundatoris expedire perpetue et in suum in vino ecclie et (in) apparamentis et circa candelas eiusdem ecclie Piasec. apud altare quod sibi placuerit, nisi per fundatorem successu temporis aliquod Altare ad id designetur... Paracho... ad praemissa omnia nomine suo et suorum successorum consentiente. Quodsi vinum ecclie aut cera defuerit,.. ex proventibus Hospitalis comparanda sunt. Ita tamen, quod intercedente morte fundatoris suprascriptum Missae sacrificium pro vivis die Dnico seu festo expedire, et cum eodem sacro praesentiam Senioris ex familia fundatoris, patroni Hospitalis et Praepositurae... expectare ad horam 10.am medii horologii idem praepositus tenebitur. In quolibet autem quartuali... uno die Quatuor Temporum loco sacrificii pro defunctis praedecessoribus Fundatoris, aut ipso fundatore, tenebitur Praepitus. sacrificium lecta Missa pro defunctis omnibus variis sacerdotibus huius Hospitalis et Praepiturae et aliis quibusvis benefactoribus expedire, et processionibus publicis superpelliciatus interesse in ordine sacerdotali debet... Praepositus... bonae administrationi per Provisores.. et pauperum convenienti sustentationi intendere, ac decimas, pensiones et proventus pro eodem Xenodochio spectantes, una cum provisoribus.. sumptibus Hospitalis exigere et... repetere, pecuniamque omem... una cum provisoribus in cista seorsiva, sub sera et clave suo et provisorum in sacristia ecclie in loco tuto observare, et pauperibus Xenodochii sacrista... administrare et in officia pauperum et provisorum intendere... erit adstrictus. Provisores autem..., unus iuxta submissionem Officii Consularis et totius comunitatis Piasecen... eligi aut confirmari debet quotannis per Proconsulem et Consules Piasec. | circa electionem Proconsularem, ex civibus Piasec. vir bonus, et pius, ad sublevandam inopiam pauperum zelosus.. Alter autem quotannis per Parochum... ex

paro

parochianis Piasec... vir bon. p. et ad sublev. inop. paup. devotus et officiosus, iuxta submissionem moderni Parochi pro se et suis successoribus factam, eligi debet... Provisores Xenodochium... administrare, alimenta pauperibus... ex proventibus... competentia providere, iuxta ordinationem fundatoris durante vita eiusdem, intercedente vero morte eius... per patronos et Praepositum faciendam, ac pro necessitate temporis meliorandam ac immutandam... In administratione et provisione... omnia cum consensu et consilio Praepositi facere tenebuntur. Quodsi Prpto administramen. et provisio eorundem Provisorum displicuerit, aut bono illorum proposito et administrationi temere contradixerit,... cognitio huiusmodi intentionis et propositi modiq. provisionis per R. D. Offlem Vars. ... sine quovis strepitu iuris, una saltem citatione praemissa et partium rationibus summarie auditis decidatur et declaretur absq. appellatione. Insuper provisores cum consilio et consensu Prpti et, si necesse fuerit, cum ipsius auxilio, decimas Hospitalis sumptu custodire, et manipulare(?), pensiones et alios proventus Xenodochii exigere et recipere, et in cista seorsiva sub seris et clavibus suis... et Praepositi in sacristia... reponere, et pecunias ex eadem cum consensu mutuo et Prpti recipere ac in provisionem pauperum... convertere; frumenta ex decimis ... cum consensu suprascripto divendere, ac in cistam... pecuniam exinde collectam imponere, perceptamq... et expensam... in registra ordinata inscribere, et de expositis et administratione Hospitalis quolibet anno pro festo S. Jacobi Ap. rationem sufficientem, in domo plebanali coram Parocho et Prpto et duobus ab Officio Consulari Piasec... deputatis facere et... in librum... introligatum sumptu Hospitalis inscribere tenebuntur... Durante vita fundatoris ipsimet fundatori eandem rationem, seu ipsius deputato... facere tenebuntur. Quodsi in faciunda ratione Provisores per Parochum aut Prpptum aut deputatos Officii consul... implicati fuerint, quietationemq... obtinere non valuerint, recurrendum est eisdem ad R. D. Offlem Vars.., et obtinenda est ab ipso comissio, in personam alicuius presbyteri viri boni..., coram quo et Parocho, Prpto et deputatis officii consul., aut iis seu aliquo ipsorum deficiente, coram eodem Comissario et aliis non detrectantibus facienda est denuo huiusmodi ratio, et... obtinenda quietatio. In eventu autem neglectae per Provisores, Parochum et... aliquo anno rationis percepta et distributor., aut minus fidelis... administrationis..., Patronis.. et Instigatori Off. Cons. Vars. et praecipue Vli Caplo Vars. — quod Caplum Fundator in Protectores Hospitalis... assumit, invitat,... — liberum erit negligentiam... iure mediante, sumptibus Hospitalis vendicare.... Provisores... cum

(Prep.

praeposito pro retentis decimis etc. iure agere sumptu Hospitalis,
.. e perceptis insimul quietare.. et in cistam [illegible] imponere.. ~~tenebun-~~
~~tur~~...Qualemvis pecuniam ex proventibus... nonisi in necessi-
tates pauperum in eodem Hospitali degentium... erogare tenebun-
tur, discrete pro futuro anno in eventum carioris annonae
aut vilioris crescentiae decimarum, in cista residuum re-
linquendo, ac nullo praetextu... quaevis persona in quantacumq.
dignitate constituta audere debet... pecuniam mutuare, etiam
ad modicum tempus, etiam sub praetextu pietatis et necessita-
tis publicae et assecurationis sub poena excois latae sententiae,
in [illegible] quovis talium autore, praemissa unica monitione de-
claranda, et sub poena refusionis in duplo in tempore arctissi-
mo, processu summario absq. quavis appellatione terminando,
Nisi forte qlis fames insolita.., ex qua homines inopes morti
subiicerentur et aliunde refici non possint, ingruerit, extunc
cum consensu Patronor. et Officii Spualis Vars. ac Capli Vars.
pecunia (et proventus) ultra provisionem pauperum in eodem Hosp. degentium
residui, in suprascriptam necessitatem famis converti poterunt.
Ad.. Xenodochium.. nonnisi vere languidi et senectute decrepiti,
laborare non valentes, nec aliunde victum habentes, per
provisores cum consensu Praepti et Parochi suscipi debent
et retineri tamdiu, quoad languores cessaverint et huiusmo-
di provisione indiguerint. Existente autem...aliquo pauperum
ad hosp. suscepto, discoli, scandaloso aut nimis morosa et
ex quacumq. alia ratione eleemosyna indigno, liberum erit
huiusmodi pauperem... provisoribus cum cons. Praepti et Par...
ab eodem Hosp. et provisione amovere. Similiter si aliqua per-
sona morbo contagioso aliquo infecta fuerit... ex eodem Hosp. amo-
veri, aut ratius omnino non suscipi.. debebit. In susceptione et amo-
tione nullus...favor debet habere locum, sed duntaxat...pauperis
vera inopia, languor, senectus decrepita et ex oi parte victus
destitutio, sub onere conscientiae gravissimo. Quodsi in suscep-
tione (aut amotione)... pauperum.. alicuius.. provisores cum Praepto.. vel Parocho
.. in ~~suo~~ iudicio indigentiae et idoneitatis discordaverint,...
recurrendum est ad arbitrium.. R.D. Offlis Varsov. sine quo-
vis strepitu iuris et.. appellationibus... Si successu temporis
familia stirpis Fundatoris provisione in eod. Hospitali ali-
qua persona.. languida, decrepita et victu prorsus destituta
indiguerit,.. habenda est maxima ratio in susceptione hu-
iusmodi personae et competenti provisione... In eodem hospi-
tali...in seorsiva stuba (seu stubis) pauperes sexus masculini, et in
seorsiva... sexus foeminei habitare debent... Parvulae stubae

pro una vel aliquot personis non habeantur..., sed in stubis
communibus pauperes insimul inhabitent, lectulis apte
cuilibet illorum dispositis. Nihilominus tamen duę stubę
parvę: una pro infirmis.. masculis, altera pro infir..
foeminis... habeantur, propter comoditatem infirmorum..
Ita tamen quod postquam infirmus convaluerit, ad
locum suum Stubę Comunitatis reverti... debebit.. Obser
vandum quoq; erit perpetuo, quod pauperes coniuges u
triusq; sexus... ad hoc hosp. suscipi non debent; sed si vir
fuerit susceptus, uxor ipsius nequaquam etiam ad seorsi
vam stubam, - similiter si uxor fuerit suscepta, maritus
nequaquam.... suscipiatur, et nullus seu nulla a coniuge
.. in eo. Hosp. matrimonialiter conveniatur:.. Omni pau
perum.. susceptorum... erit officium..: quolibet festo Nativ.
Resurr. Ascens. Resti Dni et Pentecost. ac festis Assumpt. et
Conceptionis B. V. M... praemissa Confessione,... sacro Euchari
stię.. refici, ac quolibet die in ecclia parli tiasec.. circa Di-
vina interesse,... pro salute fundatoris (vel post mortem).. pro
anima eiusdem.. tres Orationes Dnicas et 3 Salutationes
Angelicas recitare,..et circa quodlibet sacrum..pro funda
tore.. Lytaniam de Sanctis, vulgari sermone, uno ipsis in
tonante... devote.. recitare... omnes... imbecillibus exceptis lan-
guidis infirmis, qui id domi adimplere tenebuntur. Simi
liter quolibet Dnico die et festo celebri oes pauperes in
ecclia parli seu porticu ecclię cantionem polonicam
dictam Bogurodzica oia mysteria fidei in se complectentem
cantare... tempore.. a cantu aliorum Divinorum officiorum
vacuo tenebuntur. Ac insuper iidem pauperes... quolibet
die Dnico et feria sexta, post horas vesperarum, ante
quam cubilibus se accinxerint, Vitas Sanctorum ex li-
bro sumptibus Hospitalis comparando, uno in qualibet stu
ba communi praelegente, per decursum unius horę audi-
re, et uno similiter intonante Orationem Dnicam, Salu
tationem angelicam, Symbolum fidei, Decalogum ac 5
praecepta ecclica clara voce propter studium ignoran-
tium.. recitare.. post lectionem tenebuntur; cum conclu-
sione per lectorem in vita fundatoris: „Dnus fundato
ri dimittat peccata"; - post mortem vero fundatoris: „Re-
quiescat fundator in pace." Et respondeant pauperes: „Amen."
Quoties necessitas exposcerit... pauperes validiores... hortos
olerum pro mensa pauperum inseminatos extirpare, se-

modo

nodochium et ecclesiam partem purgare, ac... provisoribus et preposito in negotiis hospitalari inservire tenebuntur; ab aliis vero servitiis... immunes esse debent. Pro impetranda quoque eleemosyna panis qualibet feria sexta unus vel duo pauperum cum cophinis et tinnulis procedere debent per oppidum et villas partes proximiores; similiter pro impetranda cerevisia semel in septimana cum amphoris duo duntaxat pauperes incedere debent, et panem ac cerevisiam impetratam in communem usum convertere... Similiter et caules et rapę et alia legumina si... impetrabuntur..., converti debent. Pro impetranda vero pecunia modo eleemosynę in porticu ecclesię omnes quidem validiores pauperes astare debent, et vasculum occlusum... habere, et quicquid aliquis illorum impetraverit eleemosynę pecuniarię, in hoc vasculum mittere tenebitur. Quod vasculum per provisores semel in septimana... aperiri debet; et eleemosyna... ex eo ęqualiter inter pauperes omnes hospitalis dividi... Quod si pro omnibus non suffecerit, septimana sequenti aliis pauperibus erogandum erit..... Pro impetranda autem quavis eleemosyna ~~pel~~ plures pauperes discurrere per oppidum in privatos suos usus non debent, sed saltem 2 pauperes cum vasculo occluso die Dominico a prandiis apud oppidanos eleemosynam pecuniariam in usum communis distributionis, et ab hospitibus per oppidum transeuntibus...., quoties opus fuerit, impetrare debent. Eleemosyna vero pecuniaria per aliquem ad hospitale missa, seu legata, et in casa circa viam ad id constituenda impetrata in...usum mensę communis et necessitatem hospitalis converti debet. Nihilominus tamen durante vita fundatoris omne administramen...hospitalis, dispositio et victus, aliorumque... ordinatio... fundatori... pleno iure reservatur. Ad extremum Iuspatronatus et collationis Hospitalis et Preposituræ.. durante vita fundatoris, eidem plenum et integrum... reservamus. Post mortem vero eius ... in tres partes ęquales dividendum esse decernimus..... Primam partem eiusdem Iurispatr. et coll. concernere debere unum ex familia stirpis Fundatoris propinquiorem, natu seniorem, sexus virilis, catholicę religionis. Deficientibus vero (iisdem propinquis)... vel negligentibus.... eandem partem Iurispatr. et coll. Vli Caplo Varsov... assignamus. Secundam vero partem... Vli Parocho..in Piaseczno... spectare debere de-

cernimus

ceminuus. Tertiam proconsuli ~~et~~ cum consulibus... oppidi Piasecz no.... Et si procons. cum consulib. super collatione discordaverint, maiorem partem consulum ~~cum~~ et proconsules... praeferendam esse minori parti consulum et proconsulis declaramus. Hocq. Iusp. et coll.... cuilibet parti suprascriptae... ex mente fundatoris... attribuimus. Quodsi collatores... inter se discrepaverint, collatores duarum partium.... inter se consentientes praeferendi sunt uni parti discrepanti. Et si neutra pars cum altera in eadem collatione consenserint..., per arbitrium R. D. Offlis... causa huiusmodi discordis collationis... decidatur. In quorum fid. etc... Dat. Varsoviae in aedibus mansionis nrae prope Hospitale S. Martini die 24 Januarii olet. feri 6 post fest. S. Agnetis Virginis An. Dni Millmo Sexcemo vigesimo (1620). Alexander Swiecicki Schol. Vars. etc. mp. Et quia ego Stanislaus Gelusinus Can. et Mansion. Vars. S. et Aplica auctte Nrius publ... psentibus interfui etc..

A. K. W. L. XII. f. 104-112.

Powsin.
Erekcya. 1398.

A. D. 1622, die Veneris 23. Septembr. coram... Offli Vars... Dd. Christophorus Luczewski Pleb. ecclię in Powsino et Dds. Stanus Ciołek et Georgius Odrzywolski hæredes patroni et collatores eiusd. ecclię.. produxerunt privilegia et Iura in pergameno scripta, appensione sigillor. communita....

In Christi noie Amen. Ab anno Nativitatis eiusdem Millesimo (Trecentesimo)[1] XC octavo Indictione sexta XXVIII die mensis Junii[2] vel quasi in domo Nobilis et Virtuosę Dnę Helizabeth in Powsino relictę quondam Nlis viri Dni Andreę fœlicis memorię Palatini Czernen. Pont. Sanctissimi in Chr. Pris et Dni Dni Bonifacii Papae noni, Anno ipsius nono Constituti prędicta Dna Helizabeth personlr de consensu filiorum suorum Viganti Andreę Stanislai et Clementis coram me Notario publico infrascripto testibusq. subscriptis diligentissime petivit Rndum in Chr. Patrem et Dnum Dnum Nicolaum Eppum. Charpatensem et Suffraganeum Posnan. ut ob remedium animę viri sui et ob remedium oium fidelium amicorum in Powsino ecclam fundaret ad honorem Deo Oipoten. et Beatę V. Marię Sancti Andreę et Sanctę Helizabet ipso tamen Clemente annuente prędicta Dna cum consensu pdictorum filior. suor. dedit contulit et donavit eidem ecclię in P. Primo ab aequinoctiali angulo posteriori Ciminiterii fere per XI passus versus ęquinoctium Tunc ab illo loco directe ad fluviolum qui dicitur Potok et sic versus sinistrum penes pdictum torrentem usq. ad fossatum De fossato vero ad angulum ad publicam stratam seu viam quę ducit de Varsevia in Czersk et ita iuxta pfatam viam recte iuxta orbitam vię usq. ad metationem Plebani poterit ecclię ibi Plebanus locare colonos hortulanos et unam tabernam et facere modo suo prout sibi melius videbitur expedire. Prȩterea pnoiata Dna cum suor. filior. consensu duos mansos liberos ecaticos contulit in libertate Powszinensi. Insuper pdicta D. cum cons. fil. suor. contulit decimas in Powszin in libertate Powszinen. et in Narty post laboriosos suos et filior. suor. ex integro et nepotum et pronepotum temporibus ęternis ad ecclam in P. Item habebit Plebanus pdicta ecclia in hęreditat. pdicta libera pascua et lignorum excidia atsq. damno Super quib. omnib. et singulis pdicta Dna sibi a me publico Nrio infscto petiit fieri una cum appensione sigilli pdicti Dni Eppi psens publicum instrum. Acta

sunt

sunt An. Indict. Mense hora loco Pontif. quib. supra. Praesentibus Nobilibus et Discretis viris Dnō Stan° de Turowice herede Styboric Ioanne Capellano Nicolao Nor (Notarius) curiensibus Dnī Epī Koislao de Iazgarzewo et Polesta de Lieciszewo Pletanis testibus ad pmissa vocatis specialiter et rogatis. Et ego Thomas quondam Nicolai de
Publicus imperiali auctoritate Nrius Cler. Gueznen. Diœc. pdictę supplicationi benignę supplicationis acclinationi donationi dationi largitioni ac aliis pmissis una cum testibus pscriptis psens interfui eaq oia et sing. dum sic ageretur et fierent vidi et audivi et in hanc formam publicam redegi meaq manu propria subscripsi sig... nomine meis solitis consignando rogatus et requisitus ... fidem et testioium oium pmissorum.

Tenor alterius privilegii Powsinensis.

In n. D. a. Illis libenter intendimus et ad ea totis cordis nostri desideriis aspiramus, per quę dispendiis Christi fidelium nobis subiectorum succurritur et honor divini Nominis ampliatur. Proinde Nos Albertus D. gr. Ep. Posn. significamus tenore psencium quibus expedit universis Quod cum villę Powsino Seziora et Lisy nrę Diocesis in parochia ecclię in Milanowo eiusdem nrę diœc. consistentes ab eadem ecclia sint nimium elongatę Et Christi fideles utrinq sexus in eis degentes propter longam locorum distantiam ipsam ecclīam in Milanowo certis diebus pro audiendis divinis officiis et pro suscipiendis ecsticis sacrīs prout tenentur non valeant frequentare Nos ipsis Christi fidelibus in hac parte paterne consulere cupientes ad petitiones instantes Strenuorum Nobilium Migandi de Ostrelaṇki dicti Cziołek de Zelechow ac Nlis Clementis de Bielawy

in Powsino novę plantationis pro parochia duximus adiudicandos et

in virtute sanctę obedientię et sub excomunic. pœna mandamus Quatenus homines utrinq sexus

sed quod homines villarum pdictarum in pdicta ecclia novę plantationis in Powsino decerto (de cętero?) divina audiant officia

universa ecstica percipiant sacrta Ut autem cultus divinus in ead. ecclia sin l. per Rectorem ipsius qui fuerit

pro

pro tempore et alios eius ministros eo decentius peragatur Decimas in predicta villa Lisy post araturas omnium agricultorum ad mensam nram eppalem pertinentes que nondum nobis propter novam eiusdem ville creationem dari et solvi sunt incepte ac etiam decimas post araturas duorum mansorum in villa Kabaty ad dictam nram mensam pertinentes eidem eccle in P. adiungimus, annectimus et incorporamus Incorporantes etiam eidem eccle in P. pdictos duos mansos in Kabaty duo prata unum prope villam Kabaty pdictam et aliud circa Narthy alias na Stainiach ~~sed~~ ac duos hortos ibidem in Powsino Unum circa viam que ducit Varsoviam et alium circa domum plebani eccle pdicte et circa viam que ducit ad pdictam villam Kabaty. . . . . Dnum Ligandum Vexilliferum Varsovien. dicte eccle in sue et suorum salutis remedium assignatos per Rectores eccle pdicte in P. qui fuerint pro tempore tenendos habendos et perpetuis temporibus possidendos harum quibus sigillum nrum appensum est testimonio lrarum Act. et Dat. in Curia . . . .

Anno Dni Millmo Quadringo Decimo Presentibus hominibus(*) et Discretis Viris Alberico Archidiacono Varsovien. . . . . Andrea de C. . . . Clerico Posnan. Cracovien.

(*) Zapewne Nobilibus, zam. hominibus było w oryginale.

<u>Tenor tertii Privilegii:</u>

In n. D. a. Stanislaus D. g. Ep. Posn. Ad p. r. m. Paterna solicitudine excitamur, ut ea que in prosequutione divinorum officiorum ex discordia personarum ecsticarum causam impedimenti subministrant et scandalis viam prebent in meliorem conditionem redigamus. Cum itaq prout evidentia facti nos docuit discordiarum anfractibus, que ut plerunq inter Rectorem eccle par. in Powszino ex una et Altaristam ibidem insurgunt quod divini cultus celebritas diminuitur scandala oriuntur in populi Christi fidelium tepescit devotio et onera Altari et debita negliguntur Ideo paterno studio premissis providere cupientes ut digne et laudabiliter absque murmure et contentione serviatur Auctori pdictum Altare cum decima ibidem in Powszino manipulari cuiuslibet grani ac cum omnibus . bus et obventionibus quemadmodum Altari et Altaristis pdictis per Nos cum consensu Vlium Dnor. Frum Mense eppali Posnaniensi donata fuit et est pro Rectore eccle parlis ibid. in Powosino et eidem sua authoritate ordinaria incorporavimus et annexuimus ac invisceravimus et presentibus incorporamus, unimus annectimus et inviseramus

. . . .

lebano

Plebano qui pro tempore fuerit una cum decima et
ac obventionibus universis tenendum habendum possidendum
tenore presencium decernentes Quatenus Plebanus
Altaris qui pro tempore fuerit per se vel sin
gula onera prout in lris Posnanien. latius
est eidem Altar. in quo con-
scientiam Plebanorum pro tempore existentium oneramus Atq.
quilibet Plebanus unico beneficio scilicet
Eccl'ia et Altari predicto sit contentus Et si quod aliud assequu
tus fuerit eandem ecc'liam facto Neq. idem Pleba
nus se a sua ecc'lia sine causa rationabili absentare pote
rit Sed si aliqua causa forsitan occurrerit licen
tia patronorum ecc'lie et Altaris huiusmodi obtenta non
gerende rei exposcit Qualitas Si vero ad limina
beator. Petri et Pauli aut alias ulterius partes marinas se
ex devotione aut alia causa inevitabili conferre
voluerit concedetur sibi absentie licentia largior examina
ta causa per patronos Et quod nihilominus in absentia
sua alius Presbyter idoneus substituatur qui debitum Pleba
ni et Altariste persolvet prout onera cure Animarum
et Altaris p'dicti exigunt et requirunt. In cuius rei te
sticium sigillum nrum p'sentibus est appensum. Act. et
dat. in Stbicowo die ultima Mensis Anno Dni
Mill.mo Quadring.o Trices.o tertio.

Tenor quarti privilegii.

In n. D. a. Nos Stanislaus D. g. E. P. Ad ~~p~~ m. rei
semp. Ad exequendum pastoralis ~~debiti~~ officii debitum
vigilantibus studiis intendentes etc... Sane attendendo Quo-
modo olim R. D. Andreas Laskary* predecessor noster p. rec.
debito pastoralis officii excitatus animadvertens Quod Recto-
res ecc'lie par. in Powsino nre Diecesis Posn. de proventis
ipsius ecc'lie commode sustentari et cultum divinum adau
gere non possent Volensq. paterna pietate motus ad augen
dum in dicta ecc'lia divinum cultum faelicibus iugiter incre-
mentis valituris dicte ecc'lie et Dnis Rectoribus pro tempo
re existentibus fertilius salubriusq. consulere ut ad divina
famulatus obsequia Christi fideles devotus semper amor
et ipsos ecc'lie Rectores pro temp. existentes inflammet et
ad ea exhibenda affectuose concurrant exurgantq. tanto
ardentius quanto se uberioribus senserint prerogativis con-
solatos Certas villas videlicet Kabaty Jeziora Bielewo
et Okrzesiwo ac homines utriusq. sexus easdem villas in

habit.

habitantes ad pdictam eccl. in B. et ad ipsius Rectores pro
temp. exist. ac ad discretum Stephanum rectorem ecclis ibid.
in B. noie dictę suę ecclię iure parli adiunxerat et attri-
buerat Ordinaria Autoritate Quę villę et ipsarum incolę
a tempore dictę adiunctionis et attributionis ad dictam eccl.
in B. spectabant et pertinebant spectantq usq modo et per-
tinent ac ecctica Sacrta perceperant et nunc percipiunt
in quorum possessione ac jurium parlium ipse Stephanus
fuit et hucusq est nemine impediente pacifica et quieta
Quia tamen Andreas rector eccl. par. in Milanowo de dictis
villis Kabaty Dexiora Bielewo et Okrzesimo et incolis i-
psarum columbationem als Kolenda et Denarium S. Petri
recipit nullo sibi iure ad hoc competente Cum tamen na-
turę consonum existit illos sortiri rerum comoda et com-
plecti qui ponius diei et aestus oneraq et curas sufferunt
quotidianas Ideo nos principiis memorati Dni Andreę
Laskary prędec. nri exemplisq salutaribus ad similia vo-
cati Recensentes etiam quod inter quęq pietatis opera
quę viros misericordes declarant potissimum existit ut qui
cultus divini augmenta et famulatus benigne libenterq
suscipiunt seq spualibus Ecclię S. Dei occupant obsequiis
et curis, sunt uberioribus favoribus et gratiis atq proga-
tivis prosequendi utq idem Stephanus Rector E. par. in
B. pfatę et sui successores p. temp. exist. ad divinum
cultum et debitos ecclię profectus foeliciter adaugendos
ardentius incendantur et prosiliant. Ne ipsam ecctiam
et Rectores ipsius quis in pmissis iuribus parlibus per-
turbare velit nec possit eidem ecclię et suis Rectoribus
prout ex iniuncto nobis divinitus pastorali officio obliga-
mur prenominatas villas videl. K. D. B. et Okrzesimo
ac aliam villam Narthy vulgariter nuncupatam et hoies
utriusq sexus in eisdem habitantes ad dictam ecctiam in
B. et ad ipsius Rectores pro tempore exist. cum oibus et
sing. iuribus parlibus in dictis villis existentibus una cum
columbationibus et denario S. Petri adiunximus et attri-
buimus ac tenore pntium perpetuis temporibus adiungi-
mus et attribuimus incorporamus et inviseramus. Prędeces-
soris nri pfati Andreę Laskary pro tempore attributionem
et adiunctionem psentis scripti patrocinio confirmantes.
Comittentes dicto Stephano Rectori eccl. pfatę in B. et aliis
p. temp. exist. curam et regimen animar. ac administra-
tionem temporalium quantum ad iura parlia una cum

Colum

columbationibus et denario S. Petri ac aliis questibus proven tibus juribus redditibusq. in dictis villis et hoibus earum utriusq. sexus existentibus. Mandantes etiam oibus et sing. incolis utriusq. sexus villar. pdictar. K. T. L. et L. ac Narthy ac sub pa. excom. iniungentes, ne pro ecclesiis sacris percipiendis ac juribus partibus quibuscunq. haben dis aut solvendis ad nullum alium quam ad dictum Stephanum rect. eccl. par. in B. et ad eius succ. p. temp. exist. accedere quoquomodo psumant sibiq. et aliis qui fuerint pro temp. dictae ecclis Rectoribus de oibus et singulis iuribus partibus et columbatione et denario S. Petri respondeant et tanquam Patri et Pastori Spuali amatori ipsorum obediant et intendant perpetuo et in aevum. Inhibentesq. Rectoribus sive Plebanis ibid. in Milanowo tam psentibus quam futuris p. temp. exist. sub poenis Juris et Statutorum Quatenus in huiusmodi villis et qualibet ipsarum, ac incolis utriusq. sexus earundem, et iuribus ac columbatione et denario S. Petri aliisq. partibus attinentiis appendiis et pertinentiis quomodolibet ad ipsas villas spectantibus per amplius se non intromittant quovis quaesito colore. Caeterum ut ad ipsam ecclam universi Christi fideles ferventius animentur et eidem pio supplendis defectibus et ruinis liberalius subveniatur Oibus Xsti fidelibus vere confessis et contritis ac poenitentibus qui eandem ecclam in Towsino feriis sextis Dnicisq. diebus per totum anni curriculum devote visitaverint aut qui manus adiutus pro reformatione et fabrica ipsius porrexerint aut Dnicam Orationem et Salutationem Angelicam cum Symbolo Aplor. devoto corde dixerint, vel Cimiterium ipsius ecclis cum orationibus et bono proposito devote adierint Recitando divina officia in dicta eccl. audierint Quotiens et quandocunq. pmissa aut aliquod pmissorum fecerint devoto corde et contrito de misericordia Dei Oipotentis et Beatorum Petri et Pauli Aplorum eius autoritate confisi 40 dies indulgentiarum de iniunctis eis poenis, misericorditer relaxamus Harum quib. sigil. nrum psentibus est appensum testio literarum Act. et dat. in Kozowo f. 6 ipso die BB. Petri et Pauli Ap. año Dni Millo Quadringo Tricesimo sexto. Praesentium Harum quantum fore volumus perpetuo valitur. ad morem indulgentiarum praescriptarum.

Tenor quinti Privilegii.

In n. D. a. Universis et sing. psentium notitiam habituris

ris Nos Paulus de Golambie Nicolaus de Zalesie Stanus de Michałowo Canii Vars. Petrus de Sosnkowo Nrius Terr. Vars. Gottardus Sestes de Służewo Arbitri Arbitratores et amicabiles compositores communiter assumpti et electi per Hlem Petrum Plebanum ex una et Nlem Andream Succamer. Vars. heredem in Powsino ex altera partibus de et super certis discordiis differentiis dissensionibus damnis controversiis dissensionibus et litibus inter easdem partes quomodolibet exortis et suscitatis et ancxe compromissi in nos et eorum Nrii subscripti de alto et basso facti et sponte assumpti auditis hinc inde partibus quę unusquisq. pro suo interesse dicere et allegare voluit vallata prius pœna 60. florenor. hungaricat. pro medio parti tenenti et pro medio ecclię Collegiatę S. Joannis Bapt. Varss. per partem non tenentem solvenda Dicimus et pronuntiamus laudamus et per hanc nram sententiam arbitralem definimus primo et principaliter Quod una pars a... ...tiam quod ibidem iracunde fecerunt et oes displicentias et controversias eis invicem dimiserunt inter se quomodolibet ortas et suscitatas Nunc oia inter eos sit pmittitur facta nos prefati arbitri sopimus et mortificamus Insuper per eandem nram sententiam arbitralem laudamus et pronunciamus Quod Nlis. Andreas pfatus cum suo germano olct. Dno Stanislao Debet et presentibus sit astrictus emensurare duos mansos plenaria sufficienti mensura pro agris Sanctuarii ecclię in P. juxta privilegia erectionis fundationis et dotationis Item laudamus dicimus et pronuntiamus Quod idem Dnus Andreas restituet et restituere debet ortum seu equirearium alś Grodz ubi solet idem Plebanus ab antiquo equos pascere et ad pascendum immittere et servare iuxta dispositionem privilegiorum. Iterum nos Arbitri pfati laudamus et decernimus ut idem Dnus Andreas per amplius non impediet non inequitabit nec spoliabit nec per alios olct filios et familiam impedire et spoliare permittet nec quovis modo permittet Plebanum et suos successores sub pœna vallata prescripta Quam quidem sententiam arbitralem pdictę partes et se inviolabiliter observare submiserunt In quor. oium et sing. robur et firmitem pmissor. hanc sentętiam nram arbitralem sigillis nris communiri et per Nrium publicum infrascriptum coram nob. pmissor. scribam subscribi et

publie

publicari jussimus et fecimus. Act. et Dat. Varsoviae A°.
Millmo Quadring° Septuag° primo. Indictione V. Pontificatus
SS. in Ch. P. et D. D. Sixti.. Papae IV anno ipsius primo Hora
nonarum vel quasi in oppido Warsovie Poznan. Dioec. in
domo habitationis Hlis Pauli de Gołambie Can. Wars. in pa-
latio superiori ante Caminatum. Praesentibus hic ic. Hlibus
Joanne Pleb. in Jazgarzewo et Mathia Manrio Petro Kroszka
Vic. perp. Varsov. et Bartholomeo vic. in Powsino testib. circa
praemissa vocatis et specialiter rogatis. Subscriptio Nrii.
Et ego Sigismundus Pleb. in Januszewo Cler. Dioec. Posn.
publ. Imperiali autor. Nrius ac coram memoratis Arbitris
et Arbitratoribus

A. K. W. 1. XII. f. 228-231.

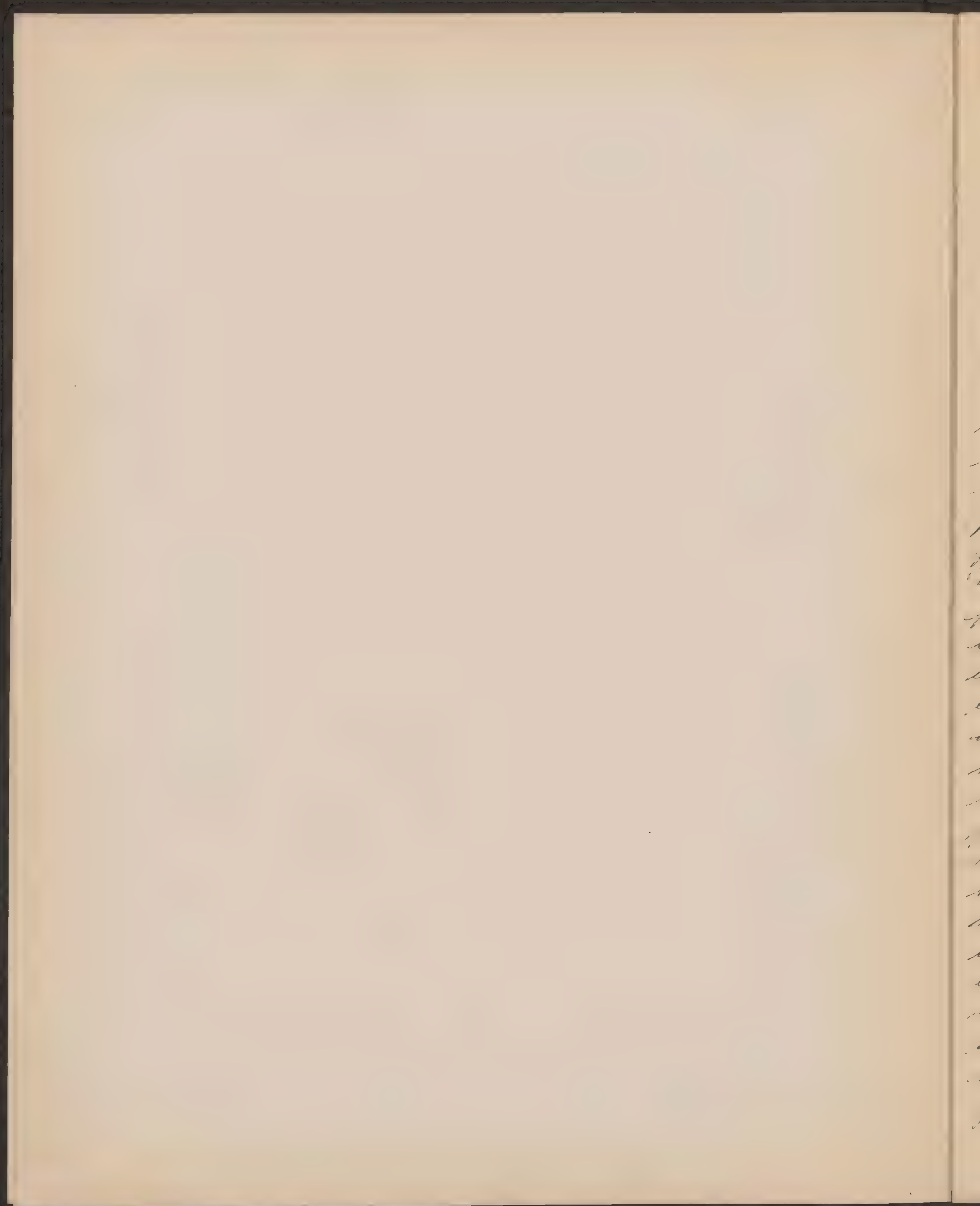
Erekcya Kanonii w Kollegiacie Poznańskiej in summo.

In n. D. a. Ad p. r. m. Cum omnes hominum actiones in hoc solo viribus non censeantur subsistere eternis, verum caducis, sicut evidentia docet explorata, labuntur momentis etc... Proinde Nos Andreas Dei gr. Ep. Posn. Significamus... Quomodo in archanis cordis nostri labilis vitę nostrę scitius revolventes, [illegible] rationis libramine celestia pensantes cum terrenis, nihil in eo Deo tam acceptum et saluti nostrę ydoneum accepimus, quam quod huius mundi spretis falacibus delicijs mentis nostrę aciem in cœlestia figeremus, et inter alia pietatis opera... circam ad ampliandum cultum divinum operas nostras impendamus... Ex certa igitur scientia nostra, matura deliberatione.. habita, ac de Ven. Capli nri Posn. ratihabitione et consensu ad laud. et glor. Oipot. Dei, eiusq intem. Genitr. M. Virg. Canonicatum et Prębendam in Eclia eiusdem Virg. M. in Summo Posnanien. de nowo in titulum beneficii ecclici... erigimus et fundamus auctte nra ord. tenore psentium mediante pro cuius quidem Canicatus sine prebendę ... dote decimas nras manip. campestres, ad mensam nram ep. iure pertinentes cuiuslibet grani et seminis etiam lini, post araturas oium et singulor. Cmethonum... in villis Dluga Lanka Nyedrzakowo Myedzydrzewie et Przezorze in Ducatu Masovie et Distr. Gostin. sitis de consensu Capli nri damus... perpetue.. nichil amplius... pro nobis.. in eisdem decimis reservantes ... Decernimus preterea predictorum Canicatus et prebendę possessorem exnunc vocari.. et intitulari debere Canonicum ecclię prenotatę, Quodq idem Canonicus... stallum in choro et vocem in Caplo cum plenitudine juris canonici habeat, iuxta vocationem suam Distributionibus quoq, sive refectionibus quottidianis ac habitu canonicali aliisq cerimoniis, prerogativis etc... quibus dictę ecclię Canci tam de jure, quam ex consuetudine, uti frui quomodolibet dinoscuntur.., utifruatur.. eviterne Volumus etiam ipsum Canicum ad onera in dicta Ecclia salubriter instituta seu instituenda, simul cum.. Canicis.. portanda astrictum esse. Ius vero patronatus dictę

preb.

praebendae, de consensu Capituli, pro Gen. et Nob. Dnis Joanne, Petro et Alberto fribus germanis haereditus in Bnyn eorumq. successoribus duntaxat masculis in perpetuum reservamus. Harum tenore Lrarum, quib. nostrum et Capli sigilla in testim. sunt appensa. Act. et Dat. Posznaniae in Caplo gnli fer. 2. infra octavas BB. Petri et Pauli App. celebrato, A. D. Millmo Quadringmo quadragmo octavo, praesentib. Venb. et Hlib. Dnis Mathia Drya Decano de Glambocrecz, archidiacono nicolao de Ssobotha Custode Slawnik Cancellario, Joanne de Drzewicza Varschavien. Jacobo de Praznowo Srzemen. Archidiaconis Rectore Jacobo de Wigonowo, officiali Sand-wogio praeposito Gneen. Joanne de Nyewyesch, prothonot. sedis apost. Jaroslao de Cacolewo Jacobo de Grandi Mathia de Mrosznino Joanne Wiskothe Miroslao de Bytin Stylutho de Vrbanowo, Joanne de Czasz Joanne de Popowo, Sandivogio de Sobotha Wladislao Nicolao de Nyewyesch Decretorum Dre, Stephano de Jardanowicze, Jacobo de Skuli Andrea de Rogalyno et Joanne de Budzyszlaw praelatis et Canicis Eccl. Posn. testibus.

Ingrossowany ten akt w d. 10 kwietnia 1564 r. w Kon. Warsz. A. K. W. t. 39. f. 288-289.



A. D. 1614. Die Lunę 24 m. Decembris. Coram R. D. Ioanne Raciborski Decano et Officiali Vars... Vlis Franciscus Alexandrinus Parochus ecclię in Radwankow, exhibuit sententiam (quę infra ... eamq... ad acta prąsentia (Consist. Vars.).. admitti petiit. Et R. D. Decanus et Officialis... admisit... Sententię tenor... talis:

In n. D. amen. Orta dudum coram Nobis Alberto Grzymislai Custode et Officiali Varsavien. inter Discretos viros Dnos Vitum de Radwankow Actorem ex una et Jacobum de Kozniszewo reum ab altera partibus, Rectores ecctiar. parlium Dioec. Posnan. ~~supra (controversia)~~ supra infrascriptis decimis, citatione pręhabita, [verbotenus] (materia quęstionis in hunc modum. — Quod licet ad me Vitum dictum, noie ecclię meę prędictę in Radwankow et meos prędecessores prędiales Decimę hiemalium et ęstivalium cuiuslibet generis frumentorum, post araturas hęredum in Sedzewo villa, infra fines parochię dictę meę ecclię iacente, prędictę Dioecesis Posnan., per tempus et tempora, quorum memoria hominum non existit, de iure pertinent atq. spectant, egoq. prędictus Vitus, et mei prędecessores fui et fuerunt in possessione pacifica percipiendi et habendi dictas decimas ab hęredibus in ead. hęreditate agros colentibus. Nihilominus tamen prętactus D. Jacobus, Rector ecclię in Kozniszewo de anno presenti, post araturas hęredum agros colentium ibid. in Sędziewo, dictas decimas campestres grani et generis quorumlibet occupavit de facto, et non de iure, sibi ipsas inbursando, in mei dicti Viti Plebani in Radwankowo pręiudicium, et lęsionem non modicam ecclię meę in Radwankowo antedictę. Item dictus D. Vitus valorem decimarum huiusmodi sic occupatarum ęstimavit ad 4 sexagenas grossorum monetę Cracoviensis, petens sibi et suę ecclię prędictę dictas decimas prędiales in Szedzewo post araturas hęredum eiusd. villę, per nostram sententiam definitivam adiudicari. Ipsumq. D. Jacobum ab occupatione earund. decimarum amoveri, ipsasq. sibi D. Vito, noie ecclię suę pdictę in manipulis, si manipuli sint, Alioquin earum valorem 4 sexagenarum prędictarum restitui. Dictoq. Dno Jacobo Pera

(m

no in Kozniszewo super eisd. decimis perpetuum silentium imponi et cum in expensis in lite factis condemnari. Qua quidem propositione, sic ut premittitur, facta, id. D. Jacobus Plebanus in Kozn., petito per eum et obtento a Nobis deliberationis termino, utrum velit contendere, vel liti cedere, demumq utrisq partibus coram Nobis constitutis, in termino ad hoc per Nos prefixo, idem D. Jacobus per Nos quesitus, quomodo deliberavit? qui cum respondit, se velle in hac lite contendere; prefactus D. Vitus suo et ecclię predicte nomibus obtulit se propositionem suam prescriptam probaturum, petens sibi per Nos citationem contra testes pro prima dilatione decerni. Qua decreta, id. D. Vitus prefacto D. Jacobo, per suum procuratorem legitimum adessente, Testes induxit, Quorum cum dicta eorum medio iuramento sub nostro examine recepissemus, et in actis coram nobis acticatis redigi fecissemus, Ipse D. Vitus pro secunda dilatione contra testes obtento citatorio per Nos sibi decerni, cum eisd. testibus citatis, in prefixo sibi termino comparuit, prefacto D. Jacobo de Kozn. etiam tunc personaliter adessente, ubi id. D. Jacobus non compulsus, nec coactus, sed mere, sponte et libere cessit liti et causę, asserens, quod dictę decimę in Sędzewo, post araturas heredum in ibid., ad ipsum Jacobum et eius eccliam in Kozniszewo non pertinent, sed potius ad antedictam eccliam in Radwankowo et eius Rectorem spectarent. Veruntamen expressit, quod solum 40 grossi monetę Cracovien. pro eisd. decimis ab herede eiusd. villę Sędzewo, agros colente in ibid., sibi datos, anno presenti reciperet, firmans hoc ipsum proprio iuramento, et quod huiusmodi receptionem faceret ignoranter, tanquam novellus in ipsa ecclia, petens secum misericorditer agi, promittensq easd. decimas et valorem ipsarum nolle de cetero recipere, seu aliqualiter occupare. Nos igitur auditis diligenter et intellectis propositione et responsione prenarratis, et aliis omnibus inter ipsas par-

(tes

partes coram nobis factis et habitis, et super aliis nöibus habito iurisperitorum consilio, ac deliberatione solenni prehabita, neminem timentes, sed solum Deum habentes pre oculis, invocato ipsius Dei noie, presentibus dictis partibus, et ferri a Nobis sententiam definitivam petentibus, super premissis decimis per dictum D. Vitum, suo et sue ecclie predicte in Radw. noibus petitis, eid. D. Vito et sue ecclie predicte in Radw. prelibatas decimas prediales in Sędziewo post araturas heredum in ibid, quorumlibet grani et seminis frumentorum, seu bladorum tam hyemalium, quam estivalium per hanc nostram sententiam adiudicavimus et adiudicamus, dictumq. D. Jacobum ad restitutionem 40 grossor., receptis ab eo corporali iuramento, quantum pro ipsis decimis receperit, in festo S. Jacobi proxime venturo, dicto D. Vito, ac in expensis legitimis factis in hac lite, magno mediante moderamine medie sexagene grossor. monete predicte, prefacto D. Vito Rectori ecclie in Radw. definitive sententie condemnavimus, et quidem pronuntiamus presentium per tenorem dicto D. Jacobo et eius ecclie predicte in Koźniszewo, perpetuum silentium super dictis decimis in Sędziewo. Lata et pronuntiata fuit et est hec nostra sententia per Nos, dictum Albertum Grzymislai Custodem et Offlem Varsav. pro Tribunali sedentem, in domo habitationis nostre extra muros Varsavien., die nona mensis Maji, sub Anno Dni Millº Quadringº decimonono. Indictione XII. hora quasi sexta. Pontificatus SS. in Chr. Patris D. N. D. Martini div. prov. Pape Quinti anno secundo. Quam per Stanislaum Alberti de Brzessewo Notarium Publ., nostri Consistorii Scribam scribi mandavimus et nostro sigillo, quo ad hoc uti consuevimus, iussimus communiri. Presentibus Discretis viris Dnis Nicolao Plebano de Tarchomino Ploczen. et Nicolao Stanislai de Magnuszewo, Presbyteris,

Cae

a Martino Crudella Nicolai de Stara Warka Notario publ. Posnanien. Dioec. et aliis quam plurimis fide dignis testibus ad premissa. Et ego Stanislaus Alberti de Rzeszewo Cler. Ploczen. Dioec. Publicus Imperiali auctoritate Notarius etc... Ex Actis Obligationum Consistorii Varsavien. extractum. Simon Sawłowski Notar.
W Święc. s. 325-328.

An. Dni 1511. Die Mercurii, 15 Januarii... N. Dorothea de Sobienie, uxor N. Alexii Cziodek de Pilcza, de consensu eiusd. viri sui recognovit. Quia 6 marcas num. et mon. Cracov. in et super bonis suis hereditariis Sobienie, in distr. Cernensi situatis... Gso et Hli Dnis: Sandecz de Sobieczursko Vexillifero Cernen.(x) et Nicolao Altariste in Radwankow, pro 60 sexagenis gross. in mediis (grossis), in vim reemptionis, alias na Wyderkaff vendidit... Quas 6 marcas singulis annis perpetuis temporibus pro... festo Nativ. Dni, se et suos successores obligavit solvere sub censuris ecsticis... Ex Actis Cons. Vars. W Święc. s. 318-319.

x Zapewne patronus Altaryi tej.

In n. D. a. Ad p. r. m. Oia, que humana habentur, sic Superis disponentibus, fluxa sunt et caduca, ut nisi litterarum monimentis, que posteritati ferre solent testimonia, firmentur, prorsus in oblivionem incidunt. Quod considerans Principum providentia, ea, que perpetua fieri debent, ne temporis diuturnitate interirent, eviternis scriptis memorie ac posteritati commendare consuevit. Proinde nos Sigismundus D. gr. Rex Pol. etc... Signif. ten. pres. quib. exp. univ. pres. et fut. har. notit. habit. Quia cum orta fuisset coram nobis controversia inter Hlem Joannem Rokiczki eccle parlis in villa Radwankow, in Terra Cirnen. Plebanum, Juripatronatus nostri Regii ab una et Nles

Heredes

hæredes de Gusino parte ab altera, occasione pratorum, ad ecclesiam prædictam in Radio ex antiquo pertinentium, quæ limitibus inter bona præfatorum Nobilium Villam Gusino ex una, et villam nostram Regiam Wyschoczyno parte ex altera factis, eid. Plebano adempta, et bonis Nlium villæ Gusino iure limitum adiudicata fuere, Nosq, ex causæ processu perpendentes, limites inter bona prædicta facta subsistere non posse, nisi prata illa plebano per limites adempta, circa bona Gussino... remanerent. Cupientes itaq nos limites inter bona nostra Wyschoczyno et bona nobilium Gusino factos viribus subsistere, et utilitati utrorumq. bonorum consulentes, illos propter prata Plebano adempta militari seu cassari nolentes, eid. ecclesiæ in R. et... Plebanis ipsius... de indemnitate providere cupientes, unum mansum terræ, mensuræ Culmensis, in... Wyschoczyno iacentem, partim rubetis partim vepribus obsitum, partim etiam solo mundo consistentem, incipiendo a limitibus villæ Gusino... penes Pratum et prata (einsd. villæ) dicta Zalibicze, et a pratis colonorum villæ Wyschoczyno, et penes eosdem limites villæ Gusino protendentem se ad limites villæ seu hæreditatis Sniathcow, nobilium eiusd. villæ hæredum... Eid. Ecclesiæ parti villæ nostræ R. et ipsius... Rectoribus... in recompensam pratorum... ademptorum... damus, donamus... Quem quidem mansum terræ ab omnibus tributis, oneribus, solutionibus ac servitiis etc... De unanimi consilio et assensu Consiliariorum nostrorum in præsenti Conventu generali nobilium existentium, (ad) donationem prædictam et libertationem ac exemptionem eiusd. mansi terræ libere et expresse consentientium, eximimus, libertamus,... et libertati ecclesiæ..., quantum nostra interest, incorporamus..., ac ascribimus... Volentes et statuentes, ut ipse mansus terræ et possessores, seu cultores eius, libertate et immunitate ecclesiastica gaudeant, quali gaudent alia bona, seu dos eiusd. ecclesiæ... Act. et Dat. Cracoviæ in Conventione

Gnli

Generali fer. 2 post fest. S. Pauli Conversionis A. D. Millmo Quingent° trigesimo secundo. Regni vero nostri anno trigesimo sexto. Praesentibus Rmo et Rdis in Chr. PP. DD. Matthia de Drzewica Archiep. Gnesn. et Primate, Petro de Thomicze Cracov. et R. P. Vice-canc., Joanne de Carnkow Vladisl., Joanne de Lyathalice Posn., Andrea Crzycki Ploc., Joanne Choiewski Premisl., et Petro de Gamratis Camenecen. Eppis, Necnon Mgcis Vlibus et Gsis Christophoro de Schidlow Castel. et Gnli Cap. Crac. et Regni nostri Canc., Stanislao de Coscielec Posnan. et Marienburg. et Bidgost. Capit. etc... Dat. per manus... Petri Eppi Crac. Relatio eiusd... Petrus Eppus et Vice-Cancell. L. S.

Ze Swięc. s. 321-324.

Actum in Czersko in Terminis Coibus fer. 2 in crastino SS. Petri et Pauli Apost. In praesentia Gg. Seraphimi Oborski de Zalesie Judicis, Stiborii Swiderski de Mlądz Subiudicis et Pauli de Sieklutki loco Succamerarii Czernen. An. Dni 1533. Coram Judicio... N. Joannes Dłużewski de Dłużewo ... recognovit. Quia duas marcas num. et mon. pol. annui census... super oibus bonis suis haereditariis Dłużewo in terra Czernen. sitis, Hli Jacobo Altaristae in Radwankowo, et aliis pro tempore existentibus... pro 20 sexagenis grossor. in sex gross, in vim reemptionis vendidit et inscribit.... et hoc pro altari eiusd. ecclie... Quas duas marcas... Joannes Dłużewski.. et sui successores de pfatis bonis solvere tenebuntur singulis annis pro festo S. Martini Eppi. etc... Ex Actis Castren Terrestr. Czernen.

Ze Swięc. s. 319-320.

A. Dni 1540. die Mercurii 14 m. Januarii. Hlis Matthias Altarista in Sieczeza, Procurator Mgf. D. Floriani Barys Castellani Zakrocim. Capitanei Cernen. iuxta exigentiam termini, oblato mandato de persona sua, responsiones in scripto produxit, petens admitti. – Ex adverso Hlis Jacobus Altarista in Kadwankow, iuxta exigentiam termini, produxit mandatum S. R. Mtis super donatione predicta, in propositione contenta, sub titulo et sigillo S. R. Mtis mediocri, alias Vice-Cancellarii. Quod quidem sigillum ibidem recognitum est, verum esse S. R. Mtis, petens pfatum D. Capitaneum compelli ad solutionem, prout continetur in suo privilegio. Et Dnus (Officialis Vars.) habens sigillum S. R. Mtis pro recognito, ad acta ingrossare dictum mandatum, et Originale prefato Mgfco D. Capitaneo Cern. presentare mandavit, et Sue Magnificentie sub Conventione presenti apud R. Mtem consilium querere decrevit. Cuius tenor... talis: Sigismundus D. gr. R. Pol. etc... Gso Floriano Barysch de Sieczeza Cast. Zakr., Capit. Cern. fideli dilecto, gratiam nostram Regiam. Gse Fid. dil. Venit huc ad nos Hlis Jacobus Altarista Altaris in Eclar. ville nostre Kadwankowo, ad Capitaneatum nostrum Cernensem pertinentis, exposuitq nobis, Quomo ol. Ill. Anna Dux, existens Tutrix Ducatus Masovie, donaverat Altariste predicti Altaris... certam aream, in qua predictus Jacobus Altarista ad presens residet, et 16 choros siliginis ex predio nostro Dziedzinowo quotannis, prout hoc ipsa donatione per Nos ~~pridem~~ ei nuper confirmata latius apparet. Quia vero 16 choreti pfati frumenti ab eo tempore, quo administrationem Ducatus Masovie recepimus, non sunt eid. Jacobo extraditi, et cum intelligamus eam ipsam donationem pro cultu Dei Oipot. augendo fuisse factam, altareq hoc esse nostri jurispatronatus, preterea rem esse non admodum magni momenti, volens insuper ut ipse Altarista modernus et pro tempore existens Deum Opt. Max. pro Nobis et felici Regni nostri

statu

statu assidue imponit. Mandamus [illegible] sua [illegible]
[illegible] ut idem [illegible] Altaristae praedictos 16
choros frumenti ex mensa nostra Brzezinowo, iuxta pri
vilegium suum, sibi quotannis pro festo S. Martini dari
et extradi curet. In gratia nostra aliter non faciat.
Dat. Cracoviae fer. 4. post fest. S. Aegidii Abb. A. Dni
1539. Regni vero nostri anno 33. Ad mandatum S.
R. M. proprium. Ex Actis Causarum Consist. Vars.

Wiec. s. 317-318.

Regnow.

Anno Dni 1563 die Veneris, ultima mensis Aprilis. Coram Dno Officiali Vars... Hlis Jacobus Gromacki Plebanus in Regnowo, produxit privilegium S. R. M. in pergameno scriptum, quod.. ingrossari mandari petiit.. Et D. Offlis eodem privilegio viso, sano, salvo ingrossari mandavit. Cujus tenor: Sigismundus Augustus D. gr. R. P. etc. Significamus..., quod nos compertum habentes ex actis commissariorum nostrorum, quos ad cognoscendum de fundo dotis plebanalis villę nostrę Regnow in capitaneatu Ravensi..., deputaveramus, Plebanum ex dotacione antiqua laneos septem agri in ea ipsa villa habere; Mandaveramus G. Hieronymo Trzcienski Venatori Sochaczev. et Surrogato Capitaneatus Ravensis, ut plebanum.. in usu et possessione libera septem laneorum conservaret, eosq. ita longe, lateq. emeciatur in omnibus campis, quemadmodum lanei cmethonales villę prędictę R. protenduntur. Volentes, ut quicquid in dictis laneis sive sylvarum, sive mericarum, aut cuiuscumq. alterius generis enatum fuerit, id totum ad plebanum pertineat... Prefatus Surrogatus... laneos.. per Geometram terrę Ravensis, in pręsentia Ministerialis terrestris ad duorum Nobilium de more emetitus est in hys videlicet locis: in uno loco circa myedza pro anno uno, in altero circa zarosl similiter emeciendo pro anno altero. Ita constanter redeuntibus annis perpetuo duraturos. Quos quidem laneos ita emensuratos idem Surrogatus noster, Plebano illiusq. ecclis assignavit, eorumq. possessionem omnimodam tradidit, prout hoc ex recognitione ipsius Surrogati satis compertum habemus. Nos itaq. ad intercessionem quorundam Consiliariorum nostrorum,... villę Regnow Plebanos... in possessione ipsorum laneorum conservandos, possessionem ipsam ~~conservan~~.. confirmandam duximus, ita ut .. confirmamus, pręsentibus lris decernendo, eam robur stabilis ac perpetuę firmitatis obtinere debere. In cuius rei fidem etc. Dat. Vilnae fer. 6 ante fest. Nativ. Dni Anno Eiusdem MDLII. Regni vero nostri anno XXIII. Relatio Vnlis Joannis de Przeremb R. Pol. Vicecanc. et Cracovien. Prepositi. Joannes Przerembski mp.

Akta Kons. Warsz. lib. 39. sign. B.J. fol. 256.

Regnow.

Rokitno.

In n. D. a. Quoniam labilis est hominum memoria cum homo sit labilis inuentum est Scripture remedium ut ea quę in presenti hominum dispositione extiterint ordinata possint in posterum ad perpetuam rei memoriam liquide comprobari Cum itaq. nos Joannes D. g. Ep. Eul. Posn. nuper inter D. Martinum Archidiaconum nostrum Czernen. Patronum Ecclię B. Adalberti in Rokitno pfatę nostrę diocesis et Joannem p. m. ol. Vicarium perpetuum eiusd. ecclię super decimis et limitatione eiusd. ecclię inuenerimus controversias multiplices et noviter suscitatas. Nos vero huiusmodi litis discordiam deinceps et in perpetuum super pdictis decimis sopire cupientes Necnon super ceteris dictę ecclię iuribus et pertinentiis de voluntate et beneplacito D. Archidiaconi memorati necnon de consensu et voluntate nostri Posnanien. Capituli speciali eiusdem ecclię in R. talem limitationem decimarum et aliorum iurium duximus faciendam. Assignamus siquidem eid. ecclię in R. Beati Adalberti decimas infrascriptas vlct in Sullikowo per milites et kmethones, Similiter in Mchoszankowice similiter etiam in Gołaszewice Item similiter in Rokitki similiter in Lubino similiter in parvo Czarnowo Item in Branczyce per kmetones. Omnes etiam utilitates seu oblationes quę a parochianis eiusd. ecclię possunt in testamentis etiam seu aliis (aliis?) provenire attribuimus. Dimidiam etiam partem offertoriorum quorumcunq. in anno quolibet de ecclia B. Jacobi ibid. in Rokitni vlct in Nativitate Chr. in Paschate in Pentecoste et in die S. Michaelis dictę ecclię B. Adalberti assignamus. Jus procurandi Sacrtis ecclsticis familiam colonos seu inquilinos Rectoris ecclię B. Jacobi pdictę Vicario seu Rectori dictę B. Adalberti ecclię attribuimus etiam in his scriptis. In quorum testimonium et robur perpetue valiturum psentibus nostrum nostriq. Capli et dicti Archidiaconi sigilla sunt appensa. Dat. et act. Posnaniae feria quarta ante Pascha Anno Dni MCCCxxx tertio Præsentibus et consentientibus fribus nostris Mesiao Cantore, Joanne Custode Gabriele Cancellario Stephano Dño Medicinę Clemente Joanne Jescone Andrea Thoma Canonicis nostris et aliis. Oblatowany ten przywilej d. 7 Czerwca 1624 r. do A. K. W. XII. 345.

Actum in Kokitno, in domo Vdi Stanislai Oyrzanovitz f. 4 post festa solemnia Paschę A. D. 1630. In praesentia Vdi Laurentii Wąssowski Parochi eccl. S. Jacobi in Kokitno, necnon Famator. Sebastiani Dilas antiqui Proconsulis, Stanislai Mąderek, Pauli Giszczyk Consulum et Joannis Kołkotei Scabini Jurati. Ad postulationem et affectationem V. Stani Oyrzanovitz Parochi eccl. S. Adalberti in Kokitno (Qui) sanus mente et compos rationis talem ordinationem fecit. Inprimis ultimae voluntatis suę. Corporis Mei sepulturam in eadem eccl. [fieri?]. Panu Bogu Tworcy memu za niewymowne dobrodziejstwa powinne dzięki oddawszy, iesli mnie iusz z tego swiata powodac raczy, onemu grzeszna duszę moią polecam, prosząc nięgoiny Kaplan, aby iey raczył bydz miłościw prze niewinną Męke Jezusa Christusa Syna Swego, Odkupiciela mego, y prze przyczyną błogosławioney dziewice Mariey Patronki moiey y inszych Swiętych ktorychem za żywota mego za osobliwych sobie miał y wzywał Patronow, wszelkie nieprawości tak w młodosci, iako y teraznieyszego wieku mego odpuscił. Iż w wierze Katholickiey Rzymskiey umieram y onę we wszytkim, tak iako mię Kosciół nauczył, wyznawam, y do ostatniego punktu statecznie za pomocą Bożą wzywać (wyznawać) chcę. Tedy tesz ciało moie grzeszne aby sposobem takim ziemi oddane było w Koscielę tuteczznym Kokitkim proszę. A na przystoyne pogrzebu odprawienie naznaczam złotych 20 monety polskiey. Do tego ile xięzey będzie naznaczam po Groszu, a kazdy z nich będzie powinien Mszą S. odprawić za duszę moię w tym Kościele. Na ktory pogrzeb y obrząd wszelaki Koscielny, ktory należy do pogrzebu, parę wołow naznaczam przedać. Bydła pięcioro tey gospodyniey ktora przy mnie mieszka, iest iey własne. Do tego owiec pięcioro teyże gospodyniey, Gęsi 12, kaczek 23, wieprzow para, świnia iedna y prosiąt troie. Teyże Gospodyniey chusty moie białe, pościółka to iest pierzynka, poduszek 4, piąta spodnia teyże gospodyniey. Z Wawrzencem Brathem swoim będzie się powinna zgodzić ta Gospodyni o jałowicę, ktora była wartości Złotych 4. Przytym P. Wąssowskiemu kołpaczek ogonkowy y granat. Biblię polską leguię do Koscioła

ścioła Oyrzanowskiego, ażeby P. Boga prosił za duszę
moię. Komżą moię lodaną, którąm ia był kupił, leguię
X. Michałowi Niziowi Vicariemu Kościoła Oyrzanow-
skiego. Brewiarz X. Wąssowskiemu ieden. Wielkie Zwier-
ciadło Przykładów leguię Pawłowi Gizczykowi mieszcza-
ninowi Błońskiemu. Kartesy które są leguię do Kościo
ła Oyrzanowskiego. Quod testamentum et dispositio
nem fecit V.lis Stan.us O. in praesentia V. Laurentii Wąs-
sowski et Officium supranominatum Blonense pe-
tiit ad acta consularia ingrossari. Quod obtinuit.
Do tego testamentu mego czynię exekutorami J. X.
Adama Arciszewskiego Proboszcza Błońskiego, na ten
czas Dziekana Ruralnego, J.M. X. Wawrzyńca Wąssow
skiego Pleb. Kośc. S. Jakuba Apost. na górze w Rokit
nie, także Szl. Sławetnego P. Sebastiana Dalasa prze-
szłego Burmistrza, Stanisława Maderka Pawła Gizczy-
ka Rayców mieszczan Błońskich, prosząc, ażeby mi tey
woli moiey we wszystkim dosyć uczynili. Ego Stan. Oy-
rzanoviensis Plebanus in Rokitno S. Adalberti Mart. Ego
W. Wąssowski Pleban w Rokitnie u Kościoła S. Jakuba
ręką własną. Seb. Dalas (q. s.) mp. Stan. Maderek
Ray: Bł. Paulus Gizczyk Cons. Błon.

A. K. W. XII. 406.

Nie długo potem umarł testator. – Na iego mieysce w tym
że roku Archidiakon Warsz. X. Tobiasz Wasalewski
podał Diakona X. Adama Kaleckiego, i ten ~~się~~ otrzymał
instytucyę kanoniczną, około 17 Maja 1630. r. (ibid. f.
410.).

Testament Jerzego Skulskiego d. 26 Czerwca 1651 r.

In nom. S. et Individ. Trinit.
Widząc się, iuż prawie smiertelnym od postrzału przychodzi-
mi, iako człowiekowi chrześciańskiemu, disponować, poki umy-
słu y pamięci staie, wolą swoię ostatnią. Naprzod za grzechy
moie, ktorymi Pana Boga moiego w Troycy Jedynego obrażałem
do Kościoła Skulskiego trzy tysiące zł. p. summy tey, ktora iest
u p. Augustina Orlemusza Mieszczanina Warszaw., z cyro-
grafem zapisana, a ten cyrograf jest w szkatule w domu
pozostały, na kurs, albo Godzinki N. P. Mariey y Mszą S. we
środę za duszę moię y Antecessorow moich, żeby z tey sum-
my Wikary mógł bydź, abo iako będzie Consistorz dispono-
wał, daię. Jmci Panu Stanisławowi Skulskiemu Bratu stry-
iecznemu rodzonemu leguię y daię maiętność swoię z tą
conditią, ieżeliby się Jmć P. Jan Skulski Rodzony brat moy
nie żenił y potomstwa niemiał. Suknie też, ktore są u Or-
lemusza tegoż, co pieniądze moie są u niego w zastawie,
Jmci P. Stanisławowi Skulskiemu, żeby Jmć Pan Jan, rodzony
moy wydawał. proszę na Trycesymę, gdzie ciało moie grzesz-
ne będzie leżało, żeby w Sokalu u Bernardynow Złotych 50,
y z osobna Jałmużny a osobna proszę Jmci Pana Brata,
aby do tegoż Sokalskiego Klasztoru 500 Złp. dał, ostatek mi-
łości Braterskiey y sumnieniu iego oddawam. Temu, co mię
postrzelił, przed P. Bogiem odpuszczam z serca (i) moim nie-
przyiaciołom wszystkim. Oznaymuię przytym y wiadomo czy-
nię, dla wątpliwości, strzeż Boże! na mnie śmierci, kędykol-
wiek co mam, aby trudności nie było: – u P. Augustyna Or-
lemusza, mieszczanina wyżey mianowanego, według scripti
Zł. pol. 3,000, y 200 zł. z osobna za te pułtora Łasta tego
roku wywiezione, ktore miał zapłacić, iako wyło będzie w targu
o S. Janie Chrzcicielu przyszłym. Suknie też mam w schowaniu
u tegoż P. Orlemusza, o ktorych wie Jmć Pan Jan rodzony; także y
kobiercy trzy, szabla złocista srebrem oprawna, Jmci Panu Stanisła-
wowi Skulskiemu rodzonemu stryjecznemu daię, srebrem, kuharek
u tegoż Pana Orlemusza w Kościele Tarczyńskim, ktorem dał do
schowania Łukasikowi mieszczaninowi Tarczyńskiemu, parę
srebrnych kubkow, y łyżek siedm srebrnych. O czeladź proszę,
ieżeli mię P. Bog z tego świata mizernego weźmie, aby Jmć
Pan Brat według zasług ich popłacił. Przypomniałem sobie, że
mi winien Jmć Pan Stanisław Skulski Zł. pol. 200 na zapis, z kto-
rych go kwituię, y upraszam, ażeby J. P. Stanisława Skulskiego

Jm

Pan rodzony moy kwitować. Do ktorey exekucyey tego testamentu,
ieżeli mię P. Bog z tego swiata weźmie, daię y upraszam I. P. Ja-
na Skulskiego rodzonego swego, Jchmu X. Jana Gorzędowskiego,
I. P. Martiana Bzadukowskiego, I. P. Woyciecha Odrzywolskiego, I. P.
Jana Odrzywolskiego, y I. P. Władysława Skulskiego, aby to co
się wyżey opisało, we wszystkim się dosyć stało, y powtore upra-
szam dla miłosierdzia Bożego. Działo się przy bytnosci Jchmo
y Wielebnego Jmci Xiędza Franciszka Ogrodnickiego z Conuentu
Praskiego, natenczas Kapellana obozowego, JP. Marcyana Szcze-
panowskiego Łowczego Warszaw., podtenczas Deputowanego do
sądow sądzenia pospolitego ruszenia pod chorągwią ziemie Wa-
szawskiey, JP. Adama Parzniewskiego także Deputata do są-
dow pospolitego ruszenia ziemie Warszawskiey, y wielu inszych
kompaniey, osobliwie JP. Stanisława Kromirskiego, JP. Wła-
dysława Kiedpinskiego, JP. Ryałowskiego, JP. Macieia Andrzeiow-
skiego Obożnego natenczas ziemie Warsz., JP. Remigiana
Mużewskiego, y inszych, w obozie pod Mikołaiowem, blizko
Beresteczka, Obozu J. K. Mci, dnia dwudziestego szostego Czerw-
ca Roku Panskiego Tysiącznego, Szesćsetnego pięćdziesiątego
pierwszego, na co się podpisuią, y sam się podpisuię.
Xiądz Fr. Ogrodnicki Kapellan tey chorągwie, Marcin Szczepa-
nowski Łowczy Warsz. Adam Parzniewski Deputat ziemi
Warszawskiey, Maciey Andrzeiowski Jan Skulski imieniem
Brata swego y swoim, Kromierski Stanisław Strażnik
Chorągwie Warsz., Wład. Kiedpinski, Remigian Wierzbięta
Mużewski, Władysław Skulski.
Ex Protocollo Actor. Consist. Varsav. z exekcyi.

2. Approbacya tego Testamentu przez Konsystorz Warszawski.

Erekcya Kapellanii Skulskich 1779 r.

4. Skuły.

In nomine Dni amen. Nicolaus Stanislaus Swięcicki, Ecclsiarum Catedr. Posnan. Cancellarius, Colltae Varsavien. Scholasticus, Brochoviensis Praepositus, Vicarius in Spualibus et Offlis Varsavien. ac per Ducatum Masoviae Gnlis, Electus Abbas Tremesznensis. Universis... Significamus.... Cum G. olim Georgius Skulski... zelo devotionis ac divini cultus in Parochiali ecclia Skulensi propagandi accensus... in remedium salutis animae suae, suorumq. maiorum, amicorum etc. pro fundatione Vicarii in.. eccl. par. Skulensi summam principalem 3,000 flor. pol. ad effectum decantandi divini officii B. M. Virginis, et absolvendi unius Sacri feriis quartis in qualibet septimana, testamento die (et loco quibus supra).. legaverit, G. vero Severinus Skulski, supradicti fundatoris Successor eandem summam..in... bonis suis... inscripserit,.. et lras cridae.. ad effectum obtinendae approbationis supradictae fundationis.... ex Cancellaria nostra expediverit. In termino itaq. hodierno ex eisdem lris cridae,... contra RR. Sacerdotes Congr. Miss. ad Eccliam S. Crucis Varsav... eorumq. A.R. Praepositum.., et (contra) R. Vladislaum Zawadzki Parochum Skulen. et oes alios... interesse aliquod ad praesentem fundationem sese quovis modo habere putantes,... incidente; dum coram Nobis pro Tribunali... sedentibus... G. Severinus Skulski.. accusavit contumaciam... Sacerdotum Congr. Miss. eorumq. Praepositi AR. Jacobi Eveilard et R. Vlad. Zawadzki... petiit ipsos contumaces pronunciari, et... producto Testamento G. Georgii Skulski... per Judicium praesens approbato, et Inscriptione officiosa eiusdem Summae coram actis (quib. supra).. fundationem admitti, inscriptionemq. in iis punctis, in quibus voluntati Fundatoris et ordinationi Illmi et R. D. Stephani.. Wierzbowski.. epi Posn... in anno 1678 facta et per partes interessatas acceptatae non contrariatur, approbari..., Censum cum summa principali et domuncula... Capellani per G. Severinum Skulski in fundo eius haereditario extruenda, una cum horto, quem idem G. Skulski se inscripturum declaravit,... immunitati ecclicae.. adscribi,... fundationem in beneficium eccl. erigi etc. petiisset. R. vero Augustinus Monteils Sacerdos Congr. Miss. ... causam praesentem ad adventum A.R. Jacobi Eveilard... ac si singularis et principalis Patroni ecclia par. Skulensis, Varsaviam, differri inde flagitasset. G. autem Sev. Skulski.. petitioni Rndi Monteils non esse locum... processu iustificasset. Quorum quidem documentorum, videlicet testamenti et inscriptionis tenor sequitur et est talis:.

Actum in Curia Regia Varsavien. f. 5 ante fest. S. Margarethae, anno D.i 1652. Ad officium... personaliter veniens G. Adam Parzniewski.. rescriptum infrascriptum ex Actis Consistorii Varsav. authentice depromptum, ad ingrossandum.. obtulit de tenore tali: Anno Dni etc. (ut supra N.ro 2. postea vero N.r 1., deniq. N.r 3.; quibus finitis:) Nos

(Nic

Nicolaus Stan. Swięcicki etc. partium allegationibus... mature pensatis, petita Rndi Monteils... tanquam executionem Testamenti impedientia, ad quam nullum interesse Congregatio Miss. habere potest (siquidem ab eisdem iam iure evicta est, et eius effectus per G. Instantem ad praesens procuratur) nequaquam locum habere posse decrevimus. Et... non obstante appellatione per R. Monteils ... a Decreto nostro interposita, quam... refutavimus, tras erectionis... extradimus. Visis itaq... Testamento et Inscriptione... et mature pensatis,... in contumaciam aliorum, concitatorum...., admisso Testamento G. Georgii Skulski,... Inscriptionem superius recensitam tantum quoad summae principalis... cum censu... locationem, non admittendo jus ad censum Rndo Parocho Skulensi adscriptum.... dictam fundationem in perpetuum beneficium ecclicum.... erigimus et constituimus. Quia vero beneficium datur propter officium, ideo... quatenus post.. tempus duorum annorum in Ordinatione Illmi Loci Ordinarii superius allegato expressum (in qua ad administrandam huiusmodi fundationem ob debiles proventus eccliae par. Skulen., R. Parochus eiusdem eccliae est habilitatus), Vicarius seu Capellanus pro tempore existens, superpelliceatus, officium Immaculatae Concept. B. V. M. lingua vernacula cum populo... diebus Dnicis et festis ad Maius Altare, ~~ante~~ summum sacrum lenta et distincta voce, ut moris est, decantari faciat, et unum sacrum qualibet feria quarta de Requiem pro anima fundatoris, et eius parentum ac consanguineor... itidem ad maius Altare absolvat... constituimus. Dum autem aliquod festum in feriam quartam inciderit, ad adimplendam huiusmodi obligationem sequti die obligamus. Cuius fundationis Parochos Skulenses post tempus duorum annor.... (incapaces declaramus).; Vicariis seu Capellanis dictae fundationis, — sine spe alicuius provisionis per Parochos eis subministrandae, exceptis tamen proventibus accidentalibus... a Parochianis ultro offerri solitis, de quibus omnino respectu laborum ~~ta~~ parochialium aequaliter participare debent, — iuvandi in praemissis (sc. in administratione Sacramentor. et excipiendis confessionibus) RR. Parochos onus imponentes. Post .. tempus praedictum, jus vindicandi censum solis vicariis canonice institutis... reservamus..... Quandoquidem supranominatum fundatores Iuspatronatus et praesentandi Parochos Skulenses competebat.. et modernum G. Severinum Skulski competit, ideo liberum usum apparamentorum ecclicor. iisdem (Vicariis) concedimus, quos etiam ad satisfaciendum muneri Vicariali... sub poenis arbitrariis obligamus, et ut Parochos veneratione prosequantur,... Matutinis, Summis Sacris etc... superpelliceati adesse sint

astricti

Skuły.

astricti,... mandamus. Porro Juspatronatus et praesentandi ad ...Capellaniam... G. Severino Skulski eiusq legitimis successoribus... attribuimus.... Licitum est... dictam summam principalem... in alia bona cum simili censu transportare... cum scitu Officii praesentis et Patronorum... Lras approbationis, confirmationis etc... extradimus per praesentes. In quorum fidem praesentes manu nostra subscripsimus et sigillo nostro communiri mandavimus. Actum et datum Varsaviae die Lunae, 20 mensis Martii. Anno Dni MDCLXXIX.

(L. S.) Nicolaus Swięcicki Offic. Gnlis Varsav., Andr. Alexand. Groszkiewicz Aplicus Nrius et Causarum Curiae eppalis Posn. atq Consistorii Varsavien. Actuarius mpp.

Z oryginału w aktach Kościoła Skulskiego, na papierze zwyczajnym.

Litterę Citat.

Antonius Onuphrius de Okęcice Okęcki Dei et Ap. Sedis gr. Ep. Posn. et Varsavien. Ordinum Aquilę Albae et S. Stanislai Eques. Adm Rndis, Vlibus, Honorandisque Viris, Prępositis, Parochis, Commendariis, Vicariis, Mansionariis, Altaristis, Psalteristis, cęterisq Presbyteris, quibusvis Clericis, Scholarum Rectoribus, ecclesiarum quarumcumq Ministris, aliisq litmis executoribus tenore pręsentium requirendis. Mandamus vobis... quatenus ad instantiam Perill. A. R. Nicolai Siemienski Pręspositi ecclię par. Varsovien. S. Crucis Congr. Miss. ac totius eiusdem Congregationis Miss. Domus Varsavien. ecclię par. in Skuły, Decanat. Mszczonovien. Patronorum principalium, actorum, personaliter accedendo oes quoscumq jus vel interesse aliquod ad dictam eccliam par. Skulensem se habere putantes,... si id commode fieri potest, alias per edictum publicum aliquo die Dnico vel festivo, ex ambona dictę ecclię proponendum, vel etiam per affixionem copiarum pręsentium valvis eiusdem ecclię, ipsos citetis,... ut coram Judicio Nostro ordinario Delegato Varsavien. sexta die ab executione ~~pręsentium~~ pręsentium... compareant ad videndum et audiendum, Eccliam par. Skulensem,... attenta tenuitate proventuum eiusdem beneficii, et providendo meliori ordini ac emolumento tam eiusdem ecclię, quam eius parochianorum Congregationi Clericorum Secularium Missionis Domus Varsaviensis.. ecclesię. Skulensis patronis, cum omnibus eiusdem ecclesię juribus, attinentiis etc... univi, .. et in perpetuum ~~applicari~~ incorporari, regimen ecclesię, curam animarum et administrationem Sacrorum Ipsis pręcommitti..., aliaq... decerni et sententiari. In quor. fidem etc. Dat. Varsavię die 2 mensis Junii, anno Dni 1788. Nostro sub sigillo. (L.S.) Ign. Borakowski Canc. Regens.

Z oryginału w aktach ~~tto~~ miejscowych.

Erekcya Mansionaryi w Sochaczewie.

S. n. D. a. Ad p. r. m. quum labilitati humanę memorię hinc prudenter consultum, dum actus humani praesertim qui ad laudandum nomen Dni etc... respiciunt,... ut ad posterorum notitiam deveniant, apicibus lrarum comendantur... et sigillis autenticis roborantur. Proinde nos Joannes Pikarski Decanus, Joannes Ulnieczki Offlis, Faelix Skarzinski Canc. eccl. coll. S. Joan. B. in civ. Varsch. comissarii per Rmum in C. P. et D. D. Adamum Conarski D. g. Ep. Posn. ad infrascripta.. deputati. Significamus... quod nos lras commissionis cum citatione contra interesse habere putantes,.. in papiro scriptas et Sue Rmę P. Ttis sigillo communitas sanas,.... die datę praesentium nobis pro parte Vlis D. Petri Czibulski, rectoris eccl. par. in Soch. et famati Andreę Zdunowski civis Sochacz... exhibitas, cum... reverentia... suscepimus hmoi verborum sub tenore: „Adam Conarski D. g. ep. Posn. Hlibus Vicarius, altris, Gratialistis, aliisq presbyteris eccl. par. in Soch. tenore pntium requirendis salutem in Dno. Posteaquam famat. Andreas Zdunowski civis Sochacov. et Vlis D. Petrus Czibulski modern. rect. eccl. par. in Soch. pro desiderio pietatis... Praeposituram et Mansionarios sex ad decantandas Missas etc... suppresso plebani titulo instituere et erigere.. statuissent, a nobis petierunt, quatenus hmoi Praeptram et Mantrios erigere et.. dignaremur.. Nos..., cupientes tam salutiferum ipsorum institutum ad effectum deducere, ne tamen per celere nostrum erectionis decretum alicui in iure suo praeiudicium facere videamur,... cridę lrai, contra oes interesse (sua) putantes,... damus.. in Dei nomine per psentes. Quocirca vobis exequutoribus suprascriptis in virt. s. obed. et sub excom. poena mandamus, quatenus... aliquo die dnico vel festo ad populum celebri, alta et intelligibili voce in facie ecclię per edictum publicum, vel affixionem praesentium valvis ecclię ptatę, uno edicto pro tribus et peremptorie citetis oes... interesse habere putantes,... ut coram Rndo ac Vlibus (qui supra) in domo alterius eorum solitę residentię, feria 6 post Dnicam Misericordia proxima, hora audientię consueta.. compareant, ad videndum et audiendum, titulum s. plebani in Soch.... extingui,.. Praeptram cum 6 Mansionariis, quinq perpetuis et sexto praedicatore amovibili... erigi, etc. quę infra... Certificantes eosdem taliter citatos, quod sive in termino.. comparuerint, sive non, nihilominus tamen pfati Comissarii nri in hac parte ad oia et

sing.

- sing. (præmissa...) procedent, contumacia sive absentia citatorum in nullo obstante. Quibus quidem Rndo et Vlibus (qui supra commissarii) titulum plebanalem abolienduum (etc. quæ infra)... lras quoq erectionis.... extradendi, et alia quæ in praemissis quomodolibet fuerint necessaria, faciendi... facultatem damus in Dei nomine per psentes. Quod si oes præmissis interesse non poteritis, duo, aut unus vestrum faciant... In cuius rei testimonium etc. Dat. Varschoviæ 28 Marcii Anno Dni 1564. Leonardus Kathinski Curiæ Suæ Rmæ D. Nrius"

Post quar. lrar. comissionis et citationis in vim crida... receptionem... Tandem die datæ psentium coram nobis personaliter constituti pfati Vlis et famatus D. Petrus Czipulski.. et Andreas Zdunowski, reproducta comissione cum citatione pmissa... debite exequuta, accusata contumacia oium et sing. ad ecclam pfatam par. in Soch. et Mansionariam noviter erigendam interesse habere putantium citatorum, ultra horam solitam expectator. nihilq legitime contradicentium, ...nos..., ut ad exequutionem (procedere)... (dignare) (earundem lrarum) procedere.... dignaremur. accedente nihilominus ad id S. R. Mtis, dictæ ecclæ in Soch. unici et legitimi patroni (consensu) desuper hoc facto... cuius tenor... est talis:

„Sigismundus Augustus D. g. R. P. etc. Significamus... Supplicatum esse nobis per certos Consiliarios nros, nomine Vlis Petri Czibulski Stogniew. Sochacz. et in Vczania plebani, ut sibi liceret ex certis proventibus... Mansionarios in eccl. par. Sochacz. tituli S. Laurentii et Divæ Mariæ Magdalenæ fundare etc.. Nos supplicationi eiusmodi annuendo, ... consentimus, quemadmodum illi melius et utilius videbitur, Mansionarios ex prædictis proventibus ut fundare posit, eisq census arbitrio suo assignare, ac iam ex plebanatu perpetuam, præpram erigere... Censum immunitati ecclicæ ascribimus... in alia bona transferri... potestatem... facimus,... salvis tamen oneribus nobis et Reipublicæ debitis. Ad. Manriam præpositus tres, videlicet concionatorem et alios duos,... reliquos vero tres.. Andreas Zdunowski cum successoribus suis præsentabunt. In cuius rei test. etc. Dat. Varschaviæ 27 Marcii Anno Dni 1564. Regni vero nri ~~34~~ 35° Relatio Rndi Petri Miskowski R. P. Vicecanc. Decani Cracov. Gnesnen. Ploceus. Lancic. Varschoviensq Præpi P. Miskowski R. P. Vicecanc. mp."

Nos igitur mandata superior. nostror... exequi cupientes,...

(Cuiusq

huiusq modi.. laudabile desiderium ad effectum deducere volentes, in contumaciam... citatorum et non comparentium.... Inprimis ... auctoritate ordinaria nobis commissa, et de consensu S.R. Mtis suprainserto, titulum et nomen Plebani ecclie par. in S.... supprimimus, extinguimus et abolimus, ac loco illius nomen, titulum et dignitatem Praepositi ereximus, fecimus, creavimus, erigimusq; facimus et creamus; - oes et sing. decimas, fructus, proventus, obventiones et oblationes universas, quas Rector ecclie pdictae ab antiquo percipere consueverat, - exceptis.. decimis de villis Nlium Chodakowo maiori et gorne, per ipsum Plebanum pro sustentatione Mansionarior. concessis, - eidem Praeposito relinquendo et reservando. Praeterea dictum Praeptum... a cura animar. et administratione Sacrtor., quae ad Rectorem ecclie pertinebant..., absolvimus... et liberum facimus. Decernendo, exnunc et in antea futuris temporib. perpetuis, Praeptum modernum, videlicet Vlem D. Petrum Czibulski ipsiusq successores, a cura animar. liberum esse, ac nomine Praepositi, non Plebani ab omnibus appellari... debere.... Ad ulteriorem institutionem procedendo, .. creavimus et ordinavimus, ereximusq, sex Capellanias, Mansionarias nuncupatas, quas.. obtinere debent quinque viri actu sacerdotes, idonei, perpetui, personaliter.. residentes et officia divina, onerag intrascripta diligenter adimplentes, et sextam Manriam habebit actu presbyter, sacerdos idoneus, praedicator evangelicae veritatis, qui amovibilis et manualis ex arbitrio... Praepositi esse debet, nec alii clerici inferiores ad id admitti poterint. Quibus etiam potestatem obtinendi.. beneficia alia curata, sive simplicia, in aliis quibuscumq extraneis ecclis, praeterquam in Sochaczew, interdicimus. Quibus Capellanis seu Manriis pro... sustentatione.. assignamus... decimas manip. ois gr. et sem. post villas Nlium Orli, Drozdy, Zabokliki, Chrzczony, Mszczski, Zlothe polie, Kanthi, Lubiewo, Sdzarowo, antiquitus pro vicariis einsd. ecclie pertinentes, ac alias decimas in villis Nlium Chodakowo maiori et Gorne per.. D. Petrum Czibulski.. coram Rmo D. Eppo Posn. concessas, necnon censum annuum a summa octingentar. quinquaginta sexagenar. per ipsum Andream Zdunowski pro Manriis fundandis donatar. provenientem, in bonis Nlium videlicet, apud Stanum Jesz in Jezowa Volia 50 marcas pro 1200 florenis, - Item apud Casparum Schimanowski in Schimanowo 18 mar. pro 400 flor.; Item apud Laurum Curdwanowski in Curdwanowo et Jaszionna 4 mar. gros. census pecuniar. monetae et

numeri

numeri polonical. pro summa 100 florenor. per 30 grossos computator. in bonis ipsor. in vim reemptionis actis castren. Sochaczovien. inscriptis et reformatis. Item oēs obl. proventus, oblationes, strennam, vulgo Kolenda, offertorium et alias ecclię obventiones, quas Vicarii et gracialistę... ex antiquo percipere consueverant, ipsis Manriis annectimus et asscribimus, quibus decimis venditis, pecuniam pro ipsis et censūs pfatos, aliasq obventiones et proventus ecclicos pfati 6 Manrii aequaliter quilibet cor. percipere et inter se cum oīum scitu capitulariter dividere debēbunt, in quo unus alteri praeferri, aut iniuriam facere, nec aliquid ex proventibus occultare non debebit, sub poenis in cor. statutis exprimendis. Exceptis tamen illis, pro pręsertim sepulturis mortuor. alias poklaŭnye et aliis, quę pro fabrica ecclię ex antiquo per vitricos percipiebantur, et ad pręsens percipi et converti debent, cum scientia et voluntate Pręposito ordinandis. Item altare de Jurepatronatus pfati Andreę Zdunowski... collegio Manrior. incorporamus... Salva tamen pacifica possessione et censuum libera perceptione Hli Alberto Rzepka, illius moderno possessori ad vitam duntaxat ipsius reservata, permanenda; quo decedente, altare ipsum, cum oneribus in erectione iniunctis et proventibus eidem annexis, ad collegium Manrior. pleno iure transfundetur ac devolvetur. Et quia officium d. p. off. pari modo et auctte pręsdicta, curam animarum, regimen spualium, administrationem Sacrtor. et oīa officia divina, ... quę plebano et vicariis.. antehac incumbebant, et ad quę obligati de iure divino fuerunt, quę a Pręposito... ademimus et alienavimus, et eum ab eisdem... absolvimus, in dictos sex Manrios, actu presbyteros.... transferimus... Volumus tamen et decernimus, ut pfati 6 Manrii sacerdotes, quilibet eorum per se singulis diebus, perpetuis temporibus cursum, seu Matutinas, hoc est Nocturnum primum una cum Responsoriis duobus et tercio Benedicamus trem etc. et oēs horas canicas, et Missam loco Maturę de SS. Trinitate, superpeliciati per se, ad instar alior. Manrior... devote teneantur decantare, et explere debeant Exceptis dieb. festis et solemnib., in quibus schola, iuxta antiquam consuetudinem, cantare Maturam tenebitur. Deniq.. Manrios sex astrictos et obligatos esse volumus, ut singulis diebus ferialibus, celebribus et solemnibus, unusquisq eorum in ead ecclia parlis Soch. horis matutinis et vespere processionibus, stationibus, thurificationibus, missis, dum a choro canuntur, superpeliciati intersint, —

praeptoq

praepto_q_ suo... in o~ibus,... praesertim... quae ad cultum divinum,
curamq_ animarum et administrationem Sacrtor. ac bonum
ordinem in ecclia Dei pertinent, tanquam suo Praelato, ~~aut~~
seu eius Vice-praepto obediant, atq_ honorem praestent, necnon
ad observationem statutor. et constitutionum, per ipsum D.
Praeptum, cum Ma~riis in Collegio, laudator. et conscriptor. lau-
dandorq_ in posterum, dummodo sacris Canonibus contraria
non existant, - immo in o~ibus actionibus exemplaritatis vi-
tae et laudabilis conversationis Ma~rii subiecti et obedientes
esse debebunt... Delinquentes vero quoscunq_ et ab officiis ho-
nesti sacerdotis discedentes, Praeptus seu eius vices gerens, cum
fribus capitulariter congregatis, corrigendi.. et poenis arbitra-
riis, etiam pecuniariis, et in quantum ordo ss. canonum per-
miserit, carceris (sc. poena) puniendi et mulctandi, ac proventu
perceptione ad tempus dignum, ex legitima tamen causa, pri-
vandi, habebunt facultatem omnimodam. Curam autem ani-
mar. et Sacrtor. administrationem Ma~rii ipsi inter se comun-
ter divident, ut singulis septimanis bini ordine eligantur, qui di-
ligenter attendant, ut nulla negligentia in administatione Sa-
cramentor. aliqdo comittatur, - in quo eor. conscientias onera-
mus, - quorum unus Maturam Missam de Trinitate, alter
vem Summum Sacrum singulis diebus decantabunt. Hunc
ordinem inter se competenter perpetue alternatim observando.
Ille vero Ma~rius, qui Maturam Missam vice sua cantabit, li-
ber erit illis diebus a cantandis horis canicis, praeter vespe-
ras et completorium. Item diebus festis solemnibus Praepto,
seu Vice-praepto, aut cuicunq_ presbytero vel confratri, Mis-
sam peragenti, tenebuntur Ma~rii duo altare circa sacrum
officium Missae in Dalmaticis... ministrare, aut alios sacer-
dotes loco sui ordinare et sacrosancta Evangelia Dei una
cum Epistola, prout ad quemq_ illorum pertinebit (cantare),
prout vices eor. inter se constitutae, perpetuoq_ observandae,
distribuentur. Et sic deinceps curam animar. et administra-
tionem Sacrtor., tum etiam Vi~ Sacrto ad infirmos tam in ci-
vitate quam ad villas eundi, et alia o~ia sua officia et onera
... alternatis vicibus, iuxta statuta et constitutiones, inter
Ma~rios et Praeptum.. laudatas..., et iam exnunc per nos,
vigore... auctis nobis concessae approbatas; - quas approbamus...
... roburq_ perpetuae firmitatis habere decernimus, Ipsi 6 Man-
sionarii... adimplebunt ~~alia quoq_~~ absq_ aliqua excusatione.
Et ne, quod absit negligentia in animar. cura .. fiat, tene-

(antur)

6.

Teneantur quoq. dicti 6 Mansionarii onera altaris praefati, Collegio ipsor. incorporati, post cessum vel decessum Hlis Alberti Krepka, illius moderni possessoris, videlicet 4 missas singulis septimanis,... circa praedictum altare... legere .. sub eorum conscientiis. Insuper occurrente infirmitate vera et non simulata praedicatoris, vel alia gravi necessitate imminente, seu etiam sub absentia, vel vacatione sedis hmoi praedicatoris, Mansionarii ipsi debebunt... festis et Dnicis diebus, etiam et tempore quadragesimali, iuxta antiquam eiusdem ecclie consuetudinem verbum Dei in ambona praedicare et evangelisari;.. alternatis vicibus et ordinarie per alium se se non excusando aut evadendo; in festis autem maioribus solemnib. + ppositus personaliter residens. Matutinum, utraq. vesperas, Missam et alia officia per se celebrare tenebitur - et absentis loco viceppositus supplere debebit. Excepta infirmitate aut in facto ecclie (?) vel aliqua alia honesta (causa) absentia(e), in qua hebdomadarius vices tam ppositi, quam Vice-ppositi supplebit Atq. ad oia et sing. supradicta... adimplenda, necnon ad observationem oium et slorumq. Statutor. et Constitutionum inter ppositum et Mansionarios de mutuo consensu laudatarum... ac constituendarum, dictos ppositos et 6 Mansionarios... obligamus, et conscientias eor. sub determinatione divini Judicii oneramus... Iuspatronatus vero et facultatem psentandi, disponendi et ordinandi dictor. Mansionarior. trium perpetuor., videlicet pfato Andreae Zdunowski in vita, eiusq. legitimis successorib., et alior. trium cum praedicatore amovibili inclusive... ~~memorato~~ Dno ppposito Sochacz... perpetuo reservamus; ita quod post cessum vel decessum Hlium Mathiae Blonye, Lucae a Sochaczew, et Mathiae de Kidzewo (Bzchewo?), quos ad praesens ad electionem et nominationem ipsius Andreae Zdunowski instituimus, pfatus Andreas in vita sua, aut eo decedente, successores ipsius, a quibus amovendi et alienandi hoc ipsum ius patr.... nullam habebit potestatem, nec alienare se se ultro submisit... et obligavit.. praesentibus... Ad reliquas vero Mansionarias Dnus ppositus praesentabit et praedicatorem pro beneplacito suo cilibet et nominabit. Praeterea facultatem instituendi et investiendi dictos Mansionarios quinque, trasq. institutionis et investiturae sub titulo et sigillo suis dandi et concedendi quotiescumq. ex quacumq. causa aliquam ex pdictis 5 Mansionariis vacare contigerit, Dno Praeposito Sochacz..., ac sub eius absentia a Regno Poloniae, Viceproposito, sub ratihabitione tamen ppositi, auctoritate nobis concessa in perpetuum reservamus.

Ut

Ut autem oia et sta praemissa modo pmisso per nos statuta et ordinata robur habeant perpetuae firmitatis... Ideo praesentibus in fid. et tess. oium et stor. pmissor. psentes lras erectionis... per Nrium nostrum publicum et causae psentis coram nobis scribam scribi..., sigillorumq nostror. legitima subimpressione iussimus et fecimus comuniri. Acta sunt haec Anno Dni Millmo Quingmo sexagmo quarto, Indictione 7a Pontfus SS. D. N. D. Julii D. prov. PP. IV. anno ipsius 5o. die vero vigma prima mens. Aprilis. Praesentib. Ibidem VV. Hdis et N.N. Dnis Adamo Vozniczki Plocen. Vachgo Pikarski Varsch, Rostano Oczko Gneon. Canonicis, Nicoa Radzikow, Martino a Varsch., Vace a Zaliesz Varschovien., Alberto Krepka de Mogilnicza Sochaczov. Altariis, Andrea Koszaczki, Joanne Nictiza (Ni..iza), Alexio Blendowski, Faelice Czaiewski, Faelice Oganski, Joanne Bogaczewski testib. ad pmissa voc. et spec. rogatis. Et quia ego Joannes Mathiae Cziechrowski Cl. Posn. Dioec. s. auctte ap. publicus Nrius et... actus psentis scriba, pmissis omnibus videlicet et.... cum pnominatis testib. psens interfui, eaq oia et sta... sic fieri vidi, audivi ac in notam sumpsi, Ideo psentes erectionis... lras, manu alterius legalis Notarii fideliter scriptas exinde confeci, et in hanc publicam formam redegi, manu propria subscripsi, signoq et nomine meis solitis, una cum subappensione sigillor. pfator. dnor. Comissarior in psentia et de consensu eorundem comunivi.. in fidem... rogatus et requisitus. Constat mihi de correctura. Joannes Cziechrowski mp. Anno Dni 1570 die vero 1 Marcii haec praesens copia erectionis.... auscultatata et collationata est per me Martinum Mathie de Sochaczew Posn. Dioec. Cler. s. auctte ap. publ. et Actor. Cons. Vars. Nrium, ex mandato et in psentia R. D. Joannis Vlinieczki Can. et Off. Vars. et concordat de verbo ad verbum cum suo originali; quam erectionem memoratus Dnus offlis.. mihi.. ad acta Cons. Vars. ingrossandam... mandavit.

Akta Kons. Warsz. lib. 39. fol. 490-497. wciągnięta jednak dopiero pomiędzy akta r. 1573.

A. D. 1623. d. 23 Aug... Vlis Albertus Skoroszewski Paroch. eccl. in oppido Stoczek, alias Sebastianow, produxit lras erectionis in pergameno scriptas appensione duorum sigillor. munitas sanas... Quarum... tenor... talis:

Ad r. m. semp. Andreas D. gr. Ep. Posn. Ex credito nobis dispensationis officio ~~et~~ zelo ~~zelamur~~ ferventiore, ut saluti animarum (etc. ut in Oprzanow n. I)... constituimus. Nunc red
actis per nos solitudine ~~et~~ ac vastis [illegible] Ecclia [illegible]
[illegible] in colonias hominum [illegible] operamq; rerum non
nullis ibidem de novo locatis villis consideramus fore necessarium
dictarum villarum incolis qui solum ecclie suis exercent ma ⌈et excolunt⌉
nibus de parochiali sacerdote.... providere. Habito igitur con
silio VV. Frum nostr. DD. Prelator. et Can. Ecclie nostre, ac de
eorum ~~consilio~~ ratihabitione statuimus ecclam Paroch.
in villa nostra Poznanska wola vulgariter et alias Sto
czek nuncupata et per nos de nova radice locata com
modius inter alias villas ecclie nre aliorumq; ac laud.
et hon. Cipot. D. Assumptionisq Gloriose V. Marie Gen. Dei
necnon S. Joannis Bapt. et S. Barbare Virg. et CC. SS.
de novo erigere et fundare, quam presentibus in Chr. noie
erigimus et fundamus Decernentes ut ex nunc et perpe
tuo in dicta ecclia, prout in aliis partibus ecclis ecclstica
administrentur Sacra. Cui quidem ecclie eiusq Rectori
pro tempore ne ei qui seminat spualia desint tempo
ralia duos mansos agri in eadem villa Necnon pisci
nam in torrente Stoczek iacentem superius piscina vil
le eiusdem Advocati cum molendino ibidem construendo
ac aream circa ecclam cum rivulo et pratis eidem
aree adiacentibus et a rivulo eodem usq ad alium
rivulum se protendentibus ac hortum in insula circa
Gozdek cum prato sibi adiacenti in dotem et pro dote et
decimas in villis Baczkowo in districtu Czernen. Wola
Brzeska et Jabłona in distr. Liwen. nove radicis damus
... et perpetuo adiungimus. Decernentes dictos duos man
sos etc...(que supra) ad dictam ecclam in Poznanska Wo
la eiusq Rectores pertinere et plenarie cum omni iure do
minio et proprietate spectare debere Insuper volumus
quatenus ville infrascripte videlicet Kisielsko, Woicie
chowo Goluszyce Zgorznica Toczyska Kołodziąż An
drzeiowo Kobiałki Chronin Kiedlna et Mynera Se-
Grouszka

roszka dictæ ecclie iure parli subiaceant. Quiq. incolis ipsarum non alias nisi in ipsa ecclia ecctica percipiant Sacrta. Ex quibus villis et earum incolis Rector pdictæ ecclie in Poznanska Wola demptis decimis oes proventus more aliorum vicinorum Rectorum parlium eccliarum habebit et percipiet eorumq. curam animarum geret et habebit. Quas quidem villas pdictas iure parli dictæ ecclie decernimus perpetuo subiacere. harum quib. sigilla nra (nostrum) et Capli nri Posn. presentib. sunt appen. testio lrarum. Act. et dat. Posnanie f. 3 proxima post fest. BB. Petri et Pauli Ap. Anno Dni Millo Quadringo septuago secundo Caplo gli tunc durante. pntsentib. ibid. et consentientib. VV. et HH. DD. Uriele de Gorka Prep., Adamo de Dambrova Dec., Petro de Pniewy C., N. d. S. C., P. d. W. Dr. i D. Sch., N. d. S. Ar., V. d. S. Bca. Archidiaconis in Eccl. nra Posn., Landivogio de Sob., A. i. Rogasino, N. d. C. Dr. i. D. Gregorio de Skuly, Jacobo Kot de Dąbno, Stano de Ploszkow, Nico Pansez, Joanne de Bonowo, Hectore de Korzemino, Wodkone Dre in Decr., Jacobo Jabłonowski, Nico Czacki, Petro de Smigel, Joanne de Grzlowice, Martino de Niechanowo Dre in Decr., Nico de Rogowo, Petro Siora de gai, Stano de Szmigel Joanne de Piąż, Petro de Rambino et Martino Potentiari. (Poenitentiario?) de Dambrowa Plats Canicis eccl. n. Posn. circa pmissa testib. Transiit p. man. Urielis de G. Gnezn. et Posn. Prep. in absentia Cancellarii.

~~Nro~~ A. K. W. l. XII. f. 287. 288.

Nazwiska Kanoników, tu początkowemi tylko literami oznaczone są te same co w erekcyi Kościoła Ojrzanowskiego r. 1473. i w tymże porządku.

Tarczyn

Tarczyn.

Rok	Urodzonych	Zaślubionych	Zmarłych	Rok	Urodzonych	Zaślubionych	Zmarłych	Rok	Urodzonych	Zaślubionych	Zmarłych	Rok	Urodzonych	Zaślubionych	Zmarłych	Rok	Urodzonych	Zaślubionych	Zmarłych	Rok
1665				1698				1731.	122	32.		1764	135.	29.		1797				1830.
6		26		9				2	87.	17.		5	122.	30.		8				1
7		16		1700	80.			3	112.	29.		6	135.	30.		9				2
8.		26		1	113.			4	105.	31.		7	132.	20.		1800				3
9		22.		2	97.			5	110	4(l)		8.	130	26.		1				4
1670				3	120.			6	80.	6		9	140.	34.		2				5
1				4	114.			7	40.	17		1770.	116.	22.		3				6
2				5	97.			8	76.	22.		1	111.	17.		4				7
3				6	97.			9	106.	20.		2	107.	9.		5				8
4				7	100			1740.	70.	13.		3	95.	26.		6				9
5				8	65(c)			1	82.	10.		4	138.	17.		7				1840.
6				9	79.(d)			2	82.	29.		5	87.	26.		8.				1
7				1710.	56(e)			3	97	29.		6	118.	32.	65.	9				2
8				1	61(f)			4	107.	21.		7	101.	27.	124.	1810				3
9				2	128.			5	88.	23.	(k)61.	8.	124.	30.	106.	1				4
1680				3	105.			6	80.	15.	54.	9	114.	21.	87.	2				5
1				4	112.			7	88.	23.	43.	1780	138.	42.	~~102~~.	3				6
2				5	64.			8.	94.	27.	45.	(n) 1	123.	24.	[illegible]	4				7
3				6	92.			9	96.	21.	65(i)	2	108.	31.		5				8
4				7	97.			1750	90.	31(m)	34(ii)	3	106.	22.		6				9
5				8	104.			1	122.	26	62.(o)	4	138.	27.		7				1850.
6				9	116			2	112.	26.	18(p)	5	120.	28.		8				1
7				1720.	89.	17.		3	117.	23.	22(r)	6	126.	19.		9				2
8				1	100.	30.		4	120.	31.	40.(s)	7	117.	44.		1820				3
9				2	100.	31.		5	115.	35		8.	114.	27.		1				4
1690				3	123.	23.		6	115.	34.		9	112.	29.		2				5.
1				4	108.	36.		7	99.	18		1790	123.	38.		3				6
2				5	115.	22.		8.	104.	21.		1	122.	33.		4				7
3				6	101.	29.		9	108.	40.		2	~~35~~	36.		5				8
4				7	112.	27.		1760	124.	24.		3				6				9
5				8	(g)100	27		1	107.	22.		4				7				1860.
6				9	116.	22		2	100.	27.		5				8				1
1697				1730.	112.	33.		1763	128.	32.		1796				1829				1862

Tarczyn.

Rok	Urodzonych	zaślubionych	Zmarłych	Rok	Urodzonych	zaślubionych	Zmarłych
1830.				1863.			
1				4			
2				5			
3				6			
4				7.			
5				8			
6				9			
7				1870			
8				1.			
9							
840.							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
50.							
1							
2							
3							
4							
5.							
6							
7							
8							
9							
60.							
1							
62							

(c) Począwszy od 14 Września, aż do końca tego roku są tylko 3 akta chrztu. Tak mała liczba tłumaczy się zarazą, która podówczas w Tarczynie panowała.

(d) „Annus D. N. J. C. 1709. Mensis Januarius vacat apud nos, quia „vel ad alias parochiales ecclesias infantes ferebant baptisandos, „vel expectabant etiam per tres menses, infantes non baptisando". Księga Metryk Chrztu miejscowa.

(e) NB. Pięćdziesiąt dwa aktów chrzestnych było od 1 Stycznia do końca maja; przez resztę miesięcy zapisanych jest tylko 4 aktów.

(f) Jeszcze z powodu zarazy na początku tego roku, nieregularnie akta były spisywane. ob. Kronikę.

(g) W miesiącu Czerwcu niema ani jednego aktu.

(i) Ostatni akt zejścia w tym roku ma datę 25 Października.

(ii) W Styczniu 1 tylko akt zejścia; w Czerwcu 6; a reszta 27 aktów od 2 Października do końca Grudnia. W innych miesiącach żaden pogrzeb nie zapisany.

(j) Anno Dni 1745. Metryka zmarłych ludzi zaczyna się pisać die 1 Januarii."; lecz pierwszy akt zejścia w tejże księdze jest dopiero pod datą 14 Februarii.

(l) X. Kazimierz Orzechowski, nastawszy tu na probostwo około d. 3 Marca 1735 r. taką w księdze Metryk ślubnych czyni uwagę: Tam sacerdotes illi, qui ante ~~fuerant~~ possessionem meam... fuerunt, non erant me Curato Tarcinensi, et ideo metricas matrimoniales videre est alias non finitas, alias forte et non connotatas.

(m) Wszystkie 31 małżeństw odbyły się w miesiącach: Styczniu i Lutym. Z innych miesięcy niema wcale.

(n) Do Spowiedzi Wielkanocnej w tym roku przystępowało osób 2480. (Notatka w metryce ślubów).

(o) 60 pogrzebów jest zapisanych ~~aż~~ od 1 Stycznia do końca Września; potem w Październiku i w Listopadzie tylko po jednym.

(p) W miesiącach: Lutym, Czerwcu, Wrześniu i Listopadzie żaden pogrzeb nie zapisany.

(r) Vacant: Luty, Lipiec, Wrzesień (s) Vacant: Październ. Listop. i Grudzień. NB. Cyfry zmarłych od 1745–1754 włącznie podane są nie według Metrycznych Ksiąg, ~~…~~ bo tych niedostaje; ale według rachunków pokładnego, utrzymywanych przez prowizorów, ~~albo~~ zwanych Vitrici.

+ do r. 1780 zmarł: 61, dorosł: 41. dzieci: 77

1781. dorosł: 26 dzieci: 14

1665. 2 (Urodz. 1699 ostatnich dni sierpnia 37.

6 - 26.

7 - 16. 111

8 - 26.

9 - ~~12 do Marca~~ ~~47~~

70 - 1.

Wszystkie notatki ręką X. Jana Podoleckiego Kleryk. Presbytera. ostatni akt ręką jego zapisany 14 Czerwca 1709.

X. Załęcki ~~został~~ prob. Krainowa i pieczętak, jako Kommendan Sarenzyński napisał pierwszy akt 27 Września 1710 r. Około zaś 14 Maja 1711 r. już

~~1711. 8.~~ pisze się Parochus Sarcinensis et Kiesiveensis.

23

1774 ~~obrzez 115~~ od połowy ~~Lutego~~.

138.

1792 do 12 Augusti - obrzez. 76

od lipca 1762 57 obrzezanych 43.

In nomine Domini. Amen. Quod sincera fide ecclesię promitteretur, congruum est, ut solenni Titulo litterarum tale promissum roboretur. Et ideo ego Stanislaus hęres de Tarnow. Notum facio universis pręsentibus et futuris, pręsentium notitiam habituris. Quod considerata bonę memorię Dni Andreę de Tarnow, Pincernę Cernensis, olim patris mei charissimi devota diligentia, quocirca (qua circa) fabricationem et erectionem Capellę sive ecclesię hic idem in Tarnow, noviter erectę et fundatę satagebat, ob remedium salutis suę et prędecessorum ac successorum suorum. Ego ipse etiam motus eadem sancta intentione, ut inceptum sanctum opus laudabile gloriosius et felicius valeat stare, in honorem Sanctę Trinitatis, Sanctarumq Catherinę et Barbarę Virginum, necnon aliorum Sanctorum, in quorum laudem et honorem pręfata Capella, sive Ecclesia est rite et effectualiter dedicata, et pastorem cum Ministris ecclicis, ut dedecet (sic)+ contentari eadem ecclia in T. constructa et erecta, necnon pastori suo quoddam arvum, alias Niwa, dictum Mesznik, excultum, cum additione, ubi adhuc posset circa se augeri radicum et arborum extirpatione, de prędio meę curię hic-idem in T., et cum flumine ex eod. arvo currenti, usq ad palludem, alias do Bieli, Et aliam sortem agri extirpati, ab eod. flumine usq ad aream et ad domum Plebani ibid. in T., contuli, dedi, largitus sum et incorporavi, necnon pręsenti do, confero, largior et incorporo, per ipsius ecclię pręfatę Plebanos et Rectores pręfatum arvum Mesznik, cum flumine ex eo decurrenti, et etiam cum piscina, quam in pręfato

flumine

+ Legendum puto: et pastorem..., ut decet, contentare (valeat) eidem ecclię in T. constructę et erectę necnon pastori etc...

flumine Rectores ecclie potentes erunt ad placitum su-
um elevare et pro suo usu et placito tenere, nec-
non cum præfato arvo, inter aream plebani et præ-
fatum flumen iacente, tenenda, habenda, utifru-
enda, regenda, gubernanda et ad usus præfatæ ecclie
melioranda. Item pro meliori sustentatione Rectori
eiusd. ecclie Decimam manipularem ex villis meis
hæreditariis, Tarnow, Ruda et Wola Tarnowska ab
Illmo Dno Eppo Posnaniensi concessam et donatam
perpetuis temporibus, Item unum masum agri in
villa et hæreditate mea, Wola Tarnowska dicta, in
ter incolas et Cmethones emensuratum et cultum, vi-
delicet in quo Andreas Andral residet, cum oibus et
singulis utilitatibus, fructibus, pratis, hortis, pascuis
et generaliter universis usibus, quibus nunc ibidem
Cmethones cæteri utuntur, et in posterum utentur;
præfatæ ecclie et eius Rectoribus confero, do, largior
et incorporo præsentibus, pro utilitatibus eiusd. ecclie
melioranda. Insuper volens maiori gratia et prærroga
tiva Rectorem eiusd. ecclie munificare, ei et eorum cui
libet pro tempore existenti liberam molituram, sine qua
vis exactione tributi soliti, in molendinis, videlicet deci
mæ, aut alterius mensuræ, a quolibet frumento, do gra
tiose et largior præsentibus, sic quod pro necessitate et vi
ctu domestico libere sibi debent in meis molendinis molere.
Revera si Rector aliquis ecclie pfatæ Cmethones aliquot, aut
unum locaverit in agris pfatis in Tarnow aut Wola, tunc iidem
Cmethones plebani cum hominibus meis in subsidium, tempore
violentis proundationis aquarum, aut alio quovis modo ad agge
res molendinorum ~~destractos et violatos~~ reformat~~...~~ ibi te-
nebuntur ~~...~~ unanimiter cum hominibus meis, aut meorum suc-
cessorum, continuare. Ut ergo donatio mea libera, firma, perpe-
tua permaneat, præsens sigillum meum subimpressum appendi.
Actum et dat. in Tarnow, die Dnico, in festo S. Trinitatis, A. Dni
Millo Quadringo sexago tertio. Præsentibus: Hli D. Raphaele de
Magna Skrzyn Canonico Posnanien. et Plebano in Mazimuszewo, Joan
ne hærede de Wilchowice, Adamo de Chmielowo, et Paulo de Grus
czyno hæredibus, et aliis quam pluribus fide dignis.
(W przywileju Stefana Batorego ob. niżej n.).

In n. D. a. Ad p. r. m. Ad ea siquidem ex iniuncto
Nobi divinitus pastoralis sollicitudinis officio libenter
oculos mentis nostrę dirigimus etc... Proinde Nos An-
dreas D. Gr. Ep. Posnan. Significamus... quod consti
tutus coram nobis personaliter G. D. Stanislaus Tarnow
ski, hęres in Tarnow, Ruda et Wola Tarnowska, zelo
devotionis accensus, cupiens parlem ecclam noviter lo-
care in hęreditate sua, quę Tarnow vulgariter nuncu-
patur, diœcesis nostrę Posnan., sub titulo et vocabulo
SS. Trinitatis, Stą Catherinę et Barbarę necnon Oium
SS. Itaq nos considerantes, per comissiones nostras ex
visione, quę nobis Stanislaus Tarnowski... (exposuit) Discri-
mina et pericula (quę) ad ecclam parlem in Magnuszew
trans fluvium Wisła navigantem (navigantes) sunt per-
pessi, quibusq plerumq, fluvio ipso Wisła inundante, et
tempestatibus in ipso insurgentibus procellente (incolis)
prędictarum villarum tempestive procurare Sacramenta
Ecclię negligebatur, et sacerdotes ad ipsos cum Sacris
proficisci volentes sępius naufragia passi sunt, un
de salus animarum periclitabatur. Volentes igitur, prout
interest officii nostri pastoralis, debitis remediis hu-
iusmodi (periculis animarum) occurrere, ecclam parlem
in prędicta villa Tarnow erigere deliberamus. Et ut re-
ctor, qui ecclię pdictę fuerit deputatus, commode possit
sustentari, curaeq animarum sibi commissę intendere,
de consilio et ratihabitione... Canonicorum eccl. Cathedr
Posnamien. eid. ecclię in T. ęviternis temporibus decimam
manip. mensę nostrę spectantem, in prędictis villis in
Tarnow in una parte Meridionali, in altera autem par
te Aquilonis, Mensę nostrę eppali pecuniali in Ruda et
Wola Tarnowska, tam post agris prędialibus, quam etiam
post agris cmethonalibus (sic) manipularem Zabia Wola,
alias Zabieniec, post agris prędialibus (sic) manipula-
rem, post agris autem cmethonalibus mensę nostrę epi-

scopali

scopali pecuniali, excepto uno manso agri ecclię Tarnoviensi donato, dedimus, donavimus, inscripsimus, incorporavimus, pręsentibusq damus, donamus, et incorporamus pro Rectore (per Rectorem) ecclię prędictę habendam, dandam (?), possidendam, tollerandam (tollendam) et in usus beneplacitos convertendam temporibus aeviternis pacifice et quiete. Volumus insuper et eciam decernimus, ut si in posterum aliqui agri in dictis villis extirpati fuerint intra et extra, Rectori ecclię pro tempore et in futurum existenti decimam manipularem dedimus, donavimus, ascripsimus, incorporavimus, inviscceravimus, damus, donamus etc... perpetue et in ęvum. Volumus autem et decernimus, quatenus villę infrascriptę, videlicet Tarnow, Ruda, Wola Tarnowska, Żabia Wola, alias Żabieniec, et Uscieniec iuri parli subiaceant, quodq incolę ipsarum villarum non alibi, nisi in ipsa parli ecclia in T. ecstica percipiant Sacra. Et ut pmissa firma permaneant, ipsa pręsenti scripto ratificamus. Sigillum appensum et V^lis Ecclię nostrę Cathedralis Posnanien. communitum in fidem et testimonium pmissorum. Datum Posnanię A. Dni Millmo Quadringo sexago tertio (1463) die Martis, tertia mensis Julii hora tertia, in loco Capituli Cathed. Posnan. Pręsentibus ibid. et consentientibus V^lib. et Hndis DD. Adamo de Dąmbrowa Decano, Nicolao de Sobota Custode, Vicarioq in Spualib. et Officiali Gnli, Nico de Skidra (Skwira) Crzemen., Vincentio de Strzelino Przemen. (Pezevensi) Archidiaconis, Clemente de Lrzewica, Matthia de Minori Krasnino, Joanne Wyszota, Joanne de Twardowo, Handivogio de Sobotha, Andrea de Rogalino, Stano de Pleszowo, Petro de Bnin, Gregorio de Sroki, Bernardo Bruchowo, Stano de Gdowiecz, Andrea de Koźmino, Joanne de Lęgowo, Alberto Wolach de Tągimniki, Bartholo de Brzeschowo, Plątis et Canicis ecclię Posn. ac sonum campanę in Caplo gnli pro festo B.B. Petri et Pauli celebrato capitulariter congregatis, testib. circa pmissa.

przez d. Piotra Zimkowicza. prob. Tarnowskiego

Oryginał w d. 27 Września 1577 r. w konsystorzu Warsz. do ingrossacyi podany] - Ze Święc. s. 290-292.

In n. D. a. Ad p. r. m. Andreas D. gr. Ep. Posn. teno-re presentium universis, quibus expedit, significamus. Quomodo considerantes discrimina et pericula, que N. Stanislaus, heres in Tarnowo, et incole villarum: predicte Tarnowo et Vscieniec, nostre Diecesis, ad ecclam parochialem in Magnuszew trans fluvium Vistula navigantes, sunt perpessi, quodq plerumq fluvio Wisla inundante, et tempestatibus in ipso insurgentibus (et) procellis, incole villarum predictarum tempestive procurari Sacrtis negligebantur, et sacerdotes ad ipsos cum Sacrtis proficisci volentes sepius naufragia passi sunt: unde salus animarum periclitabatur. Volentes igitur, prout nostri interest officii, debitis remediis huiusmodi succurrere animarum incomodis. Ecclesiam parlem in pdicta Tarnow, erigendam deliberamus. Et ut Rector... (ut supra usque ad) eid. ecclie in T. eiusq pro tempore Rectoribus Decimam manip. mense nostre eppalis in predicta villa Vscienie et post Praedium donavimus, inscrips. et icorporav., psentibusq damus, donamus etc..., per Rectores pdicte ecclie, qui fuerint pro temp. habendam, possidend. tollend. et in usus beneplacitos convertend. temporib. eternis pacifice et quiete. Et ut pmissa firma perpetuo permaneant, ipsa psentis scripti patrocinio ratificamus. Nostriq et Vlis nostri Capituli Posnan. Sigillorum inferius (?) pro maiori veritate, Ades de Dambrowa Decano Posnan. in absentia Cancellarii, manu prop. iussimus communiri. Dat. Posnanie A. Dni Millo Quadringo sexago quarto, die Martis, tertia mensis Julii, hora tertia vel quarta (quasi?) in loco Capitulari. Presentib. ibid. et consentientib. Vlib. et Hndis DD. Adamo — Vincentio de Strzalewo Przeven — Minori Cosmino, Joanne — — Stanislao de Gliwiec, ~~Andrea~~ Hectore de Kozmino, Joanne de Popowo

wo, Alb. Malach de L., Barth. de Dobrzeschewo Platis— —[1]pmissa. (1) Pauzami oznaczone miejsca wypadające oznaczają w odstępach te same wyrazy i nazwiska co w poprzednim dyplomie.

Oryginał przez proboszcza Tarnowskiego X. Jędrzeja Czyżowicza podany do ingrossacyi ~~ingrossowany~~ do Akt Grodzkich Starostwa Czerskiego f. 3 post fest. S. Annae A.D. 1637. Kopia tej ingrossacyi w Święc. s. 293–294.

Stephanus D. gr. Rex Pol. etc. Significamus... Exhibitas Nobis esse litteras pargamenas, salvas, sanas, integras, atq. omni suspicionis vicio carentes. Nomine Gsae Catherinae relictae viduae Gsi ol. Joannis Tarnowski de Tarnowo, Pincernae Czernen., per N. ol. Stanislaum haeredem de Tarnow, cuiusdam ~~ag~~ arvi exculti ecclesiae in ead. villa Tarnow erectae incorporationis, sigillo eiusd. appenso communitas, Supplicatumq. est nobis per certos Consiliarios nostros, ut eas ipsas litteras in Acta Cancellariae Nostrae inseri mandare, et authoritate Regia approbare et confirmare dignaremur. Quarum tenor sequitur et est talis: (ob. Nro 1.) Cuius petitioni, uti iustae et aequitati consentaneae, Nos benigne annuentes, litteras praeinsertas in Acta Cancellariae nostrae inseri mandavimus, easdemq. in omnibus earum punctis, clausulis et articulis approbamus et confirmamus, roburq. eas debitae et perpetuae firmitatis habere decernimus, harum tenore litterarum, quibus propter indubiam fidem et testimonium immortale, sigillum nostrum est appensum. Datum Varsaviae in Conventione Regni Gnli, die 20 mensis Februarii A. Dni MDLXXXV. Regni vero nostri anno Nono. Relatio Illis A Mag. Joannis de Zamoscie Reg. Pol. Supremi Cancellarii etc. J. Zamoyski R. P. Canc. Stanislaus Leszczynski. (W dyplomie Władysława IV, który niżej.)

Act. in Arce Cernensi in Terminis Judicialib. Capitanealibus Castrensibus Cernensibus, simul et Querellarum, Judiciisq. Causarum Officii Castrensis Capitaneatus Cernensis fer. 2 ante fest. S. Barnabae Apli, A.D. 1636.... Kr. Andreas Czypewic Pleb. in Tarnow,.. Officio litteras pargamenas cum appensione Sigilli maioris Regni Cancellariae... ad acticandum obtulit... Quarum litterarum series Verborum sequitur huiusmodi:

Vladislaus IV. D. gr. R. Pol. etc. Significamus... exhibitas Nobis esse sub titulo Sermi ol. Stephani Regis ex Actis Cancellariae Regni litteras papireas infrascriptas... Supplicatumq. nobis esse, ut easd. litteras authoritate n. Regia approbare, ratificare et confirmare dignaremus. Quarum tenor est huiusmodi: „Stephanus etc. ut supra et N.º 1.)..." Cui supplicationi.... annuentes, praeinsertas litteras, etc... approbamus, ratificamus et confirmamus, praesentibus litteris nostris etc... In cuius r. fid. etc... Datum Varsaviae d. 2 m. Junii A. Dni MDCXXXV. Regnorum nostrorum Poloniae IIIº, Sueciae vero IVº anno.

II Swiez. s. 295–300.

Act. in Arce Cernen. ~~Sabbatho in crastino festi Decollationis S. Joannis Bapt.~~ fer. 6 post Dnicam Rogationum A. Dni 1651.... GG. Joannes Chrysost. Nomomieyski, olim Samuelis Subdapif. Raven. filius, et Cristina Trzebieńska Coniuges..., Rdo Andreae Czypowic Parocho Tarnovien. et ipsius succedaneis Parochis eccl. Tarn., iam ex nunc et ab actu praesenti subditos suos: LLab. Andream Gryszczak et Albertum Kwincik in villa Volka Tarnowska, in mediis mansis residentes, necnon mansum agri incipientem a via dicta Poprzeczna, et tendentem ad agros dictos Czaple, inter metas Mgf.

Annae

Annę de Czyskow, ol. Mgf. Nicolai Gizicki, Castel. Czern. consortis relictę,.. et G. Francisci Nowomieyski.., una cum prato eid. agro adiacente, itidem in bonis Villę Wolka Tarnowska, terrę Czernen. et distr. Garvolin..., cum omnibus eorundem subditorum officiis, obsequiis et operis, datiis, decimis, tributis, vecturis, cunctaq obedientia et subditura Cmethonali... In suma 1000 flor. pol. ad festum Nativit. S. Joannis Bapt. in A.D. 1652, modo et titulo reemptitio... obligant, inscribent et invadiant, et in defectu pro tunc exemptionis, extunc de anno in annum, et sic usq ad exemptionem. Intromissionem exnunc admittunt; pacem in possessione dictorum bonorum... cavent. Idq sub vadio simili aliorum 1000 flor. pol. Pro quo citatus parebit hic peremptorie. – (Ex Prothocollo Actor. Castren. Capit. Czernen. rescriptum. Correxit Bogatko (L. S.). Ze Swięc s. 301-302.

Act. in Arce Czernen. Sabbatho post Dnicam Rogationum A. D. 1651. Ad Officium... personaliter venientes: Ministerialis Regni Gnlis, Provid. Gregorius Wyszota de Tarnow, authenticus et iuratus, et N.N. Petrus Woytaszewski et Petrus Polski ipsi in evidentius testimonium adiuncti,... recognoverunt..: Quia ipsi condescendentes personaliter ad Bona Villę Wolka Tarnowska, ibid. Rdum Andream Czyzowic Par. Tarnov. in subditos certos hęreditarios... Parochiis ecclię Tarnoviensis... inscriptos (ut supra)... die hodierna, actus pręsentis intromiserunt... Correxit Bogatko. L. S. Ze Swięc. s. 301-304.

Act. in Arce Czernen. fer. 3. ipso die Festi Nativit. S. Joannis Bapt., quo causę exemptionum expediri et iudicari consueverunt A.D. 1653... G. Joannes Chr. Nowomieyski... Rdo Andreę Czyzewic... et ipsius succedaneis Parochis Tarnovien. summam 500 flor. pol... ad priorem sumam 1000 flor. pol. (quę supra) ... inscribit, et adiungit et accumulat, summam summę, vadium vadio, ligamentum ligamento. Ita ut suma integra efficiat summam 1500 flor. pol. a qua censum ecsticum penden-

cum

dum quotannis (?) (ocale?) iuxta inscriptionem originalem solvere tenetur, Originali inscriptioni et oibus eius conditionibus in toto adhaerendo. Correxit Szaniawski. (L. S.) Ze Swięc. s. 302-303.

Act. in Arce Cernen. Sabbato in Crastino festi Decollationis S. Joannis Bapt. A. Dni Millº Sexcº quinquagº nono. ... G. Joannes Magnuszewski ol. Samuelis filius... A. Rdo Andreae Cyzewic Par. Tarn. et eius succedaneis summam 1,500 flor. pol... super bonis Suis haereditariis, videlicet sorte dicta Kaliwoszczyzna in bonis villae Trzcianka, Terrae Cernen. et Distr. Garwolinen. sita,... na Wyderkaff,... pro festo Nativ. S. Joannis Bapt. proxime venturo dare, solvere et circa Acta Officii praesentis reponere inscribit et assecurat. Et qua quidem summa... submisit... se... Parocho Tarnov... censum annualem... 100 flor. Pol... usq. ad exolutionem summae principalis pendere... etc... Ze Swięc. s. 299-301.

Altarya f. Swigno. Koll. Warsz.

In n. D. a. Ad p. r. m.

Boleslaus Dei gr. Dux Masoviæ, Russiæ etc. necnon Dnus et heres terrarum Varsch. Zakrocz. etc. Significamus ten. pres. quib. expedit gliter universis tam præsentibus quam futuris har. notit. habituris. Quomodo coram nobis personaliter constituti Nobiles Stachna consors olim Nicolai Opaczki, et Joannes suus filius hæres de Opacz, sani utroq. spiritu existentes, non compulsi.. recognoverunt. Quia 5 marcas gross. in mediis grossis, in quamlibet marcam 48 gros. num. et mon. Cracoviensis computando, in et super eorum bonis hæreditariis Opacz et Flowezino, in distr. Varsch. situatis...... Hli Joanni de Vnyestowo, Altaristæ eccl. S. Joannis Bapt. Vaschavien. in capella fundationis Swigno civis vars., pro quolibet festo S. Martini eppi venerandi... solvendas pro 50 sexag. gross. in mediis grossis iusto foro et redemptionis titulo, alias na wyderkaff vendiderunt... casu quo non solverint,.. extunc tantum de pœna quantum est de pecunia principali, videlicet alias quinque marcas num. et mon. præscriptorum,... ratione huiusmodi.. non persolutionis annui census... et poenam quinquagenalem, alias pyanczenadzeszantti Sudicio prolabentur ... Præterea ipse Joannes Altarista, et sui successores præscriptas annui census et totidem pœnæ pecunias tam iure spirituali, quam seculari... exigendi... habebit facultatem. Item Joannes Opaczki pro dotalitio Stachnæ.. et Stachna pro se metipsa pacem fideiusserunt, quod præsentem inscriptionem eodem dotalitio non impedient. In cui. rei testim. sig. nostr. maius de certa nostra scientia præsentibus est appensum. Act. et dat. Varschawie fer. 5 post fest. S. Andreæ Ap. An. Dni 1473. præsentibus Dnis Wdzislao de Czarnowo Judice, Sigismundo de Myrowicze Subjud. Varsch., Andrea Sirok et Nobilium Tribuno Lomzyn. et aliis quam plur. fide dig. test. Datum per manus V. et Egr. viri Mgri Petri de Chottkow Med Dris, Ploc. Vars. Lovic. Can., Curati in Czirsko et Makow Ecclesiarum, et Curiæ nostræ Cancellarii, qui præsentia habuit a nobis in commissis.

Oryginał był w r. 1565 w Kons. Warsz. przedstawiony do ingrossacyi. A. K. W. I. 39. f. 345.

Altarya fundowana przez dom Sylwestrowski (fundi domus Sylwestrowski). Erekcya.

In n. D. a. Hieronymus a Sandomiria, Joannes Rykarski Canonici Ecl. Varsch. S. Joan. Bapt. ac per R^mum in Chr. P^rem et D. D. Andream Czarnkowski ad infrascripta Commissarii... H^libus et Discretis viris Viccariis Ecl. Vars perpetuis, ceterisq. praesentibus requirendis. ac universis et sing. presencium notitiam habituris et quor. interest quomodolibet vel interesse poterit et quos infrascriptum tangit negotium, praesentibus et futuris, salutem in Dno. Noveritis, quomodo pfatus R^mus in Ch. P. et D. D (qui supra) commissionem sub titulo et sigillo suis factam, salvam, omniq. vicio et suspicione carentem, nobis praesentari fecit, et quam nos cum ea qua decuit Reverentia suscepimus cuius tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis:

Andreas Czarnkowski D. g. Ep. Posn. Vlib. D^nis (quibus supra) fratribus in Christo Charissimis, salutem in Dno. Expositum est coram nobis. Quia famati Joannes Dlugossius Consul anti: civ. Vars., Stanislaus Dlugosius, Andreas Malodobry pellifex, Franciscus Silvester cives Varsch. et H^lis Stan^us Dambala (Dąbala) Pleb. in Camna, zelo pie devocionis accensi, satisfaciendo cuidam ordinacioni per H^lem ol. Greg. a Lyublin Viccar. Vars. facte, intenderunt fundare et dotare certum altare in Ecl. Vars. fundi Silvestrowski in angulo ex opposito cibori situm, in certis censibus et proventibus per ptatum ol. H^lem Gr. a L. in certis bonis emptis, comparatis et demonstratis, aliisq. in posterum comparandis. Nempe in domo H^lis Martini Prepti S. Spiritus Varsch., adiuncta quoq. pro eiusdem Altaris Altarista, pro tempore existente, domuncula penes Navigium Varsch. sita, - petitumq. a Nobis est, ut hoc ipsum altare auctte nostra ordinaria erigere et in beneficium eccl. creare, censusq. et proventus praedictos immunitati eccl. ascribere dignaremur. Quod eorum pium institutum nos commendatum habentes, V^ris Fribus, quorum dexteritas nobis commendatur, committimus in Dei nomine praesentibus. Mandantes eisdem et committentes, quatenus praemissis tris cride, et servatis de iure servandis, si nemo Errectionem legitime impediverit, dictum altare in ho-

morem

D. g. Ep. Posn.

norem Oipotentis Dei eiusq Sanctor. erigant et in officium eccl. creent, census et proventus predictos imunitati eccl. ascribant et incorporent, domumq et aream penes Navigium Vars. cum ortho (horto) eidem Altari icorporent, presentatum ad illud instituant, erectionemq et ordinationem fieri faciant, causamq, si quis ex adverso comparuerit, audiant, cognoscant, decidant et fine debito terminent, testes et alia quevis probationum genera recipiant et admittant, aliaq necessaria et opportuna quevis faciant, literasq erectionis et ordinationis huiusmodi sub titulis et sigillis ~~propriis~~ suis concedant auctte nostra, qua Vrae Frtes fungi volumus in hac parte. Quodsi ambo pmissis interesse non poteritis, unus nihilominus Vrum pmissa exequatur, et quod iustum fuerit decernat. In cuius rei fidem sigillum nostrum presentibus est subimpressum. Datum in Sbykow, sexta die Marcii, Anno Dni 1555. Ioannes Sowodowski Curie sue Rme Ptis Notarius.

Quibus quidem lris comissionis pro parte famator. Ioan. Dlug. Consulis, Stan. Dlug., And. M., Franc. Silv. civium ant. civ. Vars. et Hlis St. D. pleb. in T. fundatorum, fuimus debita cum instantia requisiti, quatenus ad executionem ipsar. lrar. procederemus ~~dignaremur~~ dictumq altare in Eccl. V. in ang. ex opposito litorii sito, in 7 marcis pecuniar. grossor. in mediis gross. census ann. n. et m. pol., videlicet in 4 marcis pro 40 sexagenis in bonis Manczirzkisch (Macierzysz?) apud N. Stanislaum Bychyczki, — et 1 marca pro 10 sexag in Magna Sokolowo apud N. Vincentium Sokolowski, per D. ol. Gregorium a Lyublin Vic. Vars. fundatis et comparatis, ac certa inscriptione, ad Acta Cons. Vars. facta, supranominatis patronis de domo Silvestrowski donatis transfusis et ascriptis, — ac etiam in 2-bus mar. cen. an. in Domo Hlis Martini Kgp. Eccl. S. Spir. Varsch. in platea Iudaica consistente dicti Coributhowski reformatis, ac in domo utraq novi et antiqui edificii, cum ortho penes Navigium Vars. pro Altarista, juxta voluntatem fundatorum erigeremus. — Nos vero Hier. (a Andrych) Sand., Ioan. Bik. Can. Eccl. V. Comissarii suprascripti, volentes mandatum pfati Rmi D. Eppi Posn., ut tenemur, exequi, ac ipsor. fundator. suprascriptor. pia vota et desideria adimplere, eorumq exemplo aliorum

Corda

corda fidelium ad amorem cultus divini excitare, altare pdictum in pfata Ecol. V. in ang. ex opp. lib. sit. in hon. Sanctissime et individue Trinitatis, Bmæ et intemerate Marie semp. Virg. ac Oium SS., in pdictis 7 marcis cens. an. comparati et demonstrati et pro dicto Altari una cum Domo pfata fundatum et dotatum, Christi Nomine invocato, et auctte memorati Rmi D. Ep. Posn., qua fungimur in hac parte, – citatione legittima, contra oes et sing. interesse quomodolibet putantes, pmissa, ac servatis de iure servandis, ereximus, in bficium eccl. creamus, in ecticamq immunitatem assumimus, incorporamus, inviscеramus, adiungimus et annectimus eidem altari et altariste pro tempore existenti; dictumq censum 7 mãr. cum sum. princ. ectice immunitati ascribimus, unimus et incorporamus, una cum domo circa Navigium Varsch., reservato tamen censu civili ex eadem domo proveniente, – per presentes perpetue et in evum. Ius vero patronatus et presentandi ad nutum et voluntatem pfati D. Gregorii a L. fundatoris, famatis Ioanni Ml., Stao Ml., Andr. Mal. Franco Silv. et Hli Stao D. pl. in I. de domo Silvestri procedentibus, eadem auctte ordinaria reservamus, concedimus et pertinere decrevimus per psentes in perp., iuxta dispositionem testatoris pfati ad Acta Cons. Vars. factam. Decernentes insuper, quod pdicte 7 mar. cens. an. cum sum. princ. 70 sexagenar. ecclestice habeantur et nominentur, ac pro ipsarum repetitione, sicut pro aliis censibus ecticis, ad forum iudicii ectici semper recurratur per altaristam. Sed quia dictus census 7 mar. in vim reemptionis extitit comparatus, statuimus et ordinamus, quatenus quandocumq huiusmodi census in toto vel in parte fuerit reemptus, in manus Patronorum et altariste, nunc et pro temp. existentium reponatur, et alius census similis priori, quanto celerius fieri potest, per eosdem Patronos et altaristam pro temp. existentes in aliis certis bonis debebitur comparari. Cuius quidem altaris ordinacionem, ad peticionem dictor. patronor. et iuxta voluntatem pfati fundatoris fecimus talem: Ut Altta pro temp. exist. pro sua sustentatione 7 mar. annis sing. percipiat. Et quia benef. dat. pr. off., volumus ordinamusq, ut gratia tanti bficii altta quilibet p. temp. existens unam Missam septimanatis singulis annis perpetuisq temporibus de Conceptione B. V. Marie, cum imposicione collecte pro pluribus sacerdotibus defunctis legere et explere debet et erit astrictus quocumq die in septimana quando habebit devotionem, in quo conscientiam ipsius altte

Conera-

oneramus. Ad quod quidem altare, ut in suo exordio tanto meliori ordine regatur, Hlem. Martinum a Kukali praepositum ecclis. S. Spir. Varsch., actu presbyterum, ad psentationem suprascriptor. patronor., per manus nostre suo capiti impositionem, auctte nobis concessa instituimus et investimus, administrationem spualium et regimen tporlium ipsi in dicto altari committentes. Quare Vobis Dnis Viccarius, Alttis, Psalttis, et aliis presbyteris ecclie pdicte S. Joan. B. Vars. in virtute S. obedientie et sub excom. poena Mandamus, quatenus, postquam per pfatum D. Martinum Prep. requisiti fueritis, seu alter vestrum requisitus fuerit, ipsum in et ad realem actualem et corporalem possessionem dicti altaris noviter erecti ac in domum in comissione expressam inducatis et imponatis, faciendo sibi et non alteri de pdictis censibus huic altari vigore transfusionis per fundatorem supranominatum actis cons. var. facte, ad hoc altare pertinentibus, plenarie et integre responderi. Preterea volumus et decernimus, quatenus altta pdictus et sui successores p. temp. existentes, eiusdem ecclie rectori nunc et p. temp. existenti, in oibus licitis et honestis obediant, sibiq reverentiam exhibeant, gravi necessitate incidente, presertim diebus solemnibus Pasche cum aliis presbyteris Sacra administrent, in processionibus et thurificationibus adesse debent, superpiliciisq ad eccliam incendant. In quor. oium et singulor. fidem et testimonium pmissorum, psentes nras lras per Notarium nrum publicum infrascriptum scribi et subscribi, sigillisq nris subappensione iussimus et fecimus communiri. Act. et dat. Varschovie in domo habitacionis nre murata in platea penes scholam sita, die Veneris 22 mens. Marcii, Indictione XIII. Pont. S. D. N. in Chr. P. et D. Julii div. prov. PP. III anno ipsius V. Anno Dni MDLV. Presentibus N.N. Roslano Gosniewski et Bartholomeo Bolemowski, familiaribus pfator. Dnor. commissarior. testibus ad premis. voc. et rog.

Et quia ego Bartholomeus Andree de Sochaczow.... presens interfui etc...

A. K. W. I. 39. f. ~~122~~-124.

In n. D-a. Ad p. r. m. Joannes Raciborski Dec. et Off. Vars. etc. Universis... significamus. Quomodo... Vlis Albertus a Sultovia Mansionarium Eccl. B. V. M. in nova civ. Varsav..... ~~exposuit~~ zelo pietatis.... ad laud. et hon. Dei Oīpot. et in remedium salutis suę etc... pro erigendo noviter altari in p̄dicta ēcclia... in censu an. 18 flor. pol. a summa princ. 300 flor. pol... comparato in lapidea Fis Annę, relictę ol. Fi. Stanislai Zaleski Aurifabri civis ant. civ. Vars. et ad Acta Judicii opportuni Scabinalię f. 3 pridie S. Hedwigis A. D. 1614 antiquę civit. Vars. inscripta,... una cum domo pro Altarista comparata per ol. Vlem Stanislaum a Scroczec Vicarium et Mans. eiusd. Eccl. B. V. M., eidem Vli Alberto testter legata et donata, acquisita, inter aream cum domo Hospitalis ex una et aream cum domo ad Altare fundi Sepkowski pertinente (ex altera partibus)... (non aliunde nisi ex Collegio Mans. Altarista eligendus sit), necnon Anniversarium perp. in Collegio eiusd. eccl. B. V. M. in censu annuo 12 flor. pol. a sum̄a princ. 200 flor. in bonis Fi Lucę Zmijewski Aurifabri civis novę civ. Vars. in A. D. 1609 f. 3 post fest. S. Barthol. Ap. inscriptorum... fundavit et dotavit, petiitq. <u>quę infra</u>... Nos... lrās... Cridę... premisimus. In termino Cridę... Vlis Albertus accusavit contumaciam citatorum.... (<u>Nos</u>) visis et lectis Inscriptionibus et obligationibus censuum super utrumq. officium factis.. et inscriptione domus pro Altarista..., hoc altare in censu 18 flor. sub tit. et inv. Oip. Dei, B. Marię V. et S. Adalberti Ep. et Mart.... Anniversariumq. perp.... erigimus ... constituimus per p̄sentes in Dei noīe. .. sum̄as princ.... cum censibus... in libertatem ēcsticam assumimus, incorporamus... Decernentes, quod deinceps census ēcstici habeantur.. Et... statuimus..., ut Altarista Missas duas, <u>unam</u> de S. Cruce „Nos autem gloriari" etc. cum collecta Crucis et pro defuncto sacerdote et pro peccatis aut de die; 2am pro defuncto sacerdote cum... ~~[illegible]~~ altera collecta „Deus venię largitor" etc. tertia Fidelium Deus" etc. ad altare Depositionis penes ambonam.. celebrare tenebitur. Juspatronatus et p̄sentandi ad dictum Altare Vli Fundatori, illo vivente: et post mortem illius, Dno

Plebano

Certe deest de Vigiliis semel in anno.

Plebano... una cum Collegio Mansion. reservamus. Quod
vero attinet Anniversarium,... ex voluntate... Fundatoris
et consensu (illium) Martini a Łługa et Laurentii a Grembków
Mansiorum E. B. V. M... ad acta Cons. Vars. e. 18 Decemb.
A. D. 1617 facti, statuimus,... Ut Collegium Mans. taliter
fundatum Requiem pro Aa Fundatoris post mortem il-
lius semel in septimana... (ab ipso in repositiqqis...) circa altare Septem Dolor.
B. V. M. in choro circa maius altare in dextra parte cum
sacro Missae Officio.. decantare... teneantur.. perpetuis tem-
poribus. Et ipsimet Mansii Patroni et Provisores pecunia-
rum et censuum... esse debent... ita tamen, ut suma ~~recon-
ptiovalia~~ princ. nonnisi coram Officio Cons. Vars. repo-
natur, et in alia bona cum consensu (eiusdem)... impo-
natur... Quae oia et sing.... approbamus.... Act. et Dat.
Varsoviae die 19 Decemb. A. D. Millmo Sexcmo Decimo octavo.
Indict. I. Pontif... Pauli V an. XIII. Praesentibus Anselmo
Raciborski etc... Joannes Raciborski q. s. np. Et quia
ego Simon Sawdowski ol. Mathiae Cl. Posn. Dioc. S. aut.
ap. Not. publ... pmissis... interfui etc...

A. K. W. XII. 216-218.

Fundacya Nabożeństwa do Trójcy ŚŚ. przed W. Ołtarzem w Kollegiacie Warsz.

2. In n. SS. et individ. Trinit. P. et F. et Sp. S. unius et
eiusdemq Divinitatis. Amen. Ad p. r. m.... nos Ale-
xander Swięcicki Scholasticus Eccl. Vars. et Commis-
sarius ad negotium infrascriptum per Ill. ac R. D. Andre-
am de Brzin Opalinski D. et A. S. gr. Ep. Posn. deputatus
... significamus. etc... litrarum comissionis... tenor talis:
„Andreas de Brzin Opalinski.... Rdo D. Alexandro Swię-
cicki.. sal. in D. ~~Quamvis ad instantiam~~ R. D. Joannis
Kuborski Decani et Officialis Vars. Can. Pultov. ~~Fundato-
ris, Sacrum Votivum cantatum SS. Trinitatis in Eccl. Vars.
per Vestram Fraternitatem authoritate nostra V. F. com-
missa A. D. 1618 die 17 Septembris institutum, erectum~~
~~et~~ officium Sacri quotidie ~~cantandi~~ per 7 sacerdotes apud
Altare maius cantandi de SS. Trinitate in Eccl. Vars. ex cen-
su seu salario annuo 140 flor., eisdem Sacerdotibus per Vle
Captum Varsov. iuxta ~~ett~~ Decretum Caplare A. D. 1617 d. 10
Aprilis factum tum et inscriptionem eiusdem R. D. Decani
in Act. Cons. Vars. faciendam, solvendo, reliquo vero, vlt
20 flor. pol. pro divisione Caplorum Cnlium erogando, idq
a summa princ. 3,200 flor. pol. partim ex peculio derelicto
R. ol. Andreę Barski, Cust et Offlis Vars. partim ex pecu-
lio eiusdem R. D. Decani congesta, et per eundem R. Deca-
num in emptionem pro comodo Capitulari bonorum Star-
czacza exposita, ac per Vle Captum... assecurata... dotare
intendit.. Nobis Reipublicę negotiis occupatis,... hoc idem
officium... in beneficium ecclesticum erigere... V. F. ... in Dei
noie committimus... Dat. Posnaniae D. 30 Octobris A. D.
1618. Gasparus Hap Archidiac. Srzemen. S. Ill. C. Cancella-
rius mp. Nostro sub sigillo." Post quarum litrarum... re-
ceptionem,... supplicati..., quatenus huiusmodi Sacrum.... eri-
gere etc. dignaremur... Sacrum pdictum SS. Trinitatis Vo-
tivum in Eccl. Vars. quotidie per 6 sacerdotes actu presby-
teros cantandum et per Septimum actu presbyterum modo
canoro apud maius altare eiusdem Eccl. in aparamentis,
candelis et vino ecclię eiusdem, iuxta submissionem
Vlis Capli in Decreto Caplari factam, celebrandi in hon.
SS. Trinitatis in suprascripta suma 3,200 flor. et cen-
su annuo 160 flor. ab eadem suma, Xsti noie invoca-
to, authoritate memorati Ill. D. Eppi... citatione (in
vim cridę)... premissa, ex ambona Eccl. publicata, ser-

vatis

vatis de iure servandis, nemine in termino contradicente, ereximus.. ac in beneficium ecclesiasticum creavimus... et eundemque censum... septem sacerdotibus... dandum decrevimus... modo infrascripto...: Quod pro decantando eodem Sacro de SS. Trinitate Votivo Vle Capitulum... 7 sacerdotes pro quolibet quartuali anni ex collegio Vicariorum Eccl. Vars., sive, in defectu Vicariorum, ex quibusvis aliis Sacerdotibus actu presbyteris eligere et decantationem Sacri Votivi committere debebit... Quibus presbyteris, cuilibet illorum, pro quolibet quartuali per 5 flor. pol... pro stipendio... parata pecunia per procuratorem mensae suae... persolvere, reliquum vero videlicet 10 flor. pro uno generali et alteros 10 flor. pro altero generali Capituli inter praesentes DD. Capitulares dividere... debebit... Summam vero essentialem 3,200 flor. pol. posteaquam ex bonis Barczaca per extenuationem levabitur et eidem Vli Capitulo sive per R. D. Fundatorem sive per ipsius executores testamentarios restituetur, in bonorum aliquorum... emptionem, aut... in censum reemptionalem... idem Capitulum imponere debebit... et gratitudinem eidem Fundatori pro officio in coemendis bonis Barczaca cum expositione suae propriae pecuniae praestito... pie praestabit... Decernimus, ut 7 sacerdotes per Vle Capitulum... sive procuratorem Capli... eligendi et ad placitum (eorundem) amovendi... quilibet illorum ordine septimanatim sacrum hoc votivum quolibet die apud maius altare in apparamentis, candellis et vino ecclesiae... post sacrum Votivum B. M. V. in capella Regia finitum celebret, et in eodem.. orationes.. in vita Fundatoris tres: de SS. Trinitate, pro peccatis Fundatoris, et pro Ata R.ol. Andreae Barski..., post mortem vero R. D. Decani... duas.. ponere debebit: unam de SS. Trinitate, alteram pro defunctis Sacerdotibus Fundatoribus Ioanne et Andrea. Reliqui 6 sacerdotes... officium sacri de SS. Trinitate, voce sonora ... circa celebrationem eiusdem sacri, cum prosa antiqua ecclesiastica tota Benedicta sit S. Trinitas etc. cantare superpelliciati tenebuntur. Quodsi aliquis illorum Sacrum aliquo die septimanae suae celebrare neglexerit, puniri debet per R. D. Decanum... aut Procuratorem Capli pro quolibet die in 6 grossos pol.; nihilominus tamen sequens in ordine, seu alter illorum dispositus sacrum celebrare tenebitur. Si vero aliquis ex cantantibus officium sacri

cantare

cantare aliqua die neglexerit..., pro quolibet die... tribus gros. puniri debebit... pro fabrica eccliae convertendis. Quodsi post finitum Kyrie eleison venerit... uno grosso..., si post evangelium duobus grossis puniendus erit. Ad quod officium..., quoniam electi sunt pro praesenti quartuali 7 sacerdotes... et hoc idem officium in effectu celebratur et decantatur; Ideo eosdem sacerdotes pro psenti quartuali.. approbamus... pro sequenti vero quartuali eligendi... sacerdotes..., Vli Caplo Vars. facultatem damus et administrationem eiusdem beneficii seu Officii Spualium et regimen temporalium cum pleno iurepatr. electionis et constitutionis eorundem 7 sacerdotum committimus. Quare vobis Vicariis Altaris etc... Eccl. Vars. in virt. s. obed. et sub exc. poe. mandamus, quatenus ad requisitionem Fundatoris eandem erectionem Vli Caplo Vars. intimetis.., faciendo pmissa oia in executionem deduci et de pdicto salario eisdem 7 sacerdotibus... integre responderi, et eosdem ... eligi et sacrum suprascriptum perpetue expediri. Quodsi... Vle Captum in constituendis eisdem sacerdotibus... et in persolvendo salario negligens fuerit, non tantum Rmo D. Loci ordinario et R. D. Decano..., sed et Collegio Vicariorum Eccl. Vars. et executoribus testti et propinquis Fundatoris ... urgendi executionem... concedimus facultatem... In quor. fidem... Dat. Varsaviae in aedibus mansionis meae prope Hospitale S. Martini die 17 Decemb. A. D. Millmo sexcmo decimo octavo. (L. S.) Alexand. Święcicki, mpp Et quia ego Stanislaus Gelusinius Can. et Mans. Vars. s. ap. aut. Nrius... psentibus interfui etc.

A. K. W. XII. 50-54.

1. A. D. 1618. d. 11 Decembris... R. Joannes Kuciborski Lic. ex O. Vars. Can. Cult.. recognovit. Quia licet in A. D. 1617 in Caplo gnli VV. et CC. Eccl. Vars. d. 10 Aprilis celebrato, sacrum Votivae SS. Trinitatis in Eccl. S. Joannis Bapt. Vars. cantandum fundasset, et pro oneribus cantandi ... sex sacerdotibus et septimo sacristiano censum 130 florenorum, et 20 flor. pro divisione capitulari, inscripsisset, in eumq. effectum summam essentialem 3,000 flor. pol. per se in emptionem bonorum Barczyca in rem Capituli expositam, et per Captum eidem recognoscenti ad extenuationem 20 annorum in eisdem bonis Barczyca assecuratam donasset.. Verum quia Sacristianus

ex

~~sti~~ ex stipendio 10 ~~ff~~ flor. annuali, in eodem Decreto Capitu
lari ipsi constituto, cantare idem Sacrum renuisset, et in
futurum Sacristiani præsertim laici... huiusmodi officio satis
facere non potuissent, et erectio... eo modo obtineri non po
tuit. ~~test~~ Idcirco R. D. Decanus (Ioannes Raciborski)... Sacristia-
num... a cantatione Sacri et stipendio suprascripto... remo-
vet et loco eiusdem septimum quemvis presbyterum ex Col-
legio Vicariorum sive in defectu, ex quibusvis presbyteris eligen
dum substituit... Quoniam vero pro septimo sacerdote ex
primæva illa fundatione stipendium integrum ~~deficit~~, (20 flor.
ad instar aliorum presbyterorum) deficit... Ideo idem R. D. De
canus... ~~quam~~ censum annualem 10 flor...; et summam princ. 200
flor. pol.... in bonis Barczaca... assecurat, sive per ipsum...
sive per ipsius Testamentarios executores una cum priori
summa 3,000 flor. dandos. Interea vero temporis, quamdiu
Recognoscens, sive ipsius Executores (utramq) summam...
ad aerarium Capli... non reposuerit,... tenebitur... quolibet an
no ... ad manus Vlis Procuratoris Mensæ Capli pro per
solvendis stipendiis 7 sacerdotum 140 flor. pol...; cautione
in priori fundatione expressa (scil:) si eadem summa ex ex-
stirpatione bonorum Barczaca colligi non potuerit, ex
derelictis bonis quibusvis... hæreditariis fundatoris repe
tendam esse, — firmiter stante.... (A. K. W. XII 49-50.)

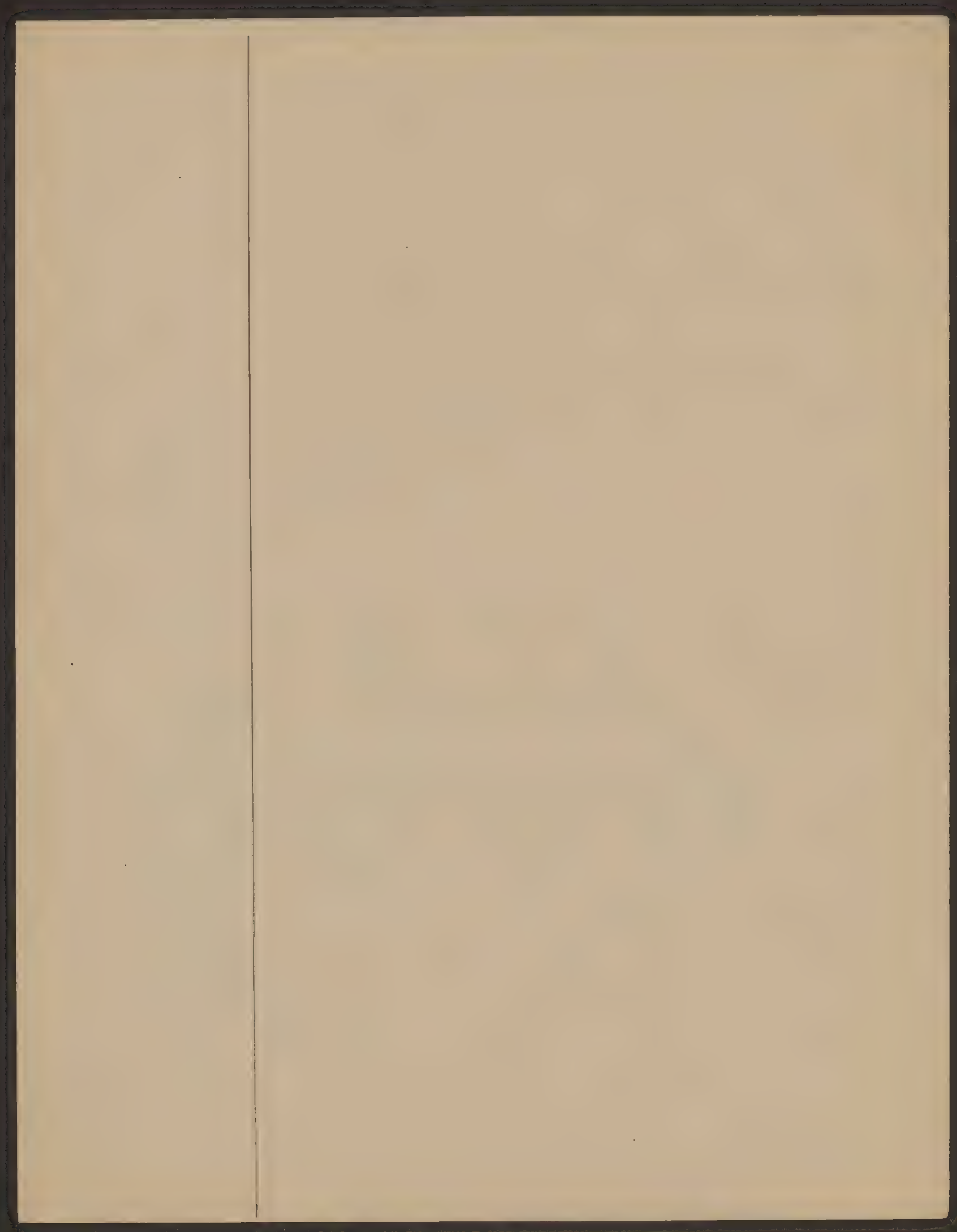
3. Andreas de B. Opalinski D. g. E. P. Rdo D. Alexandro
Swięcicki... salutem in D. Quamvis ad instantiam R. D.
Ioannis Raciborski... sacrum votivum cantatum SS. Trinitatis
... A. D. 1618 d. 17 Septembris erectum... et in Acta Cons. Vars.
d. 22 Decembr. eiusd. an. insertum fuerit; Quia tamen...
assecuratio dotis fundamentalis per Vle Caplum Vars. A. D.
1617 d. 10 Aprilis, per Decretum Capitulare inscripta, ob
irritatas per nos eiusdem assecurationis seu contractus
conditiones, ~~invalida~~... idem contractus... per Decretum
eiusdem Capli A. D. 1619. f. 2 post Dnicam Misericordiæ
die 15 Aprilis celebrati, est cassatus, novusq. contractus
seu assecuratio firmior dotis..., vdlt: de persolvendo sala-
rio 7 sacerdotibus... quolibet quartuali cuilibet per 5 flor.
et pro divisione cuiuslibet Capli gnlis per 10 flor. pol. ra-
tione summæ 3,200 flor... per Decretum Capli gnlis inscripta
sit et per nos A. D. 1619 d. 7 Iulii approbata, et in
Acta Capitularia A. D. 1619 in Caplo gnli post fest. ...
... Arch. Varsaviæ celebrando erit inserenda. Id-

circo

[illegible] committimus, quatenus visis et receptis eius [illegible] inscriptionibus... praemissis l[itte]ris Credi[bilibus], ad denuo innovandam erectionem eiusdem Sacri votivi in Eccl. Varr. quotidie decantandi procedatis etc... Dat. Posnaniae A. D. 1619. D. 9 Julii. Martinus Moreski S. T. D. Vic. in Spiualib.

(W erekcyi następnej).

4\. [illegible] n. SS. etc. (ut supra Nro 1.).. Alexander Święcicki (q. s.).. significamus. Quomod Ill. D. Ep. Posn.... nobis per suas, comissionis l[itte]ras... infrascripta.. exequi comisit. Quarum tenor... talis: (vid. supra n. 3.). Post quarum literarum receptionem etc. quae supra in Erectione Nro 2a. Dat. in aedib. q. s. die 16 Decembris A. D. 1619. Alex. Święcicki.... ego Stanislaus Gelusinus q. s. A. K. W. XII. 90-94.



Kościół S. Ducha w Warszawie.

1. Anno Dñi Millesimo Quingentesimo quinquagesimo septimo, die XXVIII m. Maji
Coram Rndo Dno Joanne Vlinieczki Can. et Offli Varsch. personaliter
constitutus Hlis Dnus Martinus Lucalski Proff. ecclię S. Spiritus extra
muros Varsovien. produxit infrascriptas lrãs... easdem actis pzentib.
Cons. Vars. ingrossari petiit. Et R. D. Offlis Vars. eisdem lris visis sa-
nis, salvis etc.... mihi Notario infrascripto ingrossari mandavit. Prę-
sentibus Hlib. Nic. Radzikow altta, Mathia Barchow, Francisco a Var-
ssow. Joanne Vidowski psalttis eccl. coll. Vars. Ac me Bartholomęo
Sochaczoviano actor. pñtium Nrio. Quar. lrar. tenor... talis:
Sigismundus Augustus D. g. R. P. M. D. L. etc. Significamus...
Supplicatum nobis esse ut lrãs infrascriptas, in libris olim
Masovię Ducum repertas... extradi mandare dignaremur, qua-
rum tenor est talis: „In nomine Dñi amen. Ad sempiternam
„rei memoriam. Boleslaus D. gr. Dux Masovię, Russię etc. nec
„non terrarum Varschovien. Zakroczimen. etc. dnus et hęres.
„Significamus tenore pñtium, quibus expedit, qualiter univer-
„sis, tam pñtibus quam futuris, harum noticiam habituris.
„Exposuit coram nobis Hlis Andreas Kronobis cognominatus Prę-
„positus oraculi S. Spiritus ad cœnobium extra muros Varss.
„Quomodo iam dudum ardente civitate nrã Varschoviensi Pri-
„vilegium dotis et donationis super duos mansos mensurę
Culmensis serviens, in et super campis civitatis nrę Varsch.
inter mansos olim Mathie Malodobri et Burkath civium
Varsch. iacentes, eidem oraculo S. Spiritus per pdecessores nros
cum libertatibus inferius descriptis, propter remedium ani-
marum suar. donatos, exustum et in fumosam ignis fa-
vilam redactum dit, quod et legittimis documentis et effica-
cissimis probationibus in hanc formam docuit et appro-
bavit. Quomodo nri prędecessores Duces Masovię duos man-
sos mensurę Culmensis in et super campis Varschowie in-
ter mansos Malodobri et Burkath iacentes, in longum et
latum, veluti hmoi duo mansi in suis signis, metis et li-
mitibus sunt circumferentialiter distincti et limitati et
quemadmodum eosdem soli tenuerunt et habuerunt et
possederunt, cum omni suo iure proprietate et dnio, ac
cisons et stis utilitatibus, fructibus, redditibus, proventibus
censibus emolimentis, et obvencionibus qulter universis
quibuscunq nominibus nuncupentur, nil pro ipsis in e-
isdem reservando. Oraculo S. Spiritus extra muros Varsch.
et eius capellano pro tempore existenti, dederunt et de-
vocione ferventi ac divina pietate permoti, donaverunt
et appropriaverunt perpetue et in evum tenendos, haben-
dos, utifruendos paciffice et quiete perpetuis temporibus
possidendos. Ceterum absolverunt et libertaverunt eosdem
duos

" duos mansos ab omnibus nostris censibus, solucionibus, exactioni-
" bus contribucionibus et ceteris collectis eorum, Necnon angariis
" preangariis et omnibus laboribus et gravaminibus qualiter u-
" niversis. Volentes igitur nostrorum progenitorum hmoi piam
" ac salubrem prosequi voluntatem, attendendoq non esse aliam
" feliciorem donacionem quam eam, quae pro perpetuis peritura
" et temporalia, pro eternis commutamus, pdictam per Nostros
" Illustres maiores donacionem factam in omnibus suis punctis,
" articulis et libertatibus in ea insertis innovamus, approbamus
" et psenti nostro privilegio confirmamus. Decernendo ipsum ha
" bere robur perpetue firmitatis. In cuius rei testioium sigillum
" nostrum majus de certa nostra scientia psentibus est appen-
" sum. Actum et dat. Varschowie feria 5 proxima post festum
" sancte Zophie. Anno Dni Millmo Quadingmo septuagmo ter-
" cio. Prntibus Dnis Nicolao Vass de Dobrzankow Pallatino Ma
" sovie, Jacobo de Minsko Cirnen. Castellano, Petro de Ossiek
x " Casco Varschow. notario et capitaneo Zakroczimen. et aliis
" quam plurimis fide dignis circa pmissa testibus. Datum per manus
" Vlis et egregii viri Mgri Petri de Chotkow, medicine Dris Plocen.
" Varschow. Lovicen. Canonici curati in Czirsko ecclisr. et Curie
" nostre Cancellarii. Qui psencia a nobis habuit in commissis."

Quibus quidem lris... fidem indubiam haberi volumus. In cuius r. f. etc. Dat. Varschovie in Convencione gnli die 11 Januarii 1557. Regni vero nostri anno 28. Relatio Rndi Joan. Przerembski R. P. Vicecanc. et Prepp. Gnesn. Vilnen. ac S. Floriani in Kleparz. J. Przerembski.

Akta Kons. Warsz. Lib. 39. fol. 31.

n. <u>Erekcya altaryi Landykiera v Fukiera.</u> 1504.

A. D. 1622 d. 8 Maji. Coram A. R. D. (Joanne Raciborski) Decano et Offli Vars... Fam. Michael Fukier, civis ant. civ. Vars. Patronus et Collator Altaris fundi Landikier in Eccl. S. Sp. Vars. obtulit erectionem autenticam dicti Altaris ~~exaraq.~~ in pergameno scriptam, eamq. ad Acta Cons. inserendam... mandari petiit... cuius tenor... talis: In n. D. a. Nos Petrus de Sosnkowo Dec. et Off. Vars. Commissarius... ad infrascripta... deputatus. Ad p. r. m. Significamus... Commissionis lrarum... tenor... talis: „Joannes D. g. Ep. Posn. Vli viro D. Petro de Sosnkow D. et O. Vars. fri in Ch. d. s. in D. Vlis fr in Ch. d. Providus Georgius Landekyer civis et Mercator, Vars, ut exequutor testamenti olim Vrlich (Ulrici) Fyscher civis Vars... petivit a nobis erigi altare in Capella S. Spiritus super certis censibus... Et quoniam emptionis et reformationis census huiusmodi lras apud eum non vidimus, distulimus ... erectionem; ne tamen fatigari ad nos cogeretur, Frti Vrae committimus, Quatenus revisis... ~~inscripti~~ lris Reformationum census..., altare... erigatis, Juspatr. iuxta voluntatem ... executoris (testti) nuncietis,... Altaristam instituatis etc. ... Dat. Posnanie die Jovis 27 Junii. A. D. 1504. Nostro sub sigillo..." Earumq. literarum Commissionis vigore per Georgium Landekyer... fuimus requisiti. Quatenus ~~ad~~ ~~ex~~... Altare in Capella S. Sp. ext. mur. Vars. in hon. Oip. Dei et Sue Matris intemerate Virg. Marie, titulisq. SS. Andree Ap. Nicolai Conf. ac SS. Catherine, Dorotee, Barbare et Margarite Virginum et Martyrum, iuxta voluntatem Testatoris, pro sue suorumq. parentum etc... salute, super medio altero manso — per ol. Stanislaum Smolka et Margaritam consortem suam, a Fam. et Hstis Jacobo, Barbara, et Apolonia pueris ol. Mathie Marciobry de Varsch. empto.., et de quo agro tres sexag. census ann. solvuntur, ac duabus sexag. in bonis Pruszkowo Joannis Nicolai et Swiatoslai heredum ex ibi. na wyderkaff- reformatis,... prout in lris Reformationum desuper confectis et... nobis exhibitis... vidimus contineri, ... — erigere etc... dignaremur. Nos itaq.... dictum Altare ad lau. et hon... et tit. (q. supra)... in medio altero manso circa Varsch. iacente, ac duabus sexag. in Pruszkowo reformatis, in prefata Capella Eccl. S. Sp. ext. mur. Vars. crida... premissa, nemineq. in term. ~~cont~~ contradicente,... Xsti noie inv... erigimus,.. et in benef. eccl. creamus. Dictumq. medium alterum mansum

uno

una cum censu trium sexag. de ipso provenente ac duas sexag. in Truszkowo emptas, domunculamq. et hortum in quibus lector missarum dicti altaris ex antiquo residebat, eidem altari appropriamus.... Decernimus ut dictus census et dotatio immunitati eccl. subiaceat.... et quandocumq. reemptus fuerit, aut dictum medium alterum mansum vendi contigerit,... alter census quanto celerius per patronum et altaristam... comparari debebit.... Altaristam... ad legendum tres Missas in eodem altari: unam videt de B. V. M., secundam pro peccatis et tertiam pro commendatis, qualibet septimana... astringimus. Ius patron. ipsi Georgio Landekyer ac liberis heredibus successoribus suis... reservamus... Altarista... in oibus licitis et honestis Praeposito Eccl. s. Sp. obediat et intendat... Hlem Nicolaum de Piasecno actu presbyterum, ad psentationem memorati Georgii Landikier,... per manus nostras eius capiti impositionem... instituimus et investimus per psentes,... Quocirca vobis: Praeposito ad ecclam pdictam et aliis presbyteris comorantibus in virt. s. obed. et sub exc. pena, mandamus, quatenus... ipsum (Nicolaum de P.) in... possessionem dicti Altaris... inducatis, facientes sibi de oibus... fructibus.... per eos, ad quos pertinet, plenarie responderi. Institutionem vero... nobis et successoribus Nostris Decanis (Capituli) Varsov. reservamus. In quor... fid. Act. et dat. Varsoviae in domo habitationis nostrae d. Veneris 12 Julii A. D. Millmo Quingmo Quarto. Praesentibus ibid. Hlib. D. Mathia Kiersk Vic. perp. etc. Et me Mathia Mscislai de Myrziniec Cler. Plor. Dioec. publ. s. auth. ap. Nrio et... facti huiusmodi scriba. Et quia pdictis... interfui... et... hoc publicum erectionis instrumentum.... confeci etc...

A. K. W. XII. 206-209.

3. A. D. Zapis dla tejże altaryi przez X. Jana altarystę 1521 r.
A. D. 1521. d. Martis 26 Martii. Coram Venerando Fre D. Stanislao de Strzelcze Decretorum Dre, Vladisl. Posnan. Plocen. et Varsavien. Canonico ac Officiali Vars. Hlis Joannes(*) Antiquus Altarista ad S. Spiritum ext. mur. Vars. recognovit. Quia annuum censum, quem in bonis Stokarti viet apud Nobilem Stephanum Stokarth, Gregorium Zzurac. et Andream Stokarth medium marcam m. et n. Cracov. pro 6 sexag. et Mathiam de Zzuracz unum fertonem pro 3 sexag. gr. ac Stanislaum Stokarth quatuor grossos pro 1 sexag. gr... na wyderkaff comparavit, altari hic erecto adiunxit... et Altaristam obligavit ad imponendam pro Suffragio unam collectam pro Abus defunctor. qui singulares intercessores non habent, septimanatim... Et ... D. Offlem... dictam adiunctionem approbavit... Et D. nus concessit, Praesentibus Hlibus Ulrico(++) Praep. Eccl. s. Sp., Stano de Blonie Altarista Vars. Ac me Jacobo de Grothowe Nicolai...

Ibid. f. 209.

(*) Jan Frye, jak widać z aktu następującego.

(++) Ulrych Frye, jak widać z aktu następującego.

6. Act. fer. 4. post Dnicam Oculi Quadragesimalem d. 13 Martii A. D. 1624... G. Petrus Olesnicki de Olesniki S. R. Mtis Secretarius... ordinationem... in scriptis produxit tenoris huiusmodi: In n. SS. et Individ. Trin. Preclaro maximeq laudabili Xtianae pietatis instituto Orphanotrophiorum Noscocomiorum Ptochotrophiorumq causa ita est favorabilis, ut illius promovendi studium non priscis modo illis temporibus ab omnibus pijssimorum quorumq virorum ordinibus celebratum fuerit, sed nunc etiam hisce nostris novissimis (temporibus) plurimis in Regnis... usurpetur... Neq immerito, cum etenim Dei proximiq dilectione ois lex et Prophetae Salvatoris ipsius eloquio contineantur, profecto vix quicquam est in hac mortali caducaq vita, quo magis Xtna charitas elucere possit, quam si et pauperum inopia sublevetur et eorum, qui hac vita excesserunt piis servorum Dei sacerdotum ad Sacratissima Missae Mysteria votis et orationibus memoria adiuvetur. Ego itaq Petrus de Olesniki Olesnicki S. R. M. Secr. consultum cupiens et pauperum necessitatibus (qui ex causa valetudinis rerumq necessariarum penuria uni se alicui loco sacro pro proposito addixerunt) et meae ipsius in posterum, et quatorum benefactorum meorum, demiq saluti familiarium Joannis scil. (cuius corpus in circulo cimiterii Hospitalis i. e. s. requiescit) Osinij Martini et Joannis (qui meo quondam addicti famulitio variis casibus domi quorundam suorum temeritate et militiae Tartarorum ad Originum immanitate occiderunt) certam pecuniae sumam ita constituendam et collocandam existimavi.
Inprimis in usus et alimoniam pauperum Hospitalis i. e. s. et. m. civit. ant. Vars. et Sacerdotis eius, qui sacra pro mejra et infrascriptorum[+] statu aut peccatis in eadem Ecclia S. Sp., vel alibi scil. apud Rel. PP. Ord. S. Francisci aut S. Dnici celebraret, sumam $ 400 flor. pol. (per 30 gr. in unum flor.) assigno, eamq in manus Provisorum dicti Hospitalis... deponendam trado.. ea conditione, ut a singulis 100 flor. non plures quam floreni 6... annui census... exigantur... (Ex 24 flor. census) 11 floreni,... ~~dat~~... pro usu et alimonia pauperum... Hosptis S. Sp... convertantur, (et) 10 floreni ... Sacerdoti (q. s.)...,- et 2 flor. cedant ipsis administratoribus dicti Hosptis.... qui obstricta eorund... conscientia..., ne praedictam sortem et sumam capitalem neq censum... aliorsum, quam in ipsos usus modo suprascripto transferant vel alie-
nari

[Margin: s. circa.]
[Margin: + intrascriptos nimia vocalo]

nari sinant.. Utq nihil quicquam in sequentem annum
census annui i.. reliquiis remaneat... Pauperes Hosplis Sacris
... pro defunctis.. interesse debebunt, tenebunturq pro Abus aut
peccatis eorum, quorum noie census... assignatus est, orare...
Sacerdotes autem, qui Sacri... curam susceperint, per misericor
diam Dei rogatos velim, ut, si sæpius non possint, bina sal
tem sacra singulis mensibus, diebus Sabbathi, ad altare SS. Ro
sarii vel Privilegiatum, per octavam item festi Aarum defun
... celebrarent (~~Insuper~~)... ~~pro piis usibus Hosplis~~
Verum uti multiplicata pietatis causa pia quoq Xti fidelium...
vota atq suffragia multiplicarentur, pro piis usibus Hosplis S.
Lazari sive Misericordiæ, in alimoniam vero pauperum Hospli
eiusq sacris a sacerdote celebrandis 250 flor... Dnis Provisoribus
Hosplis S. Lazari, ~~iisq~~ iisd. sane quibus supra legibus dispensan
dos... trado, ~~ita ut~~ ... ut census reempt. 15 flor. pol. supradictam efficiat,
ex qua 7½ flor. pro alimonia pauperum..., quatuor per annum
vicibus expendantur. Alii 7½ flor... Sacerdoti, ~~qui~~ sacra pro su
pra et infra scriptis.. celebranti... Dnorum (Provisorum) Hosplis
onerata conscientia, ne suma cap. neq census... in alium
usum convertantur... nihil quicquam census... in sequentem annum
relinquatur... Sacerdotes et pauperes... pro ratione pensio
nis [illegible] ad SS. Missæ Mysteria ter ad minimum in mense
celebranda... exorabunt divinam Maiestatem, ut... ipsorum
(fundatoris etc.) dignetur misereri...
In pios denique usus Hosplis S. Crucis pauperumq eius alimoniam
37½ flor. Dnis Provisoribus eiusdem... committo.., ut tam sacerdotes
quam etiam pauperes eiusd. Hosplis ad SS. Mysteria Missæ... suis vo
tis et orationibus supra et infra scriptorum ~~animas~~ memoriam pro
sequantur...
Rationes autem dicti supra census reemptionalis... a Dnis (Pro
visoribus seu Administatoribus) dictorum Hosplium,... r Illmo Loci
Ordinario... reddentur...
In quor. [illegible]... ~~Datct.~~ Varsoviæ d. 11 Martii A. D. 1624. L. Olesam
[illegible] (L. S.) Præsentibus tunc Rdis et Gsis Dobrogostio Bratkowski
Andrea Trzedzinski, Alberto Giesa et Christofero Mielczew
ski S. R. M. Secretariis, et Spectabilibus Joanne Kor[illegible]
cons., Joanne Giesa Advocato, Alberto Giza, Paulo Zem
brzuski Klucznik, Paulo Dlugosz, Stanislao Jeleniewicz
Seniore Hosplis S. Lazari, Civibus et Consulib. ant. civ. Var.
et me Simone Szawlewski Actor. Cons. Var. [illegible]"
Post quam... productam fundationem,... Spectabiles [illegible]

Fvia extra portam Novæ Civitatis pon tana vel [illegible]

Korb procons. Joannes Gissa, Adv. Paulus Zembrzuski Klucznik, Stan^us^ Jeleniewicz Paulus Długosz. Consules Vars. et Hosp^lis^ S. Sp. ex. Mur. Provisores suo et aliorum Collegarum Provisorum nominibus, et Spect. suprascriptus Stanislaus Jeleniewicz Senior Confr^tis^ S. Lazari et Joannes Korb (qui sup.) Assistens et Paulus Zembrzuski (q. s.) similiter Assistens Confr^tis^ (Hospitalis) S. Lazari provisores... recognoverunt. Quia summas suprascriptas essentiales... levaverunt. Quas in censum reemptionalem... tradere... se submiserunt.... Et R. D. Offlis... fundationem et censum reempt... admisit et approbavit...

A. K. W. XII. 322–324.

Erekcya parafii (1589).

In n. D. a. Ad p. r. m. Lucas a Koscieliecz D. g. Ep. Posn. Universis... notum facimus... Cum ~~ita~~ G. D. Radzyminski hæres in villa Wiązowno diœcesis nrae Posn. in palatinatu et distr. Varsov... volens cultum divinum augere, subditorumq suorum animarum (saluti) prospicere, qui ob distantiam ecclie parlis suae antiquae et incomoda itineris tempore hiemis ac diluviorum neq ecclam frequentare neq Sacrtis pro necessitate uti potuerunt, multiq sine Sacrtis decedebant, ad hæc ut saluti animae suae etc. ... consuleret, cum scitu et consensu nro, revisione pmissa ecclam parlem novam in dicta villa sua Wiązowno... cum cimiterio exædificaverit... et dotaverit in hon. Cipot. Dei et sub tit. ac invoc. Bmae M. V. et S. Adalberti Eppi erigendam, ibidemq pro curia plebanali necnon domibus, hortis et aliis ædificiis Vicariorum et scholae extruendis areas certas assignaverit, et in eisdem domos extruere cœperit, ac item pro dote eiusdem ecclie ac parochi certos agros, non quidem per mansi mensuras emensuratos, sed certis noviterq assignatis limitibus distinctos, incipiendo ab ipsa ecclia usq ad granicies villae contiguae Lachta nuncupatae, cum pratis eisdem agris adiacentibus. Necnon incisionem lignorum pro usu domestico, non tamen in aliis locis, quam ubi (per) Dnum hæreditarium demonstratum fuerit. Pascua item pecoribus ac pro pecudibus Plebani una cum pecoribus Dni et Subditorum eiusdem villae W. et aliarum suarum circumvicinarum libera admisit, atq oia suprascripta pro dote eiusd. ecclie... donavit..... donatione pura,.... cum oi iure, dnio,.... prout ad Acta terrestria Varsov. in terminis Comunibus f. 5. in Octava Sacratiss. Corp. Xti anno psenti... dedit.... Supplicavit itaq a nobis idem D. Albertus Radzyminski... ut eandem ecclam.... erigere etc... dignaremur. Nos ipsius piis votis benigne annuentes, transmissis... lris... Citatae ... in termino ipsius nemine ~~contradicente~~ comparente, quinimo compositione et ordinatione cum Vli Alberto de Sieniecz Parocho in Jerzyn (ad quam pdicta villa cum aliis villis eiusdem hæredis antiquitus spectabat) eo modo facta: Quod videlicet... Albertus... sponte coram officio nro curae animarum in villis inferius describendis... renunciavit... inq creationem et erectionem

(nova)

S. Albertus.

nova Parlis consensit hac conditione. Quod pro decima ex prædiô villæ Więzowno censum pecuniariûm æquivalentem sexagenis quatuor pecuniæ currentis per Dnum donatorem assignatum et inscriptum in bonis suis percipere debebit, — reliquis contumacibus pronunciatis, huiusmodi donationem... confirmavimus, ipsamq; ecclam in W. in hon. Dei Oipot. etc... Christi nomine invocato, ereximus, et in beneficium eccl. curatum creavimus, erigimusq. et creamus, simulq. ipsi... ac suis Plebanis et Ministris Catholicis tantum per Ordinarium Loci institutis et legitime examinatis ordinatisq... præmissa oia... appropriamus..... et imunitati eccl. inscribimus perpetue: Decernentes, ut pro... bonorum suprascriptorum repeticione... ad forum Iudicii eccl..., quotiens opus fuerit... semper habeatur recursus.|| ~~Ut au~~ Ut autem Rector eiusd. ecclię eo commodius quo fuerit liberalius... alimentis adiutus, plebi... valeat alimenta spualia administrare, et laudem Dei... adagere, Nos.... sub ratihabitione... Blatorum et Lancorum Eccl. n. Posn... Plebanis decimas manip. ois gr. et sem. ex agris et araturis inprimis prędialibus Villę Więzowno... (exceptis cinethonalibus, quę antiquitus spectant ad Vicarios Ecol. Vars.), ac item villę Borysz~~ew~~ eiusdem hęredis. Necnon de villis Goraska et Piachta noviter extirpatis et locatis eiusd. hęredis. Ac item villae Dziekczniecz G. Marciani Radzyminski fris dotatoris germani,... qui agri intra eosdem limites per colonos et possessores duntaxat suprascriptarum villarum culti et possessi fuerint, ad mensam nram antiquitus et de nova radice provenientes, cum oi iure, dnio etc... damus... perpetuo et in ęvum... Adiungentes pro Parochia... villas...: Więzowno, Boryszew, Goraska, Piachta et Dziekczniecz, quarum quidem villarum incolas in dicta ecclia in W. divina audire, sacra ecclesiastica percipere... volumus ac... rectori illius ~~faru~~.... pronunciamus... subincere. Ius ~~i~~terum Iuspatr. et psentandi eiusd. ecclię G. D. Alberto Radzyminski hęredi in W. et eius legitimis successoribus, hęredibus in dicta villa W. adscribimus.... Ea s. conditione..., ad quam fundator se submisit... Quod si aliquando (ut fert modernorum temporum iniuria) quempiam ex suis hęredibus ab ecclia et Religione Catholica Rna deficere... contingeret,... ius patronatus... et bona prędicta, pro ecclia donata providendi... administrandi Necnon fundationi et erectioni psenti faciendi satis, facultatem et plenum ius dat...

(Vli

Oli Caplo Elol. Vars. totiens quociens Catholicus successor heres vel Patronus defecerit... Ad ipsam ecclesiam par. in W. Hlem Andream Sulmirium actu presbyterum ad psentationem G. Alberti Radzyminski... per manus Comissarii nri capiti illius impositionem, servatis... servandis, et professio... fidei Catholice (praemissa) iuxta pscriptum SS. Conc. Trid. et... Pii IV. ~~Papae~~ Pont. Max. instituimus... Curam animar etc... ipsi committentes. Volumus etiam ex mente fundatoris... quod Parochus ad eandem ecclesiam non possit psentari neq instituti nisi actu presbyter, rite examinatus et continuo... residens, nullique alteri beneficio curato vel simplici obnoxius, alioquin ipso facto beneficium sive Parochia censeatur vacare. Vacante autem beneficio predicto per Commendarium ut pdicta Parochia administrari nequeat saltem ad unum aut plurimum ad duos menses. Reliquas accessiones, que ex piorum donationibus... facte fuerint, etiam psenti erectioni ~~xx~~. incorporamus et adscribimus In quorum... fidem... nrum et Oli Capli Posn. sigilla s. app... Act. et Dat. Posnanie sub Caplo Gnli BB. Petri et Pauli die 8 Iulii celebrato. An. Dni Millo Quingo octuagesimo nono. Presentibus.... Platis et Canicis Posnan. ad pmissa consentientibus. Lucas R. Ep. Posn. mp. Laurentius Kierski Cantor Posn. et Oli Capli Presidens mp.

A. K. W. XII 151-154.

Wielka Wola.

Anno Dni 1566 die 28 Decembris... Vlis D. Barth. Rogroszewski in Ręczicze Pleb. et altae in Magna Wolia fundi Koszieczsa produxit certas... lras in pergameno scriptas.. quas ad acta psentia (Consist. Varo.).. ingrossari... petiit.. Et R. D. Ioannes Vliniecki Can. et Offlis Varr. visis hmoi privilegiis sanis, salvis etc... ad acta... ingrossari mandavit... Quor. privilegior. tenor... talis:

In n. D. a. Ad p. r. m. Andreas Czarnkowski D. g. ep. Posn. Significamus... Zelo piae devotionis affecti Nles Catherina Relicta, Anna uxor Nlis Nicolai Stanczewski, Catherina uxor Nlis Bartholomęi Radonski, Hedvigis uxor Nlis Stani Granniczki de Grannicze, filię ol. Nlis Joannis Koszieczsa de Vigladowo alias minori Rakowiecz (suo) ac nomine Ioannis ~~Czopski~~

et Agnetis liberor. olim Nlis Dorotheę Kosczeiesanka cu Bartholomęo Slowikowski procreator., pro sua, mariti parentumq ac consanguineorum salute, certum altare in eccl. par. in Wolia, in censu annuo 10 marcar. pec. num. polon. pro summa capitali 100 flor. in bonis ipsorum hęreditariis Vygladowo, alias minori Rakowiecz Demoskali empti (empto)... in vim reemptionis... fundare et dotare proposuerunt. A nobisq... petierunt,... quatenus eiusmodi donationem ipsarum ratam... habentes, altare.. erigere, in beneficium ecclticum creare, censumq.. eidem incorporare dignaremur. Nos... altare pdictum... ad laudem et hon. Oipot. D. ac S. et Individuę Trinit., ac sub titulo et vocabulo SS. Andreę Apli, Stani et Nicolai Pontificum, lris Cridę premissis, et in termino illarum nemine contradicente, admissa et approbata prius donatione pdicti census 10 marc., ...erigimus et in beneficium ecclsticum creamus ac fundamus in Dei nomine, per presentes, dictumq censum.. cum summa pricipali.. eidem... ascribimus etc.. Decernentes, quod... pro censu ecclstico habeatur, quodq pro ipsius repetitione ad forum Iudicis ecclstici spualis semper habeatur recursus. Et quia officium etc. ordinamus, Quia.. alta... perpetuis temporib. 4 missas in qualibet septimana :- primam videlicet de S. Trinitate, 2am pro fundatorib. vivis et deff. Requiem; 3am de tempore vel de Sancto occurrente cum interpositione collectar. ~~de~~ pro vivis et mortuis animabus amicor. et consanguineor. fundator., 4am vero prout devotio celebrantis exigerit, cum collecta pro benefactoribus... -circa hoc ipsum altare legere... debebit... Iuspatronatus vero dicti altaris pfatis Nlibus Catherinę Matri, Annę, Catherinę ~~&~~ Hedvigi filiabus ac Joanni Cziopzas (?) et Agneti Nlis Bartholomę Slowikowski liberis ex Nli Dorothea Koscziesanka, filia dictae Catherinę Koscziesna procreatis et ipsarum legitimis successorib.

perpe

petuo reservamus.. atq. ad hoc ipsum altare Hlem Bartholomeum Pogrossewski... ad presentacionem ffundatorum et patronor. instituimus... Har. quib. sigil. n. e. appensum testimonio lrar. Act. et dat. Varsch. Die 15 Januarii Anno Dni Millmo Quingmo quinquagmo septimo, psentib. Vlibus Ng. dnis Alberto Rudniczki; Joanne Rzeskowski Posnanien., Metello Venturelo Vislicien. canois, Joanne Podvodovski, Stano Prziemski, Sciborio Sobanski, Mathia Zadorski et Jacobo Wloszienski aulicis nris testib. ad pmissa. Jacobus Lobosziczki Nrius."

Sigismundus Augustus D. g. R. P. M. D. L. etc. Significamus, ... quia cum expositum nobis esset nomine Nlium Catherinę relictę, et Annę uxoris Nli Nicolai Staniszlowski, [1] ~~Ca~~ ~~(Stanisławski?)~~ Catherinę uxoris Nlis Stani Graniczki, Dawidi (sic) filię olim Nli Joannis Cosczicza de Vigladowo alias minori Rakoviecz, eas censum annuum (ut supra) consentientibus maritis ipsarum pro fundando altari emere et inscribere velle. Supplicatum est nobis earum nomine ut ad eam rem consensum nrum prębere dignaremur. Nos pro eo studio, quo in augendum cultum divinum propendimus, in emptionem eiusmodi census... consentimus..., in vim tamen reemptionis... Eximentes censum hunc ab om. iurisdictione iudicum... secularium... et immunitati ecclesticę ascribentes... Ita ut ... controversia de eo ... per iudicem ecclesticum recognoscatur. Hoc tamen proviso, ut in.. bonis, in quibus emptus hic census fuerit, nihil ex oneribus et servitute nra et Reipublicę minuatur. Consentimus insuper, ut quoties census hic fuerit redemptus, toties eandem summam in aliis bonis inscribere licebit... In cuius rei fidem sig. nrum est appen. Dat. Varsovię ~~die~~ in Conventione Regni nri gnli die decima mensis Januarii, Anno Dni Millmo Quingmo quinquagmo septimo, Regni vero n. anno 27o. Relatio Rndi Joannis de Przeramb R. P. Procanc. Decani Cracov. ac Gnesnen. Vilnen. et S. Floriani in Clepar. Prępositi. J. Przerempski m.p.

Akta Kons. Warsz. l. 39. fol. 371–373.

(1) Czy nie Stanisławski, według dzisiejszego wymawiania? Wyżej było Athanczłowski.

Wierzbno in hon. Cipsi D. et sui tit. et invoc. S. Petri, Christi nomine invocato... erigimus et creamus per presentes, eidemq. suisq. plebanis et Ministris.... premissa oia... per dotatores donata... appropriamus... et immunitati ecclesiasticae asscribimus. Decernendo, quia pro bonorum... suprascriptorum repetitione... ad forum judicis ecclesiastici... semper habeatur recursus. ... Nos... de certa nostra scientia et liberalitate, ac sub ratihabitione... Capituli nri Posn.... Plebanis decimas manip. o. gr. et sem. ex agris de nova radice in villis Janowo et Wygladaly, innitendo donationi earundem decimarum, per R. ol. Adamum Konarski Ep. Posn... factae,... et qui agri intra eosdem limites per colonos et possessores duntaxat suprascriptarum villarum culti et possessi fuerint, cum omni iure damus... Adiungendo pro Parochia eidem ecclesiae... praedictas villas infrascriptas:.. Wierzbno Jaworek et Wyględowko. Quarum villarum incolas in dicta ecclesia in W. divina officia audire, ibidemq. sacra ecclesiastica percipere volumus, ac eidem iure parochiali decernimus subiacere, decimis in eadem villa W. ad praeposituram Piven. antiquitus pertinentibus salvis... Alias vero obventiones earundem villarum, iure Parochiae eidem ecclesiae in W. incorporatarum, utpote strenam, funebrales et id genus alia .. ad plebanum in W.... pertinebunt. Iuspatronatus vero et praesentandi eidem Mgf. Dnae Dorotheae... et Dno Stano Minski fundatoribus ac dotatoribus... et eorum legitimis successoribus, villae W. haeredibus, perpetue reservando. Et ad eandem ecclesiam .. Ven. Franciscum Dąmbski, Mansium in Minsko, actu presbyterum, ad praesentationem Mgf. D. Dorotheae B. et G. D. Stanislai M. per manus nra capiti illius procuratoris legitimi impositionem.... instituimus et investimus in Dei noie per presentes. Curam anim., administrationem spiritualium ac et regimen temporalium sibi in ead. ecclia committendo. In quor... fid. etc. Dat. Posnaniae in Caplo gnli S. Martini die 18 Novemb. celebrato, An. Dni Millmo Quingo octuago tertio (1583). Praesentibus et ad praemissa consentientibus RR. ac VV. DD. Joanne Powodowski Prep., Lauro Kierski Cantore, Stano Kuninski Schol., Felice Zamoyski Archid. Pszczen., Lauro Modliszewski, Hieronymo Powodowski etc. Platis et Canicis Eccl. Cath. Posn. Transivit per manus Joan. Powodowski Prep. Posn. praesidentis
Lucas a Koscielec D. g. Ep. Posn. m. p.

A. K. W. l. XII. f. 390. Oryginał był jeszcze w r. 1667 na miejscu, lubo „sub tempus invasionis Sueticae a Cosacis laceratum" (Wizyta Święcickiego). Przypisany także w Księdze Wizyt tegoż Święcickiego f. 38-39.

Wierzbno.
Erekcya Kościoła paraf.

1. In n. D. a. Ad p. r. m.... Nos Lucas Koscielecki D. g. Ep. Posnan. Significamus... quia Mgf. Dnā Dorothea Barzyna de Oyrzanow Palatina Crac. una cum G. D. Stanº Minski filio suo primi matrimonii... desiderat ~~contra~~ voluntatem... parentis sui ol. Mgf. D. Petri Gorynski Palatini et Vicesgerentis Ducatus Mazovię Capit. Ciechanov. (*) in perficienda fundatione.. et erectione ecclię iam ab aliquot annis ~~et~~ constructę in bonis hęreditariis villę Wierzbno eiusdem Mgf. Dorotheę ac filii ipsius.. Stanislai Minski... adimplere...: ac pro augendo cultu divino et pro remedio salutis animarum parentum et consangu. suor. et animę suę: obviando etiam periculis, utpote inundationibus aquarum, colonis et agricolis de villis suis Wierzbno, Sawrek [?] et Wyględowko eorundem fundatorum, tutum et liberum accessum ad audienda divina et percipienda Sacra impedientium. Cupiens igitur, ut ea ipsa Eclia [?] in Wierzbno diecesis nrę in hon. Oipot. Dei etc... erigeretur, pro eadem.. de novo locata et constituta, quę iam cemiterium et areas pro domibus Plebani et Sacerdotum ac Ministrorum assignata habet, pro fundo et dote.. tres laneos agri mensurę communis in campis villę Wierzbno, duos laneos penes agros prędiales, tertium.. inter metas colonorum.. Stanislai Ksiarge [?].. et Stanislai Orzech. iacentes. Item hortulanos tres: Stanum Kaletha, Francum Wassielik et Gregorium Stewczyk, cum eorum areis et hortis, prout sunt ab antiquo dislimitati, futuris Plebanis pro dote et sanctuario ecclię ac plebanali dedit... Incisionem quoq. lignorum... tam pro ędificiis quam pro foco Plebani et Ministrorum ecclię in suis bonis et sylvis, ubi Plebano per dominium hęreditarium demonstratum fuerit, liberam, similiter et pascua pecoribus et pecudibus plebani una cum pecoribus Domini et subditorum eius villę Wierzbno incolarum libera admisit. Quę oīa suprascripta pro dote.. ecclię noviter erectę dedit... cum omni jure, dominio etc... nihil prorsus sibi etc... reservando. Sed oē jus etc... in plebanos... transfundendo in perpetuum..... Supplicavit itaq. a nobis Dna Palatina cum filio suo ut eandem eccliam... erigere et in benef. eccl. creare dignaremur: Nos piis votis... annuendo, pręmissis... in vim crid... tris... in terminoq. ipsarum nemine contradicente, huiusmodi donationem... approbavimus, ipsamq. eccliam in

Wierzb

cf. Ojrzanów.

* Mężem tej Doroty Goryńskiej był Jan Ojrzanowski (Star. Warsz.) zmarły bezdzietnie przed r. 1526.

Ten Piotr Goryński ok. r. 1533 był starostą Ciechanowskim i ożeniony z Katarzyną z Boczkiewic, wdową po Janie Ojrzanowskim (ob. akta Kościoła Ojrzanowskiego). Dorota Goryńska, córka Piotra, była za Kacprem Mińskim, który zmarł przed r. 1566 (Wiz. Makowieckiego w Ojrzanowie).

Marek Wodynski na Międzyrzeczu Kasztelan Podlaski:
Widząc deffecty Kościoła Wierzbinskiego, a zwłaszcza w grunty ubogiego, bo tylko iedną włoczkę we trzech polach, y to krotszą nad inne role w używaniu ma; zkąd mały mu pożytek dochodzi dla pol piaszczystych. Tedy puściłem mu et in possessionem realem podałem sztukę gruntu z Piaskiem za Kościołem y ku dworowi leżącą po Row, ktora przedtym do Kościoła należała, a to dla rozprzestrzenienia większego Plebanowi, y Successorom iego, gdysz y wygonu nie mają mieć, dla przyległości tychże piaskow, z których mały pożytek do dworu bywał. Na co dla lepszey wiary ten mu script moy daię z podpisem ręki własney. Działo się w Wierzbnie die undecima Julii, h. e. feria 2 ante fest. S. Margarethe proxima, A. D. Millmo sexcmo trigesimo sexto (1636). M. Wodynski Kaszt. Podl. m. p. (L. S.)

W Księdze Wizyt Święcickiego ~~fol.~~ s. 43-44.

[illegible] Albertus Dei gr. Ep. Posn. Ad
perpetuam rei memoriam. [illegible] [illegible] ratis [illegible] convocati, prout ea, quae salu
tis sunt subditorum nostrorum, cura invigilantes praeci
pua, et ubi pericula animarum eorum intendimus, libenter
remediis prospicimus opportunis. Cum itaq prout zeli prae-
missorum, loca varia et fines Dioecesis nostrae Poznan. per-
lustrantes, nedum testimoniis probatorum didicimus ve
rum etiam eis non contenti visibus propriis circumspe-
ximus, flumen Wysda, cuius profunda tumisq [illegible] [illegible]
ac tumida profunditas praesertim in [illegible] [illegible] nullis tam
tundi partibus saepius vero [illegible] et signanter congela
tionis resolutionibus, glacierum ac inundationum, fluctua-
tionumq, eiusdem fluminis tempestatibus, nullis vel sal
tem periculosissimis navibus valet navigari, mediet ac
profluat inter villas: Wilka, [illegible], [illegible], [illegible]
Tciązka et binum Smoniewice et ecclias parles in [illegible]-
szewo et Magnuszewo, ipsasq villas prout esse faciat,
et incolas earum, qui ad ipsas ecclias pro sacris [illegible]
[illegible] [illegible] et divinis officiis audiendis veniebant, im
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Lelowo.
[illegible] et Dąmbrowa nostrae Dioecesis et incolis ea-
rum, proprio carentes rectore causam (ecclliam?) alienam,
videlicet in Samogoszcza Cracov. et in Radwankow Posnanien.
Dioecesum ecclias, a quibus eosdem per longam et silvarum peri-
culis ac viarum discriminibus plenam distantiam elonga
re existunt, queritare et satis vix et raro adire cogeban-
tur ad divina audienda et ecclstica percipienda Sacrta,
[illegible], quod in eis spes vacillat, fides et religio claudicat
[illegible] et caritas, quae multitudinem peccatorum operit,
refrigescit. Quae nos [illegible] [illegible] perferentes, et am-
plectentes vota ac desiderium dilecti in Chr. [illegible] [illegible]-
fali Zaiączek haeredis in Wilka, qui de sua suorumq

progenitor.

progenitorum salute recogitans, et volens terrena in cae
lestia felici commercio commutare, ad cultum divinum
ampliandum, de bonis a Deo sibi collatis, pro fundo et dote,
ac in dotem ecclię in parlem erigendę in dicta villa sua
Wilka, unam sortem, terre, seu pœnam terrę, dictam vul
gariter Brzechod, cum omnibus agris et pratis in eadem,
ac pleno dominio, prout sors ipsa silvis et paludibus
seu arundinibus est circumdata. Item aliam sortem
terrę infra viam, quę ducit in Tracianki, et inter pi-
scinam suam iacentem, cum arboribus et utilitatibus
universis, quę sunt et fieri poterunt in eisd. sortibus,
ac pleno dominio, prout ad ipsum (scil. Boguphalum) in
longitudine et latitudine pertinebant, duosq modios seu
mensuras, dictas ćwiertnie, siliginis pro panibus, duos cho-
ros dictos Korzec seu Wirtel triturę farineę (triticeę farinę?)
pro hostiis coquendis seu pistandis, unum scilicet modium
et unum chorum in Vigilia ad Nativitatem. Feria vero quar-
ta post [illegible]icam Palmarum ad Resurrectionis Dni festa a-
lios modium et alium (chorum) prętactos, atq unam urnam,
vulgariter dictam Pokow mellis in hęreditate Lyszkowa ana-
mina, annis singulis, futuris, perpetuis donavit, assigna-
vit, contulit, et devote obtulit eid. ecclię et eius Rectori pro
tempore appropriauda et annectenda. Cui eid. Rectori pro
necessitat. sua idem Boguphalus hęres facultatem plenam
et licentiam liberam, pisces in dicta piscina prendendi
rete dicto Dryubicza, ac struges seu aggeres dictos Jazy,
versus prędictam sortem ecclię ac ad partem eiusd., fa-
ciendi ac in sorte ipsa pro utilitate ac voluntate ipsius
Rectoris, homines et artes locandi, animalia quoq, pec-
cora, et pecudes et aequiream servandi et libere pascendi,
ligna quoq pro aedificiis et igne in silvis et borris suis
incidendi et educendi perpetuo dedit et concessit. Saluti
dictorum subditorum nostrorum eosdem (consulendo?), ne fines
Dioecesis nostrę confundantur. Nos Albertus Eppus prefatus

prospiciem

Wilka (Wilga)

prospiciendo et eorum periculis obviando, et ut cultus divi-
nus augeatur, Ecclesiam de novo in dicta villa Wilka,
premissarum necessitate, super prescripto fundo et dote
ereximus, et eam in parochialem creavimus, ac vil
las oẽs et singulas suprascriptas, quas, et earum in-
colas ab obedientia et vinculo, solutioneq. iurium pa-
rochialium, si quibus dictis ecclĩis et eorum Rectoribus
tenebantur, praesertim cum ipsae ecclie de reliquis suis pro-
ventibus valent decenter subsistere, et debita onera sup-
portare, absolvimus, et cum dictis juribus predictae ecclie
novae in Wilka nomine parochie, et in fines et limites
eiusdem ascripsimus, dedimus et anneximus, oĩaq. et sin-
gula prescripta in dotem et pro dote Ecclie eid. in W. et
eius Rectori pro tempore, intitulavimus, appropriavimus, in-
corporavimus et invisceravimus; erigimus quoq., creamus,
absolvimus, ascribimus, damus, appropriamus et incorpo-
ramus per praesentes; — decernentes, contradictores et rebel-
les, seu negligentes in aliquo premissorum, tam ad observa-
tionem solutionemq. nostram compellendos, quoties opus fue-
rit, censura ecclastica mediante. Atq. incolae predictarum vil-
larum de cetero in dicta ecclia in W. divina audiant officia
et ecclastica percipiant Sacra, ac ibi tradantur sepultura.
Praeterea ut Rector pro tempore in eã ecclia hospitalitatis
munia tenere et debita queat onera sustinere, ac liberius
divinis vacet obsequiis, De VV. Frum nostror. Capituli nostri
Posnaniensis ratihabitione et consensu, decimam oĩum frugum
in villis: Wilka predicta et in Skurcza, ad mensam nostram
eppalem posnan. spectantem, predictae ecclie in Wilka et
eius Rectori addimus et donamus, ac oĩa et singula pre-
dicta praesentis scripti patrocinio confirmamus perpetuo
duraturo. In quorum oĩum testimonium, nostrum et no-
stri Capituli sigilla praesentibus sunt appensa. Actum et
datum Posnaniae Sabbatho infra octavas Assumpt. B. V. Ma-
riae Virg. Gloriosae sub Anno Dñi Millo Quadringo septi-
mo. Praesentibus Hlibus Viris Dñis Petro Decano, Nicolao
(Archi)

Archidiacono, Pelka Cantore, Nicolao Cancellario, Alberto Varsaviensi, Conrado Srzemensi, Michaele Pczevensi in ecclia nostra Posnan. Archidiaconis, Joanne Nepont, Joanne Officiali, Petro Cantore, Michaele Scholastico, Nicolao Strzeszowic Officiali Guezinen, Przybyslao Alberto Preposito Gueszynen. Kielczoviensi, Floriano de Poklanki, Petro Luciani, Vincentio Janussio, Sokolebaski. ~~Kinrowicz~~ Bartholomeo Kinrowicz, Petro Decano Lublinensi, Ludovico Joanne Gutkowicz, Matthia Kalisch, Matthia Blyda, Paulo Czechowski et Nicolao Lautinensi Preslatis et Canonicis ecclie nostre Posnanien. tunc capitulariter congregatis.

D. 13 Maja 1504 r. podany ten akt do ingrossacyi w Konsystorzu Warsz. Ztamtąd kopia w Święc. s. 309-312.

Wilka

In n. D. am. Ad p. r. m. Andreas D. gr. Ep. Posn. tenore praes. significamus. ex iniuncto nobis officio curae pastoralis... Et ut non deficiant Rectores ecclesiar. a seminatione aeternorum sane circumuentibus (circumeuntibus?) nobis universam nostram Parochiam comperimus ecclesiam par. in Wilka nrae Dioecesis adeo tenuem exilemque esse in suis proventibus, ut Rector ipsius non valeat ex eisdem commode sustentari, fiebatque quod ex defectu obventionum praedicta ecclia debitis ministrorum obsequiis plerumque permaneret destituta. Volentes eatenus necessitati et inopiae dictae ecclesiae consulere, et ut Rector eiusdem tanto liberius curae animarum... intendat, quanto liberalius se noverit ... stipendiatum, etiam non mediocrem habendo respectum ad servitia Magfici Dni Nicolai Kansch de Pobrzankowo Castellani cernen. dictae in Wilka ecclesiae Patroni, quae Nobis ecclesiaeque nostrae consuevit exhibere, exhibiturumque se offert..., praefatae ecclesiae in Wilka, eiusque Rectori decimam manipularem post araturas colonorum in villa novae locationis Dambkiowka, praefati Magf. D. Nicolai Kansch sub Parochia Parczewo utriusque grani et seminis, duntaxat ex 20 mansis et non amplius excrescentis de consensu voluntate ac ratihabitione Vblium Fratrum nrorum DD. Praelator. et Canonicor. Eccl. n. Posn. dedimus, donavimus asscripsimus et appropriavimus, damusque don. asscrib. et appr. perpetuo per praesentes... In quor. fid. etc. sigil. nostr. et Capli s. app. Act. et dat. in Summo Posnan. in libro Capitulari A. D. Millmo Quadring. Hexag. octavo. Die Iovis, ultima mensis Iunii. Praesentibus ibid. et consentient. DD. Uriele de Gorka Prop., Adam de Dambrowa Dec., Iacobo de Wiganowo Decr. Dre et Schol., Nicolao de Skuda Srzemen., Vincentio de Strzalkowo Przeven. Archidiaconis, Nicolao de Lanka S. theol. Professore Cancellario, Clemente de Pniewica, Sandivogio de Sobotha, Andrea de Rogalino, Nicolao de Costen Decr. Dre, Gregorio de Skoly, Stano de Mszny, Ioanne de Zonowo Rectore de Koziemino, Vladislao de Posnania Dre in Decretis, Iacobo de Jablowo, Nicolao Kansche, Mgro Dobrogostio de Lirakowo, Nicolao de Czac Jacobo Heth de Dambno, Ioanne de Lukowo, Joanne de Gilowice Decretor. Dre Praelat. et Mgro Martino de Canicis capitulariter congreg.

A. K. W. 1. XII. f. 6-7. r. 1617. już były nieczytelne opuszczone tu miejsca. Drugi raz tegoż roku ingrossowany ten akt. Ibid. fol. 18.

Wiskitki.
Erekcya Prepozytury i Mansionaryi.

In n. D. a. Ad p. r. m.... Nos Stanislaus Boniecki Schol. et Offic. Vars. notum facimus. Quia anno etc. infrascriptis Hlis Felix Iarzbinski Altarista in Wyskitki et Rdi Pris et Dni D. Joannis Andreç de Valentinis Patricii Mutinensis, Cracovien. S. Floriani in Kleparz Sandomirien. et Trocen. eccliar. Prepositi Rectoris Eclar. in W. S. R. Mtis Physici.. procurator,... lras... nobis.. presentavit... „Sigismundus D. g. R. P. etc. Significamus... Quia cum nobis supplicasset Ctis. Andreas de Valentinis..., ut sibi liceret de proventibus suis ad plebanatum Wiskitcensem seu alias ad Vicarios et gracialistas ibidem pertinentibus et de censu 10 marcarum alicubi emendo, Mansionarios ibidem in W. fundare et erigere, censum singulis suo arbitrio distribuendo. Nos... consentimus... Ut... Mansionarios quot volet... fundare possit... censum... mat...; quem censum libertati eccl. ascribimus...F Dat. Cracoviç die Sabbathi in crastino festi Assumpc. B. V. Mariç An. Dni Millmo quinqmo quadrag. tertio (1543). Regni nri 37o Samuel Ep. Ploc. Vanc."

... „Sebastianus D. gr. Ep. Posnan. Hlibus viris Vicariis in W. cçterisq. presentibus requirendis Salutem in Dno. Posteaquam R. P. D. Joannes Andreas de Valentinis... zelo devotionis accensus Preposituram et Mansionarios ad decantandas Missas et horas de Assumptione Glor. V. Mariç... erigere animo statuisset... Nos... ipsius.. institutum cupientes ad effectum deduci, presentes lras citationis in vim edictae... ne cuipiam per celerum nrum decretum preiudicium facere videremur.. damus.. in Dei noie per presentes. Quocirca vobis Executoribus in virt. s. obed. et sub excom. pen. mand. Quatenus... aliquo die Dnico vel alio festo... oes.. sua interesse... putantes... citetis..., ut coram R. D. Stano Boniecki ... Varschoviç fer. 4. post Dnicam Judica... compareant ad videnD. et aud. titulum Plebani in W. supprimi.. et Preposituram cum 5 Mansionariis amovibilibus.. ex arbitrio Plebani et sexto Scholç Rectore denuo erigi, curamq. anim.. in Mansionarios transfundi etc. (quç infra)... decerni... Cui quidem Dno Scholastico (Stano Boniecki titulum parochialem ecclç in W. plebanatus supprimendi, etc... (quç infra)...(damus facultatem) Dat. Cracoviç die 14 Febr. sub Comitiis Regni Gnlibus. An. Dni Millmo Quinq. quadrag. tertio (1543). Martinus Josephi Curiç S. R. Dnis Nrius subscripsit."

Cupiendo itaq. superiorum nrorum mandata exequi.... in con

(Annae)

F Quarum Mansionariarum... Jus presentandi predictus Andreas habebit.

contumaciam oium... citatorum non comparentium... auctoritate ...nobis commissa et de consensu S. R. Mtis titulum et nomen Plebani Eclar. in W. suppressimus.. et abolemus, et loco illius nomen .. et dignitatem Praepositi... ereximus,... oes.. decimas, fructus et obventiones, quas Rector eccliae praedictae percipere consueverat, eidem Praeposito reservando. Insuper dictum Praepositum... a cura animarum et administratione Sacrorum, quae ad Rectorem eccliae pertinebant... liberum fecimus, decernendo ex nunc in antea... Praepositum a cura anim. liberum vocandum et appellandum esse. In eadem ecclia... ereximus 5 Capellanias perpetuas Mansionarias nuncupatas. Quas.. obtinere debent 5 viri actu sacerdotes, et sexta Capellania seu Mania, quam... obtinere debet Clericus non sacerdos, qui pro tempore erit Rector Scholae et minister eccliae praedictae. Quibus sex Capellanis supradictis pro dote... attribuimus... decimas manip. ois gr. et sem. post villas S. R. Mtis Korabiewice, Zuchowo, et post oes agros kmethonales villae Guzowo et Czerwona niwa, post Nles Venatores dictos Czarnij, alias post araturas Czerniewskie rolie. Item post villas Niedzwiedzice (al. loco Miedniewice) et Drzewice. Quarum ad praesens Mgf. D. Nicolaus Wolsky Castel. Sandom. etc. est possessor. Item 10 marcas census an. pro 100 sexag. in vim reemptionis in bonis Gawdowo, in ter. Gostin. comparatas; necnon oes.. fructus, obventiones, oblationes, quas dictae eccliae Vicarii, gracialistae et Minister Scholae et Eccliae.. percipiebant.. Quas decimas, fructus etc.... A sex Manrii.. aequaliter inter se dividere (debebunt; et quoad hoc unus alteri praeferri... debet, hoc servato, quod Minister Scholae, alias Manrius sextus... obventiones a processionibus et pulsu campanarum in obsequiis mortuorum pro seipso tantum convertere habebit facultatem. Necnon (hoc servato), quia memoratus R. D. Praepositus... aequalem partem oblationum et Colendae, necnon pecuniam a sepulturis Christi fidelium in ecclia tumulandorum alias Potkładne Et ea quae pro fabrica eccliae legantur et offeruntur cum victricis perpetue percipiet et pro necessitate convertet. Et quia benef. Dat. propt. off. parimodo auctoritate praedicta curam animarum, administrationem Sacrorum et oia officia.. eccliae quae Plebano... incumbebant... in dictos quinq. Manrios transferimus... Praeterea dicti 5 Manrii sacerdotes tenebuntur.. singulis diebus.. canere cursum sex horas minores (de B. M. Virg. et Missam de Assumptione Eiusdem. Cum quibus dictus Minister Eccliae et Scholae dictas horas et Missam cantabit superpelliciatus, Missam vero per alium sacerdotem ad altare complere non tenebitur. In qua Missa singulis feriis quartis et sextis orationem pro sacerdote imponere debebunt. Ius vero iuspatronatus et praesentandi dictorum sex Manriorum... Praeposito.. reservamus. Cui D. Praeposito, casu, quo aliquis Manriorum.. esset scandalosus, aut in adimplendo officio... negligens, eundem amovere... liberum erit. In cuius rei testim. etc. Acta sunt haec A. D. Millmo Quing. Quadr. tertio (1543).. Pontif. Pauli III anno 9o die

zero

vero Mercurii 14 Martii. Praesentibus Ablibus... Notarius Consistorii Vars. testibus... rogatis. (Locus signi Notarii Publ.). Ego Albertus Joannis Miedzeckowski Cler. Dioec. Posn. S. auct. apost. Nrius publ.
(A. K. K. l. XII f. 351--354.

In n. D. a. Ad p. r. m. Joannes Tarnowski D. gr. ep. Posn. Significamus ... D. Joannes a Lowicz Praep. S. Spiritus in ...mow et Stanislaus Wilczek a Wyskitki... attendendo, maius altare Altare tituli SS. Trinitatis B. Mariae V. et S. Joannis Baptistae in Eccl. Wyskitcensi Dioec. nostrae Posn. situm, adeo tenues proventus habeat, ut iisdem Altarista eiusdem nullo modo sustentari possit... summam pecuniae 130 sexag. polon. una cum domo et horto eidem adiacente pro sustentatione altaristae eiusdem fundaverunt... ac summam eandem ad officium Proconss. et Conss. Wisk... reposuerunt, et inscriptionem super praemissa in Iudicio bannito magno f. 2 post Dnicam Quadrag. Laetare A. D. Millmo Quingmo Nonagmo octavo per Advocatum et Scabinos iuratos eiusdem oppidi (nobis praesentaverunt.)... Postquarum litterarum (inscriptionis) productionem fuit nobis nomine illorum supplicatum, quatenus dictum Altare sub tit. (ut supra) ad laudem Omnipot. Dei sub dote per eos... assignato fundare, erigere in beneficium eccl. ac immunitati libertati eccl. incorporare, iuspatronatus et praesentandi dicti altaris Proconsuli et consulibus Wisk. attribuere ac omnia in eis contenta approbare dignaremur. Nos tamen iuris formam et modum in talibus fieri solitum, servare volentes, ante omnia litras... edictales praemisimus... In quarum (litrarum edictalium) termino hodierno... D. Albertus Lagovius procurator... fundatoris, contumaciam... citatorum accusavit. In quorum contumaciam praefatam fundationem, erectionem et dotationem... per nos confirmari affectavit. Nos vero Joannes Tarnowski... in contumaciam eorundem citatorum, ultra horam solitam expectatorum, et non comparentium... dictum altare sub tit. (q. sup.) erigimus etc... dotationem... approbamus etc... Statuimus... ut altarista eiusdem... singulis septimanis tres missas: diebus quidem Dominicis De Sancta Trinitate, in feriis sextis De Passione Humiliavit, tandem quolibet Sabbatho de B. V. Maria Salve sancta parens. ad altare eiusmodi pro vivis et defunctis sub censuris ecclesiasticis absolvat. Iuspatronatus... Proconsuli et Consulibus oppidi Wisk., Catholicis tamen, attribuimus, alias, si eosdem... in haeresim labi contingat,... tamdiu ad loci ordinarium spectare debere, quamdiu in haeresi perseveraverint

Wyskitki.

Erekcya altaryi Trojcy SS.

rint. declaramus. etc. Dat. Varsoviae 1 Aprilis A. D. Mill. Quing. Nonag. octavo. Praesentibus .. Joanne, Chomirzewski J. U. Dre etc. Joannes Tarnowski Ep. Posn. etc.

Zapisu, o którym w niniejszej erekcyi wzmianka, treść jest następująca.

A. D. et die (~~quo~~ jak w tekście). Coram Judicio constituti personaliter Famati Stanus Burnecki Procons., Stanus Smoligoba etc. Consules, Advocatus, Scabini qualiterq. universa communitas et plebs oppidi Wysk..., De consensu speciali S. R. M. summam pecuniae 130 sexagenas. gross. per Vlem Joannem a Łowicz et Stanm Wilczek una cum habitatione et horto... pro Altarista fundatam... et inscriptam, Praeposito Eccl. Wisk. Patronis defensoribus provisoribus.. atq. eidem Altaristae... pro censu annuo 24 flor. pol..., Altaristae solvere na Wyderkaff inscribunt... in omnibus bonis suis... in fundo et extra fundum op. Wisk.... Idem Proconsul ~~et~~ cum consulibus et communitate oppidi submittunt. sese ac suos successores obligant, quod ante electionem Proconsulis et Consulum, eandem summam pec. essentialem... quotiens ... totaliter.. ~~depo~~sitam in publico grario debent habere,... necnon nulli aliae personae, tantummodo Colonis ejusdem oppidi et... possessionatis.. tradere ... tenebuntur... sub vadio.... Ex actis scabinalib. Wiskito.

w erekcyi, która wyżej. w A. K. W. l. 12 f. 35.

Pozwolenie Królewskie: Cal. 34.

Sigismundus III ~~Aug.~~ D. Gr. R. Pol etc... Significamus,.. quod quum. Vlis Joannes a Łowicz Praep. Bol., Martinus Drogocki Pleb. Widzen. et Anna Odolinska summam 200 flor. pro fundatione altaris ~~Alt~~ Ssmae Trin. in Eccl. Wisk. Famatis Proconsuli et Consulibus oppidi nri W... in vim reemptionis .. dederunt, ut ex eodem censu Sacerdotem... ad illud altare... habeant. Nos itaq. divinum cultum augere cupientes, eam ipsam census venditionem... approbamus... In cui. rei fidem etc. ~~praesentes~~ Dat. Varsoviae d. 7 Augusti A. D. 1596. Regnor. nostr. Poloniae nono. Sueciae terti.

A. K. W. l. c. f. 6.

Wiskitki:

A. D. 1623. die Mercurii 19 Aprilis. Coram A. R. D. Ioanne Kacivorski Can. et Off. Vars. comparens V. Gregorius Suchowic Bulli. Eccl. Vars. Instigator Causarum Officii Cons. Vars. produxit testamentum autenticum et originale ol. R. Friderici Danielis Can. et Off. Vars. Prep. Wyskitc. manu eius propria subscriptum et sigillo eiusdem obsignatum, manibusq. testium et Notii publici subscriptum, et in eod. testo certa puncta ecclesiam Wyskiteen. concernentia ... ad ingrossandum... admitti... petiit. Et R. D. ingrossanda mandavit... Quorum tenor... talis:

Quamvis in Prepositura mea Wyskiteensi in edificia eccliae et domus Prepositurae non mediocria iam expensa exposui... nihilominus pro an. 1603 et 1604 decimas manip. mihi retentas per M. D. Stanislaum Radzieiowski Cast. Raven. et Capit. Sochacz... singulis annis florenis pol. 400 solvi... eccliae... tego pro fabrica eccl. W... Wprawdzie za te złotych czinwer podiął się JeoM. P. Starosta kościoła dachowkę wszytkę przyłożyć nową dachowką, bo pierwsza moiem sumptem położona zaciekała. Podiął się z tarcic paviment choru wielkiego położyć y omalować y kościoł wytynkować, aliaq. foris et intus dać wychędożyć. Dał dotąd część dachowki położyć a dalej nie chociaż były instantię moie etc. R. D. Successor moi ma się tego vpominać... Tego Contractu mego strony odkupienia decim od JMci iest Inductio in Actis Castr. Vars. An. 1602. Decima de bonis Oriszowo etc. Trzyma te ma iętności JMc Pan Zygmunt Grudzinski na ten czas Wda Rawski, ma contrakt ze mną płacić z tych dobr pro decima manipulari annuatim sine defalcatione po Złr. 200. Płacił ab an. 1599 ad an. 1607 inclusive. Zatrzymał potym annum 1608 – 1614. Prawo w Sochaczewie w Ziemstwie w Grodzie na Trybunale do contractu się wiodło. Tandem lucra otrzymane y do Bannitiei sprawa przyszła... Zaiednała JeiMc Pani Wdzina tę Bannitię aby do publikatię nie przyszło, gdy JMc był we Włoszech, y zapłatę odniosłem wszystkich tych retent. Quitowałem JMci... na to mie w Grodzie w Aktach Warsz. Die 13 Martii An. 1615. – Gdzie JMc P. Wda de bonis Oriszowo et aliis.. nie zapłaci annum 1615.. Także y JMc P. Starosta Sochacz. (jesli) nie zapłaci wedle contractu ut supra pro año solius 1615 ktore zatrzymał tedy te, wszystkie zatrzymane dziesięciny, y drugich lat, jesliby były zatrzymane, et cum anno gratiae.. tego pro fabrica eccliae Wysk. et pro Anniversario mihi constituendo in Cead. ecclia... Collegio Mansionarum Wysk. ... pro decantandi sacro tricesimo flor. pol. 10. Item D. Ma

(Aktu

thiæ Mioduszewski Coadiutori ecclæ meæ Wysk. lego debita re tenta pro decimis in bonis Rusiec. Et sunt prædicti R.D.^ni in cen suris. Subditis Præpositurę meę Wysk. dono censum retentum et addo flor. pol. 8 ut adsint sacro Officio Trigesimo. Senes Duos Mansrios Pauperibus circa ecclesiam degentibus lego flor. duos ut etiam adsint sacro prædicto...

A. K. W. l. XII fol. 269. 270 (ex an. 1623)

Fundacya na lampę przed N. Sakramentem.

Actum in Prætorio oppidi S. R. M. Wyszkiki in congregatione totius communitatis eiusd. opp. fer. 6 in Crast. f. S. Luciæ An. D. 1618. In præsentia Fam. Proconsulis... Consulum.. ac civium et aliorum multorum ex communitate.. per Magistratum evocatorum... D. Laurentius Juzgiowski Mansrius Ecc. Wysk. ... 100 flor. pol... pro oleo ad lampadem ardendam coram Venerabilissimo Sacrto... temporibus perpetuis in vim reemptionis legavit et eam in bonis oppidi... in censum inscribendam voluit.. Qua declaratione et summæ eiusdem oblatione tota universitas attenta et grato animo suscepta, huiusmodi obligationem... fecit... Nos... tulimus et ad nostram fidem, publicumq. ærarium et Reipublicæ nostræ comodum levavimus de manibus R. D. Laurentii Juz. summam 100 flor... pro oleo etc. ~~Sicut census 6 flor. pol.~~.. Quam quidem summam princ. una cum censu reemptionali (6 flor. pol.)... inscribimus, hypotecamus tam in bonis nostris mobilibus et imobilibus quam etiam et Reipublicæ, ad extremum et nostris successorumq. nostrorum personis.... Promittimus... quod pro censu annuo 6 flor.... ex ærario nostro publico oleum pro ardenda lampade emere tenebimur.... w A. K. W. l. XII. f. 304-306. ex an. 1623.

Wizna.

Actum Visne fer. 3 in crastino festi s. Andreę Apli A.D. 1551.
In presencia GG. Franci Dobrzeniecki Sincer. Cirnen. Marovieng et Rozanen., Mathie Chandzinski Zacroczim. Hieronimi Modlissewski Colnen. Capitanei, ac honorum P. R. Mtis Visnen. et Lomzinen. Notarii, – Alberti Molski Vicecapit. Visnen. ... deputatorum vigore commissionis, ... cuius tenor talis:

Sigismundus Dei gr. Regnum Pol. etc. Mgfico ac GG. Felici Srenski de Sokolowo Pallatino Plocen. Mariemburg. Plocen. Visnen. ac Lomzinen. Capitaneo, Franc° Dobrzeniecki ... Mathię Chadzinski,.. Hieronymo Modlissewski... syncere et fidelibus dilectis gram nram.

Mgfice ac Gsi et ff. ii.

Queritur V. Andreas Swieborowski Pultov. et Sandec. Canons Visnenq Pleb. ac Thesaurarius n̄r: Quos cives Visnenses, multam fundi illius ecclsiici, domibus granariis, forestis et aliis suis edificijs occupauerunt, nec ... cedere, aut ex illis suis edificijs eidem subesse ac respondere volunt. Qua in causa ad peticionem eiusdem Andreę S. nos ad cognoscendum negocium hoc... ff. vras ante hac... deputavimus. Ubi f. vrę fundum illum, de quo controversia agitur, reviderunt et controversias ... audierunt; sed civibus Visnen. ante prolationem sententia f. vrarum ac nos sese ... revocantibus, f. vrę negocio infecto, nec aliqua sententia comissoriali facta, partem utramq ad nos pro finali... decisione remiserunt. In termino itaq remissionis ex limitatione nostra hucusq continuato, ipso Andrea S. personaliter, ex parte vero civium Visn. proconsule cum aliis sociis comparentibus, nos illo actu comissoriali reviso, eoq perspecto, quod negocium hoc ... commode hic de forma iuris et equitate finiri non potest.. S. et F. vris committimus, ut pro f. 3. in crastino festi S. Andreę Apli proxime affuturi, quem terminum partes ambę hic coram nobis susceperunt, simul ff. vrę conveniant... et controversiam hanc cognoscant, req oculis subiecta.... decidant. et quidquid ... constituerint, partibus firmiter observare mandent, unius vestrum absentia non obstante. Facturę f. vrę pro debito officii sui et gra nra. Dat. Varschowie XIIII. mens. Novembris A.D. 1551. Ad mandatum S. R. Mtis proprium.

Mandat.

Mandati vero S. R. Mtis ad cives Visn. facti tenor est talis:
Bona etc. Famatis Proconsuli, Consulibus Aotiq; communitati opp. Visnen. gram nram. Fti f. dilecti.
Quemadmodum certi plenipotentiarii nri (vestri) videl. Ioannes Noborcza, Stephanus Stromylo, Joannes Zabrzicowski et Nicolaus Kliezer, hic coram nobis presencialem susceperunt terminum cum Andrea Swieborowski..., feriam tertiam videl. in crastino festi S. Andree... coram certis commissariis nostris... ad comparendum... ac sese iustificandi. Quapropter mandamus f. vestris... ut in termino ... coram eisdem (commissariis) compareant et iuridice respondeant, Et quidquid ... ipsi decreverint, firmiter observent. Secus non faciant f. vrq. Dat. Varsch. 14 Novemb. A. D. 1551. Ad mand. s. R. M. propr.

In termino itaq; hodierno... parte... actorea... per suum plenipotentem N. Joannem Gorski..., civibus vero Visnen. reis et conventis personaliter comparentibus,... procurator D. Andree Swieborowski... proponit... super oppidanis Visn., quomodo ipsi nullo legitimo iure... occupaverunt fundum eius ecclesticum, ... quod in ipso fundo plebanatus ex opposito templi, inter cemiterium et piscinam locaverunt granaria octo et hortos quinque cum pomariis, quum ad oculum facile appareat, ibi esse fundum eccl..., nam undiq; ea (granaria etc.) circumdant domus hortulanorum plebanalium et domus sacrifficorum. Propterea idem plenipotens... producit... privilegium... in membrana, sub. tit. et sigil. olim Casimiri Ducis Masovie et Eppi Plocen... in Czassowe feria 3 ante fest. S. Laurentii A. D. 1471 datum...; unde constat, ipsum Casimirum... duos mansos integros, mensurq; cum ipsorum additionibus in sulvis (sylvis), vel ubicumq; alias ex antiquo spectantibus in suburbio Visnen. ex opposito Eccliq circa mansum Anethonis Vlossek iacentes, dictos Jagnieczinskie, cum areis, hortis, edificiis, pomariis etc. ad dictos mansos spectantibus, et in futurum per humanam industriam accrescendis, pro aliis duobus mansis in villa Grambcowo, dudum pro fundo ecctico donatis permutasse... Atq; ita, quum ipsum privilegium... clare demonstret, fundum eccticum... esse... profati cives occupatores... Dno Plebano iure libere cedant, aut quidam ex illis edifficiis eidem subesse ac respondere velint, sententia Dnor. Comiss. mediante.

Ek

Ex adverso cives... scientes, quia prefata loca pro extruendis hortis et granariis ex gracia ol. D. Voicinski Plebani Vilnen. sibi, ratione bene meritorum et obsequiorum, que eidem Vilnen. exhibebant, data et concessa fuissent, in nullam controversiam et litis contestationem seq implicare, neq ipsi D. Plebano resisti aut contradicere voluerunt, illaq loca... ad fundum eccl. pertinere asserendo et confitendo. Quapropter petierunt, ut ex illis locis.. non moverentur,.. offerentes sese.. D. Plebano... ex eisdem respondere et subesse velle. Qua de re... concordiam... in presencia Dnor. Comissarior.... inierunt. Quod videlicet singulis annis pro festo Divi Martini Eppi et Conf.... triginta quatuor gr. num. et mon. polon. in Reg. cur... solvere teneantur. (Hic enumerantur possessores et hortorum et granarior.)......

Nos itaq Comissarii... eandem (concordiam)... approbamus... Decernentes, quatenus cives fundi ecclesie occupatores ex hortis et edificiis suis in eodem locatis solvant...(ut supra)... Quod quidem Decretum partes... susceperunt... Harum, quibus sigilla nra sunt appressa, testimonio lrarum. Dat. et act. ut supra.

A. K. W. l. 39. f. 38–41.

A. D. 1594. Die ultima m. Julii. Coram R. D. Officiali Vars.
... H Albertus a Sienica Pleb. eccl. par. in Zerzen, produ-
xit Privilegium in pergameno scriptum... et acticari
petiit. Et D. Offlis... acticandum... mandavit... tenor talis:
In n[omin]e D[omi]ni a[men]. Ad p[erpetuam] r[ei] m[emoriam]. Nos Andreas D[ei] g[rati]a Ep[iscop]us Posn[aniensis]. Signi-
ficamus tenore praesentium quibus expedit universis. Quoniam
ea, quae salutis animarum sunt, inter alias solicitudines nostras
exactius cogitantes, considerantes etiam, quod Christi fideles se-
xus utriusq. villarum infrascriptarum, videlicet + Capituli ecclie
nostrae Varsaviensis, et Zorawia etiam eiusd. Capituli, necnon
Dluga Nobilium, et Siedliska, quae ex villa Dluga Nobilium me-
morata locatur, in Districtu Varsaviensi iacentium, remotam
nimis et discriminosam, simul et periculosam ad ecclIam pa-
rochialem in Zerzen, cui hactenus iure subiacebant parochia-
li, pro recipiendis Sacris ecclicis habebant distantiam, Unde
paterni affectus zelo et saluti eorum consulere, officio nostro
pastorali volentes, et futurae securitati, ecclIam parlem in
praefata Villa Capituli Vars. Dluga nominata, ad vota e-
iusdem Capituli humilia ereximus, praefatasq. villas, vide-
licet Dluga Nobilium et Siedliska, quae ex ead. villa loca-
tur, ac Zorawia, villam Capituli Varsavien., ad eand. eccl.
in Dluga, per nos, ut praefertur, erectam, ac ipsammet
villam Dluga, de consensu Discreti Viri Petri Rectoris
ecclie par/. ibid. in Zerzen, ac Patronorum eiusd., exnunc et per-
petuo, cum omnibus earum redditibus et obventionibus
parlibus, iure ascripsimus parochiali, prout in aliis lit-
teris executionis nostrae desuper confectis latius deducitur
et continetur. Verum ne videamur, per huiusmodi erectio-
nem nostram ecclie in Dluga et ascriptionem ad eam vil-
larum praedictarum, Ecclie in Zerzen et Rectori ipsius in
iuribus suis [praeiudicare], quibus ecclia parlis in Zerzen
praefacta et Petrus Rector ipsius in villis Dluga Capi-
tuli, Dluga Nobilium, Siedliska et Zorawia memora-

(…)tis

+ Dluga videtur omissum.

tis nunc hucusq. gaudebat, decimam nostram manipularem in villa Grabie, in Districtu Cernensi sita, post omnes et singulos eiusd. Agricultores Cmethones, de consensu et ratihabitione Vli Capli nostri Posnan., ad prenominatam ecclesiam in Zerzen damus, donamus, incorporamus et ascribimus perpetuo. tenore presentium mediante, per Rectores ipsius ecclie modernum et futuros tenendam, habendam decimandam, percipiendam, utifruendam et in suos usus libere convertendam, ac pacifice et quiete eviterne possidendam. Harum, quibus nostrum et prefati nostri Capli Posnanien. sigilla sunt in testimonium appensa. Act. et dat. Posnanie, in Capitulo Generali fer. 5 intra octavas Petri et Pauli Apost. Anno Dni Millo Quadringo quadrago quinto. Presentibus Vlib. et Hlib. DD. Wiszchota de Gorka Preposito, Matthia Dria Decano, Nicolao de Glambociece Archidiacono, Petro de Ginelba Cantore, Nicolao de Sobotha Custode, Slawnik Cancellario, Jacobo de Prazmowo Archidiaci Sremen., Nicolao Lanthman, Hectore de Cozemino, Clemente de Dozelbieza, Jaroslao de Concolevo, Joanne Lathonis de Brzeszie, Jacobo de Grondy, Jacobo de Wygonowo, Andrea Laszkury, Joanne de Nielbiescz, Matthia de Kusmno, Joanne de Gwardowo, Meroslao de Bgczyn, Abiluto de Urbanowo, Stephano Jardanowski, Vladislao de Czarnowo, Sandivogio de Sobotha, Joanne de Tzac, Nicolao de Mietysth, Platis et Canicis in eccl. Posnan. Transivit per manus Slawnik Cancellarii eccl. Posn.

apud Swięc. s. 417-418.

Zwola.

In n. D. a. Ad p. r. m. Nos Joannes Latalski
D. gr. Ep. Posn. Significamus.. Quomodo constitutus per
sonaliter coram nobis G. D. Joannes Zwolski heres in op-
pido suo Zwola, zelo devotionis accensus, cupiens Parochia
lem ecclesiam in predicto oppido suo Zwola, noviter locato,
Dioecesis nostrae Posnan. sub Titulo et Vocabulo Omnip.
Dei, Ejusque Intemeratae ac castissimae Genitricis semper V. Ma-
riae Nostrae, et in honorem S. Annae Matertiae, Aviae D. N. Je
su Chr. ac SS. Joannis Bapt., Joannis Ap. et Ev., Christopho
ri, Adalberti, Stanislai Martyrum, Leonardi Martyris et
Nicolai Confessorum, et aliorum SS., ex copiosam in villis
ipsius hereditariis, circumcirca [illegible]... [illegible] in
per eum locatis [illegible] hominum multiplicationem, et
propter longam eius [illegible] per eum
locatarum ad alias Parochias [illegible]
[illegible] animarum salute fun
dare et erigere,... duos mansos agrorum mensurae Culmen
sis... iuxta mensuram aliorum [illegible] iam
pro ipso Plebano emensuratos, [illegible] sub li
mitibus Wilczyska nuncupatum [illegible] et aream
pro domo aedificanda duorum mansorum ad latitudinem
circa ecclesiam eam. [illegible] incipiendo a limite sutoris
Mruk, usque ad viam [illegible] Banczkowo eundo, et ad
latitudinem seu longitudinem a domunculis Sacerdotum
usque ad borram ad primum promontorium, alias do pierw
szej gurki se [illegible] locum etiam sive cardum
pro piscina et horto in mensura unius mansi et ad
duas zonas, unus [illegible] wierzchu ad longitudinem in
postergo areae dicti [illegible], insuper [illegible]
tionem omnis arani sine mensura, [illegible] quavis exspecta-
tione, alias [illegible] quae vocatur [illegible]
ny, [illegible] villa [illegible]kowo. [illegible] in [illegible] stagno [illegible]
ram piscationem, sive prensuram piscium, omni die quo
utuntur piscibus, h. e. feriis quartis, sextis et sabbativis,

diebus

diebus, ~~insuper~~ jejuniis. praeterea et Vigiliis, rethibus wa-
tu.. et Sakami, praeter demissionem eiusd. aquae, ulua-
chrom et ustow stawow... et liberam incisionem lignorum
tam pro ... et coquina, et ad ... Plebano et Ministris e
iusd. ecclis necessarias, pro fundo et dote plebanali,... per
patentes suas donationis et dotationis lras, sigillo suo
appendenti obsignatas, dedit... perpetuis temporibus. Quia
tamen... Rector cum suis vicariis et Ministris ecclie parli.
in ea... in ipso fundo duorum mansorum agri, prato e
alia dotatione superius descripta... subsistere non pos-
sunt,... nisi donatio aliquarum decimarum mensae nostrae
eppalis... accesserit,... humiliter.. G.D. Joannes Zw. Nobis sup-
plicavit, quatenus Nos in dote seu fundo per ipsum, ut supe-
rius descriptum extitit, assignatis, ac in aliquibus decimis
... de mensa nostra eppali.. donatis... eccliam parlem
in Zw. ob praemissas causas fundare, dotare et erige-
re dignaremur. Nos itaq.... considerantes etiam populum
Xnum in illa parte Dioecesis nostrae... a Deo multiplicari,
ob quam multiplicationem ecclia parlis in Zw. ob ani-
marum periculum, magis ac magis in dies imminens,
necessario.. erigenda existit, ~~prout~~ et de ipsis periculis
animarum... ex visitatione V[lium] F[rum] nostrorum DD. Pau
li ~~Ra~~ Orawski Archidiaconi Varsovien. in ecclia nostra
Posnaniensi et Stanislai de Strzelce Can. Posn., ex speciali
commissione nostra.. facta.. edocti sumus. Ex his itaq.... causis.
Primum decimas manipulares ex villis: Swider, Jagodne
D[ni] Zwolski, ex Jazwiny, seu alias Dluga Łąka, de duo-
busq. mansis.. pro fundo datis, provenientes, ad mensam
nostram eppalem spectantes, sub ratihabitione et consen-
su... Capituli nostri Posnanien., pro ecclia parli in Zw. ac
sustentatione Plebani, Vicariorum et ministrorum... do-
namus..., ut a modo et deinceps... pro plebano... recipia-
tur et exigantur... Eccliam parlem in opp. Zw. in decimis
praescriptis per Nos donatis, ac in fundo per haeredem is.
Zw. assignato, Iris... Cride.. per V. Fr. n. D. Stanislaum

de

de Strzelce Decretor. ... in Scholasticum et Officialem nostrum Varsavien. præmissis, et in termino nemine contradicente... in Christi nomine... fundamus, erigimus et creamus, donationemq. duorum mansorum, agri prati, horti ac aliorum in superius descripta donatione... descriptorum... ratificamus et dictæ ecclię incorporamus..., ac immunitati ecclesiasticę adscribimus... Decernentes, ut ex nunc... in ipsa ecclia..., prout in aliis parlibus ecclesiis, ecstica administrentur... sacramenta. Volumus autem..., quatenus opp. Żwola, ac villę..: Baczkowo, Ryczyska, Sucha Wola, Świder, Jagodne, dictę ecclię iure parli subiaceant, utq. incolę oppidi et villarum prędictarum non alibi, nisi... in Żwola ecstica percipiant Sacrta. Ex quo oppido et villis prænominatis eorumq. incolis Rector ecclię in Ż. (demptis decimis, quas pro mensa nostra et successoribus nostris reservamus) columbationem et alios ões proventus... habebit. Donationem... decimarum superius descriptarum... in robore suo conservamus. Volumus insuper..., ut si inposterum aliquę novę villę intra et extra præinsertarum villarum limites insurgant et de novo extirpentur, non contineri, nec pertinere iure parli ad ecclam in Żw. ..., sed ad Nostra(?) et successorum nostrorum, tam de iure decimandi, quam etiam de eis respondere, volumus, Ius nobis et successoribus nostris salvum sit et integrum. Iuspatronatus... G. D. Ioanni Żwolski et eius successoribus perpetuo reservamus. In quor. fid. etc..: Act. et Dat. Varsavię die Lunę 15 m. Februarii A. Dni MDXXIX. (1529), Indictiõe 2ª. Pontif. SS. D. N. Clementis... Papę VII anno 6º. Præsentibus Vlib. Dnis Stanislao de Strzelce (qui sup., Ioanne Bolacki Medic. Drę Can. Gnesn. Phisico nostro, Matthia Loszewski Can. Vars. et Capitaneo nostro Łaskarzevien., Ioanne Żdżarowski Bukovien. et Ioanne Jakimowski Liazynen. Plebanis nostris, ac Alberto de Krzyna in Kunowo Plebano, Capellano nostro, testibus ad pmissa. Et me Andrea Jacobi Frycz de Modrzew

drzew Alex. Dioec. Gnesn. S. auth. Apost. Notario publ. ac
prænominati R^mi i. Ch. P. D. ~~A.~~ Dni Joannis D. g. Ep.
Posn. causarum causeq. huiusmodi et facti scriba. Quia
prædictis... interfui etc... rogatus et requisitus. - Lecta
et lecta per me Joannem de Charbow Decretor. D^rem
Cancellarium Eccliæ Posnan.

Ingrossowana do Akt Konsyst. Warsz. d. 24 Stycz. 1600 r.
apud Święc. s. 255-260.

Zeliszew.

In n. ... a. Ad p. r. m... Nos Joannes Latalski D. gr.
Ep. Posn. Significamus... Quia constituti coram nobis personali
ter GG. DD. Seraphin Judex lernen. et Sigismundus Oborsey
germani fres, heredes in Łukowiec et Zeliszewo, zelo devo
tionis accensi, cupientes ecclam parlem in Zeliszewo prę
fata circa fluvium Przewasz, hereditatis Łukowiec ipso
rum, diœcesis nostrę Posnanien., sub Titulo et Vocabulo Dei
Oip., suęq, Intemeratę SS. Virginis Marię [illegible] Nostrę, nec
ac hon. S. Annę ac SS. Bartholomęi Ap. et Stanislai Pon
tif. pro suę etc... animarum salute: ob nimiam in villis
ipsorum hęreditariis, circumcirca villam Łukowiec et Zel.. in
cruda radice locatis, utriusq, sexus hominum multiplicatio-
nem, et propter longam ad alias parochias villis eorum....
distantiam, fundare et erigere, eid. ecclię denuo erigendę,
ac Rectori illius... duos mansos liberos agrorum plene ac inte
gre emensuratos in dicta Zel., hęreditatis Łukowiec consi
stentes, cum pratis et Sepisterio 10 stadiorum, 4 areas cum
hortis pro cmethonibus, seu hortulanis locandis, cum piscina
in fluvio Przewasz facienda, cum oi jure... donaverunt, pro
ut id ex eorum donatione.. ad Acta R. Officialis nostri facta
latius vidimus contineri. Quia tamen, uti pręnominati [illegible]
[illegible]... coram nobis exposuerunt, non posse [illegible]
[illegible] ecclię prędictę, cum suis Ministris in [illegible]
[illegible] per eos assignato..., si non accesserit [illegible]
cuius decimę mensę nostrę eppalis, pro sustentando ipso
Rectore, Vicarius et Ministris ecclię prędictę, per nos facien
da. Quare nobis supplicaverunt, Quatenus nos in Dote et
fundo... ut superius descriptum est,.. ac in aliquibus decimis
mensę nostrę eppalis.... ecclam parlem in Z. fundar[e]
et erigere dignaremur. Nos itaq, [illegible] Latalski [illegible]
... considerando, populum [illegible] in [illegible] diœcesis
nostrę, et in Z. ac in aliis villis, [illegible] [illegible], et
circumcirca Zeliszewo... locatis, Gratia Dei Oipotentis [illegible]

multiplicari

multiplicari, quod ecclia paroch. in Z., propter periculum animarum magis ac magis indies imminens, necessaria... existat, prout id ex visitatione VV. DD. Frum nostr. Joannis Boliacki Medicinę Archid. Pszeven. in Eccl. nost. Posn. et Stanislai de Strzelce Decretor. Drum, Can. Posn. et Officialis nostri Varsavien., illis commissa certo certius informati sumus. His itaq... causis... permoti, Decimas manip. in villis: Dambrowica, Słomienice, Topor, Borki, Dąbowce, Rogoznice ex Jeziorko, minera utraq, alias Ruda antiqua et nova, ad mensam nostr. eppalem spectantes, ac decimas prędiales et hortulanorum post prędia et hortulanos in Łukowiec et Lipiny... eorundem DD. Iborskich, quę de consensu ~~VV.~~ Hlium Stanislai Dzieciowski in Wodynie, et Ducę in Latowicz ecclesiarum par. Plebanorum pro ecclia in Z. erigenda adscriptę sunt, sub ratihabitione et consensu VV. DD. Prelator. et Canonicor. ecclię nostrę Posnan.,... dedimus etc... prout damus etc... Volentes..., ut amodo et deinceps inter proventus ecclię prefatę in Z. numerentur, et per Plebanum... recipiantur et exigantur. Nos igitur O. Latalski... Eppus, cultum divinum... volentes adaugere, ac saluti animarum... providere, petitioniq dictorum... Iborskich.. satisfacere,.. eccliam par. in Z., hęreditatis Łukowiec, in preinsertis Decimis per nos donatis, ac in fundo seu dote per dictos GG. Fratres assignato, litteris... Cridę... premissis, et in termino(?) eius nemine... contradicente. In noie Dni ... fundamus, erigimus et creamus. Donationemq dictorum duorum mansorum, pratorum, hortorum, hortulanorum, arearum, piscinę... approbamus..., ac dictę ecclię et Rectoribus ipsius.. incorporamus... Decernentes, exnunc et perpetuo jure ecctica etc... Et preterea villas.. prefatorum ... Iborskich videlicet: Łukowiec, Lipiny, Dębowce, Słomienice, Topor, Borki, Rogoznica, Jeziorko, Minera utraq vetus et nova dictas Parli ecclię in Z. jure parli subiacendas decernimus et appropriamus... Item statuimus., ut quilibet Cmetho villarum prescriptarum grossum unum ratione

columb

Żelisław.

columbationis, alias Kolenda... Plebano in Z... solvere sit astrictus. Item Plebanus... liberam excisionem lignorum communium et arborum pro aedificiis et pro usu suo ac ministrorum ecclie illius habere debebit. Jus patronatus et praesentandi... alias podawanie.... praefatis GG. DD. Seraphino.. et Sigismundo Oborski Fratribus germanis de Oborq et Lukowiec haeredibus, et illorum legitimis successoribus reservamus perpetuo et in aevum. In quor... fidem etc... Act. et dat. Cracoviae in Conventione Gnli, die 20 m. Januarii Anno Dni Millo Quingo tricesimo secundo. Indict. V. Pontif. SS. i. Ch. P. D. N. P. Clementis d. prov. PP. VII.. anno nono. Praesentibus ibid. VV. et Hdis DD. Joanne Botiacki Med. Dre Archid. Pszcz. in Eccl. n. Posn. etc... Et ego Gregorius Joannis Nakryczy de Ryczywool Cler. dioec. Posn. S. auth. ap. Notar... praedictis omnibus... interfui etc... A. Dni 1533 d. 14 Julii, transiit per manus Vlis D. Gregorii Decretor. Dris Archidiac. Posnan. in absentia Dni Cancellarii. De quo videatur nota in Metrica Capituli Posnan. Auscultata per me Albertum Matthaei de Kuderyn Cler. Dioec. Posnan. Aplica et Imperiali authoritate NotariumPubl. et concordat in toto cum suo Originali. Loc. Signi Notarii publ.

Ze Źwięz. s. 381-386.

Testament X.ᵒ Pawła z Rożan Altarysty przy Kollegiacie Warszawskiej, r. 1549.

Anno Dni MD quinquag° quadrag° nono. Die Mercurii XXIX mensis Maij. Ego Paulus a Rozan Altarista Varsch.(1) licet corpore infirmus, mente tamen compos rationis, testamentum suum et ultimam voluntatem coram testibus et me Notario publ. in hunc modum exposuit et ordinavit. Imprimis animam suam peccatricem, per illa verba Salvatoris nostri „In manus Tuas Dne, commendo Spiritum meum", – corpus vero terrę commendat. Tandem ostendit paratam pecuniam, videlicet centum sexagenas et 12 sexagenas, grossos 20 in cistula sua, quę stat clusa in sacristia in almaria dicta Balczerowska. Item legavit 20 sexagenas prioris summae ad altare collatorum Gñi Dni Stanī Jezewski Notarii Terrestris Varsovien. et aliis collatoribus pro emendo censu duarum marcarum ad Capellam Balczerowska, pro altarista perpetue existenti. Item legavit Viccariis Eccl. Vars. 20 sexagenas pro anniversario; Item Psalteristis Vars. 20 sexag. legavit pro anniversario. Item Hospitali S. Trinitatis legavit 20 sexagenas in vim reemptionis. Item commisit 30 sexag. et 2 sexag., grossos viginti Dnis exequutoribus suis legittimis inferius descriptis, ad pija opera ubi illi melius et salubrius videbitur pro anima dicti testatoris. Insuper ostendit quatuor marcas duorum annorum 47 et ~~48~~ (~~48?~~) 46 (vel 48?) apud Nlem Laurentium Mnysewski pro quibus iam est declaratus. Item apud Nles Andrm et ol. Joannem Sluzewskie ol. Michaelis ostendit tres marcas. Item apud Nlem Vincentium Shokolowski duas marcas ostendit singulis annis pro Conductu Paschę obligatas. Joannes vyerzuchowski tenetur mediam marcam pro festo Stę Trinitatis, dicto testatori annue pensionis. Item hospiti suo Mathie Gorra, dimidit illi debitum, quem apud illum habuit. Item cistam maiorem, seu testam maiorem stanneam cum quinq aliis minoribus et cum duobus cantaribus (cantharis) et Pasherka legat honestę Margarithę Smigmatrici (smegmatrici) de suburbio. Item pelliceam vulpinam, si erit aut venerit aliquis consanguineus, dabunt (ei) exequutores. si vero ~~non venerit~~ nullus aderit, extunc eam dabunt Margarethę Smigmatrici, illius (Pauli a Rozan) benefactori cum tunicella feriali. Item commi-

sit

(1) Miał altarję navigatorum w Kaplicy Balcerowskiej, przy Kollegiacie Warsz.
A.K.W. loco citando inf.

sit dare tunicam purpuriantem et farka (tanka)[3] subductam hospiti suo Mathie, et duas cisticulas ipsius uxori Hedvigi. Item libros scholaribus studere volentibus distribuere commisit; librum vero Calepinum in stallo appendere in Capella Balcerowska praecepit. Lectisternia vero sua et oia que habuit, videlicet plumaticam, cussinos pulvinaria et alias res commisit execqutoribus ad disponendum et distribuendum. Item Postillam maiorem Evangeliorum proprio ore commisit accipere Dno Stanislao Dąbala Altaristę Varsch. Execqutores vero suos veros et legittimos constituit et nominavit Hles Dnos Stanum Dąbala Alttam et Albertum Skarzinski Psalteristam Varsch., dans illis totalem potestatem in praefato testamento contenta exequendi. Super quib. omnib. et slis pfatus testator petiit sibi a me Notario publ. infrascripto instrumentum et instrumenta et hoc psens testamentum dari et confici. Praesentibus famatis: Andrea Gumowski, Thoma Myechownyk, Mathia Gorra Cingulatore, civibus Varsch. ad pmissa vocatis et rogatis. Et ego Felix Kownaczky Cler. Dioec. Ploczen. S. Aplica auctte notarius publ. quia pmissis oib. et slis dum sic agerentur et fierent, una cum pfatis pnominatis testibus psens interfui, et hoc psens testamenti instrumentum manu mea propria fideliter scripsi et communivi et consignavi in fidem oium et slor. pmissor. rogatus et requisitus. Ego Paulus qui supra. Manu mea propria, Altarista.

Confirmatio testamenti pfati est talis:

Anno Dni MDXLIX. die Veneris, 8 mensis Novembris, R. D. Stanislaus Bonyeczky Scholasticus et Offlis Varsch. psens testtum pmissa cittatione contra oes et slos interesse pr (se habere) putantes, ad petitionem dnorum execqutorum,... in contumaciam oium.. cittatorum et non comparentium, in oibus punctis... confirmavit... et ecatiey immunitati et deffensioni ascripsit, salvo iure et citra praeiudicium uniuscuiusq. Praesentibus Hlibus Dnis Felice Dąbrowka Viccario, Joanne Vlingeczky Radomsky, Joanne Jagoda Altaristis, Joanne Vlinyeczkj et Stano Pachirski Notarius Cons. Vars. Ac me (Albertus) Joannes Myedziechowski Cl. dioec. Posn. S. aplica auctte Nrio publ. Actor. Cons. Vars. et actus psentis scriba. Idem Albertus q. s. Manu propria scrt.

3) (Ingrossowany w A. K. W. t. 39. fol. 110 et 111. pod d. 23 grudnia 1558 r.

Testament Stanisława Warszyckiego W^{dy} Podl.

W imię Pańskie, amen. Stanisław Warszicki Woiewoda Pod-
laski, Warszawski, Kobrynski Czersczki, Starosta. Uznawam
w tym wielką łaskę Bożą, żem się urodził w domu staro-
żytnym szlacheckim z rodziców wiary Ś. Katolickiey, we-
dle ktorey wychowany będący, w teyże chcę ostatne dni
żywota mego skonczyć, s tym oswiadczeniem, że iako zawsze
statecznie brzydziłem się błędami, y pod rozsądek Kościoła
Rzym. Katol. wszystko moie zdanie poddawałem, tak y teraz
czyniąc tę ostatnią wolą moię zostawiam w tym Ś. po-
słuszenstwie y tak chcę umrzeć y przy tey prawdzie gotowem
krew moię y żywot położyć. Znam się być człowiekiem grze-
sznym; idąc (mało) przed Sąd Zbawiciela mego, w nim zupełnie
nadzieię pokładam, iego męką przed strasznem sądem za-
krywam się, maiący tę nadzieię, że ten ktory mię odku-
pił, on z miłosierdzia swego odpuści grzechy moie y przyj-
mie mię do łaski. Z młodości moiey aż do tego czasu zna-
łem wielkie dobrodzieistwa iego, szczęścił mię we wszystkich
postępkach y sprawach moich y podwyższył na Urzę-
dy dignitarstwa y mieysca (miejsca) znaczne, dał y spo-
soby do nabywania maiętności bez urazu ludzkiego, cze-
gom się zawsze przestrzegał. Wszytko czo mam onemu to
samemu przyznawam, iego to dobrodzieystwa onemu sa-
memu powinien przyznawam. Dał mi y szczęście do Panów moich,
na ktorych dworze na posłudze Oyczyzny moiey lata swe
trawiłem. Ten serce Krolowey I. Mci Anny Starszey ku mnie
obrocił, że mię nad inne łaską swą podźwignęła. Tenże
y Krola I. Mci teraznieyszego Pana mego do mnie obrocił, tak
że ten wszytkim, czegom sobie mogł życzyć, doznawałem
dobrodzieystwa, wzywał mię do posług swych, ktorem ia
też chętnie y statecznie oddawał zawsze z odwagą zdro-
wia y dostatków swoich. Winienem tedy Bogu memu wdzię-
czność a potym Panu memu nieodmienną wiarę, ktorą chcę,
pokim żyw, zachować. Małżonka moia namilsza po wsi-
stek czas życia naszego była mi pociechą y życzliwą y wiel-
ką pomocą do tego, com z Bog dał szczęścia. Przyznawa-
łem iey to za żywota, chcę aby potomek mój umiał ią sza-
nować. A ia też nie wątpię o tym, że iako mię za ży-
wota miłowała, będzie też y tę ostatnią wolą moię wy-
konywała. Ma odemnie wszytko to czo od Małżonka mieć
może, obwarowanie prawa swego, na oprawie, na dożyw-
ociu na maiętności moiey wszystkiey. Proszę iey przez

miłość

miłość małżeńska, nigdy między nami nie rozerwana, aby po
ześciu moim, naprzod pamiętała na dusze moię, aby ofia
ry S. za mnie mieć kazała. Jałmużny do klasztorow Spita
low y mieysc ubogich za mię dawała, aby ukrzywdzonym
iesli się kto ozwie, dosyć czyniła, wszak wszystkę intratę
w ręku iey zostawuię. Proszę iey także, aby Synowce mo-
ie rodzone, Syny y Corki brata mego rodzonego y inne
powinne moie (poniewasz mi z nią P. Bog potomstwa
nie dał) za swe własne miała, wychowanie iem dała
według zdania opiekunow im odemnie naznaczonych do
lat ich, iako się niżey napisze. Opiekunem nayprzod mał-
żonki moiey namilszey, Synowcow y maiętnosci moiey
zostawuię J. K. Mci Pana moiego Miłego, którego uni-
żenie proszę, aby mię wiernego sługi swego po moiey
śmierci nie opuszczać raczył. Proszę J. K. Mci P. moiego,
aby, iako opiekun Sierot wszystkich, dać raczył Opieku-
ny albo Curatory według trybu prawa pospolitego Sy-
nowcom moim Ich Mciow Panow Constantego Plichtę Ka-
stellana Sochaczew., J. Jakuba Zaizika [illegible] Kiel
kiego, Koronnego, Stanisława Przerembskiego Opoczinsk.
Radoszyckiego Starostę, J. Stanisława Lubinskiego [illegible]
y Łencic. Strob., Alexandra Varsickiego. Ktorym to poru-
czam, aby o wychowaniu Synowcow moich znali się
z małżonką moią, trudności prawne zastępowali, ma-
iętności od krzywd wszelakich bronili, na co kost [illegible] ze
maiętności moich mieć będą. Do ktorych (chocby tesz P.
Bog małżonkę moię przedtym s tego świata wziąć ra-
czył) nie chce aby były przypuszczani synowcy moi, aż
starszy brat ich lat zupełnych 25 doydzie. Ma bratowa mo-
ia conditią przystoyną, może przez zbioru mego uczciwie
stan swoy prowadzić, będąc tego wdzięczna, że dziatki
iey za moie własne biorę y takie dziedzictwo im zostawuię.
Maiętność moia wszystka iest własna, od długow, oproc
tego co małżonka moia ma w oprawie, gdyż s tego com
iey darowizną zapisał, quit mam y te pieniądze obro-
ciły się na naznaczenie posagu Pannie Zophiey Gurskiey
bratanicze małżonki moiey, według zapisu y Intercizy
o tym w księgach Metryki Cancellariey Koronney mnieyszey
napisanych, ktore pieniądze że są iescze przy mnie, chce
aby oddane były do rąk małżonki moiey od Exekutorow.
Krom maiętności moiey dziedziczney, ostawuię [illegible]
towych

towych pieniedzach summę pewną, w osobnem regestrze
ręką moią napisanem, ktory ieden iest w Skatulie,
a drugi przy pieniądzach w sklepie opisana. A przy
tym w długach według zapisow y recognitiy, o ktorych
wiedzą słudzy moi y w skatulie się moiey nayda,
Srebro przy tym y klejnoty, kunsztunki, szaty, sprzęt
domowy, konie, stada, obory wszedzie napomione co
wszystko, niech bendzie porządnie opisane. Z tey wszyst-
kiey maiętnosci moiey chcząc pokazac wdzięcznosc
memu (Panu) od ktorego wszystko mam, chcząc duszy
moiey, rodzicow y przodkow moich dosić uczynić y pa-
miątkę po sobie postawić. Naprzod, gdyż to iest wola
moia, aby ciało moie tu w Warszawie u OO. Zakonnych
S. Franciszka w kosciele kosztem moiem zaczętym, było
według zwyczaiu katholickiego pochowane, leguię y od-
kazuię na budowanie tego Kosciola y klasztoru z goto-
wych pieniędzy 10,000 Złotych, ktore chcę aby zaraz
po pogrzebie do rąk J. M. P. Sekretarza Kor. przez mał-
żonkę moię y inne executory oddane były, aby za wiado-
moscią iego ta fabrika odprawowała się y fundus się iaki
opatrzył. Pogrzeb moy niech nie watpię że małżonka
moia uczyni się z JJ. WW. Executorami ~~[illegible]~~ porządnie y
przystoynie odprawy y nagrobek uczynić kaze. Do tego że
grob przodkow moich iest w kosciele medlinskim, w kto-
rem oyca y matkę pochowałem y kaplicę tamże zmuro-
wałem, chcę aby tam została osobliwa pamiątka domu
mego, a zostawała w pomnożeniu chwały Bożey. Maięt-
ność tedy dziedziczną Miasta Wsi Lubasny ktorą sumy
nierozdzielnie z bratem moim rodzonym Nieboszczykiem P.
Podkomorzem Sieradzkiem trzymali, oddawam y zapisuię w księ-
gami Metryki Cancell. mniey. Krola JMci do tey kaplice na
fundus wiecznemi czasy, aby z proventow tey maiętno-
sci kapłani według Ordinacyi executorow moich (i) J. M.
X. Arcybpa Gniezn. służbę Bożą tam odprawowali, za grze-
chy moie y przodkow moich P. Boga wbłagali. Zostawuiąc
do większego dozoru Ius patronatus Capitule Łęczyckiey,
według Ordinaciey J. M. X. Arcyb. Gniezn. albo szaney al-
to alternatu, z potomkami. Ktorey Kapitule, na Anniver-
sarz z teyże maiętnosci na kazdy rok 10 Zł. naznaczam
aby y tam za mnie P. Boga proszono.
W tym wszystkim aby potomkowie moi zadney przeszko-
dy nie czynili, biorąc takie dobrodzieystwa z rąk moich,
sumienie

sumnienie ich obowiązuie. y pod błogosławienstwem Panskiem
po nich to mieć chce. W czym uczyniłem tesz osobny za-
pisek, a PP. Executorowie starać się będą, żeby to iako na-
prędzey skutek swoy wzięło. Chcę tesz, aby po skonaniu
moim oddano zaraz Zł. 2,000 do wszystkich Kosciołów na
Msze s. za duszę moię, t. i. 1000 zł. do Bernardynów, do
inszych zakonow po 200 Zł. ostatek podług zdania PP. exe-
cutorow. OO. Jezuitom Warsz. naznaczam 2000 Zł., które
im po pogrzebie moim oddadzą PP. executorowie, namó-
wiwszy się z niemi, aby w pewnego w kościele ich (gdy
go dokończą) ołtarza Msza s. za duszę moią odprawo-
wana była. – Naznaczam do tego 3000 Zł. na zakłado-
nie Spitala w Warszawie, które po pogrzebie moiem od
PP. Executorow moich odebrane y tak obrócone będą,
iakoby się woley moiey wygodziło. W czym zniosą się z OO.
Jezuitami PP. Executorowie. – Kościoły po Parzymieskiey
maiętnosci trzy, iyz. Brzód, Mres, Kez, libana były, chcę
aby tam Plebani bez omieszkania był podany y wszystkie
iemu należące grunty y pożytki były oddane, a ieśli się
co pokaże, że się pro te czasy s prowentow Kosciołowi nale-
żących wzięło albo zatrzymało, kładę to na najmilszą
małżonkę moyę y PP. Executorow, aby uważywszy to
wszystko Kosciołowi oddali, y moiey w tey mierze ciężko du-
szy nie czynieli.
Ażebym tesz wdzięczność moię choć małym znakiem Kro-
lestwu Ich Mci oświadczył, naznaczam Królowi J. Mci Pa-
nu y Dobrodz. memu Portugałów 40, albo wiec czerwo-
nych złotych; gdysz nie dobrze pomnię (pomnę?) ieśli nie szą wia
ne (wywiane?). Królowey JeyMci, także Królewnie JeyMci
którychem iużaski y przed tym zawsze ... to tey cho
robie moiey znacznie doznawał, po trzech set czerwonych
złotych, prosząc Królestwa IIMM. aby po śmierci moiey
y Małżonkę y Synowcze moie w Mciwey opiece swoey
mieć raczyli.
Synowicy moiey Urodzoney Pannie Małgorzacie Parzie-
skiey naznaczam posagu 20,000 Zł. z pieniędzy moich
gotowych, iednak tak, żeby za zdaniem y wolą PP. Executo-
row moich w stan s. małżenski wydana była, czego gdyby
nie uczyniła, na zdaniu PP. Executorow tha summa zo-
stawać ma, którą oni szami odbiorą, a potym po wczesnu
na czas naznaczony oddadzą. P. Koyskiey Szatney Mał-
żonki moiey, która się przy mnie z dzieciństwa wycho-
wała

moia iesli poydzie za p. Szymona Łaszczkiego siestrzanka mego iako zdanie moie iest) naznaczam 10,000 zł. kto re aby byli odliczone y przy J. M. X. Sekretarzu Wielkim zostawione, iest to wola moia, a o to opatrzy z drugiemi Executorami, aby warownie obrocone były cum cautela: ieśliby bez potomstwa s tego swiata zeszła tey naznaczam na wessele taneczne dwu setk zł. czerw. — Alexandrowi Warsickiemu Synowcowi memu oycyste dobra wszytkie w Białem y w Warsiczach, lubo tke niezczdzielno mię dzy mną a bratem moiem niebosczikiem S. Podkom. były, naznaczam y osobnem zapisem zapisuię, pewien tego będące po szynowcach y successorach moich (kto rych z inszych miar dobrze opatrznych zostawuię) że mu nietylko w tym przeszkody nie uczynią, ale y owszem schczią się do tego przyłożą, aby iako brat y pokrewny ich, któregom tesz opiekunem ich naznaczył, nieodwłocz nie do possessy przyszedł. On tesz przykładem moiem niech się stara o się; będzie gi P. Bóg błogosławił, a tho ia dałem mu uczciwe wychowanie. Temusz naznaczam za posługi iego 2,000 zł. — PP. Łaszczkiem Siestrzankom moiem rodzonem, pomniąc na miłość matki ich przeciwko sobie, więc y na ich tamych posługi które mi oddawali, naznaczam trzema po 2,000 zł., a czwartemu bratu ich X. Proboszczowi Brzezinskiemu także 2,000 zł. które za wiadomoscią J. M. X. Sekretarza Wiel. y X. Proboszcza Gniezn. (XX. Ładzik i Lubinski) na fundus Kaplice w Brzezinach zmurowaney, gdzie sio stra moia leży obrocone być maią. — Paniey Pisarzo wey Ziemskiey Warszawskiey stukę iaką srebra, według zdania Małżonki y JMciów PP. Executorow moich. Pannie Catarzynie Halickiey na łancuch według sta złotych czerwonych. Paniey Goleskiey na wychowanie dziatek w sierostwie będących 12 set zł. Pannie Warsickiey siestrze Alexandra Synowca mego 5 set zł. Pannie Komiszowskiey niebosczika P. Jarossa corcze 200 zł. P. Piotra Komiszowskiego corce 300 zł. Paniey Boniekckiey zł. 100. Pannie Ładzikownie, Pannie Glinskiey, Pany Łąckiey, Pany Chrzyńskiey, Pany Wolsky, Paniey Kosacky, Pany Boguslawsky chce aby na wsparcie potrzeb ich, dane im były także s sum moich legata takie, na iakie zdanie małżonki y Executorow moich moich przypadnie. P. Starostowi Glinskiemu, który

mi

mi z dziecinstwa prawie służy, y w tey chorobie służył, życzliwość y pilność swoie oswiadczał 2,000 Zł. — Sammelowi Warsickiemu na nauki, do rąk J. M. X. Sekretarza 300 Zł. — Zeromskiemu 1,000 Zł. — Lentowskiemu 1000 Zł. Zawdzinskiemu 2,000 Zł. — Duninowi 500 Zł. — Borueckiemu 500 Zł. Zapolskiemu ... Kłopockiemu ... Przesmyckiemu (po Zł. 500); Rostkowskiemu 300 Zł.; Rybienskiemu ... Falenckiemu ... Zamoyskiemu ... Grochowskiemu ... Drogoniowi ... Więcławskiemu (po 200 Zł.); Suchickiemu 100 Zł. Jeziorkowskiemu staremu 100 Zł., Raconowskiemu 100 Zł., Gołębiowskiemu 100 Zł., Skrzyńskiemu 100 Zł., Cedrowskiemu 100 Zł. y do tego recognitia wrocona mu bydz ma; Baryczce Szafarzowi K. J. Mci ~~to~~ także recognitię wrocić. Stokowskiemu 100 Zł.; Kurowskiemu 50 Zł., Jeziorkowskiemu młodszemu 50 Zł., Roskiemu 50 Zł. Dzbienskiemu Przedwoiewskiemu więc, tesz y Komornikom wszystkim dwoie suche dni, nad te które się winny zapłacić. Inszym zas sługom ktorychby się tu przepomniało, także y Myśliwcom Pacholętom y inszey mnieyszey stayenney y kuchenney czeladzi, tym wszystkim wedle zdania małżonki mey, ktora kazdego posług wiadoma, także y pp. executorow ma bydz nagroda uczyniona. Naznaczam przytym do rąk ~~pp. Execut.~~ JJ. MM. XX. Sekretarza y Prob. Gniezn. Zł. pol. 5,000, ktore oni wedle woley moiey ustnie im opowiedzianey obrocić y oney się trzymać ~~maią~~ będą. Zapisu na 3,000 Zł. uczynionego ... Jadwigi Konopnickiey Chorążyney Łanciekiey ustępuię Małżonce moiey y na nię prawo moie oszobliwem zapisem zlewam. Ostatek tych pieniędzy, zostawuię w dispositią JJ. MM. XX. Executorow, ktorych mianuię (tych co wyżey) ... przyiacioł y powinnych moich, prosząc JJ. Mciow, aby to co zostanie, także co y z długow wyciągną, obrocili iako będą rozumieli naylepiey. Ktorym XX. Executorom wdzięczność ukazuiąc, naznaczam J. M. X. Sochaczewskiemu 1000 Zł., J. M. X. Staroście Opoczynskiemu broń moię, ktorą sobie obierze. X. Sekretarzowi y X. Proboszczowi Gniezn. to co będzie zdanie małżonki moiey. A isz pod ten czas X. Sochaczewski zabawiony posługą Krola J. Mci, tedy pod niebytność iego wolna będzie bądz trzema, bądz dwiema tych rzeczy executia. Srebra stołowego 2 tuziny półmisków y 2 tuziny talerzow, także lichtarzow połowicę dawam teysze małżonce moiey, ktorych w Inwentarz wpisząc nie będzie

powinna

powinna. P. Poniatowskiemu pożyczyłem 2000 zł. w kto-
rych mi zastawił pewne srebro y niektore Kleynociki mał-
żonki swey. Przeto niech to tylko srebro w tych pieniądzach
od niego wzięte będzie, a Kleynociki żeby samey P. Ponia-
towskiey oddane były, ktorey do tego nie znaczą. 1100 zł.
Skarb Rzplitey Koronny iest w Krakowie iest, a przez
mię do tych czasow nie iest oddany, wzywam w tym
P. Proboszcza Miechowskiego, ktory po części z porucenia
mego swiadom tych rzeczy y one w skrzyniach pieczęcią
swą zapieczętował, aby do oddania iego pomocnym był PP.
Executorom. Sza, iescze niektore rzeczy u mnie tam na
leżące, Sza, y przy Krolu J. Mci Insignia regni y Kley-
noty inne, co wszystko z regestrami verificowac się będzie.
Niech tego doyrzą PP. Executorowie wziąwszy informatią
od sług moich, aby porządnie wszystko oddano, by nic nie
zostawało, coby Potomki moie zatrudniac miało, na co
im (Executorom) sumpt ma być dany. — Długi ktore u
roznych ludzi tak na recognitiach iako y na zapiszach
mam, tudzież co kupcy za zboże y inne rzeczy winni zo-
stawaią, starac się będą PP. Executorowie aby ie wycią-
gnęli za sumptem z naypewnieyszy pieniędzy moich.
Liczbę z prywatnych Krola J. M. dochodow uczyniłem do-
stateczną; z ktorey iżem dotąd quitu od Krola J. Mci nie
otrzymał, będą o nie staranie czynic PP. Exec. nic nie
wątpiące, że Krol J. M. w rzeczy słuszney łaskę mi swo-
ię w tym pokazac będzie raczył. — Długi ieśliby się
ktore winny bądź z dziesięcin bądź za co inszego liquide
pokazały, one PP. Exec. z tychże summ moich, uważywszy
słuszności, zapłacą, quitty wziąwszy. Na dokonczenie Ko-
scioła w Minsku poruczam tesz to PP. Execut. aby cokol-
wiek pieniędzy naznaczeli, żeby też y tam P. Boga za duszę
moią proszono. A konczący ten Testament swoy proszę mał-
żonki moiey, aby do wykonania woley moiey wszelakiem spo-
sobem przyczyniała się. Potomki moie obowiązuie pod ostatniem
błogosławienstwem swem y sumnienia ich onerue, chcąli
aby ich P. Bog w tym odemnie zostawionem dziedzictwie for-
tunił y błogosławic raczył, aby w naymnieyszem punkcie nie
przeczeli temu postanowieniu memu IJ. MM. PP. Opiekunom
odemnie naznaczonym posłuszni byli, ktorych IJ. MM. iako
powinnych y Przyiaciół moich proszę, aby oni z powinno-
ści Płakiey y z tey miłości, ktorą mi za żywota pokazowali,
pracę tę na się wzięli o rzeczach moich, o małżonce na-
milszey

milszey zawiadowali. Zostawię wszystek zbior, kleynoty, sprzęt domowy w ręku ich, maią skąd nagrodzić każdemu, iako mi kto za żywota zasłużył y iako mi się kto dobrze mieć pomagał, puszczam to na zdanie ich, niechay tym tak za wiadomością Krola J. Mści iako naywyższego obrońce Testamentu tego (zwłaszcza w czym by woley moiey wyrażony nie było) szafuią, iakoby od ludzi pochwałę, a od P. Boga zapłatę wieczną odnieśli. Piszan w Dworze moim w Warszawie przy bytności P. Stan. Łubinskiego Secretarza od K. J. Mści na to deputowanego y J. M. P. Sekretarza Koronnego, dnia ostatniego mca Sierpnia R. P. 1617. Przy czym byli wezwani swiadkowie Ich. Mc. PP. Stan. Dunin Cześnik Liwski, Wacław Glinski Cwiczny K. J. Mci, Alexander Varsicki y innych wiele. A iżem ia sam dla złego zdrowia mego nie mogł się podpisać, tedy rozkazałem pieczęć moię do tego testamentu przycisnąć, uczyniwszy J. M. K. Sekretarza Wielkiego, siestrzeńca mego, aby się imieniem moiem podpisał z wyżey mianowanemi swiadkami dla lepszey wiary y pewności. Jacub Zadzik Sekr. W. Kor. mp. Stan. Dunin ręką swą. Stan. Łubienski mp. Wacław Glinski r. s. Alex. Varsicki mp.

Confirmatio eiusd. Testti. A. D. 1617. die Mercurii 6 mensis Septembris. A. R. D. Joannes Raciborski Dec. et Offic. Vars... praesens Testtum... in contumaciam oium et singulorum in termino citationis in vim cridae emanatae... non comparentium..., per GG. Dnos Venc. Glinski, Alexand. Varsicki et Stan. Dunin Dincsman(?) roven.(?) verificatum.... approbavit etc.

Ingrossowany do A. K. W. l. XII f. 130–135. pod d. 6 Maja 1620. i stamtąd przepisany.

W imie Panskie Amen. Ja Helzbieta Corka Vczciwego Sniegdy Lo-
rensa Sklarza Mieszczanina Warszawskiego, zostawszy Wdową
po smierci Małzonka mego Vczciwego niegdy Adama Sękowscin-
ka, obrałam sobie żywot Bogomyslny, ktory chcąc w osob-
nosci ludzkiey odprawowac y przepędzic, przedawszy ochen-
dostwo ktorąm miała od rodzicow moich, kupiłam ten placz
w tyle Oycow Bernardinow gdzie teras z drugiemi mieszkam,
na ktorym postawiłam budowanie według przepomożenia me-
go. Do czego się przykładały drugie towarzyszki moie, iak te
ktorych P. Bog z tego swiata wziął, iako y the, ktore iescze te-
ras zywe mieszkaią, kazda według przepomozenia swego,
takze y dobrodzieie naszi, osobliwie tesz S. p. Anna Krolowa
polska przypusciła nam placzu na szarzniu dla sposobnie-
ysego budowania y mieszkania. Theraz isz mie P. Bog cho-
robą ciężką nawiedzic raczył, a wiedząc, isz niepewna
iest godzina smierci kazdego człowieka, a do tego obawia-
iąc się Sądu Strasliwego Bozego y chcząc odkładac opiecz
Jego na grzechy moie. Przeto za dobrego baczenia mego y
z urozmyslem, wezwawszy do Actu tego tych moich towa-
rzyszek, takowe rozrządzenie czinie. Naprzod dusze moię
grzeszna P. Bogu w ręce iego Naswiętsze oddaię. A cia-
ło moie, gdy mie P. Bog z tego swiata wezmie, aby przy
Kosciele Oycow Bernardinow przes pozostałe Panny y Wdo-
wy było pochowane. A (ze) strony gruntu tak disponuie.
Tho iest ten dom z budowaniem wszystkim czasy wieczne-
mi zapisuie na Panienki y na Wdowy obogie na dwa-
nascie osob, y do tego trzy babki, odłączaiąc y oddala-
iąc powinnych wszystkich moich, poniewasz tesz tego
tak z łaski ludzi wielkich iako y iałmuzny rozmaity
nabyłam. Ktorym Panienkom y Wdowom naznaczam
za starszą Katarzynę Spodrowsią, ku niey Agnieszkę
Zarembiankę; a po zesciu starszey maią spomiędzy
siebie wybierac, na ktorą się wietsza częsc zgodzi y ktora-
by na tomieysczu sposobnieysa była, y do tego ma
starsa przymowac do tego domu aze wszystkie społeczno-
nie się zgodzą, y gdy mieysce wakowac będzie. Nazna-
czam tesz, aby do izdebki bliższa była P. Barbara Wie-
wiałowska po zesciu tych, ktore teras mieszkaią. Nadto
postanawiam aby w Płasczach czarnych na wierzchu chodziły y skrom-
nie żywoth swoy w Bogomyslnosci prowadziły. Ktora: aby
(tez

bez wiadomości Starszy, ktora na ten czas ~~ta~~ przez mię y na potym obrana będzie, aby z domu żadna nie wycho dziła. Trzecia: na teym mieszkania żadnego aby nie nay mowały. Jezeliby tesz powinny ktory (ktorej) z tych białych głow przyiachał z żoną, tedy męszczyzna aby na Mieście stał, a biała głowa może tu stać. Czwarta y to tesz mieć chcę, isz gdyby się ktora trafiła swarliwa, a będzie od Starszey napomniona raz y drugi poprzestać swarow y gomonow nie chciała, tedy wolno ią będzie Starszey od tego mieszkania oddalić. W Piątych y to, ieżeliby czo dała. Piąta rozumiem bydz rzecz barzo potrzebną, aby ta izdebka w ktorey sama mieszkam, była wolna dla chorujączych biał tych głow tegosz domu, iakosz ią na to naznaczam, czego Starsza domu tego ma doyrzeć, a mianowicie na tych ktore izdebek osobnych nie maią y przeto gdzieby ktora z nich miała zachorować, dla sposobnieyszego opatrzenia zdrowia swego ma w ty izdebce mieszkać, azby ozdrowiała. A isz budowanie to zawsze potrzebuie poprawy, także y dla in nych potrzeb, tedy tak to obmyślawaiącz postanawiam. ~~Od~~ Jest summy głowney u P. Baltera Sochy Mieszczanina y Piekarza Starey Warszawy pułpięta sta zł. pol., na czo iest od niego zapis urzędowy w Księgach Woytowskich Warsz.; od tych powinien dawać zł. pol. 30 na każdy rok. Z tych tedy naznaczam na drwa do izby wielk(iey), gdzie ich pięć mieszkać będzie, pieniedzy zł. pol. 10. A do mnieyszych izdebek do każdey po kopie (groszy); ostatek na poprawę domu. Czo Starsza ma zawiadować y opatrować, y ieżeliby tes ktorego roku czo zbywało, tho na insze po trzeby zachowywać. Rzeczy drobne moie domowe y zbio rek moy ubogi, ten według priwatney Karty y spisza nia ich rozporządzę, wezwawszy do tego kogo będę ro zumiała, ktorey moiey uczynności Panny y ~~wd~~ Wdowy ponienione będące wdzięczne (wdzięczne), aby P. Boga za dusze dobrodzieiow naszych, ktorzy nam do tego do pomogli, także rodziczow y przodkow moich, a naosta tek y za mię P. Boga prosiły y Modlitwy przy Mszach Świętych odprawowały. Azeby ta donacia y ordina cia moia zupełną moc y ważnosć wieczną mieć mo gła, a ia na ten czas sama niesposobnego zdrowia będąc wychodzić nie mogę, tedy pozwalam P. Janowi Kustion

czkiem

skiemu Pisarzowi Ławniczemu Warss., aby w osobie moiey
takową ordinacią przy ludziach niżey opisanych zezna-
ną uczynioną do Sądu Je. M. X. Officiała Warss., iako
Namiestnika Je° M. X. Biskupa Pozn. Pasterza y Dobro-
dzieia naszego prezentował y o potwierdzenie tego usył-
kiwał, także o wpisanie do Akt Consistorskich żądał
y prosił y czo bendzie do Aktu tego potrzeba wszystko
porządnie odprawił, czo ia z drugiemi Towarzyszkami
moiemi za wdzieczne przyimuię, czokolwiek się stanie.
Działo się w Warszawie dnia dwudziestego ósmego Mie-
siącza Marcza Roku P. Tysiąc° Szesczeth° dwudzieste-
go pierwszego. Przy bytnoszci ludzi godnych Simona Saw-
łowskiego Consistorza Warss. y Pana Łuskowskiego Woy-
towskiego Pisarzach, także Stanisława Byczynskiego do
Aktu tego wezwanych y proszonych. Joannes Łuskow-
ski... praesens interfui et ea oia sic et non aliter gesta
fuisse attestor. Idem q. s. mp. Stanislaus Byczynski
Cons. Vars. Notarius... praesens interfui etc... Anno In-
carnationis Dnicę 1621. Indictione IV. Pontif. SS. i. C.
P. et D. N. D. Pauli d. p. Papę XV (sic) foeliciter moder-
ni, anno ipsius primo die 6 mens. Aprilis in domo
ffetę Elisabeth testatricis superstitis suprascriptę pro-
pe Monasterium Bernardinorum S. Francisci in Sub-
urbio Crac. dioec. Posn. Ego Simon Sawłowski ol. Matthię, publ. aut. Ap. Not.
Cler. eiusd. Dioec. hanc... ordinationem... mihi... exhibi-
tam... obsignavi... Idem qui supra mp. attestor.
Et R. D. Officialis... citatos (in vim Criды)... contumaces
pronunciavit, eandemq. ordinationem... approbavit... et
immunitati ecclicę adscripsit... Ita tamen, quod electio
cuiuslibet superioris suprascriptę domus fieri non debet
absq. consensu et inuictione seu intimatione et commissio-
ne Officii Spualis. Cum et eo adiecto, quod quelibet Su-
perior modo suprascripto electa, per Officium Spuale
confirmari... debebit... A. K. W. XII 171–173.
die Veneris 25 Junii 1621.

Testament R. Alexandra Święcickiego
Scholastyka Warszaw. 1621. r.

In n. D. a. S. in n. N. et individ. Trinit. P. et F. et S. S. Per hoc præsens publicum testamenti et vltimæ voluntatis ordinationisq. Instrumentum cunctis pateat evidenter et sit notum. Quomodo Anno Incarnationis Dni Millmo Sexcmo vigesimo primo. Indictione Quarta Pontificatus Sanctmi in Christo Patris et Dni Nostri Dni Gregorii divina provid. Papę XV. faeliciter moderni: Anno ipsius primo, Die 15 mensis Decembris, hora Vesperarum vel quasi, in civitate Varsoviensi Diœcesis Posnaniensis, in domo lapidea mansionis Rdi Dni Alexandri Swiecicki Scholastici Ecclię Collegiatę Varsovien. penes portam Hospitalis S. Martini in platea Braseatorum sita. In mei Notarii publici testiumq. infrascriptorum, ad id specialiter vocatorum et rogatorum præsentia, constitutus personaliter præfatus R. D. Al. Swiecicki principalis principaliter per seipsum, in lecto ægritudinis decumbens, licet aeger corpore, sanus tamen mente et compos bonę rationis existens, maturaq. deliberatione intra se præhabita, salubriq. amicorum suorum fretus consilio, libere et publice exposuit. Quia recogitans..., quantis calamitatibus... vita hominis est subiecta, ad extremum mors inevitabilis sequitur. Veretur itaq. ne in hac infirmitate, qua ad præsens premitur, ex hac luce eum decedere contingat, substantiis et bonis suis morte sua derelinquendis a Dno Deo sibi ad tempus concreditis, consulere volens ... et ne ab alienis... usurpentur, aut etiam aliquę discordię inter consanguineos et propinquos commoveantur,... obviando,... hoc præsens Testamentum et ordinationem vltimae voluntatis suae ore suo proprio... declaravit in hunc modum prout sequitur: — Inprimis idem R. D. Testator animam suam Deo et... commendavit,..... et in Eccl. Collegiata S. Joan. Bapt. Vars. corpus suum... humari voluit. Item executores et fideicomissarios Testamenti... elegit: A. R. D. Joannem Laiborski Dec. et Offic. Vars. Can. Pult. D. et Patronum suum Colendm Et GG. D. Stanislaum Kakowski Not. Ter. Vars. amicum observandm et Gasparum Swiecicki fratrem suum charissimum.... Idem R. D. Testator recognovit: Quia G. D. Catharina de Plochoczino, relicta ol. G. D. Joannis Kerzayski tenetur sibi certi et liquidi debiti 160 flor. pol.... N. Albertus Okęcki de Okęcie tenetur sibi 100 fl. pol..., quam

pecuniam

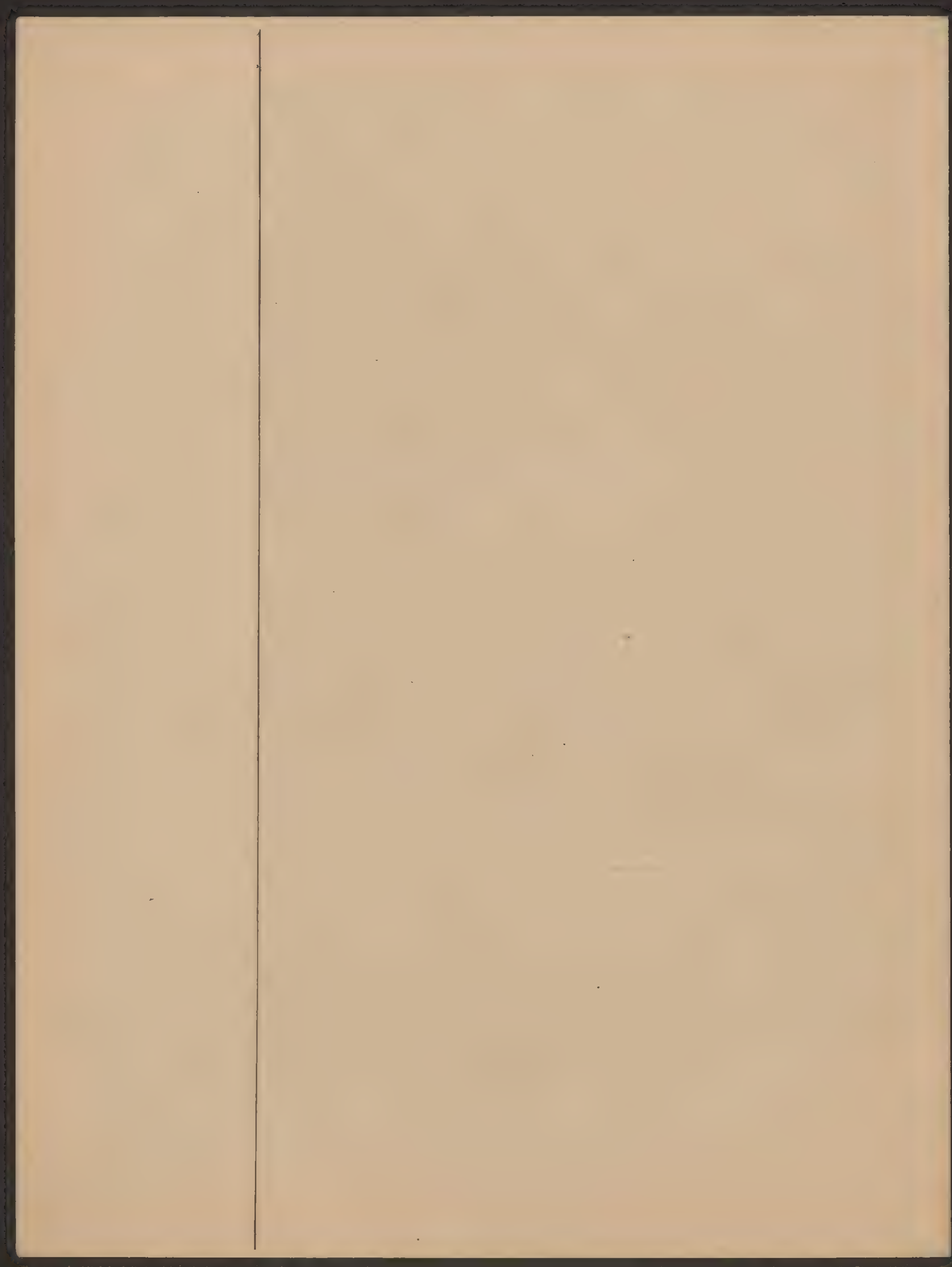
pecuniam D. Scholasticus eidem concredidit pro urgenti necessitate ad expeditionem gulam bellicam filii eiusd. D. Okęcki... Item R. D. Petrus Mystkowski Can. Vars. tenetur sibi ultra 100 flor. pol. dum idem D. Scholasticus esset Provisor Hospitalis S. Martini.... Recognovit habere nunc in paratis... olet in auro 200 aure. Ungaricales et in Taleris antiquis 100.; quae moneta... facit in summa flor. pol. 1050. — Legata: 1).: ~~ex~~ in remedium salutis animae suae, Vli Capitulo Eccl. Vars. 200 flor. pol.. pro anniversario perpetuo in eadem Ecoll. celebrando... 2) ad altare fundi Wolski in Eccl. Par. Zdbicovien. 100 flor. pol.... et haec pecunia detur in censum reemptionalem... 3) pro sepultura corporis sui 300 flor. pol. 4) pro Tricesimis et celebratione Missarum pro Anima, flor. pol. 50.... 5)... pro reparatione et necessitatibus Ecclie Paroch. Zdbikovien. fl. 50.

(Domum autem plebanalem in Zdbikow propriis suis sumptibus et impensis constructam, si non placuerit cuipiam, vendendam committit et pecuniam pro ecclia ibidem convertendam. Quod vero attinet debita ol. Honorab. Jacobo Falcowic Antecessori Plebano ibid. quomodolibet contracta et ex Ordinatione R. D. Decani et Officialis Varsoviensis pro ecclia Zdbicovien. assignata, recognovit eorum vix tertiam vel quartam partem pauca excepisse propter distractionem pecorum et aliarum rerum, qu. multis ibid. constat.- Vlibus PP. Soc. Jesu domus Vars. pro celebratione Missarum pro Aa, fl. pol. 50. PP. Bernardinis, qui processioni aderunt, fl. pol. 10.- PP. S. Augustini Varsov. ad S. Martinum flor. pol. 20. Ad Collegium Mansionariorum Capellae Regiae pro celebrando Anniversario perpetuo fl. pol. 50, et pro exequiis 10. Xenodochia:

Ad Hospitale Misericordiae S. Lazari fl. pol. 15. Ad Hosp. S. Martini fl. pol. 30. Ad Hosp. B. M. V. in nova civ. Vars. fl. pol. 5. Ad Hosp. S. Spir. fl. 5. Ad Hosp. S. Crucis fl. 5. Legata pro consanguineis: Nli Francisco Krzyzanowski sororino suo fl. 50. DD. Executoribus: R. D. Decano fl. 25. G. D. Stano Rakowski fl. 25. G. D. GaspARO Swiecicki fratri suo fl. pol. 100, apud ... Okęcki inscriptos. G. D. Felici Swiecicki fri suo 12 cochlearia argentea. G. D. Hedvigi uxori G. D. Gasparis Swiecicki filiae N. Dnae Zielinska amitae suae fl. 15. N. Margarithae Cytulska sorori suae fl. pol. 15. - Pro prandio post sepulturam... Capellanis et Consanguineis, qui sepulturae aderunt, credit, quod aliqua quantitas... ex 300 florenis... superfuerit... Quae pecunia in prandium et pauperes convertetur.

(Sigillum

Suppellex. Srebro. Kalamarz srebrny oprawny, pozdo
ciżony od P. Gaspra Swiecickiego, we czterdziestu złotych
zastawny. Ten condonuię y pieniądze temuż P. Gasprowi.
Kufel garncowy srebrny z pokrywką od P. Mikołaia
Gorkowskiego we 40 Zł. zastawny. Z tych 40 Zł. ze
rzemu Swięcickiemu Stanisławowemu synowi Zł. 25,
a chłopcu małemu Przedworskiemu Zł. 15. Pas srebr
ny Kieluchowey z Mokotowa, zastawiony, we złotych
16, której opuszczam Zł. 2, a Zł. 14... legui Psal
terystom Warsz. pro exequiis. Lichtarzow srebrnych
para y konewczka, kwartowa od P. Pilchowskiego
w zastawie we Zł. 30. Z tych pieniędzy naznaczam
Oycom Dominikanom Zł. 10, a Paniey Podsędkowey
matce swey Zł. 20. Kobierce. Kobierców tu
reckich czerwonych 10, z których P. Jeremu naznaczam S. Vi
cariom do S. Jana parę, w złotych dziesięci, a P. Ja
kubowi Brathu rodzonemu parę. Szaty. Czamara
ra adamaszkowa czarna kunami podszyta, przy
niey kołnierz soboli. Płaszcz kitayczany, sutanna
adamaszkowa czarna, kożki popielicze. To wszystko
poprzedać, y stąd do kościoła Żdżarkowskiego kielich
y ornat sprawić, a co zbędzie ubogim rozdać. Sutan
nę falendiszową, czarnego falendiszu pochodzoną, le
guię P. Faleckiey Ciotce. Sutannę falendiszową czar
na, z rękawami, starego adamaszku leguię X. Stano
wi Vicariuszowi do Żdżarkowa. Szubkę czarną lisami
podszytą, P. Woyciechowey Parulowey. Księgi... do
Kościoła Żdżarkowskiego.... Acta sunt haec (ut supra)
Alexander Swiecicki... Ego Gregorius Sochacevianus Psalt.
Ecol. Vars. hanc esse ~~...~~ ultimam voluntatem supra
scripti Testatoris, et ex ore ipsius proprio audivi, ro
gatus et requisitus attestor mp. Ego Andreas a Tu
rznia Psalt. Ecol. Vars. etc. ut supra attestor mp.
Et quia Simon Sadowski... S. aut. apost. Notarius
publ... praemissis... interfui etc.
Confirmatio eiusd. Testamenti A. D. 1622. die 24 Januarii.
A. K. W. XII. 191-194.



.... Ja Stanisław Kołakowski Patricius Krasnicensis Philos. et Medic. Dr.... Ciało moie grzeszne chcę, aby w Kościele OO. Jezuitów tu w Warszawie pochowane było. Na pogrzeb... y na inne necessaria odkazuię.... Zł. pol. 1000, a residuum co zostanie WW. Executorowie... ad pia opera oddać maią,... Mam summy gotowey we złocie 2575 czerwonych złotych, a na długach 1047 czerw. złotych. Naprzód u P. Kristopha Konigiessa bassamanika y mieszczanina Warszawskiego złotych czerwonych iak złocie 517, na co iest rekognitia, y proces z nim o tymże z których maiąc respect na 82 czerwonych złotych, iemu odpuścić z łaski mey dobrowolney, że mi się miał wyść, także komornego resztę zł. pol. 75 zatrzymanego przez mię iemu. Przydaięzywszy to wszystko uczyni czerw. zł. 97, rachuiąc każdy po złotych piąci, iemu daruię... A resztę summy pryncypalney t. i. ut supra odżałowawszy, 420 czerw. zł. na legata niżey opisane... obracam. Item u P. Mikołaia Gize miesz. Warsz. mam zł. pol. 1000, które mi miał oddać czerwonymi złotymi... dał mi ad rationem, 20 czerw. zł., które rachuię po zł. p. czterech. It. u P. Andrzeia Klucznika Zembruskiego złotnika y miesz. Warsz... 100 czerw. zł. na co iest iego recognitia.
It. u P. Stanisława Gosa Kuśnierza y miesz. Wars. 58 czer. zł...
„ u P. Stanisł. Kędrowskiego als Bigosa złotn. y miesz. Warsz. 50 czerw. zł. Który dług obiecał mi dobrym słowem zapłacić czerwonymi złotymi, y ażem recognitiey nie mam, ale ufam iego sumieniu, że nie zaprzy tego y wyda się. It. u P. Jana Radziwina Dra y kupca Wars. złot. czerw. 18... U P. Kozielskiego czerw. zł. 30... U P. Woyciecha Gosa Kuśmierza y miesz. Warsz. czerw. zł. 10... U P. Łukasza Bussera cyrulika y Miesz. Warsz. czerw. zł. 26... z którey summy z łaski moiey dobrowolney maią mu WW. Executorowie wytrącić zł. pol. 90... U P. Jana Kotowica als Barana złotnika y miesz. Wars. Zł. pol. 40. A których to długów takie.... <u>Legata do Warszawy y na różne mieysca..</u> OO. Jezuitom... wiecznemi czasy daruię Zł. czerw. 100. A 1000 zł. pol. odkazuię u P. Mikołaia Gize..., aby ciało moie pochowali... y na duszę moię na każdy dzień na wieki commemoratię czynili przy Mszy ś. y do tego w modlitwach swoich mię wspominali. Które 100 czerw. zł. WW. executorowie

curatorowie ex proratis onym będą powinni dać... OO. Bernhardinom tu w Warszawie... czerw. zł. 600 v P. Kristopha Komigiessa... dochodzić maią. Za co powinni będą duszę moiey commemoratią czynić przy Mszy S. y oną na kazaniach zalecać. OO. Dominikanom w Warsz. tyleż u P. Kristopha... zalecać. OO. Reg. S. Augustyna w Klasztorze S. Marcina w Warsz. rze S. Marcina tyleż u P. Kristopha.... zalecać (jak wyżej). Jt. na budynek Kościoła Farskiego S. Jana tu w Warszawie... zł. czerw. 20, których Urząd Radziecki v P. Kristopha Komigiessa... dochodzić... maią. Vicariom Warsz. v S. Jana ad mensam... czerw. zł. 40, których u P. Kristopha Komigiess... dochodzić maią, za co powinni będą, (jak wyżej) za-leżeć commemoratią duszę moiey przy Mszy S. raz w tydzień czynić... Do S. Ducha w Warsz. leguię. zł. czerw. 15, których urząd Radziecki Starey Warsz. ma u P. Kristopha Komigies... dochodzić, y to pro fabrica eiusd. ecclię obrócić... Jt. do Kościoła P. Mariey na nowym mieście pro fabrica... Zł. czerw. 18.. u P. Kristopha K... dochodzić maią Vitrici eiusd. ecclię. Jt. do Spitala S. Troyce Warsz. teraz nowo budować zaczętego... Zł. czerw. 38.. u P. Kr... K.... PP. Prowisorowie dochodzić maią.

Jt. do Spitala S. Krzyża warsz. cz. zł. 20.	których u P. Kristopha Komigies PP. Prowisores dochodzić maią, —
" " Bractwa Miłosierdzia Warsz. cz. zł. 20.	
" " Spitala S. Łazarza w Warsz. cz. zł. 18.	

y ci wszyscy Duchowni commemoratiey duszę moiey raz w tydzień przy Mszy S. czynić maią. A inni oboczy P. Boga prosić za duszę moią powinni będą.

Jt. miastu Warszawie Starey leguię . zł. czerw. 20, których u P. Krist. K..... P. Rayce dochodzić maią. Z którego le-gatum powinni będą PP. Rayce Muszkę na chowanie P. Sakramentu do Kościoła S. Ducha, tu w Warszawie, valoris zł. 40 sprawić... a ostatek pro libitu suo obrócić. Zalecaiąc przytym (od Jch. M. M. aby wszelaką pomoc, in consequendis legatis et debitis, tak Executorom, iako y legatariis byli.

Legata do m. Przasnysza na różne mieysca.

.. do Kościoła farnego Przasnyskiego.. na potrzeby tego Kościoła... czerw. zł. 40. Jt. Do Kościoła S. Ducha tamże .. zł. czerw. 40... na poprawę tego Kościoła; a ieśliby od poprawy zostało co pieniędzy, maią za to kupić PP. Executorowie dzwonek do tegoż Kościoła... Do tegoż Kościoła

na

na apparaty y ornamenta Kościelne czerw. zł. 40. Item do tegoż Kościoła S.
Ducha gdzie ciała rodziców moich miłych odpoczywaią,
chcąc pamiątkę uczynić y chwałę Boża Pańską rozmno-
żyć, y fundusz wieczny postanowić, aby P. Boga tak za
duszę moią iako zmarłych rodziców moich proszono,
... praesenti Testamento naznaczam ... Zł. pol. 5,000 w go-
towych pieniądzach. Za które pieniądze ... PP. Exekuto-
rowie ... maią kupić maiętność szlachecką, która maięt-
ność ma być fundowana do tego Kościoła y Ołtarza
Wielkiego w Chorze. Z którey maiętności ... albo Arendy ma
być fundusz na kapłanów 3 i Campanatora, którzy ma-
ią przy tym Kościele mieszkać. Do tego fundusz uczynić
y postanowić Mszą, którą ciż Kapłani maią śpiewać za-
wsze de S. Spiritu, krom piątku, którego dnia maią śpie-
wać Requiem cum comemoratione animarum et remis-
sione peccatorum fundatorum, a w sobotę mszą de Bea-
ta M. V. Salarium tym Kapłanom naznaczam ex proventu
tey maiętności na rok po Zł. pol. 50. każdemu; a Campa-
natorowi na tydzień po Zł. 9. y do ofiary maią go Kapła-
ni przypuścić według żądania swego. A ieśliby co zbywało
nad salarium Kapłanów y Campanatora, ma to być obróco-
ne pro ornamento altaris A.i. na antependia, Ornaty, Kapy,
świece, wino et alia necessaria opatrować w tym Kościele, także
y domki z tego prowentu tey maiętności pobudować maią PP.
Exekutorowie. Powinność iednak ci kapłani tę powinni czynić,
że post sacrum na każdy dzień maią iść ad locum sepultu-
rae ... rodziców moich, y tam facta salutatione Angelica B. M.
V., wodą poświęconą to mieysce pokropić. ... Czego wszystkiego
dozorcami czynię Executorów niżey mianowanych. In eventu
mortis na Executori ob distantiam loci maią tego powinni
moi, póki ich stawać będzie, temporibus perpetuis doglądać...
Wszakże ieśli będzie trzeba consensu na to JeoM. X. Biskupa,
także y erekciey, y czegoby ieno ten fundusz potrzebował, ma-
ią to PP. Executorowie wyprawić, ostrzegaiąc ... aby ci, nie byli
(?) fundowanemu, ale ci kapłani, na którego niewiadoma
są przyjdzie, o rządzie kościelnym y nabożeństwie ... za-
wiadnia ... W tymże Kościele S. Ducha legnę na kamień
marmorowy, na którym ma być moia phizionomia złoty-
mi literami osadzona y passia Alabastrowa, zł. pol. 200.
... Do tegoż Kościoła ... na ornamenta ... naznaczam szaty
swoie iedwabne które się będą mogły znieść do przerobienia,
a iż ...

a inne maią, między się podzielić aequaliter powinni moy.
Item obiecie do tegoż Kościoła S. D... It. OO. Bernhardi-
nom tamże do Przasnyża Księgi wszystkie ad medicinam
należące.... y złd. czerw. 31. których u P. Kristopha Koenigsama
... maią dochodzić, a za to powinni commemoratią mą duszę
raz w tydzień uczynić. Legata powinnym moim:.. P. An-
nie Strzegowskiey siestrze mey rodzoney starszey... zł. cz. 200
gotowych... P. Marcianowey Bławskiey siestrze mey rodz. młodszey
zł. czer. 400 gotowych.. It. dzieciom dwoygom pozostały po śmier-
ci synowca mego Malchra Kołakowskiego... zł. cz. 100 y cynę wszyst-
ką, in genere, półmisków puzdro, Talerzów puzdro... A gdy do-
rostą lat swoych y za mąż ie wydadzą,.. powinni ich tę summę
y z cyną... maią im in loco oddać. A ieśliby w tym czasie.. które
z nich umarło, tedy successia z iednego na drugie ma spadać.
A ieśliby oboie umarło, tedy successia... na P. Marcina Bławskie-
go szwagra mego y dzieci iego przypadać ma. It. Maciejowi
Bławskiemu siestrzeńcowi memu za iego posługi... cz. zł. ~~100~~
140,. materace, kobiercec, sygnet złoty, łyżkę srebrną, broń moią
futro kunie, z powszedniey szubki y inne rzeczy tu nie specifico-
wane, które ad geradam należą... Jednak z tych rzeczy ma udzielić
siestrom swym pro discretione... It. córkom tegoż szwagra mego... po
100 złotych... srebro PP. Executorowie powinni przedać wedle.. wagi,
a pieniądze do Kościoła farnego Przasn. złączywszy z tamtymi... na
lampę albo organy obrócić; do którego kupienia srebra bliższy będzie
moy powinny niż kto inszy...; iednakże mnieyszą konewkę srebrną
P. Bartłoszowi Aptekarzowi, który się iey napiera, a puzdro łyżek
(łyżek) srebrnych... przedać... szwagrowi memu P. Marc. Bław... It.
Strzegowskiemu sobola, Matiaszowi siestrzeńcowi drugiego, a czap-
kę podszytą Starchanowskiemu,.. sobole od kołnierza P. Marciano-
wi Bławskiemu y z zięciem iego Kranskim.. na pół..; z błamy fu-
tra kuniego nieużywanego przedać.. na kielich do S. Ducha w Prz...
Futro kunie, z kodszubki adamaszkowey maią siostry moie rodzone
między się podzielić.. P. Annie Strzygowskiey... płaszcz kamlotowy.
. Jeśli się nad te legata zostanie co pieniędzy,... maią PP. Executo-
rowie odebrać, a z tegoż necessaria y expensa funduszu do Kościoła S. Ducha w Prz...
zawiadować, także zapłatę PP. Doktorom y innym uczynić, więc y
na na inne expensa obrócić... A iesli co... zostanie iescze, to ma-
ią... obrócić część na sukinie do Szpitala ubogim w Prz.., część dru-
gą, aequaliter, inter successores meos rozdzielić... Kucharce, która
teraz przy mnie iest, lego zł. pol. 6... Executory tego testa-
mentu naznaczam.. Szlachetnych PP. Woyciecha Warzyckę Szafarza
Króla Je° Mci, y Stanisława Pisarza Komory Solney Króla J. M. Star-
szego Ławnika miasta tego, brata rodzonego, którym za pracą na
naznaczam

naznaczam czerw. zł. 80. także Marcinowi Bł. Marciana Bławskiego szwagra mego, y panu Zygmuntowi ...owskiego Mści Radzie-
Warsz. których za pracę naznaczam obiema cz. zł. 80... ex parte... Działo się to w Warszawie w mieszkaniu PP.
Warzyckowych D. 5 Januarii A.D. 1622. Stan. Kołakowski z domu Kochowa ...... Aptekarz Philosophiae et Medic.
Doctor mp. Stanisław Węglowski... ... ... Paweł Kołaniec ... ad ... zapisku
(...) ingrossowany do Akt Kons. Warsz. (t. XII f. 194–199) d. 18 Martii 1622.

Testament albo ostatnia wola Szlachetnego P. Bartosza Czarnockiego Mieszczanina Minskiego pisany die 21 Januarii A. D. 1623. Przy obecnosciach wczciwych ludzi na tęn czas przywoiących iako przy duchownych Kościoła Minskiego mieszkaiącym X. Kaznodziei Tomaszu Witunskim Florianie Proboszczu Zakrystianie Minskiego Kościoła Stanisławie Cziarnowskiem Wikarięm Minskięm A przy urzędzie Minskięm Mieiskiem P. Stanisławie Bochęnku Burmistrzu na tęn czas będącem Stanisławie Momotku Kollegi iego. Przy Ławnikach przysiężnych Jakubie Zakrzowskim, Bartosie Mielanczyku, Janie Koziorku, Szimonie Okokitce Matysie Wędniku et aliis fide dignis w te słowa: Ja Szlachetny Bartosz Czarnocki [illegible] na wiedzony [illegible] będącemu, wiedząc z rozmysłem dobrem że niemasz nic [illegible] niepewnieiszego, nad śmierć y nad godzinę iei, kiedy tę moię maię [illegible] [illegible] mi Pan Bog raczył pozyczyć do czasa ożacowania chce [illegible] to [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] przy [illegible] Minskięm, albo przy inszym, tak za duszę moię y [illegible] y successorow powinnych moich. A tę legatię wiecznemi czasy przy urzędzie mieiskim na stronie JM. Panniey Rodziney Podlaskiey zostawuię, przy ktorei legatiei zostawuię [illegible] Szimona Kokitkę A potym successory [illegible] [illegible] legatia maią odprawowac Urząd mieiski wzwyż mianowany X. Kaznodziei teraz y na potym będącemu odkąd od tych pieniędzy powinni będą oddawać czasu naznaczonego [illegible] teraznieiszy urząd, iako y na potym będącemu... Żonie moiey ... Dorocie Kokitczynie 200 Zł.... zboże wszytko młocone y niemłocone y z zasiewkami oziminnemi, y krowę starą,... troienaście [illegible] y kwartę cynową..., Kocieł wielki y Kociełek y insze statki domowe, ktore w dispozitiei iei właśnie do śmierci niech będą, y mieszkanie w domu dozywocie y futro lisie z pod ferezii... zęgnię. Bratu memu Janowi Kellowi z Bochenkowny zrodzonemu [illegible] włoczek roley Pigulinskiey na gruncie minskiem, k'te[m]u Dom folwark czasy wiecznemi, każdego przyiaciela od tego oddalaiąc, ale go czynię w pokoiu wiekuistie,... Temuż opisuię parę koni y woz okrytowany do nich,... nożenki srebrne z pasem,... białe chusty wszystkie y ręcznik nowy, co przywiozł z Torunia,... kopiak libi..., żupan nowy ktory robią w Warsza-

C. dalej

wie, brunatny, do którego maią byдź guziki srzebrne [illegible]
iąwszy od starego żupana... Konew cynowa, pułgarcówkę
drugą cynową, y miednicę... cyny ostatek co się dostanie po
rozdziale wszystkim nad trzydzieści y sześcioro... Flaszy dwie
co zastawiono w 18 gr. u Stanisława Momotka, a drugą
w szesnastu groszy, a trzecia zapłacona, y moździerz,
... parę łyżek srebrnych a trzecią, co iest w zastawie u [illegible]
pie pieniędzy, gdy wrocą kopę powinien oddać...
Barbarze siestrze mey Bellowie Zł. 100 summy towarney,
ku temu... parę jałowic, które za piecem są... cyny rożnei pół-
misków y talerzow 13... Szimonowi Kohitce opisuię [illegible]
cioro... Dzieciom Stanisława Momotka: Andrzeiowi, [illegible]
Dorocie Zł. 100 tymu Troyjmu... Matysowi Bellowi Wuiowi mo-
mu starszemu ćwierć roli Brzostowskiei... Stanisławowi Bel-
lowi Wuiowi młodszemu drugą ćwierć roli tegoż półwłoczka,
y roskazuię ostatek pieniędzy z dobr moich oddać na onę
stronę co winien Brzost. do urzędu, od którychem łotował![1]
... Synowcowi Kohitce opisuię ćwierć roli piaskowskiey. z te-
goż półwłoczka drugą ćwierć Stanisławowi Momotkowi. Ma-
tysowi Bellowi ferezią lazurową nową zapisuię. Jakubowi
Zakrzewskiemu ferezią brunatną z guzami srebrnemi. Sta-
nisławowi Bellowi żupan obłoczysty z guzikami pozłocisze-
mi. Szimonowi bratu memu przyrodnemu ferezią zieloną, Kłoc-
kim suknem podszytą. Jakubowi Zakrzewskiemu stary żu-
pan. Dorocie Bellowey co za czapnikiem iest, Zł. 20.* Szimono-
wi bra. przyr. Zł. 30. także ferezyjkę brunatną, czarnem su-
knem podszytą. Thomaszowi Janoskowi com był iemu powinien
[illegible] zyta, [illegible] wszystko. Pieniędzy
którychem był wziął kościelnych, Zł. pol. 200, na którem
był iescze nie uczynił zapisu, [illegible] się maią oddać Koście-
łowi.. K. Stanisławowi Czarnowskiemu com był pożyczył
u niego Zł. 65 te iemu... oddać... Na Tricesimy do Warsza-
wy.. OO. Bernardynom Zł. 15.. OO. Dominikanom Zł. 15,..
OO. Jezuitom Zł. 15. Kapłanom Minskiem, ktorzy iedno
mieszkaią w tym roku kaждemu przy obchodzie oddać bę-
dzie po Zł. 10. + inszem postronnym kapłanom po Zł. 2.
Ubogim, którzy będą przy Mszei S. kaждemu ma być da-
no po gr. 3. A potym upatrzywszy ubostwa trzydzieści, kto-
rzy będą potrzebnieisi odzienia, dać każdemu po kopie. Ka-
pienicy na obiad Zł. 100, a ieśliby nie wyszło tak wiele
pieniędzy według Regestru na co się wyda, ostatek do
summy dać. Wołu iednego dać na zabicie a drugiego
przedać

[1] Łotuniek czynsz wyderka[illegible] czy płacić łotunek, v. czynsz wyderkafowy.

[illegible] a dać do summy pieniądze. Garniec gorzałcza
[illegible] y tyn przedać a do summy pieniądze dać. Słonin pół
[illegible] 11, a sadeł 16 y to przedać a do sum. pien. dać. Żelaza
wozow 19, z ktorym iachano do Łomży, także y cetnar
stali, a drugi cetnar stali został w domu. Chmielu wan-
tuchow trzy, ktory przedać do summy, ktore trzy wantu-
chy warty 300 zł., a do summy pieniądze iako y mióđ.
Konie moie zapisuię podroby wszystkie sieninne ktore
są w beczce. Zapisanie Długow: 1mo u Jozepha [illegible]
w [illegible] zł. 170. U Matysa [illegible] w Stanisławo-
wie zł. 18. U Matysa Zawackiego zł. 10. U Wal. [illegible]
kiego z [illegible] zł. 5. U Jak. Zachlika i [illegible]
za żelazo gr. 16. U Matysa Mirosza zł. 50. U Szimona
Zasadki zł. 5. U Bartosza Świerca komornego zł. 14, a
wziąłem na to od niego zł. 3., ktorem wydał na popra-
wę [illegible]. U [illegible] zł. 10. [illegible] 20 gr.
U Marcinowej Borowej za połeć mięsa zł. 4. U [illegible]
[illegible] zł. 5. U [illegible] zięcia [illegible]-
go zł. 33.; na tom wziął od niego dwie skorze. U Piotrowej
Kopciowej na Świdrze złoty y groszy 20; rękoymia Gregier
Strzelec Kołodziei. U Jana Stańka w [illegible] za [illegible]
żelaza 54 gr. U Stanisława Kowiertaka w dobrem za ołow zł. 29.
U [illegible] Glinieckiej w [illegible] za połeć
mięsa zł. 3 y gr. 20. U JMci P. Władysława Boglewskiego z da-
[illegible] zł. 100 [illegible] z tych... odpuszczam iedno zł. 20.
U JMP. Jana Ładowańskiego w Pogorzeli za beczkę piwa albo
tych [illegible]. U JMP. Marcina [illegible] z [illegible]
za beczkę piwa gr. 70. U JMP. Mikołaja [illegible]
[illegible] za [illegible] stali zł. 2.; u tegoż za 4 szy-
ny żelaza gr. 20; za sądek piwa gr. 20.; u urzędnika iego
w [illegible] za 5 skorek [illegible], złoty i groszy pułt-
szosta. Te długi wyciągnąwszy do summy pewney oddać.
Długow żadnych nie winienem nikomu, — iednom dał Ale-
ksiemu Gońcowi sto złotych, a wziąłem na to... 20 skor
y pięć ad rationem, rachuiąc skorę po gr. 80. Też Woi-
ciechowi Gwizdałowi ktory u mnie służył winiennem zł. 3.
Jakubowi Belce także winienem, ale nie wiem co, bo służył
pułroka; snać mi się widzi że kopę, albo według sumnie-
nia iego co rzeknie. — Dwie beczce śledzi, ktore zapisuię
iedną żonie, a drugą przedać a pieniądze do summy dać.
Ku ktoremu niniejszemu testamentowi obieram (exekutorów)
Naprzod JMP. Kanonika Warsz. a Plebana Minskiego
Prokopa

Proboszcza Mostowskiego, tym X. Floriana Proboszcza Szpitalnego Wikariego Minskiego, Andrzeja Wierzowskiego, Stanisława Młotka, p. Stanisława Bochynka Burmistrzu na ten czas będącem Minskiego z Collegami iego pomienionemi, Szimona Kokitkę y Jana Sello brata mego Mo[c]kshoiek, z tey summy legowaney nad to, co się komu zapisało, (zostanie), tedy ostatek tey summy na pobożne uczynki tak kapłanom iako y ubogim, za wiadomością dwu kapłanów... X. Floriana y X. Stanisława... y dwu świeckich... to oddawać powinni będą.
A z summy gotowey (pieniądze są te:) Sto złotych, y 80 złotych y puszczta złotego (zł. 185½), Czerwonych złotych 200, potroinych 100 złotych, bez siedmiu potroinych, półtorakow 20, urtow starych 9, groszow zł. 7 gr. 3. A z tey summy dano 10 czerw. złotych. W którem Testamencie naprzód oddaię duszę moię P. Bogu Wszechm. w Troycy iedynemu y Błog. N. P. Maryi y Stróżowi (Aniołowi) memu Wiernemu. A ciało moie pogrzebowi Minskiego Kościoła, aby było w nim pochowane. — Thomas Wiśnski Concion. Mins. praesens (L. S. Oppidi Minsko). Stanislaus Bochenek Proconsul. una cum Consulibus civit. Minsc. subscripsit. Andreas Więzowski ręką własną. Florianus Praep. Xenodochii Minsc. manu pr. attestor subscriptione. Mathia Telkowic Not. Jurat. eiusd. civit. mp. Sz. Kokitka r. w. — Potwierdzony ten Testament Confirmat przez Konsystorz Warszawski d. 17 Lutego 1623 r. i do Akt tegoż Kons. ingrossowany pod d. tymże.

A. K. W. XII. 251–255.

Testament Jędrzeja Gorskiego Wdy Mazowieckiego.

W imię O. y S. y D. S. Amen. Panu Bogu, w Troycy iedynemu niech
będzie cześć y chwała, żem w powszechney katholickiey wierze
y urodził się, y w niey schodzę. Credo quod Redemptor meus vi-
vit etc... Proszę Krola Jo Mci, aby mi oddać dług moy kazał;
bo niektore jałmużny naznaczyłem ztąd. Acz nie wielkie (jał-
mużny) bo na vbogie potomstwo trzeba więcey. Winienem OO.
Jezuitom do Pułtowska 1000 zł., ztąd trzeba oddać. Daruię
teraz tymże OO. Warszawskim 500 zł.; OO. ktorzy przy
mnie są, na suknie. OO. Bernhardinom 200 zł. OO. Kościoła S.
Marcina (+) 200 zł. OO. S. Dominika 200 zł. Do Szpitala S. Marci-
na 100 zł. Więcey (?) [illegible] Grochowski co mnie winno, osty vzłacan-
kazałem zatoczyc do zamku do Skarbu, boc da libry tam żad-
nego mojego niemasz. Za zupne vrzedniki, rzemieśniki, je-
śli ia mam płacić, niech się sumnienia mego (swego?) poradzi;
defect pecuniarum Krol JMc w tym szkody żadney niema.
bo ia sam dla tego wysoko wynosił, żem widział pieniądze ta-
mey w Warszawie vdawać. A ktoż tego roku nie miał de-
fectum pecuniarum, zwłaszcza w Krakowskiey ziemi. X. Gaiew-
nicki żyw, niech za się odpowiada. Dalibog szczerze, wiernie,
życzliwie służyłem Krolowi J. Mci. Proszę dla Boga niech ten
dług mam (oddany). Kaplicę w Zielonkach proszę aby zmu-
rowano przystoyną vteiwą. Kilkanaście set zł. mam na
chudobie b. Woyciecha [illegible] wyciskaniem. Ci uściam mu
2 części, trzecią część niechay da na tę kaplicę. Na K. +
Piaseckiey maiętności mam 5,000 widzi mi się, zł. y coś; odka-
zuię do Dominikanow Kamienieckich, gdzie moia żona y dzie-
ci leżą, 1000 zł. Odkazuię tymże Dominikanom plac swoy w Ka-
mieńcu podle placu P. Koszowskiego. A OO. Jezuitom Kamieniec-
kim plac v Łackiey bramy. Z tych 5000 zł. na Katapcowkę pan-
nie Zuzannie Czołańskiey wychowanicy y kochance nieboszki żony
moiey 2000 zł. Pannie Zofiey Czołańskiey, ktorąm ia chrzcił
pułtora tysiąca zł. Ostatek tamtejże summy na dzieci P. Ma-
cieja Czołańskiego takim iednak sposobem, aby tę summę znio-
sły moie corki, y do moich corek iby przyiachali po nie, aby się
z moimi dziecmi poznali y za się [illegible] [illegible]
budowaniem się nie bawić, boc to podobno przedać kiedy mu-
szą; ale kiedy (gdyby) kościoł iaki inszy mogli zbudować, pro-
siłbym o to bardzo. Uszci y owe straszydła wielkiego domu do
trzech przedać, jakom ia nie raz rozkazował, [illegible] [illegible]
łańskiemu. Ludzi tych vbogich Wierzbińskich szanować, nie

Spomozye

(+) Augustyanom.

+ W kopiję z ktorej przepisywany, miejsce puste: miało być Na Katapcowkę jak widać niżej.

pomorzyc ich głodem. W. Urban, aby drugiego Xiędza miał, trzeba tego uprosic. Niebosczki P. Woiewodziney długu winien. podobno do Żelechinkow 100 Zł., do Jazdowskiego Kościoła podobno 100 Zł., nie wiem, naydzie się powoli w Regestrach, tyche 100 Zł. przypisuię mu 20, Siemionkowi 30, przypisuię mu 10, bo z dzieciństwa służy. Proszę aby się dowiedzieć iako się obraca nieboszki P. Wdziney y moia tesz danina do Mińska, do Trynkowskiey Kaplice. — O pogrzeb swoy proszę aby był iako nayskromnieyszy. Naprzod proszę, abym w żadney sukni nieleżał, koszula konopna, ponczoszki konopne, słomy niech w głowy, czapczyna iaka na łysinę, trunę obić suknem iakiem przystoynem czwieczkami albo białymi albo mosiądzowymi, krzyż czerwony na trunie, sukna, (ani) falendiszu ani axamitu żadnego nie potrzeba, herbami się obić truna, ktore niech będą czerwone, aby krzyż mogł bydź z nich. Piechota ubostwo poniesie ciało. A ktorzy poniosą, iesli z Czerniakowa, dać im po 3 Zł., iesli z Warszawy, po złotemu. Świece proszę niechai będą. Maiestatow żadnych w Kościele niepotrzeba; lichtarzow pożyczanych nie potrzeba. Cztery kościelne lichtarze położywszy po rogach, dosyć. Szable, klacze nie potrzeba; bo iuż ia władać nie będę. Kapłanow iak naywięcey aby było proszę. — Panny Zakonne contentowałem, aby mieysce u nich miałem. Kamień we Gdańsku wyciosany na moię osobę na owym filarze przeciwko Kaznodziei dozwoliły mi Panny. A pp. executorowie starać się maią żeby było iako nayprędzey. a będzie za 800 Zł. rozumiem, albo za co może bydź. Gości nie potrzeba prosić okrom księżey a powinnych, kto łaskaw od Dworu, ten przydzie, nie prosić go na obiad. Żona moia ma dożywocie na Podolskiey maiętności, y na iedney wsi Krolewskiey. Cokolwiek tedy na Podolu, okrom gotowych pieniędzy, ktorych tu przywiozą na potrzeby, tom po nich Przytorowskiego posłał, — wszystko to tam małżonki moiey niechay będzie, iako stada bydła woły, ktorych podobno iest 100, owce, pszczoły, konie y te wozniki ktore tu są, troie obicia, futra 3 co przednieysze, okrom tych dwoyga co przy mnie są, ktore się zydą przyiaciołom, kobierce wszystkie y obicia iedwabne. — Starałem z pilnością u Krola JMci na pustkach Strzeleckich o dożywocie żenie swoiey. Ale że Krol JMc nie chciał dać, przydzie stamtąd y summę y wszystko sprowadzić. Przeto bydło, stada kozy ba i woły [illegible] [illegible] te woły trzeba przedać na potrzeby y na drugi; 60 tam wołow iest, także y te co w Wierzbnie będą się rozchodziły na potrzeby. — Suknie sukienne między czeladź rozdać. Osobliwie

Nartow

Vartowskiego mieć na baczeniu, bo ten dawno, choć ladaiako
służy, niech sobie wspomina iaka iego służba była. Ia iey
tu nie chcę pisać. Przyborowski lesz kilka lat służy, wszak
sa, umknie nieżadne. Konie te co w Strzelcach między czeladz roz
dać. Ci co ich karano na Podolu grabić, pokazali się że nie
winni; oddać im co wzięto y zapłacić. JeyMci P. Podko- Warszycka
morzyney Sieradzkiey niczem nie winien, świadczę JMP. Je-
kreżarzem y JMP. Załuskiem, żem ze wszystkiego serca chciał
się wygodzić, y zostaie teraz tu wszystko. Ale że JeyMć nie
tylko na chudobę ale y na oycowe moie nastąpiła, niech się
rachuie iesli to zasłużyła siostra moia, y ia. Srebro kto
re iest u Zakonnikow, przedać, a pieniądze do drugich przy
łączyć. Tureckie konie do stada zatrzymać, nie zmieniać się
też na co inszego. Wałacha karego młodszemu p. Pariszo
wi ze złotem czapragiem tureckim, z siodłem axamitnem
koncerzem, a czy teyże będzie umiał żażyć. Rzęd od Pani
Chełmskiey żonie podaruie którемu bratu będzie chciała
Szabla oprawna złotem u Mniszek będzie mieszkała, a
który młody p. Paryż będzie sposobny do niey, kiedy dorośnie,
ten iey niechay weźmie. Cokolwiek się długu od Krola JMci
odzyszcze, z tymi pieniądzmi ktore są gotowe włączywszy, ku
pić gdzie cokolwiek, aby te dziewczęta krzywdy nie miały.
Te pieniądze ktore się wezmą z Strzelec, tedy PP. Zakonnym
oddać bom iem winien. Belskiego Kołomatowi proszę aby
zapłacono. Pannie Modrzyńskiey 300 zł. — Te 2,000 czerw.
złot. co są, wszystkimi rzeczy s tamtymi co u Bernhardy
nów są. A te 2,000 rachuią się y s tym, co u P. Rusieckiego iest.
JMP. Skarbnika prosić, aby ten 1000 zł. ktory mi winien,
zaraz oddał na pogrzeb moy. Recognicia na półtora tysią
ca zł. od P. Podkomorzego Kijowskiego, starać się z pilnością, że
by do effectu przyszła, choćby to na Owrucki Kościoł obrócić,
iedno żeby był warunek pewny od P. Podkomorzego. bo on inszey
wiary Gorski. Szablę złocistą żona da ktoremu
Bratu. Vartowskiemu Wałacha cisawego z rzędem białym i kon
cerzem, z siodłem sukiennym y 300 zł. Księgi P. Duninowi,
prosząc dla Boga żeby się uczył, dokąd się będzie uczył da
wać mu po stu zł. na rok. A ieśliby od Krola JMci długi
wzięto, zarazem 1000 zł. dać. Jeśli Przyborowski posłuży
dobrze na Podolu, tedy mu parę Wieczastych wałachow, kto
re są w Zalesiu, dać. — Strzelbę pieszą od hayduków po
odbierawszy, niechay będzie w domu, bo trzeba przy żenie
hayduków. Srebro stołowe ktore koło mnie, (i) ktore kod żony

to

to iey P. Zdziarskiemu nie wiem ktora suknia, wczesnieysza.
A iesli gerezia puisztrokatna, axamitna, z kolnierzem, czy
li delia axamitna bez kolnierza, bo się boię żeby gerezia
nie (była) krotka. Dillo Łaszczi opominam się 400 czer. zł.
po nieboszcze P. Waiewodzinej, tedy tey sumki nie szarpa-
iąc, ktora iest gotowa, wolnym czasem zapłacic. P. [illegible]-
linskiemu, ieśliby się ktora delia zeszła, (ciac, futro wy-
prowszy (rysiowy) P. Adamowi. Szkutę iedna, p. Stolniko-
wi, druga P. Woyciechowi. P. Łaryszowi, młodemu kita. Rzę-
dy, ostatek poprzedac a Brzyborowskiemu dac rząd ieden.
Czeladz opatrzyc. Ostatek tam dobremu baczeniu Ich Mciow
wszystkich. Zatym P. Bogu wszystkich porucam. Dla
P. Boga prosze o Mniszkę o panny Anny, zeby nie mia-
ła krzywdy przez wszystek czas żywota swego.
Dan w Czerniakowie 22 Grudnia 1624. Executorowie
Ich Mc PP. Opiekunowie zapisani: Adam Sarius P.C. mp.
Gorski Andrzey. Falecki S.W. Adam Bielinski Stolnik Zakrocz.
Ingrossowany d. 15 Marca 1625 r. w A. K. W. t. XII. f. 383-
f. 383 – 385.

... Joannes Dunin Modliszewski S. R. M. pro Regno Pol. Culinę Praefectus, ac Losicen. etc. Capitaneus... Inprimis Deo Creatori humillimas ago gratias, quod me Catholicis, piis et Nobilitate conspicuis, ac vetusta tam patrem quam matrem sanguinis splendore, vitaq innocue acta, illustribus parentibus nasci, et religione ab infantia imbui voluerit... Haereses oes et blasphemias detestor, et siquid deinceps vel in ipso agone instinctu hostis animarum tale aliquid menti meę obiectum fuerit, iam exnunc me id nolente fore protestor.... Corpus meum honestis et magis pietati quam pompę, a qua semper alienus fui, congruentibus exequiis comitatum ac deductum ibi, ubi me decedere contigerit, sepeliatur... Executores mei in oibus Ecclesiis eius loci tam secularibus quam Religiosis Tricesimaria, sacrificia divi et pro anima mea absolvi, data largiori eleemosyna, faciant, salutiq animę meę secundum praescriptum Eccliq Cathol. consulant. S. R. Mti Dno meo Clementissimo, cuius obsequiis voluntate Avunculi mei Ill. ol. D. Joannis Tarnowski Archiepp. Gnesn., iam tum quidem vita functi, statim ac per aetatem licuit ac motus sui ex fide et syncaritate obsequia praestare conatus sum... [illegible] Vladislao Sigismundo, non modo puerilibus eius annis, verum etiam postquam grandior natu ad res gerendas accessit, inservivi... Utriusq beneficio me crevisse et dignitate auctum esse fateor. Qui cum vivo patrocinium praestiterint, ut et vita functum tueantur, meaq huius supremę voluntatis patrocinium suscipiant, si non ob obsequia mea supra 25 annos praestita, saltem ob amorem Dei rogo. Executores.. Testti mei oes in solidum.. constituo, amicos et consanguineos meos Illmos et Rmos Dnos Stanislaum Lubinski, Ploccn. Jacobum Zadzik Culmen. R. F. Cancell. Curr. Eppos, tum et RR. DD. Christopherum Charbicki Praep. Vladisl., Nicolaum de Roxice Kuszkowski Custodem Vars. ac GG. DD. Georgium Dembic S. R. M. Servitorem, tum et G. D. Stanislaum Jasnogorski Ser. Prin. Vladislai Culinę Magrum. Fortunę et opes meę etsi satis modicę, ampliores tamen sunt quam eę, quas a parentibus meis et deinceps successione ex Testto Avunculi mei accepi, quas nunquam cum iniuria cuiusquam... augere volui. Cumq nullos ex me ortos relinquam haeredes, eaq semper voluntate fuerim, ut nihil antiquius meliusq ducerem, quam non solum vitam verum et quicquid ex rebus, honesta successione et mea industria quaesitis, supererit, cultui divino propa-

... gando

gando et Patriæ ornamento impenderem, nominisq. mei memoriam ad posteritatem transmitterem, decrevi iam dudum bona mea aviti nominis et sanguinis, vlct. villam Modliszewice, Sieroslawicze Bochwiny Nieswinie et certam sortem in villa Laweki, quas villas pecunia mea propria a G. D. Albrachto Dumin Modliszewski Capit. Woynicen. cognato meo... emi..., sacræ militari Equitum Melitensium Religioni eiusq. Ordinis supremo Magistro... [et] addicere... [et] fundare... prout iam nunc fundo... et adscribo.... Eidem fundationi adiungo ... domum meam in suburbio Vars. in platea Długa..., ea conditione..., ut cum antea usumfructum huius domus Discreto Friderico Servitori meo ad vitam ipsius duntaxat donaverim, in possessione usufructus idem quoad vixerit conservetur. ... Hæredes mei ex paterna domo vlct: Sapinski et Lemley sororum Patris mei ... præteritos existiment, summas meas pecuniarias h. e. in bonis villæ Kosina 3,500 flor., tum et in bonis Regiæ M^tis villæ Korczowka Capitan^tus ...vicensis inscriptas,... ut eas ex æquo inter se partiantur,... donc, cum adiecto, ut cum ob adempta bona villæ Kozno, interceptumq. usumfructum actio iudiciaria Ill. et Mgf. D. Stanislao Lubomierski Palat. Russ. iam a me instituta sit, eandem illi prosequantur illiusq. fructus, quibus ego nullo iure spoliatus sum, serviant et ab iis iure repetantur: Stanislao et Albrichto Woiszow, sorore mea consobrina genitis, quos hactenus in studiis sumptu meo teneo,... lego ... eorum per 1000 flor. pol. ex suppellectili mea solvendos. Friderico Servitori meo, præter usumfructum domus,... lego vasa stañea et ænea ad culinam et mensam instruendam pertinentia una cum mappis. Familiam meam arbitrio Executorum meorum expediri volo, data satisfactione pro meritis cuiuscunq. Funeris expensas honestas, mediocres tamen, ex suppellectili providebunt Executores mei... (item) G. D. ... Troianowski flor. 10,000 certi debiti... ex suppellectili exolvant. Ea quidem conditione bona Modliszevicen. emeram, ut si fructus eorum pretio 100 millium non responderent, contractum emptionis vel rescindendum, vel certe intra decursum 3 annorum, facta a mutuis amicis æstimatione tantum de summa a me, an tantum emptionis impensa mihi restitueretur, quantum æquum esset, de quo cautum mihi fuit a D. A. Modliszewski; quam conditionem vt Religio Melitensis, et is ad quem de iure pertinebit, urgeat, salvum ius illi relinquo. ... Hoc testto condito, quoad vixero, integrum mihi erit aliud ... ... In cuius rei fidem, cum manus mea langueat, hoc

testt...

[Margin:] + et in titulum Commend. militatis...

testamentum amicorum meor. manibus in praesentia mea
subscribendum committo. Illud praeterea addo, ut cum domum
fundo hospitii Culinae Regalis Magistris, non exiguo sumptu
in villa Ujazdow construerim (sic), eaq. dispositioni S. R. Mtis,
me vita functo, obnoxia futura sit, eiusq. aedificii impensae
iure mihi ab eo, qui hoc beneficium impetrabit, debeantur,
Supplico S. R. M. ut non alia conditione domum hanc nu-
quam dare velit, nisi ut sumptus arbitrio Regiorum Ta-
xatorum Executores Testti mei per eos in pios usus, h.
e. in fundationem sacrificii incruenti, ad altare vicinum
sepulchro meo, adminus semel in septimana, perpetuo ce-
lebrandi.. restituatur. Quicquid praeterea huic testto
etiam aliena manu in praesentia mea et testium scriptum
vel adiectum, vel legata assignata fuerint, eiusd. [illegible]
[illegible] habeant, ac si hoc testto continerentur. Act. et scriptum
in [illegible] Varsoviensi d. 12 Septembris A. D. 1629. Stani-
slaus Lubinski Ep. Ploc. scripsi et subscripsi. mp.
Samueli Berezeski lego lecti mei viliorem suppellectilem, equos
duos ex equitatu meo, alias Zrzebce et flor. 300. Andreae Gra-
bia equum quem ex inferioris conditionis equis elegerit h. e.
podiestka et flor. 150. Eidem vestes meas usus quotidiani
quibus aetate uti soleo. R. [illegible] [illegible] consobrino meo
lego czarę moią srebrną, na niektorych mieyscach złocistą, ka-
łamarz srebrny y futro sobole z pod zieloney deliey moiey, dwa
garnuszki srebrne. Illl. DD. Eppis: Plocensi quidem Faięckę srebr-
ną cum perfumario. – Culmensi: Vanatelle na czterech Łabę-
ciach cum pertinentiis, t. i. tyszkę y Widelicza, karocę z pa-
rą koni. Dno Custodi Varsoviensi solniczkę srebrną prostą y
dwa kubki skape. Szkatułę z Apteczką moią tenusz X. Pro-
boszczowi (Włocławskiemu) y z herbami X. Arcybpia. X. Debicowi
kubek złocisty wewnątrz, ktorego do piwa sam zażywam,
Przystawcczki 4 co większe, y sitko srebrne y czarkę gładką
złocistą. X. Jasnogorskiemu Vanpę (?) kasztanowatego, szą-
dziki pozłocisty kozacki, Bulicze srebrną, kubeczek niewysoki
złocisty, parę kubkow z moskiewskiemi literami, parę czarek
iedną z numizmatami a drugą moskiewską. Fridrichowi vi-
ce superiora legata Łyżki srebrne X. Matki moiey z her-
bem y z moimi odemnie przykupionymi, 12 ich odkazuię.
Ilmo M. P. Korsakowi Staroscie Philipowskiemu kyię kość sre-
brem oprawny, czarę podługowatą wewnątrz złocistą, y pu-
klerzyk Indiyski. Znałem zawsze wielką łaskę w promotiach

(moich

moich Jey M. Panny Vrsule. Na pamiątkę wdzięcznosci za do-
brodzieistwa odkazuię pierszczien z dyamentami, ktory mam
ab Electore Brandeburgico. P. Olbrychtowi Modliszewskiemu
szablę oprawną złotą; - manr od Krolewicza J.M. P. Stani-
sławowi Bratu iego manelle od R. Tarnowskiego, Pierszczio-
nek rubinowy y Koztruchany koń skrojone na chłopkach.
P. Mikołaiowi signet moy z łabęcziem (łabędziem). Tanczu
szek z zwarzą K. J. M. Apteczkę ktorą przy sobie noszę na
tymże tanczusku. Z wszystkich szat prawie złote są guziki, te,
y co nad legata srebra, szat, futer, obiczia, koni, stada, bydła
zostanie, to przedac y na wzwyż mianowane onera obrocie.
Jesliby w tym roku P. Bog wziął mie z tego swiata, to co się
wziąć na zaiazdy poddanych, in vim eleemosynę opuszczam.
P. Stephanowi Czechowskiemu leguię Vuikarocze(?), alko pod-
ieżną karetę y 6 koni, aniedych, woznikow swoich. P. Ja-
nowi Luczańskiemu zł. 100. y wienich szaty tego futra,
co się daio P. Proboszczowi Włocławskiemu. Adscriptum et
adiectum d. an. men. quib. supra. S. Lubienski mp. A ter-
go testi inscriptiones tales: Hanc esse supremam volun-
tatem suam Ill. D. Joannes Modliszewski. Testatus est et
testes suprascriptos ad testtum obsignandum et rite con-
dendum adhibuit d. m. a. ut intro. S. Lubienski E. P. mp.
Stanisław Jasnogorski, Pokoiowy y Kuchmistrz Krolewicza
J. M. Władysława. Jerzy Debicz z Debiena. - Anno D.
1629 d. 9 Novemb. W Osieczku iuż będąc in extremis, ieg.
K. M. P. Kuchmistrz, przy obecnosci moiey, viva voce et sa-
na mente, potwierdził ten testament swoy przedtym uczy-
niony. Zygmunt Opaczki Podkomorzy Warsz.

Po smierci testatora testament niniejszy ingrossowany
pod d. 23 Stycznia 1630 r. do A.K.W. t. XII. f. 399-402.

Acta coram Reverendissimo in Christo Patre Dno
Dno Joanne de Lasko 1527 (et seq.) vol. 2.
fol. 34 od końca pod r. 1531. 167

Obitus et mors Rmi Dni Arcepi

Ano Domini millesimo quingentesimo
tricesimo primo Die vero Veneris
Decima nona mensis Maij hora vero
Decima nona in stuba alba magna
superiori versus occidentem in curia
arcepali et lapidea in civitate Cali-
ssiensi [illegible] Gnezn. sita. Reveren-
dissimus in Christo Pater et Dnus
Dnus Joannes De Lasko Sanct.
Eccl. Gnezn. Archiepus
Primas et Legatus Natus est
mortuus, qui septuaginta quinque an-
nis et duobus mensibus in bonis operibus
castimonia sanctimonia et exemplaritate
virtuose vixit Et non Existens vicecancellarius
factus erat regni Poloniae cancellarius et
non Existens Epus factus erat Archiepus.
Et a teneris suis annis in curiis regum
Poloniae et pontificum honorifice versabatur.
Et sedit in Cathedra Archiepali viginti
et uno annis minus septem diebus. Et in dis-
posicione agonis sui omnia sacramenta
ecclesiastica devotissime cum maxima con-
tritione memoria et loquela recenti
usque ad extremum vitae suae terminum
existens percepit. Testamento satis debite
facto valedixitque familiae suae et eandem
cum astantibus ante Obitum suum benedixit,
adhortatus tandem (eandem) per orati-
onem factam consultati-
vam ut in bonis operi-
bus viverent Deo omnipotenti.

et sanctis eius servirent, et non confiderent
in industria ingeniorum suorum, sed in
gratia et misericodia Dei etc. cujus indubie
sinus Abrae ad coelestia spiritum recepit
et possidet. Utinam successor suae R. P. sit
adeo clemens et pius in rempublicam et familiares ac servi-
tores suos eosdemque moribus et exemplaritate
et id genus multa etc. ac requiescat in sancta
pace, et sepultus est Gneznae in campo terrae san-
ctae quam sua opera et impensis ex Jerosolimis
ex urbe Romana secum transportavit et
ibidem sparsit, ac ibidem in tumulum
positus cum insigni pompa funerali
et exequiis ac aliis cerimoniis circa talia fieri
solitis, anno quo supra, die vero quinta mensis
Julii, quae erat feria quarta post festum visi-
tationis virginis Mariae proxima, qui in
etiam ~~suis in~~ teneris annis propria sua cum
persona sepulcrum Domini nostri
Jhesu ~~Chr~~Christi cum olim reverendissimo
Domino Creslao Episcopo Wladi~~slavensi~~
visitavit, et alia loca ibidem perlustra-
vit regnumque Poloniae ~~domi~~ ob heresi
lutherana in aliis provinciis vicinis orta
suis diligentiis et industria protexit
tanquam antistes et fidei sanctae cus-
tos celeberrimus et requiescat in sancta
pace, et haec acta actorum per actum pres-
criptum terminantur conscripta reverendissi-
mae per me Albertum Cruschewski Nicolai
de Cruschewo clericum diecesis Gnesnensis Sacra
Apostolica auctoritate notarium publi-
cum, et coram olim Reverendissimo in
Christo et Domino Domino Joanne de Lasko
Dei Gratia sanctae Eclesiae Gnesnensis Ar-
chiepiscopo primate et legato nato acto-
rum et causarum scribam.-

Przywilej Kościoła rokitna ingross. r. 1581, 5 Maja Lib. VI 1578 f. 94. 110

Lib. VI fol. 190. 199 Aptekarz Kasper kupił dom 19 Maja 1582
16 Lipca odprzedał

Nidecki prezpoz. vars. od r. 1581 przyznane f. 212. ~~218 214~~. ~~239~~. ~~269~~ 276. Testament

Ulisiecki † 1578, 5 Lipca f. 99
Testament jego 102 – 115 116. 119 123 130 133 146
Testam. inny 120 124. 153 154 165 288 398

Piotrkowski bp chełmiński jego testament f. 271.

Potrkoński fol. 233

Kroda 237

~~1580 rządł ... 156~~

Latowicz 133.,

Aptekarz ~~69~~ ~~120~~ ~~149~~
Chyrulik 138

Siennica erekcja 64
~~Doktor medic. Fabian 152.~~
~~Custos p. 83 119~~ ~~Nidecki~~ Pesconti

~~Koadjutor k. 11. 27 46. 48~~
~~Kustodji~~

Mincek f. 84

Notarii creatio 124 – 7

Exactor decimarum 147

Kwitacja exekutorów Test ~~212~~ ~~300~~, 303
334

Organisty zgoda z chłopem 319